

KS. STANISŁAW LIBROWSKI

Archiwa, Biblioteki
i Muzea Kościelne. T. 23: 1971

KATALOG RUBRYCEL I SCHEMATYZMÓW
DIECEZJI I ZAKONÓW HISTORYCZNEJ POLSKI
ZNAJDUJĄCYCH SIĘ W KSIĘGOZBIORZE PODRĘCZNYM
ARCHIWUM DIECEZJALNEGO WE WŁOCŁAWKU

CZĘŚĆ 1

RUBRYCELE I SCHEMATYZMY DIECEZJALNE

ZESZYT 1

DIECEZJA AUGUSTOWSKA — ARCHIDIECEZJA KRAKOWSKA

WSTĘP

I. RUBRYCELE I SCHEMATYZMY ARCHIWUM WŁOCŁAWSKIEGO

1. NOMENKLATURA OBU RODZAJÓW DRUKÓW

Rubrycela czyli kalendarz liturgiczny, zarówno diecezjalny jak i zakonny, podaje praktyczne wskazania (prawa kościelnego) dotyczące odmawiania (czytania) lub śpiewania brewiarza, mszy św., względnie także innych nabożeństw na każdy dzień roku — od 1 stycznia do 31 grudnia.

Rubrycele przedstawionych w pierwszym odcinku katalogu diecezji posiadają następujące synonimistyczne nazwy. Po łacinie: directio, directorium, kalendarium (liturgicum), ordo, rubricella. Najpowszechniejszymi spośród nich są: directorium, ordo i rubricella. — Po polsku (z łacińska): kalendarz liturgiczny i rubrycela (częstsza).

W myśl długoletniej praktyki Ośrodka Archiwów, Bibliotek i Muzeów Kościelnych wszystkie wspomniane terminy podciągamy pod jedno słowo polskie — „rubrycela”.

Schematyzmy są w praktyce informatorami i zarazem (obecnie) rocznikami statystycznymi diecezji i zakonów (zgrupowań zakonnych), podającymi władze zwierzchnie tych instytucji, ich średnie oraz niższe szczeble względnie komórki organizacyjne, wreszcie spis duchowieństwa. Schematyzmy diecezjalne, jako ogarniające topograficznie określone terytoria, uwzględniają życie zakonne na tych terenach. Nie czynią tego te same druki zakonów i zgromadzeń, które są instytucjami tylko sporadycznie rozszanymi po kraju.

Schematyzmy miały w swych dziejach więcej nazw synonimowych aniżeli rubrycele. Przy czym trudniej tu wskazać, które z nich były najczęściej używane. W pierwszym zeszycie niniejszego katalogu są one następujące. W wydaniach łacińskich: *catalogus*, *consignatio*, *elenchus*, *schematismus* i *series*. W wydaniach polskich: katalog, lista, rocznik, schematyzm, spis i szematyzm. Po niemiecku (z łacińska) — *schematismus*. Na koniec po rosyjsku: katalog i spisok.

Według tej samej praktyki Ośrodka ABMK dla drugiej kategorii omawianych druków chcemy używać terminu „schematyzm”.

2. POCZĄTEK I ROZWÓJ RUBRYCEL I SCHEMATYZMÓW W POLSCE

Rubrycele i schematyzmy zapewne przeszły do Polski z praktyki Kościoła Powszechnego. Od początku swego pojawienia się u nas nosiły charakter urzędowy z ramienia (mandatu) administracji kościelnej. W dziejach ich można wyróżnić 4 okresy (fazy) genetyczne i strukturalno-rozwojowe: A — Rubrycele jako wydawnictwo pierwotne, B — Schematyzmy w łączności z rubrycelami, C — Rubrycele uwolnione od schematyzmów oraz D — Schematyzmy jako wydawnictwo samoistne.

Same rubrycele jako pomoce liturgiczne (A) znane są w uchwałach synodów polskich już w XIV w., chociaż ówczesne przekazy ich rzadko się zachowały. Najstarsze rubrycele drukowane, pochodzące z początku XVI stulecia, są bardzo małej objętości i zawierają ledwie od dwóch do czterech kart druku. W ciągu w. XVII, a zwłaszcza XVIII, objętość rubrycel stale rośnie. Liczbę 100 stron przekraczają one dopiero w XIX stuleciu.

W drugiej połowie XVIII w., chociaż w większości diecezji dopiero w ostatnim ćwierćwieczu tego stulecia, rubrycele otrzymują dodatek, zwany przeze mnie „zaczątkiem schematyzmu”, obejmujący spisy członków kapituł katedralnych, następnie kolegiackich i zmarłych kapłanów diecezji. U schyłku XVIII w. schematyzmy diecezjalne zawierają już wykazy urzędów kościelnych, parafii i klasztorów — poprzez archidiaconaty i dekanaty — oraz duchowieństwa. Na przestrzeni XIX stulecia, zazwyczaj w łączności z rubrycelami (B), schematyzmy stanowią drugi, paralelny człon tychże, a oprócz tego stale objętościowo rosną, przewyższając pod tym względem rubrycele. Schematyzm diecezji krakowskiej liczy pod koniec XIX w. przeszło 400 stron druku.

Już w ciągu XIX stulecia niektóre diecezje polskie, np. augustowska czyli sejneńska, krakowska w części austriackiej (3), ogłaszały sporadycznie swoje schematyzmy poza rubrycelami. Atoli łączne wydawanie obu druków zachowało się w ogóle naszych biskupstw do początku XX w. Najwcześniej usamodzielnity się schematyzmy w diecezji krakowskiej (ostatnie ćwierć-

wieczu XIX stulecia), jednak większość biskupstw miała je razem do czasu odzyskania przez Polskę niepodległości (1918). Luźne przykłady drukowania rubrycel i schematyzmów łącznie można napotkać także znacznie później, nawet po r. 1945, ale to z powodu trudności powojennych.

Rubrycele uwolnione od schematyzmów (C) nie przekraczają w naszym stuleciu 200 stron druku, ale za to schematyzmy jako wydawnictwo samoistne (D), szczególnie ostatnie, tzw. milenijne, osiągnęły w niektórych diecezjach objętość ponad 400 i 500 stron, stając się prawdziwymi ich rocznikami statystycznymi.

3. CZĘSTOTLIWOŚĆ I JĘZYK OBYDWU SERII DRUKÓW

Rubrycele na przestrzeni całej swej historii, mimo napotykanych trudności, ukazywały się każdego roku, albowiem były konieczne dla celów liturgiczno-duszpasterskich. Podobnie schematyzmy, jak długo były dodatkiem do rubrycel, względnie ich drugą częścią, pojawiały się corocznie.

Tak same rubrycele, jak później obydwie części druków razem, wydawano na nowy rok już pod koniec starego. W odniesieniu do rubrycel świadczy o tym a priori potrzeba, a ponadto liczba dziennika kancelarii konsystorskich (w XIX w.), wystawiana już w III kwartale. W schematyzmach też znajdują się ślady, iż były one (razem z rubrycelami czy oddzielnie) oddawane do drukarni na początku IV kwartału. Sporadycznie w nich napotykamy, np. w chełmińskich, nie tylko datę ukończenia redakcji, ale również wykonania w drukarni. Oprócz tego wszystkie schematyzmy z reguły doprowadzają wykazy zmarłych kapłanów do III kwartału. Po r. 1945 wydawane oddzielnie rubrycele i schematyzmy posiadają już w metryce drukarskiej dokładną datę opuszczenia przez nie zakładu graficznego.

Cenzura państwowa w drugiej połowie XIX w. (w Królestwie Kongres. i Cesarstwie Ros.) zwykle przetrzymywała rękopisy rubrycel i schematyzmów od lipca czy sierpnia do listopada albo grudnia (diecezje augustowska czyli sejneńska, kielecka), wskutek czego, tak w wymienionych jak też w innych biskupstwach, publikowano po zwykłym trzonie rubryceli również początek, tzw. interim, na rok następny — obejmujący przeważnie styczeń, lecz często także luty.

Schematyzmy, będące drukami samoistnymi, zarówno na przełomie XIX i XX w., jak potem w okresie międzywojennym (1918—1939) ukazywały się prawie we wszystkich diecezjach co roku. Nie mogły one być drukowane (przy rubrycelach) w Królestwie Polskim w ciągu kilku lat po powstaniu styczniowym, mniej więcej w l. 1864—1871. Nie wydawano z reguły w czasie drugiej wojny światowej (1939—1945). Po r. 1945 prawie wszystkie biskupstwa polskie, z różnych względów, publikowały swoje schematyzmy w odstępach kilkuletnich. Zakony i zgromadzenia męskie, które także przed r. 1939 swoje informatory rzadko wydawały, obecnie jeszcze mniej je ogłaszają. Zakony i zgromadzenia żeńskie, drukujące swe schematyzmy w okresie międzywojennym tylko wyjątkowo, teraz zupełnie ich zaprzestały.

Językiem rubrycel była do ostatnich lat łacina. Dopiero po drugim soborze watykańskim (1962—1965) poszczególne diecezje przystąpiły do wydawania ich po polsku.

Podobnie schematyzmy, czy to redagowane wspólnie z rubrycelami, czy potem jako opracowania samoistne, były tak po diecezjach jak i w zakonach drukowane w jęz. łacińskim. Dopiero po r. 1918 większość diecezji przeszła do polskiego układu tej serii. Jednak np. diecezje chełmińska i częstochowska publikowały swój schematyzm po łacinie aż do r. 1939, a archidiecezja krakowska nawet do 1949, mimo że odrębny dodatek dotyczący szkół był w tym biskupstwie już w l. 1861—1871 redagowany w jęz. polskim.

W okresie niewoli narodowej schematyzmy w Królestwie Kongres. także z tego powodu sporządzano po łacinie, ażeby uniknąć wydawania ich po rosyjsku. Jednakże w okresie od powstania styczniowego (1864) do rewolucji 1905/07 r. musiano się i na to (w jednej wersji) zgodzić. Również wykaz oraz porządek odprawiania licznych nabożeństw dworskich musiał tu być publikowany w języku carów. Natomiast w tzw. krajach zabranych rzeczy związane ze wspomnianymi galówkami oraz schematyzm był drukowany tylko po rosyjsku i jedynie sama rubrycela, redagowana zresztą zwięźle, mogła się ukazywać w jęz. łacińskim.

W zaborach pruskim i austriackim nie było pod tym względem takiego nacisku państwowego, wobec tego tamtejsze diecezje polskie publikowały swoje rubrycele i schematyzmy po łacinie, z mniejszymi dodatkami w jęz. narodowym.

Wcześniejsze zastosowanie jęz. polskiego przy opracowywaniu schematyzmów aniżeli rubrycel było spowodowane m. in. większymi trudnościami układania ich po łacinie (w rubrycelach czyniono to wedle utartego sposobu) tym bardziej, iż stawały się one coraz obszerniejsze. Także przydatność schematyzmów dla urzędów i ludzi świeckich odegrała w tym pewną rolę. Największy jednak wpływ na sporządzanie omawianych tu druków w jęz. narodowym miało oddzielenie ich od rubrycel.

Miłym i może niespodziewanym wyjątkiem jest pod tym względem unicka diecezja w Chełmie, która posiada swój schematyzm z r. 1863 po polsku, najwcześniej ze wszystkich naszych biskupstw.

4. RUBRYCELE I SCHEMATYZMY NIE SĄ CZASOPISMAMI

W większości bibliotek naukowych, a także w niektórych wydawnictwach¹, rubrycele i schematyzmy uważa się za czasopisma. Główny powód tego widzi się w corocznym ich ukazywaniu się, chociaż schematyzmy w ostatnich czasach utraciły swoją roczną częstotliwość.

Wprawdzie rubrycele na przestrzeni całej ich historii, a także dawniejsze schematyzmy wydawano co roku, atoli żadną miarą nie są one przez to czasopismami! Tak kalendarze liturgiczne (rubrycele) jak też informatory, czy jak kto chce diecezjalne lub zakonne roczniki statystyczne (schematyzmy), są jednocześnie wydawnictwami ciągłymi, periodycznymi, seryjnymi, samoistnymi, zwartymi i urzędowymi. Ich zawartość treściowa nie stanowi rozpraw, artykułów, sprawozdań, recenzji. Ich redaktorzy czy autorzy nie szerzą specjalnej idei, nie uprawiają dyskusji.

Każda rubrycela w ciągu całych swoich dziejów i każdy schematyzm

¹ Por. Bibliografia czasopism pomorskich. Województwo bydgoskie. Paraca zbior. pod red. H. Baranowskiego. Toruń 1960. Czasopisma wrocławskie (s. 249—273) opracowała Regina Czmielowa, zaliczając do nich także rubrycele i schematyzmy.

przynajmniej w naszym stuleciu stanowi druk samoistny. Posiadają one swoich autorów, uwidocznionych niemal w połowie wypadków na kartach tytułowych druków. Spośród autorów niewymienionych można by wielu odszukać, a w następstwie tego tak w bibliotekach jak i w niniejszym katalogu rubrycele i schematyzmy ustawiać według nazwisk ich twórców. Dla czego w swym opracowaniu tego nie uczyniłem, tłumaczę w rozdziale II p. 2b niniejszego wstępu.

5. TREŚĆ I UKŁAD RUBRYCEL

Zasadniczą i istotną częścią rubryceli jest jej kościec ogólny, podający z dnia na dzień, od 1 stycznia do 31 grudnia, wskazówki praktyczne do odmawiania lub śpiewania poszczególnych godzin kanonicznych brewiarza oraz odprawiania mszy św. z jej formularzami i elementami. Początek okresu roku kościelnego oraz ważniejsze święta są w rubrycelach szerzej potraktowane a nadto posiadają uwagi wstępne. Ale tej zasadniczej treści rubryceli nie potrzeba dłużej przedstawiać.

Oprócz niej w rubryceli w ciągu trzech stuleci (od XVIII do XX), zwłaszcza w XIX, narosło wiele działów, składających się na jej część drugorzędną, nie wyodrębnianą jednak w owych drukach w sposób paralelny do części pierwszej.

Pierwszy dział obejmował nabożeństwa i praktyki szczególne, obowiązujące całą diecezję, a więc wprowadzone u nas od połowy XIX stulecia „dies festivi papales” i „episcopales” oraz narzucone w tymże czasie w Cesarstwie Ros. i Królestwie Pol. w „dies festivi imperiales”, ciągnące się aż do pierwszej wojny światowej i bardzo uciążliwe dla duszpasterzy. Dzieliły się one z kolei na dwie grupy: główne i mniejszej rangi. Rubrycele podawały na owe święta państwowe nie tylko teksty modlitw w jęz. łacińskim, rosyjskim, polskim i litewskim, ale także sposób ich odprawiania. Do tej grupy przepisów zaliczam również „ordo adorationis perpetuae SS. Sacramenti”, zamieszczany w rubrycelach archidiecezji gnieźnieńskiej i poznańskiej w końcu XIX i na początku XX w., oraz „porządek suplikacji”, znajdujący się w kalendarzach liturg. biskupstwa kamienieckiego w początkach drugiej połowy XIX stulecia.

Drugi element szczegółowy — to różne dodatki i sprostowania w rubrycelach.

Działem trzecim są stałe uwagi rubrycysty, streszczające najnowsze rozporządzenia liturgiczne Kościoła, a także podające pouczenia duszpasterskie i ascetyczne. — Pośród ściśle liturgicznych, obejmujących wspólnie potrzeby brewiarza i mszy, są następujące: „tabella ortus et occasus solis” i „phases lunae”, drukowane już w XVIII w., oraz „tabella occurrentiae”. — Wyłącznie do odmawiania brewiarza służyła „tabula horaria pridie inchoandi matutinum cum laudibus”. — Tylko odprawiającym msze św. były pomocne: „tabella de missis defunctorum”, „tabella de missis votivis privatis”, „commemoratio SS. Sacramenti in missis” — wszystkie zapoczątkowane w XIX stuleciu. — Do pouczeń duszpasterskich należy podawanie do wiadomości świąt, także zniesionych, w które proboszczowie mają obowiązek odprawiania mszy w intencji parafian (najczęściej w rubrycelach diecezji kamienieckiej). — W grupie pomocy ascetycznych można pomieścić różne „exhortationes piae”, „scitu utilia” oraz inne bez nagłówków, publikowane

hojnie, szczególnie w diecezji kieleckiej na przełęcz XIX i XX w. Tu wypadnie również włączyć drukowanie w rubrycelach (pod koniec XIX stulecia) teksty nowych modlitw, jak do św. Józefa i Serca Jezusowego, która była źle widziana, a nawet zakazywana, na ziemiach znajdujących się pod berłem carów.

W naszym stuleciu, mimo że istnieją urzędowe czasopisma diecezjalne, rubrycelą jest także w pewnym względzie organem, w którym podaje się do wiadomości niektóre ogłoszenia kościelne, np. pod danymi dniami powiadamia się o zbiórce tacy na potrzeby KUL, o terminie miesięcznego skupienia dla kapłanów miasta biskupiego, albo nazwiska księży zmarłych w określonych dniach kilku ostatnich lat, celem pobudzenia konfratrów do modłów w ich intencji.

W tejże drugiej części rubryceli, obok wspomnianych elementów treściowych, obowiązujących kościoły i duchowieństwo całej diecezji, znajdowały się również przepisy, którymi zainteresowane były tylko pewne miejsca, instytucje i osoby. Mam tu na myśli tzw. *propria* liturgiczne instytucjonalne i lokalne.

Do instytucjonalnych należą osobne dodatki rubryceli przeznaczone dla danej kapituły katedralnej czy kolegiackiej, np. dla metropolitalnej w Poznaniu z l. 1825 i 1915. Warto tu przypomnieć, że rubrycele przez dłuższy czas były drukowane tylko dla kościołów katedralnych, w XVIII stuleciu nazywano je dla danej katedry i całej diecezji, a kiedy od początku XIX w. zostały przekształcone w ogólnodiecezjalne, dla tych pierwszych układano właśnie *propria*.

Propria lokalne posiadały niektóre większe jednostki terytorialne w diecezjach, np. archidiaconat kamieński, a właściwie jego część pozostała przy archidiecezji gnieźnieńskiej po r. 1821, lub oficjałat wałecki, a potem także dekanat czarnkowski w arcybiskupstwie poznańskim w XIX w. Miały je przede wszystkim najmniejsze komórki terenowe diecezji, jakimi są parafie, mianowicie na dzień i oktawę dedykacji własnego kościoła albo odpustu; przy czym pewne parafie miały więcej dni odpustowych w roku. Niestety, tylko mała część biskupstw uwzględniała owe właściwości parafialne w swych rubrycelach. Spośród kilkunastu diecezji, których kalendarze liturg. zostały w pierwszym odcinku katalogu przedstawione, takie *propria* parafialne znajdują się w rubryceli biskupstwa augustowskiego czyli sejneńskiego z r. 1876, podawane jeszcze w następnych latach w skrócie, kamienieckiego w l. 1861—1866 oraz kieleckiego w 1911—1912, zwłaszcza w r. 1913, wyodrębnione w osobny dodatek.

Jedna rubrycela służyła niekiedy dwóm diecezjom, jak arcybiskupstwu gnieźnieńskiemu i poznańskiemu w pewnych okresach XIX i początku XX stulecia, albo dwu częściom tej samej diecezji, np. krakowskiej i kieleckiej (biskupstwa krakowskiego) w pierwszej połowie XIX w., zarządzanym przez odrębne władze.

O publikowaniu przez większość diecezji, położonych w zaborze rosyjskim, zaraz po głównej części rubryceli tzw. jej *zaczątka* na rok następny — była już mowa w p. 3.

6. TREŚĆ I UKŁAD SCHEMATYZMÓW

Jak powiedziano wyżej, schematyzmy na przestrzeni końca XVIII i pierwszej połowy XIX stulecia ciągle się rozwijały, dopóki w drugiej połowie tegoż wieku oraz w ciągu XX nie stały się obszernymi informatorami i rocznikami statystycznymi, ujmującymi całość kształt organizacyjny, podziały terytorialne i personalne, indeksy oraz wykazy współczesnych diecezji. W schematyzmach diecezjalnych z reguły, obok parafii i kleru świeckiego, zamieszcza się klasztory i duchowieństwo zakonne, męskie i żeńskie. Natomiast w rocznikach zakonów i zgromadzeń nie ma odwrotnej alternatywy.

W szczegółach, biorąc topograficznie, schematyzmy (we wszystkich swoich wersjach) posiadały następujące działy, a w nich elementy składowe:

I. Osoby i instytucje ogólnokościelne, a więc: papież, kolegium kardynałskie, nuncjusz, hierarchia w kraju, względnie tylko w danej metropolii, ściśle podawana w Królestwie Pol. i Cesarstwie Ros., wreszcie na wspomnianych terenach także skład Kolegium Duchownego w Petersburgu (1874—1917).

II. Władza nadrzędna oraz instytucje diecezjalne: biskup z herbem (a w XVIII i na początku XIX w. także z inicjałami tytulatury wokół niego), wikariusz kapitułny względnie apostołski (nazywany również administratorem diecezji), biskup pomocniczy (sufragan), skład kapituły katedralnej i kolegiackich, urzędnicy konsystorzy generalnych i foralnych (okręgowych), a później (przeważnie od r. 1918) na ich miejsce kurii biskupich i sądów kościelnych, seminaria duchowne, przy których najczęściej podawano księży lub kleryków studiujących na uniwersytetach.

III. Organizacja terytorialna i personalna biskupstwa — poprzez archidiakonaty, oficjałaty, czasem komisariaty, dekanaty i parafie; wykazy dziekanów i wicedziekanów, asystentów dekanalnych Akcji Katolickiej (w okresie międzywojennym), wizytatorów nauki religii — przeważnie w dekanatach, oraz najliczniejszego w diecezji kleru parafialnego i księży katechetów (prefektów). W ciągu XIX i XX stulecia przy poszczególnych osobach duchownych figuruje data urodzenia, święceń kapłańskich i objęcia piastowanego stanowiska.

IV. Geografia, demografia, informacja i statystyka szczegółowa w diecezji, zatem: odległości danej parafii od sąsiednich, oddalenie poszczególnych wsi od kościoła parafialnego, wyszczególnienie miejscowości w parafiach, a w wielkich miastach nawet ulic (diecezja gdańska w r. 1958), czy telefonów instytucji kościelnych i osób duchownych (archidiecezja krakowska 1958); wykazy szkół na terenie parafii, data ostatniej wizytacji biskupiej w parafiach; ilość ludności w danej parafii, nie tylko katolików lecz także innych wyznań, a to samo w poszczególnych wsiach i osiedlach; informacja o stacjach kolejowych i autobusowych, o urzędach pocztowych. Ostatnie, obszerne i krytyczne, schematyzmy posiadają krótką, ale za to coraz lepiej udokumentowaną, historię poszczególnych parafii i kościołów.

V. Zakony oraz zgromadzenia męskie i żeńskie na terytorium biskupstwa, wyliczone alfabetycznie instytucjami, a w nich klasztorami (domami), z podaniem przełożonych a niekiedy także wszystkich członków konwentu.

VI. Ogólna statystyka danej diecezji, zamieszczana od połowy XIX w., ujmowana przeważnie tabelarycznie, stanowiąca jeden z najważniejszych elementów schematyzmu.

VII. Zestawienia rzeczowe duchowieństwa, a więc: księży według lat święceń czyli porządku senu, posiadających studia uniwersyteckie i stopnie naukowe, kapelanów szpitali i wojskowych, pochodzących z obcych diecezji, inkardynowanych w ostatnich latach, przebywających w innych biskupstwach, pozostających za granicą, emerytów, demerytów (w ciągu XIX w.), zmarłych w ubiegłym roku lub za większy okres czasu, straty personalne z lat wojny 1939—1945.

VIII. Indeksy: parafii, nieraz także kościołów filialnych i kaplic (np. w diecezji kieleckiej), wszystkich miejscowości na terenie biskupstwa (najstarszy taki wykaz, z r. 1883, podała diec. krakowska, kielecka natomiast dotychczas go nie drukowała), dalej duchowieństwa: diecezjalnego, nazywanego w XIX stuleciu najczęściej świeckim, zakonnego — męskiego i żeńskiego (zakonnice w ostatnich latach zaprzestano wyliczać), zakonników zatrudnionych w duszpasterstwie.

IX. Własne spisy rzeczy, sporządzane od pierwszej połowy XIX w. Schematyzmy niektórych biskupstw dotąd tych spisów nie posiadają. Mają je za to sporadycznie najnowsze rubrycele, jak lubelska z r. 1971, ułożona przez ks. Franciszka Greniuka.

Spośród rzeczy luźno związanych ze schematyzmami trzeba na pierwszym miejscu wspomnieć o krakowskim „schematyzmie” szkół ludowych z l. 1861—1871, stanowiącym oddzielny dodatek do rocznika, z własną paginacją. — W ciągu XVIII i na początku XIX stulecia drukowano przy schematyzmach „tabula ortus et occasus solis” i „phases lunae”, dopóki nie przełożono ich do rubrycel. — W drugiej połowie XIX w., kiedy to diecezje nie posiadały jeszcze własnych urzędowych czasopism, konsystorze generalne (kielecki, krakowski, sejneński) publikowały w schematyzmach pewne obwieszczenia, nazywane przeważnie „notificationes”, skierowane do dziekanów i ogółu duszpasterzy a podające terminy egzaminów łącznie z wykazem tematów oraz rekolekcji i listę kapłanów wzywanych na powyższe. — Z liczby kilkunastu diecezji, których schematyzmy przedstawiamy w niniejszym odcinku katalogu, niektóre zamieszczały w tych drukach także drobne opracowania i materiały ściśle historyczne. Elenchy krakowskie ogłaszały kilka razy na przestrzeni drugiej połowy XIX w. krótkie opisy parafii, kościołów i klasztorów, zwłaszcza w samym Krakowie; rocznik katowicki 1936 zawiera obfite dane do dziejów tegoż biskupstwa; schematyzm diecezji częstochowskiej z r. 1968 posiada przegląd własnych roczników (od 1926).

7. WYDAWCY, AUTORZY, NAKŁADCY ORAZ DRUKARNIE RUBRYCEL I SCHEMATYZMÓW

Wydawcami firmującymi druk rubrycel i schematyzmów były diecezje i zakony. W diecezjach znowu, zarówno wtedy, gdy publikacją ich zajmowała się kapituła katedralna (do końca XVIII w.), jak też później, kiedy obowiązek ten przejął konsystorz generalny (XIX stulecia) a po nim kuria biskupia czyli diecezjalna (od początku XX w.) — na kartach tytułowych rubrycel i schematyzmów widniało wyrażenie, iż zostały one ułożone

i wydane „authoritate et mandato” ordynariusza, tj. biskupa lub wikariusza kapitulnego. W następstwie tego obydwaj rodzaje naszych druków posiadały zawsze charakter urzędowy.

Rubrycele i schematyzmy, będąc przeważnie drukami samoistnymi, siłą rzeczy posiadały i mają nadal swoich autorów. Od XVIII do początku XX w. imiona ich i nazwiska były z reguły wypisane na kartach tytułowych, jak to widać na owych publikacjach diecezji chełmińskiej, gnieźnieńskiej i poznańskiej, kieleckiej, krakowskiej.

Rubrycele dawne, stanowiące w omawianej dziedzinie wydawnictwo pierwotne, opracowywali najczęściej wicedziekani katedralni czyli dziekani kolegium wikariuszy katedralnych. Bywały od tego wyjątki na rzecz wiceprezoytów lub wicekustoszy tegoż kolegium, względnie członków innych zrzeszeń niższego duchowieństwa katedralnego.

Również w czasie, gdy schematyzm był tylko dodatkiem czy nawet paralelnym członem rubryceli (druga połowa XVIII — początek XX stulecia), ci sami byli redaktorami całości druku. Rozumie się, że materiał do ułożenia schematyzmu, więcej lub mniej opracowany, otrzymywał autor rubryceli z kancelarii konsystorza gen. danej diecezji. Materiał ten zbierał znowu konsystorz, za pośrednictwem dziekanów (foralnych), przeważnie z terenu diecezji — od proboszczów.

Kiedy jednak rubrycele uwolniły się od schematyzmów (przełom XIX i XX w.) — pierwsze opracowuje zazwyczaj profesor liturgiki w seminarium duchownym, ceremoniarz lub kapelan biskupi, a drugie ktoś z urzędników konsystorza gen., a potem w następstwie chronologicznym kurii diecezjalnej. Obszerne schematyzmy milenijne posiadają dość często redakcję zbiorową.

Autorzy rubrycel i schematyzmów, niedoceniani przez korzystających z ich prac, zupełnie zapomniani przez historyków diecezjalnych i zakonnych, którzy nie poświęcili im na własnym terenie nawet artykułu, sami jednak byli przekonani o pewnym swym wkładzie w dzieło historiografii i literatury polskiej w ogóle, a kościelnej w szczególności. Świadczyłaby o tym m. in. treść obszernego słowa wstępnego skierowanego przez ks. Albina Dutkiewicza, autora rubryceli i schematyzmu archidiecezji gnieźnieńskiej na r. 1822, do arcybiskupa Tymoteusza Gorzeńskiego.

Nakładcą, łączącym na druk rubryceli i ciągnącym z tego ewentualne zyski, były początkowo kapituły katedralne. Świadczy o tych chociażby kalendarz liturg. diecezji kamienieckiej z r. 1777, na końcu której opublikowano przywilej biskupa Adama Krasieńskiego z 10 V 1766, umożliwiający duchowieństwu pobieranie rubryceli od kapituły nie tylko za gotówkę ale także za przyjęcie od niej do odprawienia 3 stypendiów mszalnych.

Od początku XIX w. nakładcą oraz rozprowadzającym rubrycele i schematyzmy stały się konsystorze gen. diecezji, a po nich w naszym stuleciu — kurie biskupie. W niektórych diecezjach, np. we włocławskiej na przełomie XIX i XX w., dochód ze sprzedaży obu rodzajów druków był przeznaczony na utrzymanie seminarium duchownego.

Ale nie wszędzie konsystorze rwały się do roli nakładcy omawianych druków. Bywały diecezje, w których autorzy rubrycel i schematyzmów musieli wydawać je własnym sumptem, jak ks. Ludwik Buske w Gnieźnie w r. 1850, ks. Maciej Kluba w Krakowie w l. 1855—1865. Autor rubrycel diecezji krakowsko-kieleckiej na r. 1873 opublikował nawet odezwę do duchowieństwa

w tej sprawie — „Invitatio humillima ad directorium officii divini dioecisani fundandum” (s. 6—7).

Rubrycele i schematyzmy wykonywały już to drukarnie kościelne, zakonne i diecezjalne, już to obce, świeckie: prywatne i państwowe. Składali je także pracownicy nie znający obcych języków: łaciny, rosyjskiego, litewskiego — stąd w drukach tych napotykamy błędy zecerskie, pozostawione zarówno z winy zakładów graficznych jak i niewystarczającej korekty.

8. ZASÓB, PROWENIENCJA, OPRAWA I STAN ZACHOWANIA RUBRYCEL I SCHEMATYZMÓW ZBIORU WŁOCŁAWSKIEGO

Księgozbiór tutejszy posiada około 2.000 rubrycel i schematyzmów, diecezjalnych i zakonnych, z terenów Polski historycznej. Bezwzględna większość stanowią druki diecezjalne, zakonnych jest kilkaset. Są to więc rubrycele uważane za wydawnictwo pierwotne (A), reprezentowane tutaj od początku XVIII w. (archidiecezja gnieźnieńska z r. 1717; urywku rubryceli włocławskiej z r. 1634 nie bierzemy pod uwagę). — Znacznie więcej niż połowę całości stanowią rubrycele połączone ze schematyzmami (B). Gdyby przeto każdy z obu członów tych druków występował osobno, zbiór liczyłby do 3.000 tomików. Rubrycele w tej grupie trzymamy głównie ze względu na schematyzmy. — Rubrycel uwolnionych od schematyzmów czyli nowych, z XX stulecia, posiadających mniejsze znaczenie w aspekcie bazy źródłowej, w zasadzie nie zbieramy. Zatrzymujemy jedynie włocławskie (od r. 1915), a to dlatego, że mamy je w komplecie oraz pragniemy szczegółowo wykorzystać do badań nad dziejami tej diecezji. Rubrycele nowe obcych diecezji zatrzymujemy ze względów nadzwyczajnych, np. archidiec. gnieźnieńskiej na r. 1941, uważaną za druk tajny. — Natomiast schematyzmy jako wydawnictwo samoistne (D) zbieramy skrzętnie ze wszystkich diecezji i zakonów aż do najświeższych lat.

W naszym zbiorze reprezentowane są prawie wszystkie diecezje rzymskokatolickie Polski historycznej oraz 3 biskupstwa greckokatolickie (Chełm, Lwów, Stanisławów) i arcybiskupstwo ormiańskie we Lwowie. Oprócz tego znajdują się tu rubrycele i schematyzmy zakonów i zgromadzeń religijnych z tychże terytoriów, jednakże ze znacznymi lukami tak co do samych instytucji jak też liczby ich druków.

Omawiane druki posiadamy w jednym egzemplarzu. Bardzo liczne dublety wielu diecezji i zakonów zostały przekazane w l. 1947—1950 do różnych instytucji naukowych, przeważnie zaś — Biblioteki Uniwersyteckiej KUL w Lublinie, Biblioteki Głównej Uniwersytetu im. M. Kopernika w Toruniu, Książnicy Miejskiej im. M. Kopernika w Toruniu i Księgozbioru Podręcznego Archiwum Prowincji OO. Bernardynów w Krakowie.

Jak doszedł Włocławek do tak bogatego zbioru rubrycel i schematyzmów? Odpowiedź prosta — byli tu ludzie, którzy nie niszczyli owych rzekomo mało ważnych druków, zwłaszcza rubrycel, a odwrotnie, po ich wykorzystaniu lub obejrzeniu darowanych, skrzętnie składali.

Droga posiadanych przez Archiwum Włocławskie rubrycel i schematyzmów wiodła do niego dwoma szlakami: urzędowym i prywatnym. Ukazujące się drukiem schematyzmy (łącznie z kalendarzami liturg. i osobno) posyłał sobie wzajemnie biskupi, ich konsystorze gen. oraz następczynie

tychże — kurie diecezjalne. Powodem szeroko pojętej wymiany były względy kurtuazyjne oraz dążność do wzajemnej informacji, następstwem zaś — wzorowania się jednych na drugich przy układaniu nowych rubrycel a szczególnie roczników. Po Konsystorzu Gen. we Włocławku zabezpieczył nasze druki ks. infułat dr Stanisław Chodyński († 1919) a po tamtejszej Kurii Biskupiej do r. 1939 — ks. dr Stanisław Maternowski († 1942), archiwista diecezjalny. Od r. 1946 opisywane druki gromadzę zewsząd ja — ze wspomnianej Kurii, z parafii, antykwariatów, od osób prywatnych...

W r. 1970, a więc przed ostatecznym uporządkowaniem rubrycel i schematyzmów kolekcji archiwalnej oraz rozpoczęciem publikacji ich katalogu, przejąłem z Biblioteki Seminarium Duchownego we Włocławku (za zgodą ks. rektora Leona Dębowskiego) 145 takichże druków, których nie posiadaliśmy w naszym księgozbiorniku. Do biblioteki tej dostały się one w różnych latach per spolia, tzn. po zmarłych kapłanach, razem z ich wybrakowanymi przez współpracowników książkami. W seminarium pozostaje nadal 695 rubrycel i schematyzmów, które są obecnie dubletami w stosunku do zbioru archiwalnego. Za wzięte unikatki biblioteka otrzymuje stopniowo od kierownictwa archiwum inne druki, wśród nich dublety nawszych rubrycel i schematyzmów.

W jaki sposób znalazły się w naszej kolekcji np. rubrycele i schematyzmy diecezji poznańskiej od r. 1737, a potem niektóre tegoż arcybiskupstwa po księżach Marcinie Sobockim († 1803) i jego bratanku Józefie (zm. po r. 1821), a także archidiecezji gnieźnieńskiej i poznańskiej z l. 1822—1839 po ks. Ignacym Osieckim († 1861), wszystkich po kolei proboszczach w Pogorzeli w pow. krotoszyńskim — nie wiadomo.

Oprawa około 2/3 części naszych rubrycel i schematyzmów jest współczesna tym drukom. Przeważnie jest ona „firmowa”, tzn. wykonana przez introligatornie danych drukarni, rzadziej zaś u prywatnych introligatorów. Szczególnie w drugiej połowie XIX i na początku XX stulecia wielce dbano o oprawę owych publikacji, wykonując ją ozdobnie z płótna lub tektury, ze złoceniami brzegów oraz wzorów i napisów na zewnętrznych stronach okładzin. Biskupi, członkowie kapituł, konsystorze i kurie otrzymywali zwykle egzemplarze w pięknych oprawach, a niższe duchowieństwo (w naszych czasach prawie wszyscy) — w oprawie zwykłej, broszurowej. — Oprawa nowa, którą posiada około 1/3 część naszych druków, pochodzi z czasu pełnienia przeze mnie obowiązków dyrektora archiwum, po r. 1946. Oprawialiśmy w tym okresie zarówno broszurowe pozycje dawniejsze, jak też nowe. Przy drukach powojennych (od 1945 r.), mimo to, iż są przeważnie moim staraniem oprawione, nie zaznaczam w katalogu „oprawa nowa”.

Stan zachowania ogółu rubrycel i schematyzmów zbioru włocławskiego jest dobry i bardzo dobry. Wyjątki od tej normy zawsze melduję przy odpowiednich pozycjach tychże druków.

9. RUBRYCELE I SCHEMATYZMY JAKO ŹRÓDŁO HISTORYCZNE

Wartość rubrycel, a szczególnie schematyzmów, jako źródła historycznego okazuje się już wystarczająco z tego, co powiedziano wyżej, a zwłaszcza na temat treści i układu jednych i drugich (p. 5—6).

Kiedy Polska, wymazana na blisko półtora wieku z mapy Europy, dopiero w okresie międzywojennym (1918—1939) mogła się zdobyć na ogólnie-

krajowy rocznik statystyczny (by po r. 1945 dojść nawet w tej dziedzinie do roczników poszczególnych województw), to Kościół Katolicki na naszych ziemiach, mimo upadku Ojczyzny, już od dwóch stuleci posiada swoje informatory czyli roczniki statystyczne, tak w domenie diecezjalnej jak też zakonnej.

Znaczenie schematyzmów jako bazy źródłowej do prac historycznych niewiele zostaje umniejszone z powodu zachodzących w nich sporadycznie niedokładności, dotyczących podawanej liczby parafian. Chodzi o to, że niektórzy proboszczowie już to z powodu gnuśności, już dla materialnego wyrachowania, podawali do konsystorza gen., a jeszcze częściej (w nowszych czasach) do kurii biskupiej, przez kilka kolejnych lat tę samą liczbę dusz w swoich parafiach. Takich wypadków jest mało. Daleko mniej ciążyą na tychże drukach nieliczne błędy, zachodzące w nazwiskach duchowieństwa lub w innych słowach, które można poprawić na podstawie sąsiednich roczników owych publikacji.

Ogromny materiał historyczny zawarty w omawianych drukach uwidoczniłaby dopiero obszerniejsza praca napisana pt. *Rubrycele i schematyzmy diecezji i zakonów polskich jako źródło polihistoryczne*. Roli tej nie spełnia trzechstronicowy tylko komunikat ks. Teofila Długosza pn. *Schematyzmy diecezjalne jako źródło historyczne*². Jednakże taka synteza musiałaby być poprzedzona artykułami analitycznymi o rubrycelach i schematyzmach poszczególnych diecezji i zakonów jako źródle historycznym.

10. ZAPISKI POCZYNIONE W RUBRYCELACH I SCHEMATYZMACH ZWIĘKSZAJĄ WARTOŚĆ ŹRÓDŁOWĄ TYCHŻE DRUKÓW

Rubrycele nie tylko jako chronologicznie dawniejsze ale także ułożone w kolejności dni w roku, a więc na sposób kalendarza, bardziej nadawały się do robienia zapisek anizeli schematyzmy. Dlatego one w szczególności stały się dla posiadaczy rodzajem notatnika, w który wciągano uwagi duszpasterskie i liturgiczne (porządek nabożeństw, czas przypadających rekolekcji parafialnych i kapłańskich, a przede wszystkim wykazy stypendiów mszalnych), liczne zapiski gospodarcze i kulinarne, zdarzenia atmosferyczne, a zwłaszcza klęski elementarne, wiadomości genealogiczne i wypadki natury historycznej, nie zawsze dość ważne, wynalazki z dziedziny technicznej (np. sposób robienia napojów, atramentu) oraz medycznej (jak podawanie metod sporządzania leków) itd.

Zapiski pozostawili głównie właściciele prywatni rubrycel, najczęściej duszpasterze; podobne druki przesyłane z innych diecezji i zakonów do Konsystorza Gen. we Włocławku, a potem do Kurii Diecezjalnej Włocławskiej — pozostają czyste, prawie nietknięte.

Rubrycysta czy liturgista na redakcyjnym egzemplarzu rubryceli a urzędnik konsystorza czy kurii diecezjalnej, czasem nawet sam biskup, robił uzupełnienia lub notował zmiany, które miano wprowadzić do druku w roku następnym. Kiedy indziej znów prywatnie lepiej orientujący się w przepisach liturgicznych kapłan wytykał w adnotacjach rubrycyście pewne nieścisłości, a jakiś duszpasterz czynił podobne zarzuty w stosunku do danego przekazu w schematyzmie.

² T. Długosz: *Schematyzmy diecezjalne jako źródło historyczne. Spraw. z Czyn. wyd. TN KUL. Nr 12: 1961 [druk. 1962] s. 86—89.*

Notatki robiono zwykle pod daną datą w rubryceli. Często, na życzenie właściciela, introligator wklejał pomiędzy drukowane strony obu rodzajów publikacji kartki czyste, które służyły zarówno autorom jak i właścicielom do urzędowych i prywatnych zapisek. Wydaje się nawet, że w pewnych latach, zwłaszcza na przełomie XIX i XX w., cały roczny nakład rubrycel i schematyzmów otrzymywał w introligatorniach drukarni wklejane kartki czyste.

11. DOTYCHCZASOWA BIBLIOGRAFIA NA TEMAT RUBRYCEL I SCHEMATYZMÓW POLSKICH

Literatura drukowana o naszych rubrycelach i schematyzmach jest bardzo uboga. Z artykułów zasadniczych (bibliologiczno-liturgicznych), dotyczących obydwu rodzajów dokumentów, najważniejszym jest przyczynek encyklopedyczny pióra ks. Stanisława Chodyńskiego³. Spośród artykułów źródłowych odnośnie schematyzmów można wliczyć właściwie tylko trzy: wzmiankowany już wyżej ogólnego charakteru ks. T. Długosza⁴, szczegółowy o elenchach wrocławskich napisany przez Huberta Jedina⁵ oraz takiż, ale w aspekcie tylko demograficznym, ks. Bolesława Kumora o rocznikach tarnowskich⁶. — Wreszcie rozprawę ściśle historyczną, opartą na materiale ze schematyzmów, posiadamy tylko jedną — o Hieronima Wyczańskiego o archidiecezji warszawskiej z 1863 roku⁷.

12. JAKIE PRACE MOŻNA PISAĆ O RUBRYCELACH I SCHEMATYZMACH POLSKICH ORAZ NA ICH PODSTAWIE?

Artykuł metodyczny pod mniej więcej takim tytułem ogłoszę w późniejszym tomie naszego czasopisma, po ukończeniu druku niniejszego katalogu.

Otóż pierwszą grupą opracowań o samych rubrycelach i schematyzmach, tak diecezjalnych jak też zakonnych, byłyby katalogi adnotowane tychże (wydane na podobieństwo niniejszego), obejmujące inne zbiory — archiwalne względnie biblioteczne — owych druków, a przynajmniej całość jednego biskupstwa czy zakonu (zgromadzenia). Postulatem na dalszą przyszłość byłyby katalogi wszystkich polskich rubrycel i schematyzmów.

Drugą grupę projektowanych prac w tym przedmiocie stanowiłyby artykuły źródłowe o rubrycelach i schematyzmach poszczególnych diecezji i zakonów na ziemiach historycznej Polski. O tego rodzaju artykułach czy nawet, jeśli weźmie się pod uwagę omawiane druki diecezji dawnych, rozprawach już wspominałem (w p. 9) — że mianowicie są one konieczne do opracowania w przyszłości dzieła syntetycznego o wszystkich rubrycelach i schematyzmach polskich jako źródle historycznym, a nawet polihistorycznym. Takie źródłowe artykuły analityczne konieczne trzeba

³ [S. Chodyński] X.S.Ch.: Dyrektorium, directorium. W: *Encyklopedia Kościelna*. T. 4. Warszawa 1874 s. 416—420.

⁴ Por. przyp. 2.

⁵ H. Jedin: Die Entwicklung des Breslauer Diözesan-Schematismus. W: *Handbuch des Erzbistums Breslau für das Jahr 1939*. Breslau 1939 s. 3—11.

⁶ B. Kumor: Schematyzmy diecezji tarnowskiej z XIX w. jako źródło demograficzne. *Przeszł. demogr. Pol.* [T.] 1: 1967 s. 67—87.

⁷ H. E. Wyczański: Archidiecezja warszawska w świetle schematyzmu z 1863 roku. *Stud. theol. vars.* R. 6: 1968 nr 1 s. 289—341.

opracować, albowiem chociaż ogół rubrycel i schematyzmów w zasadzie jest do siebie podobny, to w poszczególnych diecezjach i zakonach w swoim układzie, treści i wykonaniu znacznie się różni. Ubogie np. i dosyć szablonowe zdają się być schematyzmy augustowsko-sejneńskie czy nawet kieleckie w porównaniu z bogatymi w materiały oraz często zmieniającymi się w redakcji gnieźnieńskimi i poznańskimi lub krakowskimi.

Dopiero po wydaniu katalogów oraz napisaniu analitycznych artykułów źródłoznawczych o rubrycelach i schematyzmach poszczególnych diecezji i zakonów będzie możliwe opracowanie syntezy źródłoznawczej na tenże temat. Podobnie na podstawie analitycznych artykułów i rozpraw źródłoznawczych na temat tychże druków da się opracować wiele zagadnień polihistorycznych, ogólnych i szczegółowych, o biskupstwach i zakonach (zgrupowaniach) polskich, a nawet — w dużej mierze — o dziejach Kościoła Polskiego na przestrzeni ostatnich dwóch stuleci. Właśnie jedną z takich prac napisał o. H. Wyczawski⁸.

Jednakże szczegółowiej program czy plan owych prac przedstawi i omówi zapowiedziany powyżej mój artykuł instrukcyjny.

II. KATALOG RUBRYCEL I SCHEMATYZMÓW ARCHIWUM WŁOCŁAWSKIEGO

1. PRACA NAD UPORZĄDKOWANIEM RUBRYCEL I SCHEMATYZMÓW ORAZ ICH KATALOGIEM

Nie ustając aż do ostatka gromadzić ogólnopolskich rubrycel i schematyzmów w księgozbiorze podręcznym archiwum, od r. 1946 porządkowałem je, spisywałem i opracowałem. Pierwszy ich wykaz sporządziłem w l. 1948/49 — alfabetycznie diecezjami i zakonami, a w nich chronologicznie. Następnie jeszcze dwakroć przerabiałem ów spis i ulepszałem. I oto, po wielu latach, obecnie dochodzi do publikacji katalogu, w objętości większej aniżeli kilka razy przedtem była planowana...

Wydaje się ten katalog — pracę, lecz przede wszystkim zamierzenia kilkunastu lat. Ale jednocześnie ogłasza się go drukiem przed inwentarzami dokumentów i akt tutejszego archiwum, o wiele ważniejszych niż rubrycele i schematyzmy. Jednakże inaczej nie mogłem postąpić, albowiem katalog obecny posiadam prawie gotowy a wspomnianych inwentarzy jeszcze nie mam... Zresztą, jak powiedziano wyżej, tak wielki zbiór rubrycel i schematyzmów z całego kraju również posiada olbrzymią bazę źródłową dla badaczy polihistorii.

2. REDAKCJA I KOMPOZYCJA NINIEJSZEGO KATALOGU

A) PODZIAŁ OPRAWOWANIA. WYGLĄD DRUKÓW JEDNEJ DIECEZJI (ZAKONU) W KATALOGU

Zasadnicza treść katalogu została podzielona na diecezje i zakony (zgrupowania religijne), stanowiące poszczególne rozdziały opracowania, ułożone alfabetycznie oraz ponumerowane cyframi rzymskimi. W pierwszym zeszycie katalogu takich rozdziałów jest piętnaście.

⁸ Por. przyp. 7.

Archidiecezja gnieźnieńska, a zwłaszcza diecezja krakowska, podlegające w ciągu swych dziejów dużym zmianom organizacyjnym i terytorialnym, dzielą się w dalszym ciągu na chronologiczne okresy, pierwsza na dwa, druga zaś aż na sześć.

Niemal odwrotnie zostały tu potraktowane arcybiskupstwa gnieźnieńskie i poznańskie z okresu 1821—1946. Uznając je, mimo unii personalnej, za odrębne instytucje, ustawiłem obydwu przy sobie (rozdział IX—X), chociaż poznańskie, ze względu na alfabet, musiałyby się znaleźć dopiero na początku trzeciego odcinka katalogu. Stało się tak głównie dlatego, że obie archidiecezje mają często, a z reguły w l. 1922—1939, rubrycele i schematyzmy wspólne, względnie współoprawne.

W obrębie jednej diecezji (zakonu) omawiane druki zostały w dalszym ciągu podzielone według swych faz rozwojowych: A — rubrycele jako wydawnictwo pierwotne, B — schematyzmy w łączności z rubrycelami, C — rubrycele uwolnione od schematyzmów oraz D — schematyzmy jako wydawnictwo samoistne.

Nie mają owych faz diecezje reprezentowane w naszym zbiorze znikomą liczbą druków, np. unicka w Chełmie, oraz gremialnie — wszystkie biskupstwa nowe, w których od samego początku oddzielnie czyli jako samoistne publikacje wydawano rubrycele i schematyzmy, a więc: berlińskie, w Białymstoku, częstochowskie, gdańskie, w Gorzowie, katowickie. Zresztą kalendarzy liturg. owych diecezji wcale nie gromadzimy.

Poszczególne pozycje druków, zarówno kompletne tj. rubrycele i schematyzmy występujące łącznie, jak też istniejące oddzielnie, idą w danych diecezjach, poprzez ewentualne swe fazy, w porządku chronologicznym. Są one ponumerowane, w każdym rozdziale od początku, cyframi arabskimi.

I tak biskupstwo augustowskie czyli sejneńskie posiada w niniejszym odcinku katalogu 66 pozycji, berlińskie — 1, archidiecezja w Białymstoku — 5, diecezja chełmińska — 36, unicka w Chełmie — 1, częstochowska — 14, gdańska — 2, arcybiskupstwo gnieźnieńskie — 21, archidiecezje gnieźnieńska i poznańska z czasu unii personalnej (1821—1946) — 80, biskupstwo w Gorzowie — 2, kamienieckie — 12, katowickie — 12, kieleckie — 59, diecezja a potem archidiecezja krakowska — 80 (79+11a). W sumie przeto pierwszy zeszyt tego katalogu oddaje w ręce czytelników 391 druków.

Wykaz rubrycel i schematyzmów każdej diecezji zaczynam i kończę uwagami, w obydwu miejscach najczęściej w liczbie dwu. W pierwszej uwadze początkowej podaję datę założenia danego biskupstwa, a jeżeli chodzi o diecezje młodsze lub całkiem nowe — zaznaczam z jakich dawniejszych zostały utworzone. W drugiej uwadze wstępnej powiadamiam odbiorcę, w których diecezji rubrycelach i schematyzmach znajdują się materiały liturgiczne i historyczne (informacyjno-statystyczne) do dziejów terytorium danego biskupstwa sprzed czasu jego powstania.

Jeżeli uwagi początkowe odnoszą się do wszystkich diecezji, to końcowe dotyczą tylko tych, które już obecnie nie istnieją albo uległy zasadniczym podziałom. W następstwie tego w uwadze końcowej pierwszej podano rok zniesienia danego biskupstwa względnie poinformowano, o jego organizacyjnej sukcesji, w takiejże uwadze drugiej pouczono czytelnika, w których diecezji rubrycelach i schematyzmach trzeba szukać materiałów liturgicznych

i historycznych dla terenów omawianego biskupstwa po dacie jego likwidacji a jeszcze częściej istotnych przeobrażeń.

O wstępie do katalogu rubrycel i schematyzmów oraz zastosowanych w niniejszym opracowaniu skrótach — istnieje poniżej oddzielny nagłówek (p. 4).

Przedstawiany tu katalog, poza wstępem, nie posiada przypisów, których rolę spełniają w jego tekście bardzo liczne adnotacje.

B) SCHEMAT OPRACOWANIA JEDNEJ POZYCJI BIBLIOGRAFICZNEJ W KATALOGU

Opis bibliograficzny poszczególnych druków został w zasadzie opracowany w oparciu o wskazania *Polskiej Normy* — N-01152: *Opis zasadniczy w bibliografii bieżącej dziedzin lub zagadnień* (z r. 1952); N-01156: *Opis zasadniczy w bibliografii retrospektywnej dziedzin lub zagadnień* (z 1956); N-01155: *Skrócony opis bibliograficzny* (z r. 1956). W pewnych wypadkach odstępowano jednak od tych norm, trzymając się innej praktyki.

1° Opis bibliograficzny druków

Według zasad bibliograficznych opisy rubrycel i schematyzmów powinny się zaczynać od ich autorów (jak to postulowano w rozdziale I p. 4 i 7 niniejszego wstępu). Ponieważ jednak tylko około połowa tych druków posiada uwidocznionych autorów, a dla drugiej udałoby się odnaleźć ich jedynie częściowo, niniejszy katalog wypadłoby sporządzać i nazwiskami i tytułami. Broniąc się przed taką pstrokacizną, poszedłem za dotychczasową praktyką służby bibliotecznej oraz pracowni bibliograficznych i rozpocząłem wspomniane opisy od tytułów obu serii druków. Postępowanie to, niezgodne ze wskazaniami bibliograficznymi, zwraca jedynie uwagę na fakt, że rubrycele i schematyzmy (ustawiane tytułami), są w całym tego słowa znaczeniu dokumentami urzędowymi.

Tytuły te, zwłaszcza uroczyste i obszerne z XVIII stulecia, podaje w formie skróconej, wykrótkowując w nich elementy nieistotne. Zdarzają się jednak wypadki, że na odwrót — tytuły uzupełniam, np. w schematyzmach XIX w. wydawanych osobno, poza rubrycelami, pierwszymi względnie głównymi wtenczas częściami wspólnego druku, posiadających z reguły tytuł skrócony (por. diecezja augustowska czyli sejneńska). Dość często także nadaję poszczególnym drukom, a raczej ich częściom lub podczęściom, jak wersji rosyjskiej elenchów, brakujące tytuły.

Kiedy na kartach przedtytułowych albo na 1 stronie oprawy trwałej występuje inna odmiana tytułu, podaję ją po tytule zasadniczym, miedując w którym znajduje się miejsce. Tytuł najpełniejszy biorę z karty tyt. a nie z okładki kartonowej, gdzie występuje on przeważnie w takim samym brzmieniu. Niestety, w wielu egzemplarzach druków naszego zbioru owe oryginalne okładziny kartonowe czy papierowe zostały nieopatrznie usunięte z okazji ich trwałej oprawy, a to spostrzeżenie odnosi się również do prac introligatorskich podejmowanych w najbliższych latach po r. 1946.

Istotnymi elementami w drukowanych przeze mnie tytułach druków są: nazwa rubryceli (np. directorium, ordo) lub schematyzmu (jak catalogus, elenchus, schematismus), dla której diecezji i na jaki rok

wydany. Żeby zaznaczyć urzędowość druków oraz ciągłość władzy kościelnej pozostawiono w tytułach oznajmienie, z czyjego polecenia (np. biskupa, wikariusza kapitulnego i administratora) dokument został ułożony i ogłoszony.

Dalsze wydania naszych druków nie wchodzi tu w rachubę, albowiem ich nie było. Natomiast części a nawet podczęści wydawnicze, jako posiadające znacznie inny charakter aniżeli w ogóle druków, a ponadto liczne, omówię w następnym podpunkcie (2°).

Zatem po istotnych elementach tytułu idą mniej ważne, atoli dla niniejszego katalogu, mającego charakter bibliografii adnotowanej rubrycel i schematyzmów, posiadające duże znaczenie. Następuje przeto uwidoczniiony autor druku, którego nigdy nie opuszczam, oraz adres wydawniczy, składający się z miejsca i roku wydania dokumentu. Rok ten w bardzo wielu wypadkach koryguję, wykazując że schematyzmy, a zwłaszcza rubrycele, były zwykle drukowane na rok nowy pod koniec starego.— Podanie w opisie bibliograficznym naprzód tytułów rubrycel i schematyzmów a dopiero po nich ich autorów mogłoby rodzić przypuszczenie, że mamy do czynienia z dwiema seriami źródeł drukowanych (publikacji), gdy tymczasem są to zwykle opracowania, jakkolwiek bardzo źródłowe. Oto więc drugi mankament spowodowany ustawieniem schematu pozycji bibliograficznej nie autorami ale tytułami!

Również nigdy nie opuszczam wydawcy dokumentu, pokrywającego się najczęściej z nakładcą, ani też drukarni. W końcu podaję opis zewnętrzny druku, a więc format i objętość. Nie wymieniam jednak ilości stron nieliczbowanych rubrycel i zaczątków schematyzmu, niepaginowanych zazwyczaj w ciągu w. XVIII.

2° Części wydawnicze albo podtytuły

W okresie B, kiedy obie serie druków były wydawane łącznie, rubrycele, znajdujące się na początku całości, oznaczam jako część pierwszą (1) wydawnictwa a zaczątki względnie kompletne schematyzmy — jako drugą (2). Podobnie postępuję w wypadku, ilekroć we wspomnianej fazie rozwojowej omawianych druków obydwie części ukazywały się oddzielnie, albo wydano jedynie pierwszą z nich (rubrycelę), względnie gdy zbiór tutejszy posiada z owego czasu tylko jedną z nich.

Obydwie części naszych druków z okresu swojej symbiozy (B) posiadały jeszcze własne podczęści. Mam tu na myśli jedynie ich podczęści względnie dodatki zaopatrzone we własną paginację.

Rubrycele posiadają mniej takich podziałów, które ponadto występują (w niniejszym zeszycie katalogu) rzadko. Do nich należy dodatek do rubryceli dla kapituły katedralnej poznańskiej z l. 1825 i 1915, wykaz anwersarzy tejże instytucji z r. 1822, kalendarz partykularny dla parafii diecezji kieleckiej (1913) i in. Owe odmiany rubrycel oznaczam w katalogu jako część 1a.

O wiele więcej części składowych i dodatków posiadają w tym czasie schematyzmy. Na pierwszym miejscu idzie tu zasadniczy trzon elenchu podawany w jęz. łacińskim (w katalogu część 2a). Po nim w diecezjach Królestwo Kongres., w okresie od powstania styczniowego do rewolucji

1905/07 roku, następuje wersja rosyjska schematyzmu, nieraz opuszczając pewne partie łacińskiej (w katalogu część 2b). Do podczęści schematyzmu trzeba też przede wszystkim zaliczyć „szematyzm” szkolny diecezji krakowskiej znajdującej się w zaborze austriackim, drukowany w l. 1861—1871 (oznaczany w niniejszym katalogu jako dodatek).

3° Adnotacje

Adnotacje i uwagi obejmują ponad połowę objętości treściowej katalogu. Pod względem formalnym można je podzielić na dwie części: zdania dosłownie zaczerpnięte z treści obu serii dokumentów, ich części lub elementów składowych oraz uwagi i stwierdzenia wypowiedziane przez autora katalogu.

Pod względem merytorycznym są to: wyimki najważniejszej treści z rubrycel i schematyzmów oraz meldunki o pojawieniu się pierwszy lub ostatni raz jakiejś ich części, podczęści, elementu składowego, doniosłego i cennego przekazu źródłowego. Przy pierwszym chronologicznie schematyzmie danej diecezji, albo z okazji jego istotnego przeobrażenia podają zwykle obszerniejsze informacje o jego treści, aby już w następnych się nie powtarzać, ewentualnie przypomnieć jeszcze kiedyś rzecz większej wagi lub tę, na której mi szczególnie zależy. Szerszej informacji o swej treści doczekały się w katalogu zwłaszcza schematyzmy milenijne naszych biskupstw.

Z tego, co przed chwilą powiedziano widać, że daleko więcej znajduje się adnotacji pod tytułami i częściami składowymi schematyzmów aniżeli rubrycel. Odpowiednie uwagi kładziono na właściwych miejscach, jedynie spostrzeżenia odnoszące się do całości druku, zwłaszcza złożonego z kalendarza liturg. i elenchu, położono na końcu. Na początku wszystkich adnotacji używam — jakby nagłówków słów: „treść, plan, układ, rozplanowanie” itd. rubryceli względnie schematyzmu.

4° Oprawa, proveniencja i zapiski

Na temat opraw oraz proveniencji rubrycel i schematyzmów zbioru włocławskiego była już mowa w rozdziale I p. 8, natomiast o zapiskach w p. 10.

Odnosnie opraw obecnie pragnę tylko zaznaczyć, że wspominam o nich i określam je dokładnie w każdej pozycji niniejszego katalogu, po dokonaniu pełnego lub skróconego opisu bibliograficznego druków oraz adnotacjach poczynionych pod rubrycelami i schematyzmami. Nie zapominam przy tym podać wiadomości o introligatorniach oraz introligatorach, jeżeli tylko w dokumentach znajdują się co do tego przekazy.

Zarówno urzędowi, jak zwłaszcza prywatni posiadacze rubrycel i schematyzmów zaznaczali na nich, jakkolwiek dość rzadko, ręcznie lub za pomocą pieczęci, swoją własność. Po r. 1945 Kuria Diecezjalna we Włocławku zazwyczaj opatrywała swoją pieczęcią nadsyłane do niej obce schematyzmy. O proveniencji obu rodzajów druków, na ile pozwalają na to przekazy źródłowe albo też skądinąd mogłem ją ustalić — podaję wszystkie szczegóły w odpowiednich pozycjach katalogu, zaraz po ich oprawie.

Obok proveniencji omawia się z reguły zapiski, notatki — jako że

właściciele (w naszym wypadku) rubrycel i schematyzmów, szczególnie tych pierwszych, je pozostawili. Najczęściej więc na tym miejscu, czyli na końcu poszczególnych pozycji katalogu, powiadamiam odbiorców mego opracowania o istnieniu takich zapisek, charakteryzuję je oraz — w małym tylko wyborze — ważniejsze z nich lub ciekawsze publikuję według *Instrukcji wydawniczej dla źródeł historycznych od XVI do połowy XIX wieku*⁹ oraz *Projekt instrukcji wydawniczej dla źródeł historycznych XIX i początku XX wieku*, opracowanego przez I. Ichnatowicza¹⁰.

3. WYJAŚNIENIA REDAKCYJNE I TYPOGRAFICZNE

A) USPRAWIEDLIWIENIE

Objaśnwszy schemat opracowania jednej pozycji bibliograficznej katalogu, śpieszę zaraz usprawiedliwić się przed czytelnikiem. Ponieważ niniejszy odcinek katalogu przygotowywałem, odrywany innymi zajęciami, aż na przestrzeni dwóch lat, nie wszystkie diecezje zostały tu jednakowo równomiernie opracowane. Lepiej, tzn. przede wszystkim obszerniej, wypadły te, których rubrycele i schematyzmy opisywałem ciągle, bez przerw, szczególnie w ostatnim okresie przed ukończeniem pracy (augustowska czyli sejneńska, kielecka, krakowska); gorzej, a więc na pierwszym miejscu krócej, zaś te, których druki dawniej zacząłem katalogować, nie nabrawszy odpowiedniej wprawy i nie ustalwszy ostatecznie schematu ujęcia jednostki bibliograficznej, jaki powyżej przedstawiłem (zatem chełmińska, gnieźnieńska oraz gnieźnieńska i poznańska). Mam jednak nadzieję, że następne zeszyty tego katalogu będą lepsze, a przynajmniej równomiernie i jednakowo ujęte.

B) STOSUNEK KATALOGU DO BIBLIOGRAFII ESTREICHERÓW

Poszczególnych pozycji mego katalogu nie odnoszę do *Bibliografii polskiej* Estreicherów, która zresztą wlicza daleko więcej rubrycel aniżeli niniejsze opracowanie, i to dawniejszych — z okresu XVI—XVIII w. w tomie XV (pod Directorium), w t. XXIII (pod Ordo) i w t. XXVI (pod Rubricella) oraz z XIX stulecia (wyd. 2, t. IV—1 — pod Directorium).

Wspomniana *Bibliografia* siłą rzeczy nie doszła jeszcze do XX wieku — okresu bardzo intensywnego w rozwoju zwłaszcza schematyzmów, w którym ponadto nastąpił całkowity rozdział pomiędzy obu seriami naszych druków.

Pod adresem tejże *Bibliografii* trzeba na samym początku zauważyć, iż przytaczając owe druki od końca XVIII do schyłku XIX stulecia, w czasie kiedy były wspólnie wydawane, podaje jedynie tytuły pierwszego ich członu czyli rubrycel. Tym sposobem Estreicherowie „zagubili” wszystkie polskie schematyzmy z ich rozwojowej fazy B, z okresu w którym nie wychodziły samoistnie! Następnie — *Bibliografia polska*, pomieszczając na swych łamach rubrycele, daleka jest od pełnego ich opisu bibliograficznego. Skracając tytuły owych druków — bardzo często wypuszcza z nich istotne elementy.

⁹ K. Lepszy: Przedmowa. Wrocław 1953.

¹⁰ *Stud. źródłozn.* [T.] 7: 1962 s. 99—124.

Wiele do życzenia pozostawia także nagminne utrzymanie w pisowni wielkich liter, prawie tak jak było w oryginałach z okresu staropolskiego. Estreicherowie na ogół wyliczają tylko za pierwszym razem pełny lub w miarę skrócony tytuł rubrycel, a potem podają „sznurkiem” same lata, na które one zostały opublikowane. Zdarzają się również częste pomyłki w ocenie formatu tych druków, gdyż zamiast 16° został on w bardzo wielu wypadkach podany jako 8° lub 12°.

Jeżeli zatem mój katalog, jako ex professo zajmujący się rubrycelami i schematyzmami, obfitujący ponadto w ogromną ilość adnotacji, niemal całkowicie różni się i odbiega od ogólnego i pobieżnego w tym aspekcie dzieła Estreicherów, cytowanie po poszczególnych jego pozycjach miejsc, gdzie one zachodzą w *Bibliografii polskiej*, wydało mi się niecelowe. Kosztowałyby to wiele roboty a nie dawałoby realnego pożytku.

C) PISOWNIA

1° Uwagi ogólne

W katalogu zachowuję oryginalną pisownię tytułów, podtytułów oraz w adnotacjach dosłownych wyimków z tekstu rubrycel i schematyzmów, ujmowanych w cudzysłów. Ustawiczne zmienianie pisowni, które w naszym kraju dokonuje się w niewielkich odstępach czasu, śmiem uważać nie tylko za niepotrzebne, ale nawet szkodliwe, gdyż przez to zacieramy ducha epoki, języka... Jeżeli bowiem instrukcje wydawnicze dla średniowiecznych źródeł historycznych¹¹ oraz tekstów staropolskich¹² polecają wierne oddawanie pisowni tamtejszych przekazów językowych, po cóż zmieniać głoski w słowach późniejszych od połowy XVI stulecia, skoro znowu one, po nieokreślonym bliżej przeciągu czasu, staną się również „jakby średniowieczne”? Powyższa moja opinia nie odnosi się jednak do zamiany wielkich liter dawniejszych pisowni na małe, o czym będzie zaraz mowa w następnym podpunkcie.

W związku z tym przekonaniem także rok, na który wydano rubrycelę lub schematyzm, oddaję cyframi uwidocznionymi w owych drukach, a więc tak arabskimi jak i rzymskimi. Jeżeli w tytułach jednej czy drugiej serii omawianych dokumentów po rzymskiej cyfrze roku dawano jeszcze arabską, np. sporadycznie w archidiecezji gnieźnieńskiej i poznańskiej w pierwszej połowie XIX stulecia, w katalogu pozostawiam o by d w i e autentyczne cyfry obok siebie.

Wyrazy rosyjskie, białoruskie i ukraińskie rubrycel oraz schematyzmów (najczęściej ich tytułów i podtytułów) transliteruję w moim katalogu według systemu transkrypcji bibliotecznej i wydawniczej¹³.

¹¹ Instrukcja wydawnicza dla średniowiecznych źródeł historycznych [...]. Kraków 1925 (Odb. z *Archiwum Komisji Historycznej* PAU. Ser. 2. T. 2 — ogóln. zbioru 14).— A. Wolff: Projekt instrukcji wydawniczej dla pisanych źródeł historycznych do połowy XVI wieku. *Stud. źródłozn.* [T.] 1: 1957 s. 155—181.

¹² Zasady wydawania tekstów staropolskich. Projekt. Oprac. K. Górski i in. Wrocław 1955.

¹³ S. Jodłowski, W. Taszycki: *Zasady pisowni polskiej i interpunkcji ze słownikiem ortograficznym*. Wyd. 16. Wrocław 1968 s. 130—140.

2° Wielkie i małe litery

Wielkie litery stosuję tylko tam, gdzie obecnie by ich użyto. Stąd w tytułach oraz dosłownych cytatach treściowych wielkie litery odpadły w moim katalogu nie tylko w pisowni rzeczowników pospolitych rubrycel i schematyzmów, lecz także na pierwszym miejscu w innych częściach mowy. Ponadto wielkimi literami drukuję jedynie nazwę tej diecezji lub zakonu, którego rubrycele i schematyzmy aktualnie omawiam (czyli we własnym ich rozdziale), tak po łacinie jak po polsku i rosyjsku, ale tylko w istotnym tytule druków. Natomiast przymiotniki łacińskie w dalszych częściach rozbudowanych nagłówków — przy nazwie diecezji, zakonu (zgromadzenia), kościoła, klasztoru i osoby — piszę zawsze małymi literami, po pierwsze dlatego, iż praktyka ta wchodzi obecnie w filologię łacińską w użycie, a po wtóre, że na skutek tego w tytułach (głównie na kartach tytułowych dawnych rubrycel) miałibyśmy za dużo wielkich liter (jak to jest w oryginale opisywanych druków), i to odnoszących się ciągle do tej samej nazwy miejscowej.

3° Nawiasy

Sprostowania, uzupełnienia i wyjaśnienia pochodzące ode mnie a zaczerpnięte spoza opisywanych druków, odnoszące się do tytułów, części wydawniczych, autorów, miejsca a zwłaszcza roku wydania, nakładcy, wydawcy, drukarni czy skrótów, ujmuję w nawiasy prostokątne. W takichże nawiasach, za pomocą trzech kropek a nie dwóch kresek (jak to praktykuje się przy edycjach źródeł historycznych), melduję dokonane przez siebie opuszczenia w tekście, szczególnie zaś w tytułach dokumentów.

Jeżeli natomiast podobne ustalenia i uściślenia zostały wzięte lub odszukane na podstawie treści danych rubrycel i schematyzmów, lecz spoza karty tytułowej i oryginalnej (kartonowej, papierowej) okładki, wówczas oddano je w nawiasach okrągłych.

4° Cudzysłówy

W cudzysłowie przytaczam tylko zdania w adnotacjach pod tytułami lub ich częściami wydawniczymi, wzięte dosłownie z treści rubrycel i schematyzmów.

Natomiast nie używam cudzysłowa przy publikowaniu wybranych zapisek, oddając wtedy oryginalne zdania kursywą. Tym bardziej bez cudzysłowa kładę w całym katalogu wszystkie tytuły i podtytuły obydwu kategorii druków oraz adnotacje wyrażone własnymi słowami.

D) OBJAŚNIENIA TYPOGRAFICZNE

1° Ogólne

W katalogu przedstawiającym druki uważane dotychczas za mało ważne zastosowano dwa najniższe stopnie czcionek: petit na interlinii (8/10) — dla całości opisu bibliograficznego rubrycel i schema-

tyzmów oraz nonparel z interlinią (6/8) — w celu omówienia opraw, proweniencji, zapisek i ich publikacji, a także całej zawartości adnotacyjnej. Dobrej takiej czcionki nie ściągnie zarzutu, że trwoni się miejsce w wydawnictwie na rubrycele i schematyzmy, a powodując zamierzony kontrast pomiędzy obu stopniami liter, uczyni katalog wystarczająco czytelnym.

Ażeby ekonomicznie wykorzystać miejsce w czasopiśmie, prawie całą treść katalogu złożono w dwóch kolumnach; podobnie skróty, następujące zaraz po wstępie, dla których użyto petitu bez interlinii (8/8). Na całą szerokość strony poszedł tylko wstęp, złożony wyjątkowo bogisem (9/10), przypisy do niego (6/8) oraz uwagi poprzedzające i kończące dane rozdział, dla których zastosowano petit bez interlinii (8/8). Tytuły rozdziałów katalogu (nazwy poszczególnych diecezji i zakonów) oraz podtytuły (okresy historyczne w niektórych diecezjach, fazy rozwojowe rubrycel i schematyzmów) wyśrodkowano na całej szerokości stron; wspomniane tytuły złożono majuskłą petitu a podtytuły — takimże krojem nonparelu.

2° Dalsze wyróżnienia w tekście

Przy zastosowaniu tak niskiego stopnia czcionki drukarskiej, koniecznym okazało się wyróżnienie i uoptycznienie niektórych partii katalogu. (Dezyderatowi temu w niewielkiej mierze czynią zadość omówione powyżej nawiasy i cudzysłowy).

A więc najpierw drukiem półtłustym, zastosowanym jedynie w peticie, złożono najistotniejsze wyrazy w tytułach i podtytułach obydwu serii publikacji — zatem np. „ordo” lub „elenchus”, „rok”, na który rubrycela względnie schematyzm został wydany, jednakże wyrażony tylko cyframi arabskimi, albowiem rzymskie, mające z natury wygląd majuskulny, bez takiego podkreślenia aż nadto się wyróżniają. Nazw diecezji i zakonów, dla których opisywane tu druki były ogłaszane, półtłusto dlatego nie oddawano, iż widnieją one stale w tytułach odpowiednich rozdziałów i podrozdziałów. Jedynym wyjątkiem w niniejszym zeszycie katalogu są archidiecezje „gnieźnieńska” i „poznańska”, których nazwy wypadło w wiadomy sposób wyróżnić, dlatego że występują we wspólnym rozdziale (IX—X).— Półtłusto zostało złożone również słowo „uwaga” stanowiące nagłówek w objaśnieniach wstępnych i końcowych danych diecezji.

Czcionkę rozstrzeloną czyli spację stosowano tak w peticie, jak też nonparelu. W druku petitowym korzystano z niej w uwagach wstępnych i końcowych w celu wybicia akcentu logicznego treści.— W kolumnach nonparelowych zastosowano spację przede wszystkim w obszernych adnotacjach, zarówno dla pierwszych wyrazów akapitów (np. „uwaga”, „treść”, „z treści”, „plan”, „układ”, „rozplanowanie”, „objaśnienie”, „wyjaśnienie” itd.), jak też po wielekroć w środku zdań — dla podkreślenia wybranych myśli i słów. Oprócz tego przy końcu poszczególnych opisów spacjonowano wyrazy „oprawa” i „proweniencja”.

Drukiem pochylłym (kursywą), mającym zastosowanie tylko w nonparelu, zostały tu oddane podpisy proweniencyjne ręczne i tekst znajdujący się na pieczęciach właścicieli, a także — w większym stopniu — publikowane w wyborze zapiski polihistoryczne.

Resztę wyróżnień i estetycznego wyglądu niniejszego opracowania starano się osiągnąć za pomocą odstępów czyli światła stosowanego odpowiednio pomiędzy rozdziałami i poszczególnymi pozycjami katalogu.

4. WSTĘP DO KATALOGU ORAZ ZASTOSOWANE W NIM SKRÓTY

Zarówno niniejszy wstęp, jak też skróty zastosowane w katalogu, które tu zaraz następują, jakkolwiek zostały opracowane przeważnie na podstawie doświadczeń zebranych z okazji opisywania i analizowania pierwszego zeszytu mego przewodnika o rubrycelach i schematyzmach zbioru wrocławskiego, to przecież w dużej mierze odnoszą się do całości dzieła. Mimo to, w następnych odcinkach katalogu muszą się znaleźć dalsze uwagi wstępne i nowe skróty, może tylko nie tak obszerne jak w tym zeszycie.

Jeżeli chodzi o zastosowane w katalogu skróty, są one w zasadzie moje a nie autorów rubrycel i schematyzmów, którzy również, chociaż rzadko i najczęściej nieprawidłowo, je stosowali.

Przedstawiane tutaj skróty z reguły nie dotyczą tytułów i części wydawniczych obu serii druków, gdzie skracałem tekst przez wykropkowanie nieistotnych wyrazów. Napotykałem tam skrócenia pozostawiałem, poprawiając — zazwyczaj przez rozwinięcie — wypadki mniej zrozumiałe. Poniższe skróty mają za to szersze zastosowanie w drugich częściach opisów bibliograficznych, a więc w partiach odnoszących się do autorów rubrycel i schematyzmów, adresu wydawniczego, wydawcy (nakładcy) i drukarni.

Największe jednak zastosowanie posiadają załączone skrócenia w obszernych adnotacjach do poszczególnych części obydwu serii druków, jak również w opisach opraw i proveniencji, czyli wszystkiego tego, co pochodzi od autora katalogu.

Pomimo zamieszczenia wykazu skrótów, nie korzystam z nich w wypadkach, gdyby z powodu ich użycia tekst opracowania miał być niezrozumiałym. Z zasady zaś nie skracam imion biskupów i wikariuszy kapitulnych (administratorów diecezji), z polecenia których zredagowano oraz wydano rubrycelę względnie schematyzm, a także imion autorów danych książek i właścicieli czy kierowników drukarni, uważając owe szczegóły za ważne dla naszych dziejów i kultury.

Jeżeli zaś w głównych partiach tytułów rubrycel i schematyzmów (zwłaszcza tych pierwszych) napotykałem skróty przeważnie zostawiałem, rzadko je uzupełniając, to w nieistotnych, np. w tytułaturze autorów, starałem się je ujednoczyć. Wyjątkowo jednak musiałem pozostawić skrócenia nieprawidłowe, jak an., h., ś. — obok zastosowanych przeze mnie a., hon., św., nie chcąc powodować pstrokacizny w druku na wypadek uzupełniania ich w taki sposób h[on.], ś[w.].

5. POTRZEBA I WARTOŚĆ NINIEJSZEGO KATALOGU

Opracowanie moje przedstawia szczegółowo rubrycele na przestrzeni trzech ostatnich wieków, a schematyzmy w ciągu dwóch stuleci. Odnoszą się one do całego (diecezjalnego i zakonnego) Kościoła na ziemiach

historycznej Polski. Rubrycele i schematyzmy — to nie tylko wydawnictwa ciągnące się przez stulecia, ale przede wszystkim druki przynoszące materiał z pierwszej ręki: źródłowy, ważny, urzędowy.

Materiał zawarty w katalogu dotyczy wprawdzie mało znanych, a nawet niedocenianych druków, a przecież znajdująca się w nich (szczególnie w schematyzmach) informacja i statystyka posiada olbrzymią wartość zastępczą w stosunku do naszych archiwaliów kościelnych, zaginionych względnie utraconych przez właścicieli, zwłaszcza po r. 1939.

Ważne są w niniejszym przewodniku opisy bibliograficzne rubrycel i schematyzmów oraz ich części, tym bardziej że podają autorów i oficyny drukarskie. Atoli niemniej cennymi wydają się być obszernie adnotacje, zaznajamiające odbiorcę z układem i ważniejszą treścią (liturgiczną, historyczną, statystyczną) owych druków, szczególnie zaś o pierwszym pojawieniu się tudzież ostatnim zachodzeniu w tychże pewnych elementów składowych, jak również o zapiskach. Ta rozbudowana adnotacja czyni z naszego opracowania użyteczny informator szczegółowy w danym przedmiocie.

Adnotowany katalog rubrycel i schematyzmów zbioru wrocławskiego będzie zapewne użyteczną pomocą tak dla samego tutejszego archiwum, jak też dla badaczy naukowych, którzy w dużej ilości korzystają z owych druków. Ułatwi on usługę i dalsze badania pracowników instytucji oraz jej klientów. Należy również przewidywać, że ilość kwerendzystów w tym aspekcie znacznie wzrośnie po ukazaniu się tego opracowania drukiem. Oddany w ręce czytelników katalog rubrycel i schematyzmów będzie ponadto początkiem i natchnieniem do dalszych prac (źródłoznawczych i historycznych), lekko tylko w rozdziale I p. 12 zapowiedzianych.

WYKAZ SKRÓTÓW

a. — annus	bezp. — bezpośredni, bezpośrednio
a-bisk. — arcybiskupi (przym.), arcybiskupstwo	bisch. — bischöflich
a-bp — arcybiskup	bisk. — biskupi (przym.), biskupstwo
a-cath. — archicathedra, archicathedralis	bł. — błogosławiony
a-diak. — archidiaconat	b.m. — brak miejsca wydania
a-diec. — archidiecezja	b.m.r. — brak miejsca i roku wydania
a-dioec. — archidiecesanus, archidioecesis	bp — biskup
adm. — administracja, administrator, admodum	b.r. — brak roku wydania
a-ep. — archiepiscopus	brosz. — broszura, broszurowany
A.-G. — Aktiengesellschaft	B.V.M. — Beata Virgo Maria
akc. — akcyjny	can. — canonicus
alfab. — alfabetyczny	cap. — capitularis
alphab. — alphabeticus	card. — cardinalis
an. — annus	cath. — cathedra, cathedralis
ap. — apostoł, apostołski	c.d. — ciąg dalszy
ar. — admodum reverendus	cels. — celsitudo
atram. — atrament	celsmus — celsissimus
aug. — augustowski	ces. — cesarstwo
b. — bardzo	chełmiń. — chełmiński
benef. — beneficjum	chron. — chronologicznie, chronologiczny
berl. — berliński	cler. — clerici, clericus
	CM — Congregatio Missionis
	coll. — collegialis, collegiata
	comp. — compactio
	conscr. — conscripsit, conscriptus

- Crac. — Cracovia, cracoviensis
 cub. — cubicularius
 cur. — curatus
 cz. — część
 czcion. — czcionkami
 częst. — częstochowski
- D. — Dominus
 d. — dawniej, dawniejszy, dawny
 dat. — datowany
 d.c. — dalszy ciąg
 dec. — decanus
 dek. — dekanat
 diaec. — diaecesanus, diaecesis
 diec. — diecezja, diecezjalny
 dioec. — dioecesanus, dioecesis
 dir. — dirigente
 Dni — Domini
 dod. — dodanie, dodatek, dodatkowo
 dom. — dominica, dominus
 dopis. — dopisane, dopisano
 dot. — dotychczasowy, dotyczący
 druk. — drukarnia, drukiem, drukowa-
 ny
 duch. — duchowny
 dupl. — duplex
 dyr. — dyrekcja, dyrektor
 dziek. — dziekan
 dziś. — dzisiejszy
- eccl. — ecclesia
 ed. — edidit, ediderunt
 egz. — egzaminacyjny, egzemplarz
 emmus — eminentissimus
 ep. — episcopalis, episcopus
 ephem. — ephemeris
 excell. — excellentissimus
- for. — foralny, foraneus
 fot. — fotografia
- gen. — generalny
 gnesn. — gnesnensis
 gnieźn. — gnieźnieński
 graf. — graficzny
 greckokat. — greckokatolicki
 grem. — gremialny
 gub. — gubernia
 gubern. — gubernskij
- h. — honorarius, honorowy
 hon. — honorarius, honorowy
- iden. — identyczny
 illum. — illustrissimus
 illris — illustris
 inf. — infułat
 int. — intymus
 inw. — inwalidzki
- j. — język
 Jagell. — Jagellonica
 jub. — jubilatus
- juvent. — juvenus
 jw. — jak wyżej
- k. — karta
 kam. — kamieniecki
 kan. — kanonik
 kanc. — kancelaria
 kancl. — kanclerz
 kap. — kapitułny, kapituła
 kard. — kardynał
 kart. — karton, kartonowy
 kat. — katedra, katedralny
 katol. — katolicki
 katow. — katowicki
 kiel. — kielcensis, kielecki
 kk. — karty
 koad. — koadiutor
 kol. — kolegiacki, kolegiata
 kongr. — kongregacja, kongresowy
 kons. — konsystorski, konsystorz
 krak. — krakowski
 król. — królestwo
 ks. — ksiądz
 księg. — księgarnia
 kur. — kuratus, kurier
 kust. — kustosz
- l. — lata
 lit. — litewski
 litogr. — litografia
 liturg. — liturgiczny
 lub. — lubelski
 lubl. — lublinensis
- łac. — łaciński
 łomż. — łomżyński
- m. — męczennik
 majusk. — majuskuła, majuskułowy
 metrop. — metropolia, metropolita, me-
 tropolitalny, metropolitanus
 miejsc. — miejscowy
 mies. — miesiąc
 m.in. — między innymi
 młodz. — młodzież
- najprawdop. — najprawdopodobniej
 nakł. — nakładca, nakładem
 nast. — następny
 następ. — następujący
 n.B. — nad Bugiem
 niealfab. — niealfabetycznie
 niem. — niemiecki
 nie ziden. — nie zidentyfikowano, nie
 zidentyfikowany
 nin. — niniejszy
 nlb. — nie liczbowany
 nn. — następne
 not. — notariusz
 nr — numer
 nt. — na temat
 nuncj. — nuncjusz

- obrz. — obrządek, obrzędy
 ochr. — ochronny
 odcis. — odcisnięto, odcisnięty
 oddz. — oddział
 odp. — odpowiedzialność
 offic. — officina
 ogr. — ograniczony
 okł. — okładka
 okrąg. — okrągły
 oprac. — opracował, opracowany
 ord. — ordynariat, ordynariusz
 oryg. — oryginał, oryginalny
 osob. — osobisty
 owal. — owalny
- p. — punkt
 państw. — państwowy
 pap. — papier, papierniczy, papierowy, papier
 par. — parafia, parafialny, parochia, parochialis
 perill. — perillustris
 pers. — personalny
 piecz. — pieczętka, pieczęć
 pł. — płótno
 pocz. — początek, początkowy
 podłuż. — podłużny
 poenit. — poenitentarius
 pol. — polomeus, polonus, polski
 poligr. — poligraficzny
 połud. — południowy
 pom. — pomiędzy, pomocniczy, pomorski
 posn. — posnaniensis
 poszcz. — poszczególny
 pow. — powiat
 powiel. — powielany
 powściąg. — powściągliwość
 poz. — pozycja
 pozn. — poznański
 półn. — północny
 późn. — później, późniejszy
 pół. — półpłótno
 praef. — praefectus
 praep. — praepositus
 prał. — prałat
 prawdop. — prawdopodobnie
 presb. — presbyter
 prim. — primitiae
 primat. — primatialis
 princ. — princeps
 privil. — privilegiatus, privilegium
 prob. — proboszcz
 prov. — provisor
 prym. — prymas
 prymas. — prymasowski
 przym. — przymiotnik
 przypuszcz. — przypuszczalnie
 publ. — publicus
- r. — rok
 rect. — rector
 red. — redakcja, redaktor
 reg. — regens
- Reipubl. — Reipublicae
 rmus — reverendissimus
 rndus — reverendus
 ros. — rosyjski
 rubryc. — rubrycystyczny
 rzymskokat. — rzymskokatolicki
- s — sic
 s. — sanotus, strona
 S.A. — Spółka Akcyjna
 sac. — sacerdos
 sanct. — sanctitas
 sejn. — sejneński
 sekr. — sekretarz
 sem. — seminarium
 sk. — skóra
 soc. — societas, socii, socius
 Sp. Akc. — Spółka Akcyjna
 spółdz. — spółdzielnia
 S.R.M. — Sacra Regia Majestas
 ss. — strony
 ssmus — sanctissimus
 stalinogr. — stalinogrodzki
 sufr. — sufragan
 sumpt. — sumptibus
 suwałk. — suwałkaskij
 szczeg. — szczególnie, szczególnie
 ś. — święty
 św. — święci, święty
- tekt. — tektura, tekturowy
 tipogr. — typografia
 tj. — to jest
 tłocz. — tłoczony
 tow. — towarzystwo
 tut. — tutejszy
 typogr. — typographeum, typographia, typographium
 tyt. — tytuł, tytułowy
 tzw. — tak zwany
- UJ — Uniwersytet Jagielloński
 univ. — universitas
 ur. — urodził się, urodzony
- v-dec. — vicedecanus
 vic. — vicarius
 v-praep. — vicepraepositus
- w. — wyznawca
 wewn. — wewnętrzny
 wg — według
 wik. — wikariusz
 wil. — wileński
 w-kust. — wicekustosz
 właśc. — właściwie
 włącz. — włącznie
 włoc. — włocławski
 woj. — województwo, wojewódzki
 w-prok. — wiceprokurator
 wroc. — wrocławski
 wspom. — wspomniany
 współcz. — współczesny

współopr. — współoprawny	zadruk. — zadrukowany
wyciś. — wyciśnięto, wyciśnięty	zak. — zakonny
wyd. — wydawca, wydanie, wydany, wydawniczy	zakł. — zakład, zakłady
wydruk. — wydrukować	zjedn. — zjednoczenie
wyk. — wykonał, wykonano	złoc. — złożony
wyśw. — wyświęcony	zm. — zmarł, zmarły
wytłocz. — wytłoczono, wytłoczony	żytom. — żytomierski
wzgl. — względnie	

I. DIECEZJA AUGUSTOWSKA CZYLI SEJNEŃSKA

Uwaga 1. Diecezja augustowska została utworzona w r. 1818 z dot. biskupstwa wigierskiego (erygowanego w r. 1798) i części diec. płockiej. Z początku — od woj. miasta Augustowa — nazywała się augustowską, ale stopniowo — od Sejna, w których ustanowiono jej katedrę, siedzibę biskupstwa i konsystorza gen. — przybrała dualistyczne imię: augustowskiej czyli sejneńskiej i odwrotnie. W drugiej połowie XIX w. nazywała się już przeważnie sejneńską. W r. 1925 została przekształcona w diecezję łomżyńską.

Uwaga 2. Wiadomości liturgiczne i dane historyczne (informacyjno-statystyczne) do dziejów terytorium biskupstwa augustowskiego sprzed r. 1818 znajdują się w rubrycelach i schematyzmach diecezji wigierskiej, których jednak tu. zbiór nie posiada, oraz płockiej i d. wileńskiej.

B. SCHEMATYZMY W ŁĄCZNOŚCI Z RUBRYCELAMI

1. [Cz. 1] **Ordo divini officii ad usum** [...] Dioecesis Augustoviensis pro anno Dni MDCCCXXVII autoritate et mandato [...] Nicolai Joannis Manugiewicz [...] episcopi augustoviensis [...] propositus. Suwałki [1826] Typis Fr. Świerczewski 16° ss. 50.

[Cz. 2] **Elenchus universi cleri Dioecesis Augustoviensis, c.d., nlb.**

Główne elementy schematyzmu: kapituła katedralna aug. a raczej sejn.— Konsystorz gen. aug. w Sejnach.— Konsystorz for. w Łomży.— Dekanaty, parafie i duchowieństwo; dekanatów 12, klasztory pośród danych parafii.— Seminarja diec. w Tykocinie a Sejnach.— Zmarli kapłani.— Informacje, które z czasem przejdą do cz. 1 czyli rubryceli: „Imperialis ac regalis palatii festivi dies” i sposób odprawiania ich w kościołach.— „Phases lunae pro anno 1827”.— „Tabula ortus et occasus solis pro elev. poli grad. 52, m. 49”.

Oprawa (obu części) nowa w ppł.

2. [Cz. 1] **Ordo divini officii ad usum** [...] Dioecesis Augustoviensis pro anno Domini MDCCCXXXIII autoritate et mandato [...] Nicolai Joannis Manugiewicz [...] episcopi augustoviensis [...] pro

positus. Suvalciis [1832] Typis Francisci Świerczewski 16° ss. 43.

Pierwsze cztery karty u góry uszkodzone.

[Cz. 2] **Elenchus universi cleri Dioecesis Augustoviensis, c.d., nlb.**

Rozplanowanie schematyzmu jak w poz. 1.

Oprawa (całości) jak w poz. 1.

3. [Cz. 2] **Elenchus cleri Dioecesis Augustoviensis [pro a. 1839]. 16° c.d. s. 43—58.**

Uwaga. Schematyzmy, zwłaszcza tej diecezji, z okresu swego niesamolstnego bytowania, wydane w nadbitce poza rubrycelą, nie posiadają ani pełnego tytułu, ani adresu wydawniczego. Spostrzeżenie to odnosi się do elenchów od poz. nin. aż do 22 (r. 1863).

Treść schematyzmu jak w poz. 1 ale bez końcowych informacji o świętach dworu panującego, fazach księżycowych oraz tablicy wschodu i zachodu słońca.

Oprawa druku jak w poz. 1.

4. [Cz. 1] **Ordo divini officii ad usum** [...] Dioecesis Augustoviensis autoritate et mandato [...] Pauli Śtraszyński [...] episcopi dioecesis augustoviensis [...] pro

anno Domini MDCCCXL propositus. Suvalciis [1839] 16° s. 1—41.

[Cz. 2] **Elenchus** cleri Dioecesis Augustoviensis, c.d. s. 43—73.

Plan schematyzmu jak w poz. 1 z następ. innowacjami: „Series chronologica antistitum, qui ab erectione inclytæ ecclesie cathedralis primitus Vigrensis, ad præsens Augustoviensis sedem hanc præseleam successive occuparunt” (s. 43).—Konsystorz for. w Łomży został zniesiony (s. 45).—Nieliczne obwieszczenia konsystorza gen. oraz rubrycysty, zaczerpnięte z dekretów Kongr. Obrz. (s. 59—62).

Oprawa (obydwu części) jak w poz. 1. Proweniencja nie ziden. kapłana CM, który poczynił tu liturg. zapiski.

5. [Cz. 2] **Elenchus** universi cleri Dioecesis Augustoviensis [pro. a. 1842]. 16° c.d. s. 53—68.

Treść schematyzmu jak w poz. 3—4.
Oprawa jak w poz. 1.

6. [Cz. 2] **Elenchus** universi cleri Dioecesis Augustoviensis [pro a. 1843]. 16° c.d. s. 55—72.

Rozplanowanie schematyzmu jak w poz. 3—4.
Oprawa jak w poz. 1.

7. [Cz. 2] **Elenchus** universi cleri Dioecesis Augustoviensis [pro a. 1844]. 16° c.d. s. 53—68.

Treść schematyzmu jak w poz. 3—4.
Oprawa nowa w pl.

8. [Cz. 1] **Ordo** divini officii ad usum [...] Dioecesis Augustoviensis autoritate et mandato [...] Pauli Straszynski [...] episcopi augustoviensis [...] pro anno Domini 1845 propositus. Suvalciis [1844] 16° s. 1—57.

Układ rubryceli jak w poz. 1. — Ponadto autor „ordo” zamieścił na końcu kazdego miesiąca krótkie pouczenia duszpasterskie i ascetyczne, względnie rozmyślenia i rady duchowne dla użytku kapłanów diecezji.

[Cz. 2] **Elenchus** universi cleri Dioecesis Augustoviensis, c.d. s. 58—88.

Plan schematyzmu jak w poz. 4, a poza tym „Quam utilis sit meditatio de passione Domini nostri Jesu Christi” (s. 79—83).

Oprawa (całości) jak w poz. 1.

9. [Cz. 1] **Ordo** divini officii ad usum [...] Dioecesis Augustoviensis autoritate et mandato [...] Pauli Straszynski [...] episcopi augustoviensis [...] pro anno Domini 1846 propositus. Suvalciis [1845] 16° s. 1—56.

Układ rubryceli jak w poz. 8.

[Cz. 2] **Elenchus** universi cleri Dioecesis Augustoviensis anni 1846, c.d. s. 57—88.

Treść schematyzmu jak w poz. 4, a oprócz tego „Brevis praxis orationis mentalis” (s. 79—82).

Oprawa (obu części) współcz. w tekt.

10. [Cz. 2] **Elenchus** universi cleri Dioecesis Augustoviensis anno Domini 1850. 16° ss. 16.

Schematyzm po raz pierwszy posiada własną paginację.

Rozplanowanie elenchu jak w poz. 3—4 a nadto: dane personalne wik. kap. diecezji Mikołaja Błockiego (s. 1).—Rozpoczęcie informacji statystycznej — „Universim numerantur” (s. 16).

Oprawa druku jak w poz. 1.

11. [Cz. 2] **Elenchus** universi cleri Dioecesis Augustoviensis anno Domini 1851. 16° ss. 16.

Treść schematyzmu jak w poz. 10.
Oprawa nowa w pl.

12. [Cz. 2] **Elenchus** universi cleri Dioecesis Augustoviensis anno Domini 1852. 16° ss. 16.

Plan schematyzmu jak w poz. 10.
Oprawa jak w poz. 11.

13. [Cz. 2] **Elenchus** universi cleri Dioecesis Augustoviensis anno Domini 1853. 16° ss. 15.

Treść schematyzmu jak w poz. 10.
Oprawa jak w poz. 11.

14. [Cz. 2] **Elenchus** universi cleri Dioecesis Augustoviensis anno Domini 1854. 16° ss. 16.

Rozplanowanie schematyzmu jak w poz. 10, a ponadto wyeksponowane parsonalia wik. kap. diecezji (od r. 1851), Bonawentury Butkiewiczza (s. 1).

Oprawa druku jak w poz. 1.

15. [Cz. 2] **Elenchus** universi cleri Dioecesis Augustoviensis anno Domini 1855. 16° ss. 18, nlb. 1.

Treść schematyzmu jak w poz. 14, a oprócz tego pierwsze chron. skrowidze — „Index beneficiorum” (s. 16); „Index cleri saecularis” (s. 17—18); „Clerus regularis” (s. 19).

Oprawa nowa w pt.

16. [Cz. 2] **Elenchus** universi cleri Dioecesis Augustoviensis anno Domini 1856. 16° ss. 17, nlb. 1.

Plan schematyzmu jak w poz. 15.

Oprawa jak w poz. 1.

17. [Cz. 2] **Elenchus** universi cleri Dioecesis Augustoviensis anno Domini 1857. 16° ss. 17, nlb. 1.

Treść schematyzmu jak w poz. 15, a poza tym dane personalne wik. kap. diecezji Jakuba Choińskiego (s. 1).

Oprawa jak w poz. 1.

18. [Cz. 2] **Elenchus** universi cleri Dioecesis Augustoviensis anno Domini 1858. 16° ss. 17, nlb. 1.

Rozplanowanie schematyzmu jak w poz. 17.

Oprawa druku jak w poz. 1.

19. [Cz. 2] **Elenchus** universi cleri Dioecesis Augustoviensis anno Domini 1859. 16° ss. 18.

Treść schematyzmu jak w poz. 17.

Oprawa jak w poz. 1.

20. [Cz. 2] **Elenchus** universi cleri Dioecesis Augustoviensis anno Domini 1860. 16° ss. 19, nlb. 1.

Plan schematyzmu jak w poz. 17.

Oprawa jak w poz. 1.

21. [Cz. 2] **Elenchus** universi cleri Dioecesis Augustoviensis anno Domini 1862. 16° ss. 19.

Treść schematyzmu jak w poz. 17.

Oprawa nowa w pt.

22. [Cz. 2] **Elenchus** universi cleri Dioecesis Augustoviensis anno Domini 1863. 16° ss. 19.

Rozplanowanie schematyzmu jak w poz. 17.

Oprawa druku jak w poz. 21.

23. [Cz. 1] **Rubicella** ad usum [...] Dioecesis Sejnensis seu Augustoviensis pro anno Domini 1866 auctoritate et mandato [...] Constantii Irenaei [...] Łubieński [...] episcopi sejnensis seu augustoviensis proposita. Varsaviae [1865] (Typis olim A. Liefeldt) 16° ss. 50, nlb. 7.

Herb bpa Łubieńskiego oraz inicjały jego tytulatury na s. 4.

Z treści — „Quaedam notatu digna”, w tym wypadku uwagi liturg. i rubr. autora druku, zwanego tu „dyrektorem kalendarza diecezjalnego” (ks. Stanisława Jamiołkowskiego, w-kust. kat.) dla duchowieństwa, zatwierdzone przez ordynariusza (s. 42—50).— Elementy charakteru liturg.: wykaz świąt dworskich i sposób ich odprawiania, tablica wschodu i zachodu słońca, fazy księżyca oraz później wprowadzone — „dies festivi papales” i „dies festivi episcopales” znajdują się już na końcu pierwszej części opisywanych druków tj. rubryceli (ss. nlb.).

Uwaga. Przez kilka lat po powstaniu styczniowym diecezja tut., jak inne w b. Król. Pol., nie mogła publikować schematyzmów. Przy rubrycelach zamieszczano tylko wykazy zmarłych kapłanów.

Oprawa nowa w ppł.

24. [Cz. 1] **Rubicella** ad usum [...] Dioecesis Sejnensis seu Augustoviensis pro anno Domini 1869 auctoritate et mandato [...] Constantii Irenaei [...] Łubieński [...] episcopi sejnensis seu augustoviensis proposita. Varsaviae [1868] Typis Czerwiński & Comp. 16° ss. 46, nlb. 2.

Układ jak w poz. 23 ale bez objaśnień autora.

Oprawa jak w poz. 23.

25. [Cz. 1] **Rubicella** ad usum [...] Dioecesis Sejnensis seu Augustoviensis pro anno Domini 1871 auctoritate et mandato [...] Pauli Andruskiewicz [...] sede vacante vicarii capitularis et administratoris gen. dioecesis augustoviensis proposita. Varsaviae [1870] Typis Czerwiński et Comp. 16° ss. 36, nlb. 8.

Układ kalendarza jak w poz. 24.

Oprawa druku jak w poz. 23.

Proweniencja: Ks. Chodyński (pieczęć ował. na k. tyt.).

26. [Cz. 1] **Rubricella** ad usum [...] Dioecesis Sejnensis seu Augustoviensis pro anno Domini 1872 auctoritate et mandato [...] Pauli Andruszkiewicz [...] sede vacante vicarii capitularis et administratoris gen. dioecesis augustoviensis proposita. Varsaviae [1871] Typis Czerwiński et Comp. 16° ss. 44, nlb. 2.

Układ rubryceli jak w poz. 24.

[Cz. 2] **Elenchus** universi [...] cleri saecularis et regularis Dioecesis Sejnensis seu Augustoviensis pro anno Domini 1872 ss. 36.

W treści schematyzmu zaszyły w porównaniu z r. 1863 liczne zmiany, które odnotowujemy. Biogram pap. Piusa IX na s. 3.—Hierarchia rzymskokat. w Ces. Ros. i Król. Pol. (s. 4—5).—Skład Kolegium Duchownego w Petersburgu (s. 5—6).—Dane pers. wik. kap. Andruszkiewiczza (s. 7).—Nie istnieje już (od r. 1864) seminarium duch. w Tykocinie (s. 10).—Diecezja dzieli się (od 1864) na 11 dekanatów pokrywających się z obszarem powiatów (s. 10—29).—Nie wymienia się już księży demerytów, ale za to wzrosła liczba emerytów (s. 29).—Zarządzenia konsystorza gen. dla dziekanów i duszpasterzy powiększyły się do 5 punktów.—W skorowidzu alfab. pojawił się po raz pierwszy „index monialium” (s. 36).

Oprawa (obu części) jak w poz. 23.

Proweniencja jak w poz. 25.

27. [Cz. 1] **Rubricella** ad usum [...] Dioecesis Sejnensis seu Augustoviensis pro anno Domini 1873 auctoritate et mandato [...] Petri Pauli [...] Wierzbowski [...] episcopi sejnensis seu augustoviensis [...] conscriptus ac editus pro anno Domini 1876. Varsaviae [1875] Typis Czerwiński et Comp. 8° ss. 69, nlb. 2.

Układ rubryceli jak w poz. 24.

[Cz. 2a. **Elenchus** Dioecesis Sejnensis seu Augustoviensis pro anno 1873] c.d. s. 59—119.

Plan schematyzmu jak w poz. 26 z tym, że obwieszczenia konsystorza wzrosły do 6 i nie podano indeksu zakonnic.

[Cz. 2b] **Katalog** swietskago i monaszestwujuszczago duchowienstwa Siejnskoj ili Awgustowskoj Jeparchii na 1873 god, c.d. s. 121—186.

Jest to chron. pierwsza a zarazem dosłowna wersja schematyzmu tej diecezji w j. ros.

K. tyt. katalogu na s. 129.

Oprawa (całości) wspólc. ozdobna w pl. Na 1 s. okł. wycis. na sucho krzyż, a na 4 — kielich.

Proweniencja jak w poz. 25.

28. [Cz. 1] **Ordo** divini officii ad usum [...] Dioecesis Sejnensis seu Augustoviensis auctoritate et mandato [...] Petri Pauli [...] Wierzbowski [...] episcopi sejnensis seu augustoviensis [...] conscriptus ac editus pro anno Domini 1874. Suvalciis [1873] (Suwałk. Gubiern. Tipogr.) 8° s. 1—58.

Układ rubryceli jak w poz. 24, a nadto „Pro anno 1875” (na styczeń, s. 41—43).

[Cz. 2a. **Elenchus** Dioecesis Sejnensis seu Augustoviensis pro anno 1874] c.d. s. 59—116.

Treść schematyzmu jak w poz. 27.

[Cz. 2b] **Katalog** swietskago i monaszestwujuszczago duchowienstwa Siejnskoj ili Awgustowskoj Jeparchii na 1874 god ss. 62.

Objaśnienie jak w poz. 27.

Oprawa (obydwu części) jak w poz. 23.

29. [Cz. 1] **Ordo** divini officii ad usum [...] Dioecesis Sejnensis seu Augustoviensis auctoritate et mandato [...] Petri Pauli [...] Wierzbowski, episcopi sejnensis seu augustoviensis [...] conscriptus ac editus pro anno Domini 1876. Varsaviae [1875] Typis Czerwiński et Comp. 8° ss. 69, nlb. 2.

Rubryceli zawiera rzadki a ważny element rubrycystyki szczegółowej — „Ordo divini officii pro ecclesiis particularibus, in quo ipsae discrepant a communi dioecesano” (s. 41—54).— „Pro anno 1877” (styczeń, s. 54—56).

[Cz. 2a. **Elenchus** Dioecesis Sejnensis seu Augustoviensis pro anno 1876] ss. 48.

Z nowej treści — obwieszczenia konsystorza pod adresem kapłanów składają się tylko z 4 punktów. Przy ostatnim podano tematy na egzaminy dla księży i zakonników (s. 48).

[Cz. 2b] **Katalog** swietskago i monaszestwujuszczago duchowienstwa Siejnskoj ili Awgustowskoj Jeparchii na 1876 god ss. 48.

K. tyt. na s. 5.

Wyjaśnienie jak w poz. 27. W wersji ros. elenchu opuszczono notyfikacje konsystorza gen.

Oprawa (całości) współcz. w ppł. Na 1 i 4 s. okł. nalepione oryg. okładziny pap. z wyobrażeniami św. ap. Piotra (s. 1) i Pawła (s. 4), patronów miejsc. ordynariusza.

30. [Cz. 1] **Ordo** divini officii ad usum [...] Dioecesis Sejnensis seu Augustoviensis auctoritate et mandato [...] Petri Pauli [...] Wierzbowski, episcopi sejnensis seu augustoviensis [...] conscriptus ac editus pro anno Domini 1877. Varsaviae [1876] Typis Czerwiński et Comp. 8° ss. 66, nlb. 2.

Zmienne elementy w rubryceli: skrócony kalendarz dla poszcz. parafii na s. 5—6.— „Rubricae generales” (s. 8—10).— „Pro anno 1878” (na styczeń, s. 54—55).

[Cz. 2a] **Elenchus** cleri saecularis ac regularis Dioecesis Sejnensis seu Augustoviensis pro anno Domini 1877 ss. 48.

Rozplanowanie schematyzmu jak w poz. 29.

[Cz. 2b. **Katalog** duchowienstwa Siejnskiej ili Awgustowskiej Jeparchii na 1877 god] ss. 46, nlb. 1.

Objaśnienie jak w poz. 29.

Oprawa (obu części) współcz. ozdobna w pł. Na 1 s. okł. wytłocz. w złocie insygnia biskupie, na 4 — „1877”.

31. [Cz. 1] **Ordo** divini officii ad usum [...] Dioecesis Sejnensis seu Augustoviensis auctoritate et mandato [...] Petri Pauli [...] Wierzbowski, episcopi sejnensis seu augustoviensis [...] conscriptus ac editus pro anno Domini 1878. Suvalciis [1877] (Suwałk. Gubern. Tipogr.) 8° ss. 58.

Układ rubryceli jak w poz. 30.

[Cz. 2a] **Elenchus** cleri saecularis ac regularis Dioecesis Sejnensis seu Augustoviensis pro anno Domini 1878 ss. 45.

Treść schematyzmu jak w poz. 29.

[Cz. 2b. **Katalog** duchowienstwa Siejnskiej ili Awgustowskiej Jeparchii na 1878 god] ss. 39, nlb. 1.

Wyjaśnienie jak w poz. 29.

Oprawa (całości) współcz. w pł. Na 1 s. okł. wyciś. na sucho krzyż, a na 4 — r. 1878.

32. [Cz. 1] **Ordo** divini officii ad usum [...] Dioecesis Sejnensis seu Augustoviensis auctoritate et mandato [...] Petri Pauli [...] Wierzbowski, episcopi sejnensis seu augustoviensis [...] conscriptus ac editus pro anno Domini 1879. Suvalciis [1878] (Suwałk. Gubern. Tipogr.) 8° ss. 55.

Układ rubryceli jak w poz. 30.

[Cz. 2a] **Elenchus** cleri saecularis ac regularis Dioecesis Sejnensis seu Augustoviensis pro anno Domini 1879 ss. 46.

Plan schematyzmu jak w poz. 29, a nadto biogram nowego pap. Leona XIII na s. 3.

[Cz. 2b. **Katalog** duchowienstwa Siejnskiej ili Awgustowskiej Jeparchii na 1879 god] ss. 40.

Objaśnienie jak w poz. 29.

Oprawa (obydwu części) współcz. w pł.

33. [Cz. 1] **Ordo** divini officii ad usum [...] Dioecesis Sejnensis seu Augustoviensis auctoritate et mandato [...] Petri Pauli [...] Wierzbowski, episcopi sejnensis seu augustoviensis [...] conscriptus ac editus pro anno Domini 1880. Varsaviae [1879] Typis Czerwiński et Niemiera 8° ss. 79, nlb. 2.

Układ rubryceli jak w poz. 30.

[Cz. 2a] **Elenchus** cleri saecularis ac regularis Dioecesis Sejnensis seu Augustoviensis pro anno Domini 1880 ss. 50.

Treść schematyzmu jak w poz. 32.

[Cz. 2b. **Katalog** duchowienstwa Siejnskiej ili Awgustowskiej Jeparchii na 1880 god] ss. 46, nlb. 1.

Wyjaśnienie jak w poz. 29.

Oprawa (całości) współcz. ozdobna w pł. Na 1 s. okł. wytłocz. w złocie insygnia biskupie, a na 4 — „1880”.

34. [Cz. 1] **Ordo** divini officii ad usum [...] Dioecesis Sejnensis seu Augustoviensis auctoritate et mandato [...] Petri Pauli [...] Wierzbowski, episcopi sejnensis seu augustoviensis [...] conscriptus ac editus pro anno Domini 1881. Varsaviae [1880] Typis F. Czerwiński et S. Niemiera 8° ss. 80, nlb. 3.

Układ rubryceli jak w poz. 30, a oprócz tego: „Quatuor monita quibus omnes cle-

ricorum obligationes comprehenduntur" (s. 60—62).— „Tabula horaria pridie inchoandi matutinum cum laudibus" (s. 83).

[Cz. 2a] **Elenchus** cleri saecularis ac regularis Dioecesis Sejnensis seu Augustoviensis pro anno Domini 1881 ss. 60.

Rozplanowanie schematyzmu jak w poz. 32, a ponadto: po raz pierwszy zamieszczony biogram bpa Wierzbowskiego (s. 8).— Ponowne rozszerzenie notyfikacji konsystorza gen. do 6 punktów oraz podanie przy ostatnim tematów na egzaminy dla duchowieństwa (s. 59—60).

[Cz. 2b. **Katalog** duchowienstwa Siejnskiej ili Awgustowskiej Jeparchii na 1881 god] ss. 47, nlb. 1.

Objaśnienie jak w poz. 29.

Oprawa (obu części) jak w poz. 33.

35. [Cz. 1] **Ordo** divini officii ad usum [...] Dioecesis Sejnensis seu Augustoviensis auctoritate et mandato [...] Petri Pauli [...] Wierzbowski [...] episcopi sejnensis seu augustoviensis [...] conscriptus ac editus pro anno Domini 1882. Varsaviae [1881] Typis F. Czerwiński et S. Niemiera 8° ss. 80, nlb. 3.

Układ rubryceli jak w poz. 34.

[Cz. 2a] **Elenchus** cleri saecularis ac regularis Dioecesis Sejnensis seu Augustoviensis pro anno Domini 1882 ss. 71.

Treść schematyzmu jak w poz. 34.

[Cz. 2b. **Katalog** duchowienstwa Siejnskiej ili Awgustowskiej Jeparchii na 1882 god] ss. 47, nlb. 1.

Wyjaśnienie jak w poz. 29.

Oprawa (całości) jak w poz. 33.

36. [Cz. 1] **Ordo** divini officii ad usum [...] Dioecesis Sejnensis seu Augustoviensis auctoritate et mandato [...] Petri Pauli [...] Wierzbowski [...] episcopi sejnensis seu augustoviensis [...] conscriptus ac editus pro anno Domini 1883. Varsaviae [1882] Typis F. Czerwiński & S. Niemiera 8° ss. 85, nlb. 3.

Układ rubryceli jak w poz. 34, ale bez kalendarza na początek r. nast.— Poza tym „Notanda [ac observanda]" — uwagi liturgiczne (s. 6—10).

[Cz. 2a] **Elenchus** cleri saecularis ac regularis Dioecesis Sejnensis seu Augustoviensis pro anno Domini 1883 ss. 71.

Plan schematyzmu jak w poz. 34.

[Cz. 2b. **Katalog** duchowienstwa Siejnskiej ili Awgustowskiej Jeparchii na 1883 god] ss. 47, nlb. 1.

Objaśnienie jak w poz. 29.

Oprawa (obydwu części) jak w poz. 33.

37. [Cz. 1] **Ordo** divini officii ad usum [...] Dioecesis Sejnensis seu Augustoviensis auctoritate et mandato [...] Petri Pauli [...] Wierzbowski [...] episcopi sejnensis seu augustoviensis [...] conscriptus ac editus pro anno Domini 1884. Varsaviae [1883] Typis Stanisłai Niemiera 16° ss. 93, nlb. 3.

Układ rubryceli jak w poz. 36.

[Cz. 2a] **Elenchus** cleri saecularis ac regularis Dioecesis Sejnensis seu Augustoviensis pro anno Domini 1884 ss. 73.

Treść schematyzmu jak w poz. 34, a nadto: dane pers. nowego (od r. 1883) bpa pom. Józefa Hollaka na s. 9.— Pełny skład kapituły sejn. czyli aug. — prałatów oraz kanoników, grem. i hon. (s. 10—11).

[Cz. 2b. **Katalog** duchowienstwa Siejnskiej ili Awgustowskiej Jeparchii na 1884 god] ss. 64, nlb. 1.

Wyjaśnienie jak w poz. 29.

Oprawa (całości) jak w poz. 33.

38. [Cz. 1] **Ordo** divini officii ad usum [...] Dioecesis Sejnensis seu Augustoviensis auctoritate et mandato [...] Petri Pauli [...] Wierzbowski [...] episcopi sejnensis seu augustoviensis [...] conscriptus ac editus pro anno Domini 1885. Varsaviae [1884] Typis Stanisłai Niemiera 16° ss. 97, nlb. 3.

Układ rubryceli jak w poz. 36, a oprócz tego uwagi praktyczne i ascetyczne rubrycysty zebrane dla duchowienstwa (s. 74—77).

[Cz. 2a] **Elenchus** cleri saecularis ac regularis Dioecesis Sejnensis seu Augustoviensis pro anno Domini 1885 ss. 56.

Rozplanowanie schematyzmu jak w poz. 37.

[Cz. 2b. **Katalog** duchowienstwa Siejnskiej ili Awgustowskiej Jeparchii na 1885 god] ss. 49, nlb. 1.

Objaśnienie jak w poz. 29.

Oprawa (obu części) jak w poz. 33.

39. [Cz. 1] **Directorium** divini officii ad usum [...] Dioecesis Sejnensis seu Augustoviensis [...] jussu et auctoritate [...] Petri Pauli [...] Wierzbowski [...] episcopi sejnensis seu augustoviensis pro anno Domini MDCCCLXXXVI concinnatum et editum. Varsaviae [1885] Typis Stanislai Niemiera 16° ss. 102, nlb. 2.

Układ rubryceli jak w poz. 36.

[Cz. 2a] **Elenchus** cleri saecularis ac regularis Dioecesis Sejnensis seu Augustoviensis pro anno Domini 1886 ss. 52.

Treść schematyzmu jak w poz. 37.

[Cz. 2b. **Katalog** duchowienstwa Siejnskoj ili Awgustowskoj Jeparchii na 1886 god] ss. 47, nlb. 1.

Wyjaśnienie jak w poz. 29.

Oprawa (całości) jak w poz. 33.

40. [Cz. 1] **Directorium** divini officii ad usum [...] Dioecesis Sejnensis seu Augustoviensis [...] jussu et auctoritate [...] Petri Pauli [...] Wierzbowski [...] episcopi sejnensis seu augustoviensis pro anno Domini MDCCCLXXXVII concinnatum et editum. Varsaviae [1886] Typis Stanislai Niemiera 16° ss. 101, nlb. 1.

Układ rubryceli jak w poz. 36 z tym, że „Tabula ortus et occasus solis” została przesunięta na początek (s. 5).

[Cz. 2a] **Elenchus** cleri saecularis ac regularis Dioecesis Sejnensis seu Augustoviensis pro anno Domini 1887 ss. 52.

Plan schematyzmu jak w poz. 37.

Uwaga. Od tego czasu aż do r. 1894 (poz. 47) w opisywanych elenchach nie ma wersji rosyjskiej schematyzmu.

Oprawa (obydwu części) jak w poz. 33.

41. [Cz. 1] **Directorium** divini officii ad usum [...] Dioecesis Sejnensis seu Augustoviensis [...] jussu et auctoritate [...] Petri Pauli [...] Wierzbowski [...] episcopi sejnensis seu augustoviensis pro anno Domini MDCCCLXXXVIII concinnatum et editum. Varsaviae [1887] Typis Stanislai Niemiera 16° ss. 103.

Układ rubryceli jak w poz. 40 z tym, iż „Phases lunae pro anno 1888” również znalazły się na przedzie druku (s. 6).

[Cz. 2a] **Elenchus** cleri saecularis ac regularis Dioecesis Sejnensis seu Augustoviensis pro anno Domini 1888 ss. 54.

Treść schematyzmu jak w poz. 37.

Oprawa (całości) jak w poz. 33.

42. [Cz. 1] **Directorium** divini officii ad usum [...] Dioecesis Sejnensis seu Augustoviensis [...] jussu et auctoritate [...] Petri Pauli [...] Wierzbowski [...] episcopi sejnensis et augustoviensis pro anno Domini MDCCCLXXXIX concinnatum et editum. Varsaviae [1888] Typis Stanislai Niemiera 16° ss. 101.

Układ rubryceli jak w poz. 41.

[Cz. 2a] **Elenchus** cleri saecularis ac regularis Dioecesis Sejnensis seu Augustoviensis pro anno Domini 1889 ss. 55.

Rozplanowanie schematyzmu jak w poz. 37.

Oprawa (obu części) jak w poz. 33.

43. [Cz. 1] **Directorium** divini officii ad usum [...] Dioecesis Sejnensis seu Augustoviensis [...] jussu et auctoritate [...] Petri Pauli [...] Wierzbowski [...] episcopi sejnensis seu augustoviensis pro anno Domini MDCCCXC concinnatum et editum. Varsaviae [1889] Typis Stanislai Niemiera 16° ss. 101.

Układ rubryceli jak w poz. 41.

[Cz. 2a] **Elenchus** cleri saecularis ac regularis Dioecesis Sejnensis seu Augustoviensis pro anno Domini 1890 ss. 55.

Treść schematyzmu jak w poz. 37.

Oprawa (całości) jak w poz. 33.

44. [Cz. 1] **Directorium** divini officii ad usum [...] Dioecesis Sejnensis seu Augustoviensis [...] jussu et auctoritate [...] Petri Pauli [...] Wierzbowski [...] episcopi sejnensis seu augustoviensis pro anno Domini MDCCCXCI concinnatum et editum. Varsaviae [1890] Typis Stanislai Niemiera 16° ss. 103.

Układ rubryceli jak w poz. 41.

[Cz. 2a] **Elenchus** cleri saecularis ac regularis Dioecesis Sejnensis seu Augustoviensis pro anno Domini 1891 ss. 55.

Plan schematyzmu jak w poz. 37 z zaznaczeniem: „suffraganeus vacat” (s. 9).

Oprawa (obydwu części) jak w poz. 33.

45. [Cz. 1] **Directorium** divini officii ad usum [...] Dioecesis Sejnensis seu Augustoviensis [...] jussu et auctoritate [...] Petri Pauli [...] Wierzbowski [...] episcopi sejnensis et augustoviensis pro anno Domini MDCCCXCII concinnatum et editum. Varsaviae [1891] Typis Stanisłai Niemiera 16° ss. 106.

Układ rubryceli jak w poz. 41 z dod. „Specimen kalendarii pro mense Januario 1893 anni” (s. 78—79).

[Cz. 2a] **Elenchus** cleri saecularis ac regularis Dioecesis Sejnensis seu Augustoviensis pro anno Domini 1892 ss. 55.

Treść schematyzmu jak w poz. 44.

Oprawa (całości) jak w poz. 33.

46. [Cz. 1] **Directorium** divini officii ad usum [...] Dioecesis Sejnensis seu Augustoviensis [...] jussu et auctoritate [...] Petri Pauli [...] Wierzbowski [...] episcopi sejnensis seu augustoviensis pro anno Domini MDCCCXCIII concinnatum et editum. Varsaviae [1892] Typis Stanisłai Niemiera 16° ss. 104.

Układ rubryceli jak w poz. 45.

[Cz. 2a] **Elenchus** cleri saecularis ac regularis Dioecesis Sejnensis seu Augustoviensis pro anno Domini 1893 ss. 54.

Rozplanowanie schematyzmu jak w poz. 44, lecz bez 6 p. obwieszczeń konsystorskich oraz podania tematów na egzaminy duchowieństwa.

Oprawa (obu części) jak w poz. 33.

47. [Cz. 1] **Directorium** divini officii ad usum [...] Dioecesis Sejnensis seu Augustoviensis [...] jussu et auctoritate [...] Pauli Krajewski [...] sede vacante vicarii capitularis et administratoris gen. dioecesis sejnensis seu augustoviensis pro anno Domini MDCCCXCIV concinnatum et editum. Varsaviae [1893] Typis Stanisłai Niemiera 16° ss. 104.

Układ rubryceli jak w poz. 45.

[Cz. 2a] **Elenchus** cleri saecularis ac regularis Dioecesis Sejnensis seu Augustoviensis pro anno Domini 1894 ss. 55.

Treść schematyzmu jak w poz. 46 z uwagą: „episcopus vacat” (s. 9).

[Cz. 2b. **Katalog** duchowienstwa Siejnskiej ili Awgustowskiej Jeparchii na 1894 god] ss. 47, nlb. 1.

Objaśnienie jak w poz. 29.

Oprawa (całości) jak w poz. 33.

48. [Cz. 1] **Directorium** divini officii ad usum [...] Dioecesis Sejnensis seu Augustoviensis [...] jussu et auctoritate [...] Pauli Krajewski [...] sede vacante vicarii capitularis et administratoris gen. dioecesis sejnensis seu augustoviensis pro anno Domini MDCCCXCV concinnatum et editum. Varsaviae [1894] Typis Stanisłai Niemiera 16° ss. 103.

Układ rubryceli jak w poz. 45.

[Cz. 2a] **Elenchus** cleri saecularis ac regularis Dioecesis Sejnensis seu Augustoviensis pro anno Domini 1895 ss. 55.

Plan schematyzmu jak w poz. 47.

[Cz. 2b. **Katalog** duchowienstwa Siejnskiej ili Awgustowskiej Jeparchii na 1895 god] ss. 47, nlb. 1.

Wyjaśnienie jak w poz. 29.

Oprawa (obydwu części) jak w poz. 33.

49. [Cz. 1] **Directorium** divini officii ad usum [...] Dioecesis Sejnensis seu Augustoviensis [...] jussu et auctoritate [...] Pauli Krajewski [...] sede vacante vicarii capitularis et administratoris gen. dioecesis sejnensis seu augustoviensis pro anno Domini MDCCCXCVI concinnatum et editum. Varsaviae [1895] Typis Stanisłai Niemiera 16° ss. 104.

Układ rubryceli jak w poz. 45.

[Cz. 2a] **Elenchus** cleri saecularis ac regularis Dioecesis Sejnensis seu Augustoviensis pro anno Domini 1896 ss. 55.

Treść schematyzmu jak w poz. 47.

[Cz. 2b. **Katalog** duchowienstwa Siejnskiej ili Awgustowskiej Jeparchii na 1896 god] ss. 47, nlb. 1.

Objaśnienie jak w poz. 29.

Oprawa (całości) jak w poz. 33.

50. [Cz. 1] **Directorium** divini officii ad usum [...] Dioecesis Sejnensis seu Augustoviensis [...] jussu et auctoritate [...] Pauli Krajewski [...] sede vacante vicarii capitularis et administratoris gen.

diocesis sejnensis seu augustoviensis pro anno Domini MDCCCXCVII concinnatum et editum. Varsaviae [1896] Typis Stanisłai Niemiera 16° ss. 104.

Układ rubryceli jak w poz. 45, a nadto „Ex Sacra Rituum Congregatione” — przegląd ostatnich zarządzeń liturg. (3 kartki wklejone pom. s. 10 a 11).

[Cz. 2a] **Elenchus** cleri saecularis ac regularis Dioecesis Sejnensis seu Augustoviensis pro anno Domini 1897 ss. 55.

Rozplanowanie schematyzmu jak w poz. 47.

[Cz. 2b. **Katalog** duchowienstwa Siejnskiej ili Awgustowskiej Jeparchii na 1897 god] ss. 47, nlb. 1.

Wyjaśnienie jak w poz. 29.

Oprawa (obu części) jak w poz. 33.

51. [Cz. 1] **Directorium** divini officii ad usum [...] Dioecesis Sejnensis seu Augustoviensis [...] jussu et auctoritate [...] Antonii Baranowski [...] episcopi sejnensis seu augustoviensis pro anno Domini MDCCCXCVIII concinnatum et editum. Varsaviae [1897] Typis Filiorum St. Niemira 16° ss. 116.

Układ rubryceli jak w poz. 45, a oprócz tego „Notanda” czyli uwagi liturg. (s. 11—17).

[Cz. 2a] **Elenchus** cleri saecularis ac regularis Dioecesis Sejnensis seu Augustoviensis pro anno Domini 1898 ss. 55.

Treść schematyzmu jak w poz. 47 z następ. uwagą: danych pers. bpa Baranowskiego nie położono na właśc. miejscu (s. 9) ale dopiero na końcu — w elenchu wszystkich ordynariuszów tut. diecezji (s. 53).

[Cz. 2b. **Katalog** duchowienstwa Siejnskiej ili Awgustowskiej Jeparchii na 1898 god] ss. 47, nlb. 1.

Objaśnienie jak w poz. 29.

Oprawa (całości) jak w poz. 33.

52. [Cz. 1] **Directorium** divini officii ad usum [...] Dioecesis Sejnensis seu Augustoviensis [...] jussu et auctoritate [...] Antonii Baranowski [...] episcopi sejnensis seu augustoviensis pro anno Domini MDCCCXIX concinnatum et editum. Varsaviae [1898] Typis Filiorum St. Niemira 16° ss. 114.

Układ rubryceli jak w poz. 51.

[Cz. 2a] **Elenchus** cleri saecularis ac regularis Dioecesis Sejnensis seu Augustoviensis pro anno Domini 1899 ss. 53.

Plan schematyzmu jak w poz. 46 z dod. biogramu bpa Baranowskiego (s. 9).

[Cz. 2b. **Katalog** duchowienstwa Siejnskiej ili Awgustowskiej Jeparchii na 1899 god] ss. 47, nlb. 1.

Wyjaśnienie jak w poz. 29.

Oprawa (obydwu części) jak w poz. 33.

53. [Cz. 1] **Directorium** divini officii ad usum [...] Dioecesis Sejnensis seu Augustoviensis [...] jussu et auctoritate [...] Antonii Baranowski [...] episcopi sejnensis seu augustoviensis pro anno Domini MDCCC concinnatum et editum. Varsaviae [1899] Typis Filiorum St. Niemira 16° ss. 111.

Układ rubryceli jak w poz. 51.

[Cz. 2a] **Elenchus** cleri saecularis ac regularis Dioecesis Sejnensis seu Augustoviensis pro anno Domini 1900 ss. 54.

Treść schematyzmu jak w poz. 52.

[Cz. 2b. **Katalog** duchowienstwa Siejnskiej ili Awgustowskiej Jeparchii na 1900 god] ss. 47, nlb. 1.

Objaśnienie jak w poz. 29.

Oprawa (całości) jak w poz. 33.

54. [Cz. 1] **Directorium** divini officii ad usum [...] Dioecesis Sejnensis seu Augustoviensis [...] jussu et auctoritate [...] Antonii Baranowski [...] episcopi sejnensis seu augustoviensis pro anno Domini MCMI concinnatum et editum. Varsaviae [1900] Typis Filiorum St. Niemira 16° ss. 109.

Układ rubryceli jak w poz. 51.

[Cz. 2a] **Elenchus** cleri saecularis ac regularis Dioecesis Sejnensis seu Augustoviensis pro anno Domini 1901 ss. 54, nlb. 1.

Rozplanowanie schematyzmu jak w poz. 52 z tym spostrzeżeniem, że zarówno w roku bieżącym, jak poprzednich i następnych podaje się w elenchu dużą liczbę „presbyteri sine officio” (s. 39 — kapłanów 34 na ogólną ilość 338).

[Cz. 2b. **Katalog** duchowienstwa Siejnskiej ili Awgustowskiej Jeparchii na 1901 god] ss. 48, nlb. 1.

Wyjaśnienie jak w poz. 29.

Oprawa (obu części) jak w poz. 33.

55. [Cz. 1] **Directorium** divini officii ad usum [...] Dioecesis Sejnensis seu Augustoviensis [...] jussu et auctoritate [...] Antonii Baranowski [...] episcopi sejnensis seu augustoviensis pro anno Domini MCMII concinnatum et editum. Varsaviae [1901] Typis Filiorum St. Niemira 16° ss. 114.

Układ rubryceli jak w poz. 51.

[Cz. 2a] **Elenchus** cleri saecularis ac regularis Dioecesis Sejnensis seu Augustoviensis pro anno Domini 1902 ss. 54, nlb. 1.

Treść schematyzmu jak w poz. 54.

[Cz. 2b. **Katalog** duchowienstwa Siejnskiej ili Awgustowskiej Jeparchii na 1902 god] ss. 47.

Objaśnienie jak w poz. 29, a oprócz tego w wersji ros. schematyzmu brak (na końcu) elenchu biskupów tej diecezji.

Oprawa (całości) jak w poz. 33.

56. [Cz. 1] **Directorium** divini officii ad usum [...] Dioecesis Sejnensis seu Augustoviensis [...] jussu et auctoritate [...] Josephi Antonowicz [...] sede vacante vicarii capitularis et administratoris gen. dioecesis sejnensis seu augustoviensis pro anno Domini MCMIII concinnatum et editum. Varsaviae [1902] Typis Filiorum St. Niemira 16° ss. 112.

Układ rubryceli jak w poz. 51, rozumie się bez „Dies festivi episcopales”.

[Cz. 2a] **Elenchus** cleri saecularis ac regularis Dioecesis Sejnensis seu Augustoviensis pro anno Domini 1903 ss. 54, nlb. 1.

Plan schematyzmu jak w poz. 54, a oprócz tego: „episcopus vacat” i dane osob. wik. kap. Antonowicza (s. 9).

[Cz. 2b. **Katalog** duchowienstwa Siejnskiej ili Awgustowskiej Jeparchii na 1903 god] ss. 47, nlb. 1.

Wyjaśnienie jak w poz. 29 i 55.

Oprawa (obydwu części) jak w poz. 33.

57. [Cz. 1] **Directorium** divini officii ad usum [...] Dioecesis Sejnensis seu Augustoviensis [...] jussu et auctoritate [...] Josephi Antonowicz [...] sede vacante vicarii capitularis et administratoris gen. dioecesis sejnensis seu augustoviensis pro anno Domini MCMIV concinnatum et editum. Varsaviae [1903] Typis Filiorum St. Niemira 16° ss. 115.

Układ rubryceli jak w poz. 51 z uwzględnieniem elementu „Dies festivi episcopales” (s. 90).

[Cz. 2a] **Elenchus** cleri saecularis ac regularis Dioecesis Sejnensis seu Augustoviensis pro anno Domini 1904 ss. 54, nlb. 1.

Treść schematyzmu jak w poz. 56, a nadto: biogram nowego pap. Piusa X (s. 3).—Przywrócenie 5 p. notyfikacji kons. z tematami egz. dla duchowienstwa (s. 54).

[Cz. 2b. **Katalog** duchowienstwa Siejnskiej ili Awgustowskiej Jeparchii na 1904 god] ss. 47, nlb. 1.

Objaśnienie jak w poz. 56.

Oprawa (całości) jak w poz. 33. Brzegi druku złoc.

58. [Cz. 1] **Directorium** divini officii ad usum [...] Dioecesis Sejnensis seu Augustoviensis [...] jussu et auctoritate [...] Josephi Antonowicz [...] sede vacante vicarii capitularis et administratoris gen. dioecesis sejnensis seu augustoviensis pro anno Domini MCMV concinnatum et editum. Varsaviae [1904] Typis Filiorum St. Niemira 16° ss. 116.

Układ rubryceli jak w poz. 57, a oprócz tego „Monitum” — uwagi liturg. (s. 10—15).

[Cz. 2a] **Elenchus** cleri saecularis ac regularis Dioecesis Sejnensis seu Augustoviensis pro anno Domini 1905 ss. 55, nlb. 1.

Rozplanowanie schematyzmu jak w poz. 57, a ponadto obserwacja, że zniesiono, wegetujące od lat, klasztorzy męskie: marianów w Mariampolu i kapucynów w Łomży (por. elench z r. 1904 s. 37), pozostawiając jedynie benedyktyнки w Łomży (s. 38).

[Cz. 2b. **Katalog** duchowienstwa Siejnskiej ili Awgustowskiej Jeparchii na 1905 god] ss. 47, nlb. 1.

Wyjaśnienie jak w poz. 56.

Oprawa (obu części) jak w poz. 33.

59. [Cz. 1] **Directorium** divini officii ad usum [...] Dioecesis Sejnensis seu Augustoviensis [...] iussu et auctoritate [...] Josephi Antonowicz [...] sede vacante vicarii capitularis et administratoris gen. dioecesis sejnensis seu augustoviensis pro anno Domini MCMVI concinnatum et editum. Varsaviae [1905] Typis Filiorum St. Niemira 16° ss. 111.

Układ rubryceli jak w poz. 58.

[Cz. 2a] **Elenchus** cleri saecularis ac regularis Dioecesis Sejnensis seu Augustoviensis pro anno Domini 1906 ss. 55, nlb. 1.

Treść schematyzmu jak w poz. 58.

[Cz. 2b. **Katalog** duchowienstwa Siejnskiej ili Awgustowskiej Jeparchii na 1906 god] ss. 47, nlb. 1.

Objaśnienie jak w poz. 56.

Oprawa (całości) jak w poz. 33.

60. [Cz. 1] **Directorium** divini officii ad usum [...] Dioecesis Sejnensis seu Augustoviensis [...] iussu et auctoritate [...] Josephi Antonowicz [...] sede vacante vicarii capitularis et administratoris gen. dioecesis sejnensis seu augustoviensis pro anno Domini MCMVII concinnatum et editum. Seinis 1907 Typogr. „Laukaitis, Dvoranovski, Narjevski” et Soc. 16° ss. 110.

Układ rubryceli jak w poz. 58, a ponadto w nabożeństwach galowych odprawianych w intencji panującego dworu, obok j. łac., ros. i pol., pojawił się litewski (s. 94—98).

[Cz. 2] **Elenchus** cleri saecularis ac regularis Dioecesis Sejnensis seu Augustoviensis pro anno Domini 1907 ss. 59, nlb. 1.

Plan schematyzmu jak w poz. 58.

Uwaga. Poczynając od r. 1907 diecezja tut. nie drukowała już schematyzmu w j. rosyjskim.

Oprawa (obydwu części) współcz. ozdobna w pł. Na 1 s. okł. wyciś. w złocie krzyż, a na 4 — r. 1907.

61. [Cz. 1] **Directorium** divini officii ad usum [...] Dioecesis Seinensis seu

Augustoviensis [...] iussu et auctoritate [...] Josephi Antonowicz [...] sede vacante vicarii capitularis et administratoris gen. dioecesis seinensis seu augustoviensis pro anno Domini MCMVIII concinnatum et editum. Seinis 1908 Typogr. „Laukaitis, Dvoranovski, Narjevski” et Soc. 16° ss. 112.

Układ rubryceli jak w poz. 60 z następ. innowacjami: „Tabula ortus et occasus solis” znalazła się na pierwszym miejscu a dopiero po niej „Phases lunae pro anno 1908” (dwie ss. nlb. pom. k. tyt. a s. 1).— „Praenotanda” — uwagi liturg. (s. 4—10).— Modlitwa do Serca P. Jezusa w j. pol. i lit. (s. 11—12).— „Decretum de sponsalibus et matrimonio (s. 13—16).

[Cz. 2] **Elenchus** cleri saecularis ac regularis Dioecesis Seinensis seu Augustoviensis pro anno Domini 1908 ss. 59, nlb. 2.

Treść schematyzmu jak w poz. 58, a poza tym: „Decani foranei et vice-decani” (s. 11—12).

Oprawa (całości) jak w poz. 60.

62. [Cz. 1] **Rubicella** sive directorium divini officii ad usum [...] Dioecesis Seinensis seu Augustoviensis [...] iussu et auctoritate [...] Josephi Antonowicz [...] sede vacante capitularis et administratoris gen. dioecesis seinensis seu augustoviensis pro anno Domini MCMIX concinnata et edita. Seinis 1909 Typogr. „Laukaitis, Dvoranovski, Narjevski” et Soc. 16° ss. 122.

Układ rubryceli jak w poz. 61 z następ. zmianami: „Dies festivi papales” i „dies festivi episcopales” przeniesiono na początek (s. 5—6).— „Adnotationes practicae” (s. 19—20).

[Cz. 2] **Elenchus** [s] cleri saecularis ac regularis Dioecesis Seinensis seu Augustoviensis pro anno Domini 1909 ss. 59, nlb. 1.

Rozplanowanie schematyzmu jak w poz. 61.

Oprawa (obu części) jak w poz. 60.

63. [Cz. 1] **Rubicella** sive directorium divini officii ad usum [...] Dioecesis Seinensis seu Augustoviensis [...] iussu et auctoritate [...] Josephi Antonowicz [...] sede vacante vicarii capitularis et

administratoris gen. dioecesis seinensis seu augustoviensis pro anno Domini MCMX concinnata et edita. Seinis 1910 Typis „Laukaitis, Dvoranovski, Narjevski” et Soc. 16° ss. 119.

Układ rubryceli jak w poz. 62, a nadto: „Adprobatio Ritualis sacramentorum provincialis Petricoviensis” (s. 12).

[Cz. 2] **Elenchus** [s] cleri saecularis ac regularis Dioecesis Seinensis seu Augustoviensis pro anno Domini 1910 ss. 59, nlb. 1.

Treść schematyzmu jak w poz. 61.

Oprawa (całości) współcz. w pł. Na 1 s. okł. wytłocz. w złocie krzyż a pod nim „1910”.

64. [Cz. 1] **Rubicella** sive directorium divini officii ad usum [...] Dioecesis Seinensis seu Augustoviensis [...] jussu et auctoritate [...] Antonii Karaś [...] episcopi seinensis seu augustoviensis pro anno Domini MCMXI concinnata et edita. [Na okł.] Rubricella sive ordo divini officii... Seinis 1911 Typogr. „Laukaitis, Dvoranovski, Narjevski” et Soc. 16° ss. 132.

Układ rubryceli jak w poz. 62.

[Cz. 2] **Elenchus** cleri saecularis ac regularis Dioecesis Seinensis seu Augustoviensis pro anno Domini 1911 ss. 104.

Plan schematyzmu jak w poz. 61 z takimi innowacjami: biogram bpa Karasia na s. 9.— W elenchu po raz pierwszy podano wszystkie miejscowości diecezji, ale w treści druku — wśród dekanatów i parafii (s. 17—37). Na skutek tego poz. nin. jest najobszerniejszym schematyzmem diec. sejn.

Oprawa (obydwu części) współcz. w ppt. Na 1 i 4 s. okł. naleplono oryg. okładziny pap. druku.

65. [Cz. 1] **Rubicella** sive directorium divini officii ad usum [...] Dioecesis Seinensis seu Augustoviensis [...] jussu et auctoritate [...] Antonii Karaś [...] episcopi seinensis seu augustoviensis pro anno Domini MCMXII concinnata et edita. [Na okł.] Rubricella sive ordo divini officii... Seinis 1912 Typogr. „Laukaitis, Dvoranovski, Narjevski” et Soc. 16° ss. 128.

Układ rubryceli jak w poz. 62.

[Cz. 2] **Elenchus** cleri saecularis ac regularis Dioecesis Seinensis seu Augustoviensis pro anno Domini 1912 ss. 103.

Treść i wartość schematyzmu jak w poz. 64.— Na terenie diecezji znajduje się tylko 1 zakonnik w charakterze rektora zniesionego klasztoru (kapucyn w Łomży, s. 69, 88, 99).— Natomiast „presbyteri sine officio” — aż w liczbie 43 (s. 87—88).

Oprawa (całości) jak w poz. 64.

D. SCHEMATYZMY JAKO WYDAWNICTWO SAMOISTNE

66. **Elenchus** cleri saecularis ac regularis Dioecesis Seinensis seu Łomżensis pro anno Domini 1925 ss. 71.

Pełniejszy tytuł schematyzmu i adres wyd. druku znajdował się zapewne na oryg. okł. pap., która została zdarta przy oprawie.

Schematyzm ten opuścił drukarnię w końcu 1924 lub na początku 1925 r., a zatem należy jeszcze do dawnej diecezji sejn. czyli aug., nie zaś do nowej — łomż., erygowanej 28 X 1925. Jednocześnie jest on informatorem dla połud. części diecezji, z planowaną stolicą w Łomży, którą zarządza bp pom. Ro-

muald Jałbrzykowski (s. 5). Częścią późn., przynależną od r. 1918/21 do Litwy, administrował ordynariusz, bp Karaś, rezydujący w Wyłkowyszkach, które w r. 1926 stały się stolicą samodzielnej diecezji. „Polska” część biskupstwa obejmuje 12 dekanatów (s. 7—8, 16—49), a „Litewska” — 11.

Z treści — biogram pap. Piusa XI na s. 2.— Dane pers. nuncj. ap. w Polsce Wawrzyńca Lauri (s. 3).— Nadal także informacje o bpie Karasiu (s. 4).— „Examen concurrentium ad obtinenda beneficia” (s. 69—70).

Oprawa druku nowa w ppt.

Uwaga. Informacji liturgicznych oraz materiałów historyczno-statystycznych do dziejów połud. części biskupstwa sejneńskiego czyli augustowskiego po r. 1925 dostarczają rubrycele i schematyzmy diecezji łomżyńskiej.

II. DIECEZJA BERLIŃSKA

Uwaga 1. Diecezja berlińska powstała w r. 1929/30 z części biskupstwa wrocławskiego, w obrębie którego na przestrzeni l. 1821—1929 stanowiła delegaturę tamt. ordynariusza dla Brandenburgii i Pomorza.

Uwaga 2. Przepisy liturgiczne oraz materiały historyczne (informacyjno-statystyczne) do dziejów obszaru biskupstwa berlińskiego sprzed r. 1929 mieszczą się w rubrycelach i schematyzmach diecezji wrocławskiej.

1. **Schematismus** des Bistums Berlin für das Jahr 1938. Berlin [1938] Bisch. Ord. (Druck Germania A.—G.) 8° ss. 167.

Schematyzm przedstawia stan diecezji z 1 marca 1938 r. (s. 3).

Z treści — 3. „Aus der Vorgeschichte und Geschichte des Bistums Berlin” (s. 11).— 10. „Verwaltungsbezirke des Bistums” — archidiecezjatyki czyli dekanaty w liczbie 19 (s. 24—26).— 11. „Pfarreien und Seelsorgestellen” wymienione dekanatami (s. 27—

79).— Na samym końcu figurują parafie i placówki duszpasterskie w dekanatach: szczecińskim (s. 72—75), stargardzkim (s. 76—78) i koszalińskim (s. 78—79), znajdujące się od r. 1945 w naszej diec. gorzowskiej. I głównie z tego powodu został tu pomieszczony schematyzm bisk. berlińskiego.— Pozostałe terytoria diec. berlińskiej leżą w Niemieckiej Republice Demokratycznej.— 12. „Klöster u. klösterliche Genossenschaften” (s. 80—108).— 21. „Statistik 1937” (s. 152).— 25. „Sachverzeichnis” (s. 164—167).

Oprawa druku współcz. w ppł. Na 1 i 4 s. okł. nalepiono oryg. okładziny pap.

Uwaga. Późniejsze źródła liturgiczne oraz dane historyczne (informacyjno-statystyczne) do dziejów terytorium biskupstwa berlińskiego w granicach sprzed r. 1945 zawierają aktualne rubrycele i schematyzmy jego samego, jak też częściowo diecezji w Gorzowie.

III. ARCHIDIECEZJA W BIAŁYMSTOKU

Uwaga 1. Archidiecezja w Białymstoku stanowi część terytorium arcybiskupstwa wileńskiego (diec. wil. erygowana w r. 1387, podniesiona do godności a-diec. i metrop. w 1925), jaka po r. 1945 pozostała przy Polsce. Większość obszaru wspom. a-bisk., razem ze swą stolicą, leży w Litewskiej Socjalistycznej Republice Radzieckiej.

Uwaga 2. Wiadomości liturgiczne oraz dane historyczne (informacyjno-statystyczne) do dziejów terytorium archidiecezji w Białymstoku sprzed r. 1945 znajdują się w rubrycelach i schematyzmach bisk. i a-bisk. wileńskiego.

1. [Cz. 1] **Kalendarium** liturgicum pro a. D. 1947 ad usum Archidioecesis [dopis. atram.] Wilnensis. (Białystok 1946 Druk. Państw.) 16° ss. 103.

[Cz. 1a] **Additamentum** [zawierające skróconą rubrycelę dla Diecezji w Białymstoku Podlaskim, obejmującej część Biskupstwa Pińskiego sprzed r. 1945, która pozostała w granicach Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej] ss. 6.

Obecnie stolicą wsp. cz. diecezji jest Drohiczyn n.B.

[Cz. 2] **Spis** duchowieństwa w granicach obecnej Rzeczypospolitej [s] Pol-

skiej, podległego Archidiecezji Wileńskiej, 1947 r. ss. 21.

Z treści — A-diec. dzieli się na 6 dekanatów (s. 5—12).— „Księga przebywający poza granicami archidiecezji” (s. 12—20).

Oprawa (całości) w pł.

Proweniencja: od ks. kan. Stanisława Nawrockiego († 1958).

2. [Dopis. atram.] Archidiecezja Wileńska. **Spis** duchowieństwa w granicach obecnej Rzeczypospolitej Polskiej na 1948 r. [Białystok 1947 Państw. Zakł. Graf.] 16° ss. 22.

Z treści — Dekanaty i parafie (s. 4—11).— „Księga przebywający poza granicami

archidiecezji" (s. 11—17).— „Alfabetyczny spis kapłanów" (s. 19—22).

Oprawa druku w ppł.

Proweniencja: *Kurja Diecezjalna* | *Włocławek* (napis majusk. piecz. na s. 1).

3. [Cz. 1] **Kalendarium** liturgicum pro a. D. 1949 ad usum Archidioecesis. (Białystok 1948 Państw. Zakł. Graf.) 16° ss. 93.

Elementy składowe rubryceli: „Tabella pro missis votivis privatis" (s. 4).— „Tabella de missis defunctorum" (s. 5).— „Preces in diebus festivis papalibus" (s. 7).— „Preces in diebus festivis archiepiscopalibus" (s. 8).— Główny zrab kalendarza (s. 11—93).

[Cz. 2] **Spis** duchowieństwa w granicach obecnej Rzeczypospolitej Polskiej na 1949 r. ss. 21.

Z treści — Dekanaty i parafie (s. 4—10).— „Księża przebywający poza granicami archidiecezji" (s. 10—16).— „Alfabetyczny spis kapłanów" (s. 18—21).

Oprawa (całości) w pł.

Proweniencja: od ks. Stanisława Nawrockiego, który też w rubryceli pozostawił swoje zapiski liturg.

4. **Spis** duchowieństwa Archidiecezji Wileńskiej w granicach obecnej Rzeczypospolitej polskiej [s] na rok 1950. Wyd. powiel. 8° ss. 18.

Treść schematyzmu jak w poz. 3.

Oprawa druku w pł.

Proweniencja jak w poz. 3.

5. **Spis** kościołów i duchowieństwa Archidiecezji w Białymstoku na rok 1952. Wyd. powiel. 8° kk. 26.

Rozplanowanie schematyzmu jak w poz. 3, a nadto „Niższe Seminarium Archidiecezjalne w Różanymstoku" (k. 6—9).— „Zgromadzenia zakonne żeńskie" (k. 21—22).

Oprawa w pł.

Proweniencja jak w poz. 3.

IV. DIECEZJA CHEŁMIŃSKA

B. SCHEMATYZMY W ŁĄCZNOŚCI Z RUBRYCELAMI

1. DIECEZJA DAWNA ZE STOLICĄ W CHEŁMNIE

Uwaga. Diecezja chełmińska została powołana do życia w r. 1243.

1. [Cz. 1] **Ordo** divini officii et missarum [...] in annum Domini MDCCLIV [...] auctoritate et mandato [...] Francisci Xaverii [...] Rydzynski episcopi culmensis et in Pomesania Mariaeb[urgensis...] ad usum dioeceseos suae Culmensis et in Pomesania Mariaeburg[ensis aditus]. Torunii [1803] Typis Joannis Adami Kimmel 16° nlb.

Herb bpa Rydzyńskiego i oda na jego część na odwrociu k. tyt.

[Cz. 2] **Elenchus** cleri Dioeceseos Culmensis et in Pomesania Mariaeburgensis anno Dni 1804 — pod koniec rubryceli, nlb.

Diecezja dzieli się na 17 dekanatów.

Oprawa nowa w ppł.

2. DIECEZJA OBECNA Z SIEDZIBĄ W PELPLINIE

Uwaga 1. W r. 1821 mała diecezja chełmińska została b. powiększona archidiaconatem kamińskim a-diec. gnieźnieńskiej, rozległym archidiaconatem pomorskim biskupstwa włocławskiego (kujawskiego i pomorskiego), dekanatem górzeńskim diec. plockiej oraz częścią d. bisk. pomezkańskiego.

Uwaga 2. Przepisy liturgiczne oraz materiały historyczne (informacyjno-statystyczne) do dziejów obszaru obecnej diecezji chełmińskiej sprzed l. 1818/21 mieszczą się w rubrycelach i schematyzmach tegoż biskupstwa, a także a-diec. gnieźnieńskiej tudzież diec. plockiej i włocławskiej.

2. [Cz. 2] **Catalogus** cleri Dioecesis Culmensis anni 1825. 16° ss. 27, nlb. 1.

Biskupstwo jest podzielone na 4 komisariaty, odpowiadające mniej więcej d. archidiakonatom: pelpliński (połud. cz. a-diak. pomorskiego) z 6 dekanatami, chełmiński — z 12, kamieński — z 3 i gdański (póln. cz. a-diak. pom.) z 4 dek.

Oprawa nowa w pi.

3. [Cz. 2] **Elenchus** cleri Dioecesis Culmensis sub finem mensis octobris 1838. 16° ss. 141.

Brak cz. 1 (rubryceli) i pocz. stron schematyzmu (do s. 95).

Pierwsze alfab. wykazy duchowieństwa i parafii tej diecezji w tut. zbiorze: „Nomina cleri...” (s. 113—128).— „Consignatio ecclesiarum parochialium [...] cum ecclesiis filialibus aut adjunctis, ad illas pertinentibus [anno] 1839” (s. 129—141).

Oprawa nowa w ppł.

4. [Cz. 2] **Consignatio** totius cleri saecularis et regularis [...], ecclesiarum parochialium cum filialibus aut adjunctis et capellis publicis, ad illas pertinentibus [...] Dioecesis Culmensis initio mensis novembris 1858. Culmae [1858] Typis offic. Josephi de Gólkowski 16° ss. 57.

Rachunki diecezjalne z r. 1857 w j. niem. s. 51—57.

Oprawa nowa w ppł.

5. [Cz. 1] **Directorium** divini officii et missarum [...] ad usum universi cleri Dioecesis Culmensis, jussu et auctoritate [...] Joannis Nepomuceni a Marwitz [...] episcopi culmensis [...] editum pro anno MDCCCLIX, per Venceslaum Maslon conscriptum. Culmae [1858] Typis offic. Josephi de Gólkowski 16° ss. 80.

Herb bpa Marwicza na odwrociu k. tyt. Oprawa współcz. w pi.

6. [Cz. 1] **Directorium** divini officii et missarum [...] ad usum universi cleri Dioecesis Culmensis, jussu et auctoritate [...] Joannis Nepomuceni a Marwitz [...] episcopi culmensis [...] editum pro anno MDCCCLXV, a Josepho Mazurowski conscriptum. [Na 1 s. okł.] Directorium 1865. Gedani

MDCCCLXV [druk.] 1864 Ex offic. A.W. Kafemannii 16° ss. 64.

[Cz. 2] **Consignatio** totius cleri saecularis et regularis [...], ecclesiarum parochialium cum filialibus aut adjunctis et capellis publicis, ad illas pertinentibus, Dioecesis Culmensis sub finem mensis octobris anni 1864 ss. 59.

Herb bpa Marwicza na odwrociu k. tyt. rubryceli i na 4 s. okł. Tak samo w nast. pozycjach az do 16 (r. 1882).

Oprawa (obu części) współcz. w tekt.

7. [Cz. 1] **Directorium** divini officii et missarum [...] ad usum universi cleri Dioecesis Culmensis, jussu et auctoritate [...] Joannis Nepomuceni a Marwitz [...] episcopi culmensis [...] editum pro anno MDCCCLXX, a J. Mazurowski conscriptum. [Na 1 s. okł.] Directorium 1870. Gedani MDCCCLXX [druk.] 1869 Ex offic. H.F. Boenigii 16° ss. 71.

[Cz. 2] **Consignatio** totius cleri saecularis et regularis [...], ecclesiarum parochialium cum filialibus aut adjunctis et capellis publicis, ad illas pertinentibus, Dioecesis Culmensis sub finem mensis octobris anni 1869 ss. 71.

Oprawa (całości) współcz. w tekt.

8. [Cz. 1] **Directorium** divini officii et missarum [...] ad usum universi cleri Dioecesis Culmensis, jussu et auctoritate [...] Joannis Nepomuceni a Marwitz [...] episcopi culmensis [...] editum pro anno MDCCCLXXIII, a J. Mazurowski conscriptum. [Na 1 s. okł.] Directorium 1873. Gedani MDCCCLXXIII [druk.] 1872 Ex offic. H.F. Boenig 16° ss. 68.

[Cz. 2] **Consignatio** totius cleri saecularis et regularis [...], ecclesiarum parochialium cum filialibus aut adjunctis et capellis, ad illas pertinentibus, Dioecesis Culmensis, sub finem mensis octobris anni 1872 ss. 64.

Oprawa (obydwu części) współcz. w ppł.

9. [Cz. 1] **Directorium** divini officii et missarum [...] ad usum universi cleri

Dioecesis Culmensis, jussu et auctoritate [...] Joannis Nepomuceni a Marwitz [...] episcopi culmensis [...] editum pro anno MDCCCLXXIV, a J. Mazurowski conscriptum. [Na 1 s. okł.] Directorium 1874. Gedani MDCCCLXXIV [druk.] 1873 Ex offic. H.F. Boenig 16° ss. 67.

[Cz. 2] **Consignatio** totius cleri saecularis et regularis [...], ecclesiarum parochialium cum filialibus aut adjunctis et capellis publicis, ad illas pertinentibus, Dioecesis Culmensis sub finem mensis octobris anni 1873 ss. 65.

Oprawa (całości) współcz. w ppł.

10. [Cz. 1] **Directorium** divini officii et missarum [...] ad usum universi cleri Dioecesis Culmensis, jussu et auctoritate [...] Joannis Nepomuceni a Marwitz [...] episcopi culmensis [...] editum pro anno [...] MDCCCLXXVI, a J. Mazurowski conscriptum. [Na 1 s. okł.] Directorium 1876. Gedani MDCCCLXXVI [druk.] 1875 Ex offic. H.F. Boenig 16° ss. 68.

[Cz. 2] **Consignatio** totius cleri saecularis et regularis [...], ecclesiarum parochialium cum ecclesiis filialibus aut adjunctis et capellis publicis, ad illas pertinentibus, Dioecesis Culmensis sub finem mensis octobris anni 1875 ss. 62.

Oprawa (obu części) współcz. w ppł.

11. [Cz. 1] **Directorium** divini officii et missarum [...] ad usum universi cleri Dioecesis Culmensis, jussu et auctoritate [...] Joannis Nepomuceni a Marwitz [...] episcopi culmensis [...] editum pro anno MDCCCLXXVII, a J. Mazurowski conscriptum. [Na 1 s. okł.] Directorium 1877. Gedani MDCCCLXXVII [druk.] 1876 Ex offic. H.F. Boenig 16° ss. 68.

[Cz. 2] **Consignatio** totius cleri saecularis et regularis [...], ecclesiarum parochialium cum ecclesiis filialibus aut adjunctis et capellis publicis; ad

illas pertinentibus, Dioecesis Culmensis sub finem mensis octobris anni 1876 ss. 62.

Oprawa (całości) współcz. w ppł.

12. [Cz. 1] **Directorium** divini officii et missarum [...] ad usum universi cleri Dioecesis Culmensis, jussu et auctoritate [...] Joannis Nepomuceni a Marwitz [...] episcopi culmensis [...] editum pro anno MDCCCLXXVIII, a Bern[ardo] Ruchniewicz conscriptum. [Na 1 s. okł.] Directorium 1878. Gedani MDCCCLXXVIII [druk.] 1877 Ex offic. H.F. Boenig 16° ss. 69.

[Cz. 2] **Consignatio** totius cleri saecularis et regularis [...], ecclesiarum parochialium cum ecclesiis filialibus aut adjunctis et capellis publicis, ad illas pertinentibus, Dioecesis Culmensis sub finem mensis octobris anni 1877 ss. 64.

Oprawa (obydwu części) współcz. w ppł.

13. [Cz. 1] **Directorium** divini officii et missarum [...] ad usum universi cleri Dioecesis Culmensis, jussu et auctoritate [...] Joannis Nepomuceni a Marwitz [...] episcopi culmensis [...] editum pro anno MDCCCLXXIX, a Bern. Ruchniewicz conscriptum. [Na 1 s. okł.] Directorium 1879. Gedani MDCCCLXXIX [druk.] 1878 Ex offic. H.F. Boenig 16° ss. 56.

[Cz. 2] **Consignatio** totius cleri saecularis et regularis [...], ecclesiarum parochialium cum ecclesiis filialibus aut adjunctis et capellis publicis, ad illas pertinentibus, Dioecesis Culmensis sub finem mensis octobris anni 1878 ss. 62.

Oprawa (całości) współcz. w ppł.

14. [Cz. 1] **Directorium** divini officii et missarum [...] ad usum universi cleri Dioecesis Culmensis, jussu et auctoritate [...] Joannis Nepomuceni a Marwitz [...] episcopi culmensis [...] editum pro anno bissextili MDCCCLXXX, a Bern. Ruchniewicz [...] conscriptum.

[Na 1 s. okł.] Directorium 1880. Gedani MDCCCLXXX [druk.] 1879 Ex offic. H.F. Boenig 16° ss. 56.

[Cz. 2] **Consignatio** totius cleri saecularis et regularis [...], ecclesiarum parochialium cum ecclesiis filialibus aut adjunctis et capellis publicis, ad illas pertinentibus, Dioecesis Culmensis sub finem mensis octobris anni 1879 ss. 62.

Oprawa (obu części) współcz. w ppł.

15. [Cz. 1] **Directorium** divini officii et missarum [...] ad usum universi cleri Dioecesis Culmensis, jussu et auctoritate [...] Joannis Nepomuceni a Marwitz [...] episcopi culmensis [...] editum pro anno MDCCCLXXXI, a Bern. Ruchniewicz [...] conscriptum. [Na 1 s. okł.] Directorium 1881. Gedani MDCCCLXXXI [druk.] 1880 Ex offic. H.F. Boenig 16° ss. 55.

[Cz. 2] **Consignatio** totius cleri saecularis et regularis [...], ecclesiarum parochialium cum ecclesiis filialibus

aut adjunctis et capellis publicis, ad illas pertinentibus, Dioecesis Culmensis sub finem mensis octobris anni 1880 ss. 62.

Oprawa (całości) współcz. w ppł.

16. [Cz. 1] **Directorium** divini officii et missarum [...] ad usum universi cleri Dioecesis Culmensis, jussu et auctoritate [...] Joannis Nepomuceni a Marwitz [...] episcopi culmensis [...] editum pro anno MDCCCLXXXII, a Bern. Ruchniewicz [...] conscriptum. [Na 1 s. okł.] Directorium 1882. Gedani MDCCCLXXXII [druk.] 1881 Ex offic. H.F. Boenig 16° ss. 58.

[Cz. 2] **Consignatio** totius cleri saecularis et regularis [...], ecclesiarum parochialium cum ecclesiis et filialibus aut adjunctis et capellis publicis, ad illas pertinentibus, Dioecesis Culmensis sub finem mensis octobris anni 1881 ss. 62.

Oprawa (obydwu części) współcz. w ppł.

D. SCHEMATYZMY JAKO WYDAWNICTWO SAMOISTNE

17. **Consignatio** totius cleri saecularis [...], ecclesiarum parochialium cum ecclesiis filialibus aut adjunctis et capellis publicis, ad illas pertinentibus, Dioecesis Culmensis sub finem mensis octobris anni 1909. Gedani [1909] typis H.F. Boenigianis 16° ss. 79.

Herb bpa A. Rosentreter'a na 4 s. okł. brosz.

Oprawa nowa w ppł.

18. **Elenchus** ecclesiarum necnon universi cleri [...] Dioecesis Culmensis [pro anno 1924]. Medio mense novembri a. 1923 [conscriptus]. B.m.r. 8° ss. 30, nlb. 4.

Oprawa nowa w ppł.

19. **Elenchus** ecclesiarum necnon universi cleri [...] Dioecesis Culmensis [pro anno 1925]. Medio mense novembri a. 1924 [conscriptus]. B.m.r. 8° ss. 35.

Diecezja dzieli się na 4 komisarjaty: chełmiński z 12 dekanatami, kamieński — z 4, pelpliński — z 5 i wejherowski

(na miejsce Gdańska, który w r. 1922 stał się wikariatem ap.) z 3 dek.

Oprawa nowa w ppł.

20. **Elenchus** ecclesiarum necnon universi cleri [...] Dioecesis Culmensis [pro anno 1926]. Sub finem mensis novembris a. 1925 conscriptus. B.m.r. 8° ss. 36.

Oprawa nowa w ppł.

21. **Elenchus** omnium ecclesiarum necnon universi cleri Dioecesis Culmensis pro anno Domini 1928. [Na 1 s. okł. złoc.] Elenchus pro 1928. Pelplini 1928 Typis Druk. i Księg. T[ow.] z o[gr.] odp. 16° ss. 96.

Herb bpa S.W. Okoniewskiego na s. 5. Powtarza się on w schematyzmie aż do poz. 31 (r. 1938).

Oprawa współcz. w ppł.

22. **Elenchus** omnium ecclesiarum necnon universi cleri Dioecesis Culmensis pro anno Domini 1929. [Na 1 s. okł. złoc.] Elenchus pro 1929. Pelplini 1928

Druk. i Księg. T[ow.] z o[gr.] odp. 16° ss. 108.

„Elenchus hic prelo est subiectus 26 novembris 1928” (s. 2).

O p r a w a w s p ó ł c z. w p ł.

23. **Elenchus** omnium ecclesiarum necnon universi cleri Dioecesis Culmensis pro anno Domini 1930. [Na 1 s. okł. złoc.] Elenchus pro 1930. Pelplini 1929 Druk. i Księg. Sp. z o[gr.] odp. 16° ss. 113.

„Elenchus hic prelo est subiectus 15 novembris 1929” (s. 2).

O p r a w a w s p ó ł c z. w p ł.

24. **Elenchus** omnium ecclesiarum necnon universi cleri Dioecesis Culmensis pro anno Domini 1931. [Na 1 s. okł. złoc.] Elenchus pro 1931. Pelplini 1930 Druk. i Księg. Sp. z o[gr.] odp. 16° ss. 118.

„Elenchus hic prelo est subiectus 15 novembris 1930” (s. 2).

O p r a w a w s p ó ł c z. w p ł.

25. **Elenchus** omnium ecclesiarum necnon universi cleri Dioecesis Culmensis pro anno Domini 1932. Pelplini 1931 Sumpt. Curiae Ep. Typis Druk. i Księg. Sp. z o[gr.] odp. 16° ss. 120.

„Elenchus hic prelo est subiectus 15 decembris 1932” (s. 2).

O p r a w a n o w a w p ł.

26. **Elenchus** omnium ecclesiarum necnon universi cleri Dioecesis Culmensis pro anno Domini 1933. [Na 1 s. okł. złoc.] Elenchus pro 1933. Pelplini 1932 Sumpt. Curiae Ep. Typis Druk. i Księg. Sp. z o[gr.] odp. 16° ss. 123.

„Elenchus hic prelo est subiectus 15 novembris 1931” (s. 2).

O p r a w a w s p ó ł c z. w p ł.

27. **Elenchus** omnium ecclesiarum necnon universi cleri Dioecesis Culmensis pro anno Domini 1934. [Na 1 s. okł. złoc.] Elenchus pro 1934. Pelplini 1933 Sumpt. Curiae Ep. Typis Druk. i Księg. Sp. z o[gr.] odp. 16° ss. 131.

„Elenchus hic prelo est subiectus 12 decembris 1933” (s. 2).

O p r a w a w s p ó ł c z. w p ł.

28. **Elenchus** omnium ecclesiarum necnon universi cleri Dioecesis Culmensis pro anno Domini 1935. Pelplini 1934

Sumpt. Curiae Ep. Typis Druk. i Księg. Sp. z o[gr.] odp. 16° ss. 137.

„Elenchus hic prelo est subiectus 5 decembris 1934” (s. 2).

O p r a w a n o w a w p ł.

29. **Elenchus** omnium ecclesiarum necnon universi cleri Dioecesis Culmensis pro anno Domini 1936. [Na 1 s. okł. złoc.] Elenchus pro 1936. Pelplini 1935 Sumpt. Curiae Ep. Typis Druk. i Księg. Sp. z o[gr.] odp. 16° ss. 141.

„Elenchus hic prelo [s] est subiectus [s] 2 decembris 1935” (s. 2).

O p r a w a w s p ó ł c z. w p ł.

30. **Elenchus** omnium ecclesiarum necnon universi cleri Dioecesis Culmensis pro anno Domini 1937. Pelplin 1936 Sumpt. Curiae Ep. Typis Druk. i Księg. Sp. z o[gr.] odp. 16° ss. 141.

„Elenchus hic prelo est subiectus 5 decembris 1936” (s. 2).

O p r a w a n o w a w p ł.

31. **Elenchus** omnium ecclesiarum necnon universi cleri Dioecesis Culmensis pro anno Domini 1938. Pelplini 1937 Sumpt. Curiae Ep. Typis Druk. i Księg. Sp. z o[gr.] odp. 16° ss. 150.

„Elenchus hic prelo est subiectus 24 novembris 1937” (s. 2).

Biskupstwo jest podzielone na 5 komisariatów: chełmiński z 7 dekanatami, kameński — z 5, lubawski — z 5, pelpliński — z 6 i wejherowski z 6 dek.

O p r a w a n o w a w p ł.

32. **Spis** kościołów i duchowieństwa Diecezji Chełmińskiej [na rok] 1947. Pelplin 1947 Nakł. Kurii Bisk. Chełmiń. 16° ss. 203.

Jest to pierwszy schematyzm tej diecezji wydany po drugiej wojnie światowej. Herb bpa K.J. Kowalskiego na s. 7.

Straty personalne diecezji w czasie wojny 1939—1945 (s. 141—144).

O p r a w a w p ł.

33. **Spis** kościołów i duchowieństwa Diecezji Chełmińskiej na rok 1949. Pelplin 1949 Nakł. Kurii Bisk. Chełmiń. 16° ss. 187.

„Stan z dnia 1 lipca 1949 roku” (s. 2).

Herb sufr. B. Czaplńskiego na s. 8.— Herb bpa K.J. Kowalskiego na s. 11.

O p r a w a w p ł.

34. **Spis** kościołów i duchowieństwa Diecezji Chełmińskiej na rok 1953. Pelplin 1953 Nakł. Kurii Bisk. Chełmiń. 16° ss. 199.

„Stan z dnia 1 lipca 1953 roku” (s. 4).
Oprawa w pł.

35. **Spis** kościołów i duchowieństwa Diecezji Chełmińskiej na rok 1958. Pelplin 1958 Nakł. Kurii Bisk. Chełmiń. 16° ss. 241.

„Stan z dnia 15 sierpnia 1958 roku” (s. 4).
Oprawa w pł.

36. **Spis** kościołów i duchowieństwa Diecezji Chełmińskiej na rok 1963. Pelplin 1963 Nakł. Kurii Bisk. Chełmiń. 8° ss. 235.

„Stan z dnia 1 lipca 1963 roku” (s. 4).
Biskupstwo w d.c. jest podzielone na 5 komisariatów, z których chełmiński posiada 7 dekanatów, kamieński — 6, lubawski — 5, pelpliński — 6 i wejherowski 7 dek. (s. 21—23, 38—136).— „Indeks miejscowości” na terytorium diecezji (s. 195—225).
Oprawa w pł.

V. DIECEZJA CHEŁMSKA obrz. grec.

Uwaga. Grekokatolicka czyli unicka diecezja ze stolicą w Chełmie (Lubelskim), biorąca swój początek w średniowieczu, została zniesiona przez zaborczy rząd rosyjski w l. 1867—1871.

1. **Lista** duchowieństwa Dyecezyi Chełmskiej obrządku grecko-unickiego za rok 1863. Warszawa 1864 Druk. Jana Psurskiego 16° ss. 31.

Uwaga. Zasluguje na podkreślenie, że w czasie kiedy wszystkie nasze rzymskokat. diecezje drukowały schematyzmy w j. łac., unickie biskupstwo w Chełmie publikowało swój po polsku.

Z treści — „Kapituła katedralna chełmska” (s. 3).— „Konsystorz Jeneralny Chełmski” (s. 3).— „Seminarium Dyecezalne

Chełmskie” (s. 4).— „Duchowieństwo parafialne” — wykaz 270 parafii wg 21 dekanatów, rozciągających się w guberniach augustowskiej i lubelskiej (s. 5—26).— „Duchowieństwo zakonu ś. Bazylego Wielkiego” (s. 26—28).— „Alumni seminarium...” (s. 28—30).— Statystyka ogólnodiecezjalna (s. 30—31).— Schematyzm, niestety, nie posiada indeksów.

Oprawa nowa w pł.

Proweniencja: X. Chodyński (s. 1 okł. oryg.).

Uwaga. Późniejsze wiadomości o parafiach i kościołach nin. spisu podają schematyzmy rzymskokat. diecezji: augustowskiej czyli sejneńskiej, lubelskiej, łomżyńskiej, siedleckiej, a także eparchii prawosławnych z tych terenów.

VI. DIECEZJA CZĘSTOCHOWSKA

Uwaga 1. Diecezja częstochowska została utworzona w r. 1925 z części biskupstwa wrocławskiego (kujawskiego i kaliskiego) oraz kieleckiego.

Uwaga 2. Przepisy liturgiczne oraz materiały historyczne (informacyjno-statystyczne) do dziejów obszaru biskupstwa częstochowskiego sprzed r. 1925 mieszczą się w rubrycelach i schematyzmach diecezji kieleckiej i wrocławskiej, a do czasów dawniejszych również a-diec. gnieźnieńskiej tudzież bisk. krakowskiego i wrocławskiego.

D. SCHEMATYZMY JAKO WYDAWNICTWO SAMOISTNE

1. **Schematismus** universi [...] cleri saecularis et regularis Dioecesis Częstochoviensis pro anno Domini 1926. Częstochoviae MCMXXVI Sumpt. Curiae Ep. Typis F.D. Wilkoszewski 16° ss. 77.

Jest to pierwszy schematyzm tej diecezji. — Biskupstwo dzieli się na 15 dekanatów.

Oprawa nowa w ppł.

2. **Schematismus** universi [...] cleri saecularis et regularis Dioecesis Często-

choviensis pro anno Domini **1928**. Częstochoviae 1928 Sumpt. Curiae Ep. Typis F.D. Wilkoszewski 16° ss. 134.

Oprawa nowa w ppł.

3. **Schematismus** universi [...] cleri saecularis et regularis Dioecesis Częstochoviensis pro anno Domini **1929**. Częstochoviae 1929 Sumpt. Curiae Ep. Typis F.D. Wilkoszewski 16° ss. 135.

Oprawa nowa w ppł.

4. **Schematismus** universi [...] cleri saecularis et regularis Dioecesis Częstochoviensis pro anno Domini **1930**. Częstochoviae 1930 Sumpt. Curiae Ep. Typis F.D. Wilkoszewski 16° ss. 143.

Oprawa nowa w ppł.

5. **Schematismus** universi [...] cleri saecularis et regularis Dioecesis Częstochoviensis pro anno Domini **1931**. Częstochoviae 1931 Sumpt. Curiae Ep. Typis F.D. Wilkoszewski 16° ss. 152.

Oprawa nowa w ppł.

6. **Schematismus** universi [...] cleri saecularis et regularis Dioecesis Częstochoviensis pro anno Domini **1932**. Częstochoviae 1932 Sumpt. Curiae Ep. Typis F.D. Wilkoszewski 16° ss. 143.

Oprawa nowa w ppł.

7. **Schematismus** universi [...] cleri saecularis et regularis Dioecesis Częstochoviensis pro anno Domini **1933**. Częstochoviae 1933 Sumpt. Curiae Ep. Typis F.D. Wilkoszewski 16° ss. 155.

Oprawa nowa w ppł.

8. **Schematismus** universi [...] cleri saecularis et regularis Dioecesis Częstochoviensis pro anno Domini **1934**. Częstochoviae 1934 Sumpt. Curiae Ep. Typis F.D. Wilkoszewski 16° ss. 154.

Oprawa nowa w ppł.

9. **Schematismus** universi [...] cleri saecularis et regularis Dioecesis Częstochoviensis pro anno Domini **1935**. Częstochoviae 1935 Sumpt. Curiae Ep. Typis F.D. Wilkoszewski 16° ss. 158.

Oprawa nowa w ppł.

10. **Schematismus** universi [...] cleri saecularis et regularis Dioecesis Częstochoviensis pro anno Domini **1936**. Częstochoviae 1936 Sumpt. Curiae Ep. Typis F.D. Wilkoszewski 16° ss. 167.

Oprawa nowa w ppł.

11. **Schematismus** universi [...] cleri saecularis et regularis Dioecesis Częstochoviensis pro anno Domini **1937**. Częstochoviae 1937 Sumpt. Curiae Dioec. Typis F.D. Wilkoszewski 16° ss. 172.

Diecezja jest podzielona na 16 dekanatów.

Oprawa nowa w ppł.

12. **Katalog** kościołów i duchowieństwa Diecezji Częstochowskiej na rok **1947**. Częstochowa 1947 Nakł. Kurii Diec. Druk. Państw. nr 1 16° ss. 191.

Jest to pierwszy po drugiej wojnie światowej a zarazem także w j. polskim schematyzm tej diecezji.

„Diecezja częstochowska. Szkic historyczny” (s. 7—9).— Biskupstwo dzieli się na 22 dekanaty (s. 13—16, 26—159).— Straty osobowe diecezji w czasie wojny 1939—1945 na s. 170—177.

Oprawa w ppł.

13. **Katalog** kościołów i duchowieństwa Diecezji Częstochowskiej [na rok] **1958**. Częstochowa 1958 Wyd. Kuria Diec. 8° ss. 260, nlb. 5.

Jest to następny po r. 1947 schematyzm, opracowany krytycznie.

„Diecezja częstochowska — szkic historyczny” (s. 5—10).— Spis zmarłych i zaginionych kapłanów diecezji częstochowskiej od jej erekcji 28 X 1925 do 31 XII 1957” (s. 194—200).— „Spis alfabetyczny miejscowości diecezji częstochowskiej” (s. 207—240).

Oprawa w ppł.

14. **Katalog** kościołów i duchowieństwa Diecezji Częstochowskiej [na rok] **1968**. Częstochowa [1968] Nakł. Kurii Diec. 8° ss. 356.

Kolejny po r. 1958 metodycznie oprac. schematyzm; „...podaje stan z dnia 31 lipca 1968 r.” (s. 2). Stanowi historyczne dzieło „Tysiąclecia” tej diecezji. Zawiera m. in. opisy poszcz. parafii.

„Diecezja częstochowska” (s. 14—24).— „Informacje o dotychczasowych «Katalo-

gach kościołów i duchowieństwa diecezji częstochowskiej» (s. 23—24).— „S p i s parafii i miejscowości diecezji częstochow-

skiej” (s. 330—356).— Biskupstwo jest podzielone na 24 dekanaty (s. 36—300).
Oprawa w pł.

VII. DIECEZJA GDAŃSKA

Uwaga 1. Niewielka obszarem diecezja gdańska powstała w r. 1925 (w l. 1922—1925 była ona administracją ap.) z części biskupstwa chełmińskiego i warmińskiego.

Uwaga 2. Wiadomości liturgiczne oraz dane historyczne (informacyjno-statystyczne) do dziejów terytorium biskupstwa gdańskiego sprzed r. 1922 znajdują się w rubrycelach i schematyzmach diecezji chełmińskiej i warmińskiej, a z okresu dawniejszego — w łociańskiej (kujawskiej i pomorskiej).

1. **Elenchus** ecclesiarum necnon universi cleri [...] Dioecesis Gedanensis pro [anno] 1934. B.m.r. 16° ss. 38.

„Sub finem mensis octobris a. 1933 conscriptus” (s. 1).

Diecezja składa się z 5 dekanatów.
Oprawa nowa w ppi.

2. **Schematyzm** Diecezji Gdańskiej na rok 1958. Gdańsk 1958. Nakł. Kurii Bisk. w Oliwie 16° ss. 165, nlb. 1.

Schematyzm następny po niem. z r. 1941 (s. 3) i pierwszy w j. polskim.

Z treści — Diecezja posiada własne seminarium duchowne (s. 15—19) oraz jest podzielona na 5 dekanatów (s. 20—106).— „Wykaz ulic miasta Gdańska” (s. 127—145).— „Wykaz ulic Sopotu” (s. 145—148).— „Spis alfabetyczny miejscowości” diecezji (s. 149—165).

Oprawa w pł.

VIII. ARCHIDIECEZJA GNIEŹNIEŃSKA

1. ARCHIDIECEZJA DAWNA

Uwaga. Archidiecezja gnieźnieńska została erygowana w r. 1000.

A. RUBRYCELE JAKO WYDAWNICTWO PIERWOTNE

1. **Directorium** divini officij quotidie recitandi in Alma Eccl. Metrop. & Archid. Gnesnensi [...] pro anno Domini MDCCXVII [...] conscriptum. B.m. [1716] 16° nlb.

Herb a-bpa S. Szembeka w środku k. tyt.; po obu stronach herbu — inicjały tytułatury tegoż prymasa. Poniżej strofa na jego cześć.

Oprawa współcz. w kart.

Proweniencja: nie ziden. kan. łowickiego i prob. par. Kompina, który m. in. udawał się na posiedzenia trybunału w Piotrkowie i Lublinie. On to pozostawił prywatne zapiski na wklejonych kartach czystych całego druku.

2. **[Directorium** divini officii quotidie recitandi in Alma Ecclesia Metropolitana-

na et in Archidioecesi Gnesnensi pro anno Domini 1722 conscriptum]. 16° nlb.

Brak k. tyt.

Oprawa nowa w pł.

Proweniencja: własność tego samego kapłana, który w r. 1722 został ponadto kan. uniejowskim. Na wklejonych kartkach czystych pozostawił on także w tym egzemplarzu prywatne, rzadsze już, zapiski.

3. **Directorium** divini officij [...] Almae Eccl. Metrop. & Archid. Gnesn. accommodatum ac pro anno Domini MDCCXXV [...] conscriptum. B.m. [1724] 16° nlb.

Herb a-bpa T. Potockiego w pośrodku k. tyt.; po obydwu stronach herbu — inicjały tytułatury tegoż prymasa. Niżej strofa ku jego czci.

Oprawa nowa w ppi.

4. **Directorium** officij divini [...] Almae Ecclesiae Metrop. & Archid. Gnesnen. accommodatum ac pro anno D[omini] MDCCXXXIV [...] conscriptum. B.m. [1733] 16° nlb.

Herb a-bpa T. Potockiego oraz inicjały jego tytułatury jw. w środku k. tyt. Poniżej inna strofa na jego cześć.

Brak końca (od 26 listopada).

Oprawa nowa w pł.

5. **Directorium** divini officij [...] Almae Eccl. Metrop. & toti Archid. Gnesn. accommodatum ac pro anno Dni MDCCXXXVII [...] conscriptum. B.m. [1736] 16° nlb.

Herb a-bpa T. Potockiego oraz inicjały jego tytułatury jw. w pośrodku k. tyt. Niżej inna strofa ku jego czci.

Nowe (z r. 1736) zarządzenia Kongregacji Obrzędów dla Polski i Litwy odnośnie świąt św.: Wojciecha, Stanisława Kostki i Alojzego Gonzagi (na końcu rubryceli).

Oprawa nowa w pł.

6. **Directorium** divini officij [...] Al-

mae Eccl. Metrop. & toti Archid. Gnesn. accommodatum ac pro anno Dni MDCCXXXVIII [...] conscriptum. B.m. [1737] 16° nlb.

Herb a-bpa T. Potockiego oraz inicjały jego tytułatury jw. w środku k. tyt. Poniżej inna strofa na jego cześć.

Nowe (z r. 1737) rozporządzenie Kongr. Obrz. dotyczące kultu bł. Jana Kantego (na końcu).

Oprawa współcz. w pł.

Proweniencja: własność najprawdop. prał. kust. kol. kaliskiej Marcina Himińskiego (s. 1 k. ochr.). — Z zapisek poczyniony przez niego na (wklejonych pom. drukowane) kartach czystych rubryceli można przekazać następujące: 1) *Apparitio quaedam ill. Himiński custodi z przedziatku na wtorek po północy, od pierwszej do czwartej godziny (pod 23 września). — 2) Celsmus princeps, illmus rmus d.d. Theodorus Potocki archiep. Gnesn. ultimum clausit diem 13 9bris [XI].— Eodem etiam die anno 1705 emmus olim card. Radzieiowski mortuus [est], ut patet ex processu per territorium Calissense misso, mortis nuntio (pod 13 listopada).*

B. SCHEMATYZMY W ŁĄCZNOŚCI Z RUBRYCELAMI

7. [Cz. 1] **Directorium** divini officii ac missarum [...] ad usum Almae Eccl. Metropolitananae et Archidiaecesis Gnesnensis accommodatum pro anno Domini MDCCCLXXV [...], autoritate celsissimi principis [J.G. Podoski] conscriptum per Thomam Przedziński v-dec. gnesn., praep. kłocen[sem]. Lovicii [1774] Typis suae Celsit. Primat. Archiep. Gnesn. 16° nlb.

Herb a-bpa J.G. Podoskiego na odwrociu k. tyt.; po obu stronach herbu — inicjały tytułatury tegoż prymasa. Niżej strofa ku jego czci.

„Pro Ecclesia Collegiata S. Georgii in Arce Gnesnensi” (pod koniec rubryceli).

[Cz. 2 — Zaczątek **schematyzmu**].

„Elenchus praelatorum et canonicorum in Ecclesia Metropolit. Gnesn.— Elenchus defunctorum e clero archidiaecetano...” (c.d., nlb.).

Brak ostatniej karty w schematyzmie.

Oprawa współcz. w sk.

Proweniencja: własność późniejszego kust. kol. kaliskiej, którego nie ziden. Inicjały jego nazwiska i tytułatury są wycię-

nięte na 1 s. okł. (XMHKSKPO). Na czystych kartach wklejonych do rubryceli mieszczą się jego liczne, ale mało ważne — gospodarcze i stypendialne, notatki.

8. [Cz. 1] **Directorium** divini officii ac missarum [...] ad usum Almae Ecclesiae Metropolitananae Gnesnensis ac totius Archidiaecesis accommodatum, pro anno Domini MDCCXCIII [...] autoritate celsissimi principis [M.G. Poniatowski] conscriptum per Petrum Nolasco Popławski v-dec. gnesn. Posnaniae [1792] Typis Sacrae Majest. & Rei Publ. 16° nlb.

Herb a-bpa M.J. Poniatowskiego na odwrociu k. tyt.; po obydwu stronach herbu — inicjały tytułatury tego prymasa.

„Pro Ecclesia Collegiata Jnsignu Loviciensis” i „Pro Archidiaconatu Camenensi” (pod koniec rubryceli).

[Cz. 2 — Zaczątek **schematyzmu**].

„Elenchus praelatorum et canonicorum in Ecclesia Metropolitana Gnesnensis.— Elenchus defunctorum e clero archidiaecetano Gnesnensis...” — Elenchus mortuorum sa-

cer[dotum] in Archidiacon. Calis. (c.d., nlb.).

Oprawa nowa w ppł.

9. [Cz. 1] **Directorium** divini officii ac missarum [...] ad usum Almae Ecclesiae Metropolitanae Gnesnensis ac totius Archi-diaecesis pro anno Domini MDCCXCV [...] accommodatum, [conscriptum] per Petrum Nolasco Popławski v-dec. gnesn. Posnaniae [1794] 16° nlb.

„Pro Archidiaconatu Camenensi” (pod koniec rubryceli).

[Cz. 2 — Zaczątek **schematyzmu**].

„Elenchus [...] praelatorum et canonicorum in Ecclesia Metropolitana Gnesnensis.” — Elenchus defunctorum e clero archi-diaecetano Gnesnensis. ...” (c.d., nlb.).

Oprawa współcz. w kart.

Notatki stypendialne nieznanego właściciela poczynione w rubryceli na kartach wklejonych przez introligatora.

10. [Cz. 1] **Directorium** divini officii ac missarum [...] ad usum Almae Ecclesiae Metropolitanae et Archi-diaecesis Gnesnensis accommodatum, pro anno Domini M.D.CC.XCVIII [...] autoritate celsissimi principis [I. Krasicki] conscriptum per Petrum Nolasco Popławski v-dec. gnesn., cur. jarząbkowiensem. Posnaniae [1797] in Typogr. Presseriano 16° ss. 79, nlb. 5.

Herb a-bpa I. Krasickiego na s. 4; po obu stronach herbu — inicjały tytulatury tegoż hierarchy.

„Pro Archi-diaconatu Camenens[i]” s. 67—69).

[Cz. 2 — Zaczątek **schematyzmu**].

„Elenchus praelatorum & canonicorum in Ecclesia Metropolitana Gnesnensis” (c.d. s. 72—76).— „Elenchus defunctorum e clero Archi-diaecetano Gnesnensis...” (c.d. s. 77—79).

Oprawa nowa w ppł.

11. [Cz. 1] **Directorium** officii divini ac missarum [...] ad usum Almae Ecclesiae Metropolitanae & Archi-diaecesis Gnesnensis accommodatum, pro anno Domini MDCCCIV [...] Francisco Skarbek Malczewski [...] sedem archi-episcopalem Gnesnensem vacantem administrante,

conscriptum per Petrum Nolasco Popławski v-dec. metrop. gnesn., in Jarząbkowo cur. Posnaniae [1803] Typogr. privil. S.R.M. Presseriana 16° ss. 67, nlb. 11.

[Cz. 2 — Zaczątek **schematyzmu**].

„Elenchus praelatorum & canonicorum [Gnesnensium].— „Elenchus defunctorum de clero archi-diaecetano Gnesn.” (c.d., nlb.).

Oprawa nowa w ppł.

12. [Cz. 1] **Directorium** officii divini ac missarum [...] ad usum Almae Ecclesiae Metropolitanae & Archi-diaecesis Gnesnensis accommodatum, pro anno MDCCCVII — 1807 [...] Francisco Skarbek Malczewski episcopo nominato Vladisl. & Pomeraniae [...], sedem archi-episcopalem Gnesnensem vacantem administrante, conscriptum per Petrum Nolasco Popławski v-dec. metr[op.] gnesn., in Jarząbkowo cur. Posnaniae [1806] Typogr. Presseriana 16° ss. 64.

„Pro Archi-diaconatu Camenens[i]” (s. 63—64).

[Cz. 2] **Elenchus** totius cleri Archi-diaecesis Gnesnensis (c.d. ss. nlb. 50).

Jest to pierwszy w tut. zbiorze pełny schematyzm tej archidiecezji. Podaje skład duchowieństwa katedry i 9 kolegiat (bez kamieńskiej). Parafie, kościoły i duszpasterzy wylicza archidiaconatami — wymieniając jednak tylko 4 (gnieźnieński, kaliski, uliejowski i kamieński) a przemilczając 3 (łęczycki, łowicki, wieluński) — a następnie dekanatami w liczbie 37.

Oprawa (obu części) nowa w ppł.

13. [Cz. 1] **Directorium** officii divini ac missarum ad usum Almae Ecclesiae Metropolitanae et Archi-dioecesis Gnesnensis pro anno Domini MDCCCX — 1810 [...], autoritate et mandato [...] Ignatii Nałęcz comitis de Małoszyn et Raczyno Raczynski [...] principis archi-episcopi gnesnensis. [...], Dioecesis Varsaviensis. administrat. [...] conscriptum et typis mandatum per [Albinum Dutkiewicz] v-dec. metrop. gnesn. Posnaniae [1809] Typis Deckeri et Soc. 16° s. 1—86.

„Pro Archi-diaconatu Camenens[i]” (s. 84—86).

[Cz. 2] **Elenchus** cleri Archi-dioecesis Gnesnensis (c.d. s. 87—138).

Oprawa (całości) nowa w ppł.

14. [Cz. 1] **Directorium** officii divini ac missarum ad usum Almae Ecclesiae Metropolitanae et Archi-dioecesis Gnesnensis pro anno [...] MDCCCXII — 1812, autoritate et mandato [...] Ignatii Nałęcz comitis de Małoszyn et Raczyno Raczyński [...] principis archi-episcopi gnesnens. [...], Dioecesis Varsaviensis, administrat. [...] conscriptum et typis mandatum per Albinum Dutkiewicz v-dec. [metrop.] et can. s. Georgii in Arce Gnesn. Posnaniae [1811] Typis Deckeri et Soc. 16° s. 1—64.

Herb a-bpa I. Raczyńskiego na wklejce pom. k. tyt. a s. 1; po obydwu stronach herbu — inicjały tytulatury tegoż dostojnika.

„Pro Archi-diaconatu Camenensi directorium divini officii” (s. 61—64).

[Cz. 2] **Elenchus** cleri Archi-dioecesis Gnesnensis (c.d. s. 65—115).

Oprawa (obu części) nowa w ppł.

15. [Cz. 1] **Directorium** officii divini ac missarum ad usum Almae Ecclesiae Metropolitanae et Archi-dioecesis Gnesnensis pro anno Domini MDCCCXIV — 1814 [...], autoritate et mandato [...] Ignatii Nałęcz comitis de Małoszyn et Raczyno Raczyński [...] principis archi-episcopi gnesnens. [...], Dioecesis Varsaviensis, administrat. [...] conscriptum et typis mandatum per Albinum Dutkiewicz v-dec. [metrop.] et can. s. Georgii in Arce Gnesn. Posnaniae [1813] Typis Deckeri et Soc. 16° s. 1—70.

„Directorium divini officii pro Archi-diaconatu Camenensi” (s. 67—70).

[Cz. 2] **Elenchus** cleri Archi-dioecesis Gnesnensis (c.d. s. 71—124).

Oprawa (całości) nowa w ppł.

16. [Cz. 1] **Directorium** officii divini ac missarum ad usum Almae Ecclesiae Metropolitanae et Archi-dioecesis Gnesnensis pro anno Domini MDCCCXV — 1815 [...], autoritate et mandato [...] Ignatii Nałęcz comitis de Małoszyn et Raczyno Raczyński [...] principis archi-episcopi gnesnens. [...], Dioecesis Varsa-

viensis, administrat. [...] conscriptum et typis mandatum per Albinum Dutkiewicz v-dec. [metrop.] et can. s. Georgii in Arce Gnesn. Posnaniae [1814] Typis Deckeri et Soc. 16° s. 1—75.

„Directorium divini officii pro Archi-diaconatu Camenensi” (s. 71—75).

[Cz. 2] **Elenchus** cleri Archi-dioecesis Gnesnensis (c.d. s. 76—128).

Oprawa (obu części) nowa w ppł.

17. [Cz. 1] **Directorium** officii divini ac missarum ad usum Almae Ecclesiae Metropolitanae et Archi-dioecesis Gnesnensis pro anno Domini MDCCCXVI — 1816 [...], autoritate et mandato [...] Ignatii Nałęcz comitis de Małoszyn et Raczyno Raczyński [...] principis archi-episcopi gnesnens. [...], Dioecesis Varsaviensis, administrat. [...] conscriptum et typis mandatum per Albinum Dutkiewicz v-dec. [metrop.] et can. s. Georgii in Arce Gnesn. Posnaniae [1815] Typis Deckeri et Soc. 16° s. 1—72.

„Pro Archi-diaconatu Camenensi” (s. 71—72).

[Cz. 2] **Elenchus** cleri Archi-dioecesis Gnesnensis (c.d. s. 73—126).

Brak s. 127—128 podającej „Lunationes pro anno 1816”.

Oprawa (całości) nowa w ppł.

18. [Cz. 1] **Directorium** officii divini ac missarum ad usum Almae Ecclesiae Metropolitanae et Archi-dioecesis Gnesnensis pro anno Domini MDCCCXVII — 1817 [...], autoritate et mandato [...] Ignatii Nałęcz comitis de Małoszyn et Raczyno Raczyński [...] principis archi-episcopi gnesnens. [...] conscriptum et typis mandatum per Albinum Dutkiewicz v-dec. [metrop.] et can. s. Georgii in Arce Gnesn. [Posnaniae] 1817 [druk. 1816] Typis Deckeri et Soc. 16° s. 1—68.

„Pro Archi-diaconatu Camenensi” (s. 66—68).

[Cz. 2] **Elenchus** cleri Archi-dioecesis Gnesnensis (c.d. s. 69—124).

Schematyzm uwzględnia wszystkie (10) kolegiaty i wymienia ogół (7) archidiaconatów.

Oprawa (obu części) nowa w ppł.

Uwaga 1. Archidiecezja gnieźnieńska, która już w r. 1805 utraciła na rzecz nowego biskupstwa kieleckiego archidiaconat kurzelowski, w l. 1818/21 została ograniczona do 1/3 części dot. swego terytorium. Mianowicie w r. 1818 liczne jej dekanaty weszły w skład arcybiskupstwa warszawskiego oraz diecezji włocławskiej (kujawskiej i kaliskiej), a w r. 1821 — chełmińskiej.— Jednocześnie (1821) została ona połączona unią personalną z nową a-diec. poznańską.

Uwaga 2. Przepisy liturgiczne oraz materiały historyczne (informacyjno-statystyczne) do dziejów ziem d. archidiecezji gnieźnieńskiej po r. 1818/21 mieszczą się w rubrycelach i schematyzmach zarówno jej samej, jak też w podobnych drukach arcybiskupstw poznańskiego i warszawskiego, tudzież biskupstw chełmińskiego i włocławskiego (kujawskiego i kaliskiego).

D. SCHEMATYZMY JAKO WYDAWNICTWO SAMOISTNE

2. ARCHIDIECEZJA OBECNA

Uwaga. W r. 1946 a-diec. gnieźnieńska została rozłączona z unii pers. z a-bisk. poznańskim.

19. **Rocznik** Archidiecezji Gnieźnieńskiej na rok 1947. [Gniezno 1947] Nakł. Kurii Metrop. 16° ss. 293.

Jest to pierwszy schematyzm a-bisk. wydany po drugiej wojnie światowej. Nie posiada on jednak spisu rzeczy.

Archidiecezja dzieli się na 21 dekanatów.— Straty personalne a-bisk. w l. 1938—1947 na s. 242—263.— „Terytorium archidiecezji gnieźnieńskiej” (s. 264—276).

Oprawa w ppł.

20. **Rocznik** Archidiecezji Gnieźnieńskiej [na] rok 1952. [Gniezno 1952] Nakł. Kurii Metrop. 16° ss. 251.

Następny z kolei schematyzm po r. 1947.

Herb a-bpa S. Wyszyńskiego na s. 7; herb sufr. L. Bernackiego na s. 8; herb sufr. A. Baraniaka na s. 9.

Oprawa w pł.

21. **Rocznik** Archidiecezji Gnieźnieńskiej [na rok] 1958. Gniezno 1958. Nakł. Kurii Metrop. 8° ss. 231.

Kolejny z rzędu schematyzm od r. 1952.

Herb a-bpa S. Wyszyńskiego na s. 15; herb sufr. L. Bernackiego na s. 17.

Archidiecezja jest podzielona na 25 dekanatów.— „Krótki rys historii archidiecezji gnieźnieńskiej” (s. 4—5).— „Wykaz kościołów zabytkowych” archidiecezji (s. 212).

Oprawa w pł.

IX—X. ARCHIDIECEZJE GNIEŹNIEŃSKA I POZNAŃSKA

Uwaga 1. W r. 1821 archidiecezje gnieźnieńska i poznańska zostały połączone unią personalną.

Uwaga 2. Wiadomości liturgiczne oraz dane historyczne (informacyjno-statystyczne) do dziejów terytorium obydwu arcybiskupstw sprzed r. 1821 znajdują się w rubrycelach i schematyzmach d. a-diec. gnieźnieńskiej i diec. poznańskiej, a także częściowo w podobnych drukach biskupstwa włocławskiego (kujawskiego i pomorskiego) ze względu na przyłączenie z niego (1821) do a-bisk. gnieźn. większości obszaru archidiaconatu kruszwickiego.

B. SCHEMATYZMY W ŁĄCZNOŚCI Z RUBRYCELAMI

1. [Cz. 1] **Directorium officii divini ac missarum ad usum Almae Ecclesiae Metropolitanae et Archi-dioecesis Gnesnensis pro anno Domini 1822** [...] authorita-

te et mandato [...] Timothei Nałęcz comitis de Gorzeń Gorzeński [...] archiepiscopi gnesnensis et posnaniensis [...] conscriptum et typis mandatum per Al-

binum Dutkiewicz v-dec. et can. s. Georgii in Arce Gnesn. Posnaniae [1821] Typis Wilh. Deckeri et Soc. 16° ss. nlb. 10, 1—68.

Herb a-bpa T. Gorzeńskiego, okolony inicjałami jego tytulatury, na s. nlb. 1. G. tytułuje się tu: „A[rchi] E[piscopus] P[osnaniensis] et G[nesnensis]”.

Słowo wstępne autora do a-bpa Gorzeńskiego na s. nlb. 3—10.— „Pro Archidiaconatu Camenensi” (s. 67—68).

[Cz. 2] **Elenchus** cleri Archi-dioecesis **Gnesnensis** (c.d. s. 69—93).

Podziały terytorialne archidiecezji wyliczono nadal wg archidiaconatów. Obszar a-bisk. dzieli się na 16 dekanatów. Autor uwzględnił jeszcze kolegiatę i kapitułę w Kamieniu, która w r. 1821 znalazła się na terytorium diec. chełmińskiej.

[Cz. 3] **Anniversaria** [in Ecclesia Metropolitana **Posnaniensi**] pro [anno] **1822** (c.d. s. 94—99).

Oprawa (wszystkich trzech części) nowa w ppł.

Proweniencja: X. *Ignacy* *Osiecki* [kur. par. Pogorzela w a-diec. pozn.].

2. [Cz. 1] **Ordo** officii divini ad usum Archi-dioecesis **Posnaniensis** pro anno Domini MDCCCXXIV autoritate et mandato [...] Timothei Nałęcz comitis de Gorzeń Gorzeński [...] archi-episcopi gnesnensis et posnaniensis [...] per Stanislaum Kinowicz v-praep. eccl. a-cath. posn. conscriptus. Posnaniae [1823] Typis Simonianis 16° s. 1—56.

Herb a-bpa T. Gorzeńskiego na odwrociu k. tyt.; wokół herbu — inicjały tytulatury tegoż ordynariusza. W tytulaturze poprawiono kolejność wyrazów na „areybiskup gnieźnieński i poznański”. Herb ten znajdujemy jeszcze w poz. 3—4 (r. 1825—1826).

„Pro Officialatu Valcensi” (s. 55—56).

[Cz. 2] **Series** universi cleri archi-dioecesanii **Posnaniensis** (c.d. s. 57—80).

Brak s. 73—76 i końca.

Organizacja terytorialna archidiecezji przedstawiona jeszcze wg archidiaconatów. Powtarza się to aż do r. 1830 (poz. 9). A-bisk. jest podzielone na 22 dekanaty.

Oprawa (obu części) nowa w ppł.

Na kartach wklejonych z apiski gospodarze właściciela, prawdop. ks. I. Osteckiego.

3. [Cz. 1] **Ordo** officii divini ad usum Archi-dioec. **Posnaniensis** pro anno Domini MDCCCXXV autoritate et mandato [...] Timothei Nałęcz comitis de Gorzeń Gorzeński [...] archi-episcopi posnaniensis [s] gnesnensis [...] per Stanislaum Kinowicz v-praep. eccl. a-cath. posn. conscriptus. Posnaniae [1824] Typis W. Deckeri et Soc. 16° s. 1—58.

„Pro Officialatu Valcensi” (s. 56—58).

[Cz. 2] **Series** universi cleri archi-dioecesanii **Posnaniensis** (c.d. s. 59—92).

[Cz. 3] **Appendix** ad Directorium officii divini anni **1825** pro [...] dominis capitularibus ad Ecclesiam Metropolitanam **Posnaniensem** ss. 20.

Oprawa (wszystkich trzech części) współcz. w tekt.

Proweniencja: X. *I. Osiecki* (k. tyt.).— Na kartach wklejonych do rubryceli znajdują się notatki duszpasterskie i gospodarcze dot. par. i benef. w Pogorzeli. Wśród tych zapisek jest jedna charakteru medycznego: *Remedium na ból zębów — Szatwi, rozmarynu, różannych kwiatków, jałowcu, koprowego nasienia — to gotować [w] winnym lub piwnym occie, potem usta piukać* (s. 58).

4. [Cz. 1] **Ordo** officii divini ad usum Archi-dioec. **Posnaniensis** [is] pro anno Domini MDCCCXXVI autoritate et mandato [...] Timothei Nałęcz comitis de Gorzeń Gorzeński [...] archi-episcopi gnesnensis et posnaniensis [...] per Stanislaum Kinowicz v-praep. eccl. a-cath. posn. conscriptus. Posnaniae [1825] Typis W. Deckeri et Soc. 16° s. 1—55.

„Pro Officialatu Valcensi” (s. 53—55).

[Cz. 2] **Series** universi cleri archi-dioecesanii **Posnaniensis** (c.d. s. 56—88).

Oprawa (obu części) współcz. w tekt.

Proweniencja: X. *I. Osiecki* (s. 1); X. *I. Osiecki*, proboszcz [oraz piecz. okrąg. z napisem] *Sigill. Ecclesiae Pogorzeliensis* (s. 3).— Na kartach ochr. druku oraz wklejonych do rubryceli mieszczą się apiski duszpasterskie a szczeg. gospodarcze właściciela.

5. [Cz. 1] **Directorium** officii divini ad usum Archi-dioec. **Posnaniensis** [is] pro anno Domini MDCCCXXVII autoritate et mandato [...] Theophili Wolicki [...]

sede vacante archiepiscopatus administratoris gen. Posnaniensis [...] per Stanislaum Kinowicz v-prep. eccl. metrop. posn. conscriptum. Posnaniae 1827 [druk. 1826] Typis W. Deckeri et Soc. 16° s. 1—54.

„Pro Officialatu Valcensi” (s. 51—54).

[Cz. 2] **Series** universi cleri archi-dioecesanii **Posnaniensis** (c.d. s. 55—87).

Oprawa (obydwu części) współcz. w tekst.

Proweniencja ks. I. Osieckiego, prob. w Pogorzeli, który na kartach ochr. całości druku oraz wklejonych do rubryceli pozostawił zapiski duszpasterskie i gospodarcze. Wśród nich (pom. s. 44 i 45) znajduje się następ. charakteru farmaceutycznego: *Lekarstwo na kaszel — 1) lukrecyi w proszku 1 łyżkę stołową; 2) cukru utłuczonego 1 łyżkę; 3) miodu prasnego 1 łyżkę; 4) powideł bzowych 2 łyżki; 5) żółtka od jaja 1. To wszystko wkupę rozetrzeć w masę, a zażyć po 1 łyżeczce od kawy rano i na noc, idąc spać; nie trzeba zaraz pić kawy.*

6. [Cz. 1] **Directorium** officii divini ad usum Archi-dioec. **Posnaniensis** pro anno Domini MDCCCXXVIII autoritate et mandato [...] Theoph[ili] Wolicki [...] sede vacante archiepiscopatus administratoris gen. Posnaniensis [...] per Stanislaum Kinowicz conscriptum. Posnaniae 1828 [druk. 1827] Typis W. Deckeri et Soc. 16° s. 1—56.

„Pro Officialatu Valcensi” (s. 53—56).

[Cz. 2] **Series** universi cleri archi-dioecesanii **Posnaniensis** (c.d. s. 57—90).

Oprawa (obu części) nowa w pi.

Proweniencja: X. I. Osiecki (k. tyt.).— Na okł. papierowej oraz kartach wklejonych do całości druku, z których nie wszystkie zapisano, właściciel pozostawił notatki gospodarcze.

7. [Cz. 1] **Directorium** officii divini ad usum Archi-dioec. **Posnaniensis** pro anno Domini MDCCCXXIX autoritate et mandato [...] Theoph[ili] Wolicki electi archi-episcopi gnesnensis et posnaniensis [...] et sede vacante archiepiscopatus administratoris gen. Posnaniensis [...] per Stanislaum Kinowicz conscriptum. Posnaniae 1829 [druk. 1828] Typis W. Deckeri et Soc. 16° s. 1—55.

„Pro Officialatu Valcensi” (s. 52—55).

[Cz. 2] **Series** universi cleri archi-dioecesanii **Posnaniensis** (c.d. s. 56—90).

Oprawa (obydwu części) nowa w pi. Proweniencja: X. I. Osiecki (k. tyt. i s. 55).— Na kartach wklejonych w druk znajdują się gospodarcze zapiski właściciela.

8. [Cz. 1] **Directorium** officii divini ac missarum ad usum Almae Ecclesiae Metropolitanæ et Archi-dioec. **Gnesnensis** pro anno Domini MDCCCXXX autoritate et mandato [...] Theophili Wolicki [...] archi-episcopi gnesnensis et posnaniensis [...] conscriptum per Albinum Dutkiewicz v-dec. et can. s. Georgii in Arce Gnesn. Posnaniae [1829] Typis W. Deckeri et Soc. 16° s. 1—55.

Herb a-bpa T. Wolickiego na odwrociu k. tyt.; wokół herbu — imię tytułatury tegoż ordynariusza. Podobnie w poz. 9.

„Pro Archi-diaconatu Camenensi” (s. 53—54).

[Cz. 2] **Elenchus** cleri Archi-dioecesis **Gnesnensis** (c.d. s. 56—78).

Oprawa (obu części) nowa w pi.

9. [Cz. 1] **Ordo** officii divini ad usum Archi-dioec. **Posnaniensis** pro anno Domini MDCCCXXX autoritate et mandato [...] Theophili Wolicki [...] archi-episcopi gnesnensis et posnaniensis [...] per Stanislaum Kinowicz conscriptus. Posnaniae [1829] Typis Pompei et Soc. 16° s. 1—54.

„Pro Officialatu Valcensi” (s. 53—54).

[Cz. 2] **Series** universi cleri archi-dioecesanii **Posnaniensis** (c.d. s. 55—84).

Oprawa (obydwu części) współcz. w pi. Na 1 i 4 s. okł. nie ziden. lub raczej szablony herb biskupi wytłocz. w złocie.

Proweniencja: X. I. Osiecki (k. tyt.).— Na kartach ochr. oraz wklejonych do rubryceli mieszczą się notaty gospodarcze właściciela.

10. [Cz. 1] **Ordo** officii divini ad usum Archi-dioec. **Posnaniensis** pro anno Domini MDCCCXXXII autoritate et mandato [...] Martini Dunin [...] archi-episcopi gnesnensis et posnaniensis [...] per Stanislaum Kinowicz conscriptus.

Posnaniae [1831] Typis Pompei et Soc. 16° s. 1—57.

Herb a-bpa M. Dunina na odwrociu k. tyt.; wokół herbu — inicjały tytulatury tegoż hierarchy.

„Pro Officialatu Valcensi” (s. 53—56).

[Cz. 2] **Series** universi cleri Archidioecesis **Posnaniensis** (c.d. s. 58—112).

Oprawa (obu części) jak w poz. 9.

Proweniencja: X. I. *Ostecki* (s. 3).— Na kartach ochr. i wklejonych do rubryceli znajdują się zapiski duszpasterskie i gospodarze właściciela.

11. [Cz. 1] **Ordo** officii divini ad usum Almae Ecclesiae Metropolitanae et Archidioec. **Posnaniensis** pro anno Domini MDCCCXXXIII autoritate et mandato [...] Martini Dunin [...] archiepiscopi gnesnensis et posnaniensis [...] per Stanislaum Kinowicz conscriptus. Posnaniae [1832] Typis Pompei et Soc. 16° s. 1—53.

„Pro Officialatu Valcensi” (s. 52—53).

[Cz. 2] **Series** universi cleri Archidioecesis **Posnaniensis** (c.d. s. 54—115).

Pierwsza chronologicznie tej archidiecezji „Specificatio alph[abetica] unvers[is] cleri” na s. 108—115.

Oprawa (obydwu części) jak w poz. 9.

Proweniencja: X. I. *Ostecki* (k. tyt.).— Na kartach ochr. oraz wklejonych do rubryceli mieszczą się notaty duszpasterskie i gospodarze właściciela.

12. [Cz. 1] **Directorium** officii divini ac missarum ad usum Almae Ecclesiae Metropolitanae et Archidioec. **Gnesnensis** pro anno Domini MDCCCXXXIV [...] autoritate et mandato [...] Martini Dunin [...] archiepiscopi gnesnensis et posnaniensis [...] conscriptum per Albinum Dutkiewicz can. s. Geor[gii] in Arce Gnesn., v-dec. cath. Posnaniae [1833] Typis W. Deckeri et Soc. 16° s. 1—48.

W rubryceli brak s. 5—14, 17—32.

„Pro Archidiaconatu quondam Camenensi” (s. 47—48).

[Cz. 2] **Elenchus** cleri Archidioecesis **Gnesnensis** (c.d. s. 49—88).

W schematyzmie brak s. 83—86.

„Alphabeticus elenchus cleri Archidioecesis Gnesnensis”, pierwszy chronologicznie, ale bez końca, na s. 81—82.—

Pierwszy alfab. spis parafii, lecz bez początku, na s. 87—88.

Oprawa (obu części) nowa w pł.

13. [Cz. 1] **Directorium** officii divini ac missarum ad usum Almae Ecclesiae Metropolitanae et Archidioec. **Gnesnensis** pro anno Domini MDCCCXXXV [...] autoritate et mandato [...] Martini Dunin [...] archiepiscopi gnesnensis et posnaniensis [...]. Posnaniae [1834] Typis Caroli Pompei 16° s. 1—58.

„Octavae pro Archidiaconatu quondam Camenensi” (s. 55—58).

[Cz. 2] **Elenchus** cleri Archidioecesis **Gnesnensis** (c.d. s. 59—97).

„Alphabeticus elenchus cleri Archidioecesis Gnesnensis” — pierwszy pełny z zachowanych w tut. Archiwum, na s. 90—94.— „Series alphabetica ecclesiarum parochialium Archidioecesis Gnesnensis” — pierwsza pełna w tutejszym zbiorze, na s. 94—97.

Oprawa (obydwu części) współcz. w tekst.

14. [Cz. 1] **Ordo** officii divini ad usum Almae Ecclesiae Metropolitanae et Archidioec. **Posnaniensis** pro anno Domini MDCCCXXXVI autoritate et mandato [...] Martini Dunin [...] archiepiscopi gnesnensis et posnaniensis [...] a Stanislaio Kinowicz conscriptus. Posnaniae [1835] Typis C. Pompei 16° s. 1—54.

„Pro Officialatu Valcensi” (s. 52—54).

[Cz. 2] **Elenchus** cleri Archidioecesis **Posnaniensis** (c.d. s. 55—112).

„Series alph[abetica] ecclesiarum parochialium” — pierwsza tej archidiecezji z zachowanych w tut. księgozbiore, na s. 106—112.

Oprawa (obu części) nowa w ppł.

15. [Cz. 1] **Directorium** officii divini ac missarum [...] ad usum Almae Ecclesiae Metropolitanae et Archidioec. **Gnesnensis** pro anno Domini MDCCCXXXVII [...] autoritate et mandato [...] Martini Dunin [...] archiepiscopi gnesnensis et posnaniensis [...] per Joannem Maximilianum Klupp conscriptum. Posnaniae [1836] Typis W. Deckeri et Soc. 16° s. 1—56.

„Pro Archi-diaconatu quondam Camenensi” (s. 54—56).

[Cz. 2] **Elenchus** universi cleri Archidioecesis **Gnesnensis** (c.d. s. 57—92).

Na s. 84 zamieszczono po raz pierwszy statystykę ogólnodiecezjalną.

Oprawa (obu części) nowa w ppi.

16. [Cz. 1] **Ordo** officii divini ad usum Almae Eccles[iae] Metropolitanae et Archi-dioec. **Posnaniensis** pro anno Domini MDCCCXXXVII autoritate et mandato [...] Martini Dunin [...] archiepiscopi gnesnensis et posnaniensis [...] a Stanislao Kinosowicz conscriptus. Posnaniae [1836] Typis W. Deckeri et Soc. 16° s. 1—40.

„Pro Officialatu Valcensi” (s. 39—40).

[Cz. 2] **Elenchus** cleri Archidioecesis **Posnaniensis** (c.d. s. 41—89).

Oprawa (obu części) współcz. w tekst.—Górna część druku zniszczona od wilgoci.

Proweniencja: *Ostecki* (s. 1).

17. [Cz. 1] **Directorium** officii divini ac missarum [...] ad usum Almae Ecclesiae Metropolitanae et Archi-dioec. **Gnesnensis** pro anno Domini MDCCCXXXVIII [...] autoritate et mandato [...] Martini Dunin [...] archiepiscopi gnesnensis et posnaniensis [...] per Joannem Maximilianum Klupp conscriptum. Posnaniae [1837] Typis W. Deckeri et Soc. 16° s. 1—51.

„Pro Archi-diaconatu quondam Camenensi” (s. 50—51).

[Cz. 2] **Elenchus** universi cleri Archidioecesis **Gnesnensis** (c.d. s. 52—88).

Oprawa (obydwu części) nowa w pi.—Egzemplarz w dolnej części uszkodzony przez wilgoć.

18. [Cz. 1] **Ordo** officii divini ad usum Almae Eccles[iae] Metropolitanae et Archi-dioec. **Posnaniensis** pro anno Domini MDCCCXXXIX autoritate et mandato [...] Martini Dunin [...] archiepiscopi gnesnensis et posnaniensis [...] a Stanislao Kinosowicz conscriptus. Posnaniae [1838] Typis W. Deckeri et Soc. 16° s. 1—39.

„Pro Officialatu Valcensi” (s. 39).

[Cz. 2] **Elenchus** universi cleri Archidioecesis **Posnaniensis** (c.d. s. 40—90).

Na s. 77 po raz pierwszy zamieszczono statystykę ogólnodiecezjalną.

Oprawa (obu części) współcz. w dermę. Proweniencja: X. I. *Ostecki* (s. 1).—Na kartach wklejonych do rubryceli znajdują się notatki rachunkowe właściciela. Pod herbem a-bpa Dunina (na odwrociu k. tyt.) *Ostecki* zapisał o nim: *P[ro] m[emoria]*. *Z 5/6. 10. 39 aresztowany w Poznaniu dodnia i wywieziony do Kolberga.*

19. [Cz. 1] **Directorium** officii divini ac missarum [...] ad usum Almae Ecclesiae Metropolitanae et tot[us] Archi-dioec. **Gnesnensis** pro anno Domini MDCCCXLII autoritate et mandato [...] Martini Dunin [...] archiepiscopi gnesnensis et posn. [...] per Joannem Maximilianum Klupp dispositum. Posnaniae [1841] Typis W. Deckeri & Soc. 16° s. 1—60.

„Pro Archi-diaconatu quondam Camenensi” (s. 58—60).

[Cz. 2] **Elenchus** universi cleri Archidioecesis **Gnesnensis** (c.d. s. 61—96).

Oprawa (obydwu części) nowa w pi. Proweniencja: *Od Jaśnie Wielmożnego Infutata [Fr. Ksaw. Salmońskiego] z[e] [S]trzelna* (1 s. okł. papierowej).

20. [Cz. 1] **Ordo** officii divini ad usum Almae Eccles[iae] Metropolitanae et Archi-dioec. **Posnaniensis** pro anno Domini MDCCCXLIII autoritate et mandato [...] Martini Dunin [...] archiepiscopi gnesnensis et posnaniensis [...] a Stanislao Kinosowicz conscriptus. Posnaniae [1842] Typis W. Deckeri & Soc. 16° s. 1—38.

Herb a-bpa M. Dunina (jak w poz. 10) reprodukowany ostatni już raz na odwrociu k. tyt.

„Pro Officialatu Valcensi” (s. 36—38).

[Cz. 2] **Elenchus** universi cleri Archidioecesis **Posnaniensis** (c.d. s. 39—84).

Oprawa (obu części) nowa w ppi.

21. [Cz. 1] **Ordo** officii divini ad usum Almae Eccles[iae] Metropolitanae et Archi-dioec. **Posnaniensis** pro anno Domini MDCCCXLVI autoritate et man-

dato [...] Leonis Przyłuski [...] archiepiscopi gnesnensis et posnaniensis [...] a Stanislao Kinosowicz conscriptus. Posnaniae [1845] Typis W. Deckeri & Soc. 16° s. 1—39.

Herb a-bpa L. Przyłuskiego na odwrocie k. tyt.; wokół herbu — inicjały tytułatury tegoż metropolity.

„Pro Officialatu Valcensi” (s. 37—39).

[Cz. 2] **Elenchus** universi cleri Archidioecesis **Posnaniensis** (c.d. s. 40—84).

Oprawa (obydwu części) nowa w ppł.

22. [Cz. 1] **Directorium** officii divini ac missarum [...] ad usum Sanct[ae] Almae Ecclesiae Metropolit[anae] et totius Archidioecesis **Gnesnensis** pro anno Domini MDCCCL autoritate et mandato [...] Leonis Przyłuski [...] archiepiscopi gnesnensis et posnaniensis [...] per Ludovicum Buske dispositum. Gnesnae [1849] Typis J.B. Lange. Sumptu auctoris 16° s. 1—45.

„Pro Archi-diaconatu Camenensi” (s. 45).

[Cz. 2] **Elenchus** universi cleri Archidioecesis **Gnesnensis** (c.d. s. 46—76).

Oprawa (obu części) nowa w ppł.

23. [Cz. 1] **Ordo** officii divini ad usum Almae Eccles[iae] Metropolitanae et Archidioec. **Posnaniensis** pro anno Domini MDCCCLIII autoritate et mandato [...] Leonis Przyłuski [...] archiepiscopi gnesnensis et posnaniensis [...] a Stanislao Kinosowicz conscriptus. Posnaniae [1852] Typis Guil[elmi] Deckeri & Soc. 16° s. 1—35.

„Pro Officialatu Valcensi” (s. 33—35).

[Cz. 2] **Elenchus** universi cleri Archidioec. **Posnaniensis** (c.d. s. 36—80).

Brak s. 67—78.

Oprawa (obydwu części) nowa w ppł.

24. [Cz. 1] **Directorium** officii divini ad usum Almae Eccles[iae] Metropolitanae et Archidioec. **Gnesnensis** pro anno Domini MDCCCLVII per Matthiam Błaszkiwicz dispositum. Gnesnae [1856] Typis J.B. Lange 16° ss. nłb. 2, 61.

Imprimatur a-bpa L. Przyłuskiego, a pod nim inny jego herb, wykonany w drukarni W. Deckera i sp. w Poznaniu, na s. nłb. 2. „Pro Archi-diaconatu quondam Camenensi” (s. 54—59).

Uwaga. Schematyzmu w tym roku albo nie drukowano, albo wydano go oddzielnie. Oprawa nowa w ppł.

25. [Cz. 1] **Ordo** officii divini ad usum Almae Eccles[iae] Metropolitanae et Archidioec. **Posnaniensis** pro anno Domini MDCCCLX [...] a Stanislao Kinosowicz conscriptus. Posnaniae [1859] Typis G. Deckeri & Soc. 16° ss. nłb. 2, 46.

„Pro Officialatu Valcensi” (s. 41—43).

[Cz. 2] **Elenchus** universi cleri Archidioec. **Posnaniensis** pro anno Domini 1860 ss. 48.

Oprawa (obu części) wspólc. ozdobnie w pł. Na 1 s. okł. tłocz. w złocie krzyż, a na 4 w winiecie „1860”.

Proweniencja: *Perill. AR. Car[olus] Zielński dono dedit [Iosepho] Pawlicki. Sem[inarium] Wladislaviense] d. 4 Jan. 1861 (s. 2 k. ochr.)*.

26. [Cz. 1] **Ordo** officii divini ad usum Almae Eccles[iae] Metropolitanae et Archidioec. **Posnaniensis** pro anno Domini MDCCCLXII a Stanislao Kinosowicz conscriptus. Posnaniae [1861] Typis G. Deckeri & Soc. 16° ss. nłb. 2, 48.

S. 45—48 wyrwane.

„Pro Officialatu Valcensi” (s. 43—45).

[Cz. 2] **Elenchus** universi cleri Archidioec. **Posnaniensis** pro anno Domini 1862 ss. 51.

Oprawa (obydwu części) wspólc. ozdobnie w pł. Na 1 s. okł. tłocz. w złocie w winiecie r. 1862, a na 4 — krzyż.

27. [Cz. 1] **Ordo** officii divini ad usum Almae Eccles[iae] Metropolitanae et Archidioec. **Posnaniensis** pro anno Domini MDCCCLXIII a Stanislao Kinosowicz conscriptus. Posnaniae [1862] Typis G. Deckeri & Soc. 16° ss. nłb. 2, 50.

„Pro Officialatu Valcensi” (s. 46—48).

[Cz. 2] **Elenchus** universi cleri Archidioec. **Posnaniensis** pro anno Domini 1863 ss. 51.

Oprawa (obu części) wspólc. ozdobnie w pł. Na 1 s. okł. wytłocz. w złocie insygnia

biskupie a pod nimi MDCCCLXIII; na s. 4 — w sposób zwykły monstrancja.— Na 3 s. okł. naklejka z napisem: *Fr. Nicklaus | Introligator.*

28. [Cz. 1] **Ordo** officii divini ad usum Almae Eccles[iae] Metropolitanae et Archidioec. **Posnaniensis** pro anno Domini MDCCCLXIV a Josepho Pędziński conscriptus. Posnaniae [1863] Formis G. Deckeri & Soc. 16° ss. nlb. 3, 68.

Po raz ostatni imprimatur a-bpa Przyłuskiego i jego herb (jak w poz. 24) na s. nlb. 3.

Na s. nlb. 2 druk, nota w owalnej winiecie o złotym jubileuszu kapłaństwa metrop. Przyłuskiego, wypadającym w dniu 4 VI 1864.

„Pro Officialatu Valcensi” (s. 63—67).

[Cz. 2a] **Elenchus** universi cleri Archidioec. **Posnaniensis** pro anno Domini 1864 ss. 53.

[Cz. 2b] **Elenchus** universi cleri Archidioecesis **Gnesnensis** pro anno Domini 1864 (Gnesnae Typis J.B. Lange) ss. 34, nlb. 2.

Oprawa (całości) nowa w pi.

29. [Cz. 1] **Ordo** officii divini recitandi sacrique peragendi ad usum Almae Eccles[iae] Metropolitanae et Archidioec. **Posnaniensis** pro anno Domini MDCCCLXVI auctoritate et mandato [...] Josephi Brzeziński [...] sede vacante vicarii capitularis et administratoris Archidioeceseos Posnaniensis [...] a Josepho Pędziński conscriptus. Posnaniae [1865] Formis G. Deckeri & Soc. 16° ss. 59, nlb. 1.

„Pro Officialatu Valcensi” (s. 56—59).

[Cz. 2] **Elenchus** universi cleri Archidioec. **Posnaniensis** pro anno Domini 1866 ss. 63.

Na s. 61 nekrolog a-bpa L. Przyłuskiego, zm. 12 III 1865.

Oprawa (obydwu części) współcz. ozdobnie w pi. Na 1 s. okł. wyłócz. w złocie insygnia biskupie a pod nimi MDCCCLXVI; na s. 4 — wyciś. na sucho ornament. Brzegi złoc.

30. [Cz. 1] **Ordo** officii divini recitandi sacrique peragendi ad usum Almae Eccles[iae] Metropolitanae et Archidioec. **Posnaniensis** pro anno Domini

MDCCCLXVII a Josepho Pędziński conscriptus. Posnaniae [1866] Formis G. Deckeri & Soc. 16° ss. nlb. 2, 68.

Imprimatur a-bpa gnieźn. i pozn. Mieczysława Halki Ledóchowskiego a pod nim jego herb na s. nlb. 2.

„Pro Officialatu Valcensi” (s. 66—67).

[Cz. 2a] **Elenchus** universi cleri Archidioecesis **Posnaniensis** pro anno Domini 1867 (factus die 10 novembris 1866) ss. 63.

[Cz. 2b] **Elenchus** universi cleri Archidioecesis **Gnesnensis** pro anno Domini 1867 (Gnesnae Typis J.B. Lange) ss. 36, nlb. 2.

Oprawa (całości) współcz. w tekt. Złocenia brzegów wytarte.

31. [Cz. 1] **Ordo** officii divini recitandi sacrique peragendi ad usum Almae Eccles[iae] Metropolitanae et Archidioec. **Posnaniensis** pro anno Domini MDCCCLXVIII [...] a Josepho Pędziński editus. Posnaniae [1867] Formis G. Deckeri & Soc. 16° ss. VII, 64.

„Pro Officialatu Valcensi” (s. 58—62).

[Cz. 2a] **Elenchus** universi cleri Archidioec. **Posnaniensis** pro anno Domini 1868 (factus die 20 novembris 1867) ss. 64.

[Cz. 2b] **Elenchus** universi cleri Archidioecesis **Gnesnensis** pro anno Domini 1868 (Gnesnae Typis J.B. Lange) ss. 39, nlb. 2.

Podział a-diec. gnieźn. na dekanaty i parafie przedstawiono po raz ostatni archidiaconatami.

Oprawa (całości) nowa w pi.

32. [Cz. 1] **Ordo** officii divini recitandi sacrique peragendi ad usum Almae Ecclesiae Metropolitanae et Archidioecesis **Posnaniensis** pro anno Domini MDCCCLXIX a J. Pędziński conscriptus. Posnaniae [1868] Formis G. Deckeri & Soc. 16° ss. X, 64.

S. 1—16 w rubryceli, przestawione przez introligatora, następują po s. 32.

„Pro Officialatu Valcensi” (s. 62—64).

[Cz. 2a] **Elenchus** universi cleri Archidioecesis **Posnaniensis** pro anno Domini

1869 (factus die 20 novembris 1868) ss. 64.

[Cz. 2b] **Elenchus** universi cleri Archidioecesis **Gnesnensis** pro anno Domini 1869 (Gnesnae Typis J.B. Lange) ss. 42, nlb. 2.

Oprawa (całości) nowa w pi.

33. [Cz. 1] **Ordo** officii divini recitandi sacrique peragendi ad usum Almae Ecclesiae Metropolitanae et Archidioecesis **Posnaniensis** pro anno Domini MDCCCLXX a. J. Pędziński conscriptus. Posnaniae [1869] Formis G. Deckeri & Soc. (E. Röstel) 16° ss. X, 64.

„Pro Officialatu Valcensi” (s. 61–64).

[Cz. 2a] **Elenchus** universi cleri Archidioecesis **Posnaniensis** pro anno Domini 1870 (factus die 20 novembris 1869) ss. 64.

[Cz. 2b] **Elenchus** universi cleri Archidioecesis **Gnesnensis** pro anno Domini 1870 (Gnesnae Typis J.B. Lange) ss. 43, nlb. 2.

Schematyzm podaje po raz pierwszy masową zmianę polskich nazw miejscowości (parafialnych) a-diec. pozn. na niemieckie (s. 56–62).

Oprawa (całości) współcz. w tekt. Złocenia brzegów wytarte.

34. [Cz. 1] **Ordo** officii divini recitandi sacrique peragendi ad usum Almae Ecclesiae Metropolitanae et Archidioecesis **Posnaniensis** pro anno Domini MDCCCLXXI a. J. Pędziński conscriptus. Posnaniae [1870] Formis G. Deckeri & Soc. (E. Röstel) 16° ss. X, nlb. 1, 58.

„Pro Officialatu Valcensi” (s. 55–58).

[Cz. 2] **Elenchus** universi cleri Archidioecesis **Posnaniensis** pro anno Domini 1871 (factus die 20 novembris 1870) ss. 64.

Oprawa (obu części) wsp. ozdobnie w pi. Na 1 s. okł. wyciś. na sucho krzyż a poniżej (w złocie) MDCCCLXXI; na s. 4 wytłocz. monstrancja. Złocenia na brzegach wytarte.

35. [Cz. 1] **Ordo** officii divini recitandi sacrique peragendi ad usum Almae Ecclesiae Metropolitanae et Archidioe-

cesis **Posnaniensis** [...] pro anno Domini MDCCCLXXII [...] a T[elephoro] Lose-rez conscriptus. Posnaniae 1872 [druk. 1871] Offic. T.H. Daszkiewicz 16° ss. IX, 69.

„Pro Officialatu Valcensi” (s. 67–69).

[Cz. 2a] **Elenchus** omnium ecclesiarum et universi cleri Archidioecesis **Posnaniensis** pro anno Domini 1872 (factus 20 novembr[is 1871]) ss. 72.

Po raz pierwszy użyto tu pełnej nazwy dla schematyzmu, uwzględniającej nie tylko wykaz duchowieństwa diecezjalnego i zakonnego, ale przede wszystkim spis kościołów parafialnych, filialnych, pomocniczych i kaplic.

[Cz. 2b] **Elenchus** universi cleri Archidioecesis **Gnesnensis** pro anno Domini 1872 ss. 38, nlb. 2.

Oprawa (całości) współcz. w tekt. Złocenia brzegów wytarte.

36. [Cz. 1] **Ordo** officii divini recitandi sacrique peragendi ad usum Almae Ecclesiae Metropolitanae et Archidioecesis **Posnaniensis** [...] pro anno Domini MDCCCLXXIII a. J[osepho] Wróblewski conscriptus. Posnaniae 1873 [druk. 1872] Offic. T.H. Daszkiewicziana 16° ss. XII, 60.

„Pro Officialatu Valcensi” (s. 58–60).

[Cz. 2] **Elenchus** omnium ecclesiarum et universi cleri Archidioecesis **Posnaniensis** pro anno Domini 1873 (factus 20 novembr[is 1872]) ss. 73.

Oprawa (obydwu części) współcz. ozdobnie w pi. Na 1 s. okł. wyciś. w złocie krzyż, a pod nim „1873”; na s. 4 wytłocz. tą samą techniką insygnia biskupie. Brzegi druku złoc.

37. [Cz. 1] **Ordo** officii divini recitandi sacrique peragendi ad usum Almae Ecclesiae Metropolitanae et Archidioecesis **Posnaniensis** [...] pro anno Domini MDCCCLXXIV a. J. Wróblewski conscriptus. Posnaniae 1874 [druk. 1873] Offic. T.H. Daszkiewicziana 16° ss. X, 61.

Po raz ostatni widzimy imprimatur a-bpa Ledóchowskiego a poniżej jego herb na s. III.

„Pro Officialatu Valcensi” (s. 57–61).

[Cz. 2] **Elenchus** omnium ecclesiarum et universi cleri Archidioecesis **Posnaniensis** pro anno Domini 1874 (factus 20 novembr[is 1873]) ss. 72.

Oprawa (obu części) współcz. w tekt. Na 1 s. okł. wytłocz. w złocie r. 1874. Złoc. brzegi wytarte.

38. [Cz. 1] **Ordo** officii divini recitandi sacrique peragendi ad usum Almae Ecclesiae Metropolitanae et Archidioecesis **Posnaniensis** [...] pro anno Domini MDCCCLXXXV a J. Wróblewski conscriptus. Posnaniae 1885 [druk. 1884] Druk. Kur. Pozn. 16° ss. V, 64.

„Pro Officialatu Valcensi” (s. 63—64).

[Cz. 2] **Elenchus** defunctorum sacerdotum **utriusque** archidioecesis [...] ss. nlb. 2.

Oprawa (obydwu części) współcz. w ppł.

39. [Cz. 1] **Ordo** officii divini recitandi sacrique peragendi ad usum Almae Ecclesiae Metropolitanae et Archidioecesis **Posnaniensis** [...] pro anno Domini MDCCCLXXXVII a J. Wróblewski conscriptus. Posnaniae 1887 Druk. Kur. Pozn. 16° ss. VII, 64.

Imprimatur a-bpa gnieźn. i pozn. Juliusza Dindera a pod num jego herb na s. III.

„Pro Officialatu Valcensi” (s. 62—64).

[Cz. 2] **Elenchus** omnium ecclesiarum et universi cleri Archidioecesis **Posnaniensis** pro anno Domini 1887 (factus 15 apr. 1887) ss. 68.

Oprawa (obu części) współcz. ozdobnie w pł. Na 1 s. okł., na tle wyciś. na sucho ornamentu, wytłocz. w złocie „1887”. Złocenia brzegów wytarte.

40. [Cz. 2a] **Elenchus** omnium ecclesiarum et universi cleri Archidioecesis **Posnaniensis** pro anno Domini 1889 (facta die 1 decembris 1888). [Posnaniae 1888 Druk. Kur. Pozn.] 16° ss. 112.

Schematyzm po raz pierwszy uwzględnia personalia: papieża (Leona XIII) s. 2, ordynariusza (a-bpa J. Dindera) s. 3, sufr. pozn. (bpa Edwarda Likowskiego) s. 4, „Series episcoporum posnaniensium” (s. 5—8), „Archiepiscopi gnesnenses et posnanienses” (s. 8).

[Cz. 2b] **Elenchus** omnium ecclesiarum et universi cleri Archidioecesis **Gnes-**

nensis pro anno Domini 1889 (Gnesnae Typis J.B. Lange) ss. 59, nlb. 1.

Za przykładem Poznania również Gniezno użyło tu pierwszy raz pełnej nazwy dla określenia zawartości swego schematyzmu.

Oprawa (całości) nowa w pł.

41. [Cz. 2a] **Elenchus** omnium ecclesiarum et universi cleri Archidioecesis **Posnaniensis** pro anno Domini 1890. Posnaniae 1890 [druk. 1889] Druk. Kur. Pozn. 16° ss. 114, nlb. 1.

[Cz. 2b] **Elenchus** omnium ecclesiarum et universi cleri Archidioecesis **Gnesnensis** pro anno Domini 1890. Gnesnae [1889] Typis J.B. Lange 16° ss. 67, nlb. 1.

„Series [archiepiscoporum Gnesnensium” zamieszczona w schematyzmie pierwszy raz (s. 5—7).— „Archiepiscopi gnesnenses et posnanienses” (s. 8).

Oprawa (całości) współcz. ozdobnie w pł. Na 1 s. okł. wyciś. w złocie krzyż, a na 4 — 1890.

42. [Cz. 2a] **Elenchus** omnium ecclesiarum et universi cleri Archidioecesis **Posnaniensis** pro anno Domini 1891. Posnaniae 1891 [druk. 1890] Druk. Kur. Pozn. 16° ss. 97, nlb. 3.

Nekrolog a-bpa Dindera, zm. 30 V 1890 (s. nlb. 101).

[Cz. 2b] **Elenchus** omnium ecclesiarum et universi cleri Archidioecesis **Gnesnensis** pro anno Domini 1891. Posnaniae 1891 [druk. 1890] Druk. Kur. Pozn. 16° ss. 74.

Oprawa (całości) współcz. ozdobnie w pł. Na 1 s. okł. wytłocz. w złocie r. 1891.

43. [Cz. 2a] **Elenchus** omnium ecclesiarum et universi cleri Archidioecesis **Posnaniensis** pro anno Domini 1892. a Vitoldo Olszewski, eccl. a-cath. posn. vic., conscriptus. Posnaniae 1892 [druk. 1891] Druk. Kur. Pozn. 16° ss. 127.

[Cz. 2b] **Elenchus** omnium ecclesiarum et universi cleri Archidioecesis **Gnesnensis** pro anno Domini 1892. Gnesnae 1891 Typis J.B. Lange 16° ss. 74, nlb. 1.

W schematyzmie podano po raz pierwszy nazwy niemieckie dla wielu

miejscowości kościelnych a-diec. gnieźn. (s. 65—68).

Oprawa (całości) jak w poz. 42, ze zmianą roku.

44. [Cz. 2a] **Elenchus** omnium ecclesiarum et universi cleri Archidioecesis **Posnaniensis** pro anno Domini 1893 a Vitoldo Olszewski, eccl. a-cath. poenit., conscriptus. Posnaniae 1893 [druk. 1892] Druk. Kur. Pozn. 16° ss. 96.

[Cz. 2b] **Elenchus** omnium ecclesiarum et universi cleri Archidioecesis **Gnesnensis** pro anno Domini 1893. Gnesnae 1892 Typis J.B. Lange 16° ss. 71, nlb. 1.

Oprawa (całości) jak w poz. 43.

45. [Cz. 2a] **Elenchus** omnium ecclesiarum et universi cleri Archidioecesis **Posnaniensis** pro anno Domini 1894 a Vitoldo Olszewski, eccl. a-cath. poenit., conscriptus. Posnaniae 1893 Druk. Kur. Pozn. 16° ss. 119, nlb. 1.

[Cz. 2b] **Elenchus** omnium ecclesiarum et universi cleri Archidioecesis **Gnesnensis** pro anno Domini 1894. Gnesnae 1893 Typis J.B. Lange 16° ss. 67, nlb. 1.

Oprawa (całości) jak w poz. 43.

46. [Cz. 2a] **Elenchus** omnium ecclesiarum et universi cleri Archidioecesis **Posnaniensis** pro anno Domini 1895 a Vitoldo Olszewski, eccl. a-cath. poenit., conscriptus. Posnaniae 1894 Druk. Kur. Pozn. 16° ss. 124, nlb. 1.

[Cz. 2b] **Elenchus** omnium ecclesiarum et universi cleri Archidioecesis **Gnesnensis** pro anno Domini 1895 ab Jgnatio Goczkowski, reg. Sem. [...] conscriptus. Gnesnae 1894 Typis J.B. Lange 16° ss. 58, nlb. 6.

Oprawa (całości) jak w poz. 43.

47. [Cz. 1] **Directorium** officii divini ad usum Almae Eccles[iae] Metropolitanae et Archidioecesis **Gnesnensis** pro anno Domini [...] MDCCCXCVI ab Jgnatio Goczkowski, reg. Sem. A-dioec. [...] conscriptum. Gnesnae 1895 Typis J.B. Lange 16° ss. VIII, 60.

Imprimatur a-bpa gnieźn. i pozn. Florianą Oksza Stablewskiego a poniżej jego herb na s. II.

„Ordo adorationis perpetuae SS. Sacramenti in Archidioecesi Gnesnensi anno 1896 observandus” (s. IV—VII).

„Pro Archidiaconatu quondam Camenensi” (s. 57—60).

[Cz. 2a] **Elenchus** omnium ecclesiarum et universi cleri Archidioecesis **Gnesnensis** pro anno Domini [...] 1896 ab Jgnatio Goczkowski, reg. Sem. A-dioec. [...] conscriptum [s]. Gnesnae 1895 Typis J.B. Lange 16° ss. 58, nlb. 6.

[Cz. 2b] **Elenchus** omnium ecclesiarum et universi cleri Archidioecesis **Posnaniensis** pro anno Domini 1896 a Vitoldo Olszewski, eccl. a-cath. poenit., conscriptus. Posnaniae 1895 Druk. Kur. Pozn. 16° ss. 126, nlb. 2.

Oprawa (obu części) wspóicz. ozdobnie w pł. z wyciskami na sucho. Na 1 s. okł. wytłocz. w złocie „1896”. Brzegi druku złoc. Na 3 s. okł. piecz. z napisem: „M. Kliszewski | Introligatornia | Gniezno.

48. [Cz. 1] **Ordo** officii divini recitandi sacrique peragendi ad usum Almae Ecclesiae Metropolitanae et Archidioecesis **Posnaniensis** pro anno Domini 1897 a Vitoldo Olszewski, eccl. a-cath. poenit., conscriptus. Posnaniae [1896] Druk. Kur. Pozn. 16° ss. VIII, 80.

Po raz pierwszy podano w rubryceli patrona a-diec. pozn. (św. Stanisław bp m.) oraz miejscowej katedry (św. Piotr i Paweł ap., s. IV).

„Pro Officialatu Valcensi et Decanatu Czarnkoviensi” (s. 77—80).

[Cz. 2a] **Elenchus** omnium ecclesiarum et universi cleri Archidioecesis **Posnaniensis** pro anno Domini 1897 a Vitoldo Olszewski, eccl. a-cath. poenit., conscriptus. Posnaniae [1896] Druk. Kur. Pozn. 16° ss. 128.

[Cz. 2b] **Elenchus** omnium ecclesiarum et universi cleri Archidioecesis **Gnesnensis** pro anno Domini 1897 ab Jgnatio Goczkowski, reg. Sem. A-dioec. [...] conscriptum [s]. Gnesnae 1896 Typis J.B. Lange 16° ss. 63, nlb. 1.

Oprawa (obydwu części) wspóicz. ozdobnie w pł. z wyciskami na sucho. Na 1 s. okł. wytłocz. krzyż, a pod nim w złocie r. 1897.

49. [Cz. 2a] **Elenchus** omnium ecclesiarum et universi cleri Archidioecesis **Gnesnensis** pro anno Domini 1898 ab Ignatio Goczkowski, reg. Sem. A-dioec. [...] conscriptum [s]. Gnesnae 1897 Typis J.B. Lange 16° ss. 62, nlb. 1.

[Cz. 2b] **Elenchus** omnium ecclesiarum et universi cleri Archidioecesis **Posnaniensis** pro anno Domini 1898 a Vitoldo Olszewski, eccl. a-cath. poenit., conscriptus. Posnaniae [1897] Druk. Kur. Pozn. 16° ss. 144.

Oprawa (całości) współcz. ozdobnie w pi. z wyciskami na sucho. Na 1 s. okł. wytłocz. w złocie „1898”.

50. [Cz. 2a] **Elenchus** omnium ecclesiarum et universi cleri Archidioecesis **Gnesnensis** pro anno Domini 1899 ab Ignatio Goczkowski, reg. Sem. A-dioec. [...] conscriptus. Gnesnae 1898 Typis J.B. Lange 16° ss. 63, nlb. 1.

[Cz. 2b] **Elenchus** omnium ecclesiarum et universi cleri Archidioecesis **Posnaniensis** pro anno Domini 1899 a Vitoldo Olszewski, eccl. a-cath. poenit., conscriptus. Posnaniae 1898 Druk. i Księg. Św. Wojciecha 16° ss. 148.

Oprawa (całości) jak w poz. 49, ze zmianą roku.

51. [Cz. 2a] **Elenchus** omnium ecclesiarum et universi cleri Archidioecesis **Gnesnensis** pro anno sancto 1900 ab Ignatio Goczkowski, reg. Sem. Cler. [...] conscriptus. Gnesnae 1899 Typis J.B. Lange 16° ss. 63, nlb. 1.

[Cz. 2b] **Elenchus** omnium ecclesiarum et universi cleri Archidioecesis **Posnaniensis** pro anno Domini 1900 a Vitoldo Olszewski, eccl. a-cath. poenit., conscriptus. Posnaniae 1899 Druk. i Księg. Św. Wojciecha 16° ss. 144, nlb. 2.

Oprawa (całości) jak w poz. 50.

52. [Cz. 2a] **Elenchus** omnium ecclesiarum et universi cleri Archidioecesis **Posnaniensis** pro anno Domini 1901 a Stanisław Okoniewski, eccl. a-cath. poenit., conscriptus. Posnaniae 1900 Druk. i Księg. Św. Wojciecha 16° ss. 152.

[Cz. 2b] **Elenchus** omnium ecclesiarum et universi cleri Archidioecesis **Gnesnensis** pro anno Domini 1901 ab Ignatio Goczkowski, reg. Sem. A-dioec. [...] conscriptus. Gnesnae 1900 Typis J.B. Lange 16° ss. 63, nlb. 1.

Oprawa (całości) jak w poz. 50.

53. [Cz. 2a] **Elenchus** omnium ecclesiarum et universi cleri Archidioecesis **Posnaniensis** pro anno Domini 1902 a Stanisław Okoniewski, eccl. a-cath. poenit., conscriptus. Posnaniae 1901 Druk. i Księg. Św. Wojciecha 16° ss. 167.

[Cz. 2b] **Elenchus** omnium ecclesiarum et universi cleri Archidioecesis **Gnesnensis** pro anno Domini 1902 ab Ignatio Goczkowski, reg. Sem. A-dioec. [...] conscriptus. Gnesnae 1901 Typis J.B. Lange 16° ss. 64.

Oprawa (całości) współcz. ozdobnie w pi. z wyciskami na sucho. Na 1 s. okł. wytłocz. w złocie r. 1902.— Na 4 s. okł. wyciś. na ślepo: K. Kmiecikowski | *Introligatornia Poznań*.

54. [Cz. 2a] **Elenchus** omnium ecclesiarum et universi cleri Archidioecesis **Posnaniensis** pro anno Domini 1903 a Stanisław Okoniewski, eccl. a-cath. poenit., conscriptus. Posnaniae 1902 Druk. i Księg. Św. Wojciecha 16° ss. 159.

[Cz. 2b] **Elenchus** omnium ecclesiarum et universi cleri Archidioecesis **Gnesnensis** pro anno Domini 1903 ab Ignatio Goczkowski, rect. Sem. A-dioec. [...] conscriptus. Gnesnae Typis J.B. Lange 16° ss. 64.

Na s. 2, w ozdobnej winiecie, zamieszczono obszerny biogram ojca św. Leona XIII z racji srebrnego jubileuszu jego papieżstwa.

Oprawa (całości) jak w poz. 53.

55. [Cz. 1] **Ordo officii divini recitandi sacrique peragendi ad usum Almae Ecclesiae Metropolitanae et Archidioecesis Posnaniensis** pro anno Domini [...] 1904 a Stanisław Okoniewski, eccl. a-cath. poenit., conscriptus. Posnaniae 1903 Druk. i Księg. Św. Wojciecha 16° ss. VIII, 86.

Ostatni raz występuje imprimatur a-bpa F. Stablewskiego a poniżej jego herb na s. III.

„Additamentum pro Officialatu Valcensis et Decanatu Czarnkoviensi” s. 81—86).

[Cz. 2a] **Elenchus** omnium ecclesiarum et universi cleri Archidioecesis **Posnaniensis** pro anno Domini 1904 a Stanislao Okoniewski, eccl. a-cath. poenit., conscriptus. Posnaniae 1903 Druk i Księg. Św. Wojciecha 16° ss. 159.

[Cz. 2b] **Elenchus** omnium ecclesiarum et universi cleri Archidioecesis **Gnesnensis** pro anno Domini 1904 ab Ignatio Goczkowski [...] conscriptus. Gnesnae 1903 Typis J.B. Lange 16° ss. 64.

Oprawa (obu części) nowa w pł.

56. [Cz. 2a] **Elenchus** omnium ecclesiarum et universi cleri Archidioecesis **Posnaniensis** pro anno Domini 1905 a Stanislao Okoniewski, eccl. a-cath. poenit., conscriptus. Posnaniae 1905 Druk i Księg. Św. Wojciecha 16° ss. 168.

[Cz. 2b] **Elenchus** omnium ecclesiarum et universi cleri Archidioecesis **Gnesnensis** pro anno Domini 1905 ab Ignatio Goczkowski [...] conscriptus. Gnesnae 1904 Typis J.B. Lange 16° ss. 64.

Oprawa (całości) współcz. w pł. Na 1 s. okł. wytłocz. w bieli „1905”.— Na 4 s. okł. wyciś. na sucho: K. *Kmiecikowski à Posen*.

57. [Cz. 2a] **Elenchus** omnium ecclesiarum et universi cleri Archidioecesis **Gnesnensis** pro anno Domini 1906 ab Ignatio Goczkowski [...] conscriptus. Gnesnae 1905 Typis J.B. Lange 16° ss. 66.

[Cz. 2b] **Elenchus** omnium ecclesiarum et universi cleri Archidioecesis **Posnaniensis** pro anno Domini 1906 a Stanislao Okoniewski, eccl. a-cath. poenit., conscriptus. Posnaniae 1906 [druk. 1905] Druk i Księg. Św. Wojciecha 16° ss. 167, nlb. 1.

Oprawa (całości) współcz. ozdobnie w pł. z wyciskami na sucho. Na 1 s. okł. wytłocz. w złocie r. 1906.

58. [Cz. 2a] **Elenchus** omnium ecclesiarum et universi cleri Archidioecesis **Posnaniensis** pro anno Domini 1907 a Boleslao Kaźmierski conscriptus. Posnaniae

1907 Druk i Księg. Św. Wojciecha 16° ss. 174, nlb. 1.

Nekrolog a-bpa F. Stablewskiego, zm. 24 XI 1906 na s. 171.

[Cz. 2b] **Elenchus** omnium ecclesiarum et universi cleri Archidioecesis **Gnesnensis** pro anno Domini 1907 ab Ignatio Goczkowski [...] conscriptus. Gnesnae Typis J.B. Lange 16° ss. 68, nlb. 2.

Nekrolog a-bpa Stablewskiego (s. nlb. 1).

Oprawa (całości) współcz. ozdobnie w pł. Na 1 s. ok., w złotej obwódce, wyciś. w złocie krzyż a poniżej „Elenchus | 1907”. Brzegi druku złoc.

Proweniencja: Z *księgozbioru* | ks. *Jana Sobczyńskiego [w Kaliszu]* (piecz. na k. tyt.).

59. [Cz. 2a] **Elenchus** omnium ecclesiarum et universi cleri Archidioecesis **Gnesnensis** pro anno Domini 1908 [...] ab Ignatio Goczkowski [...] conscriptus. Gnesnae 1907 Typis J.B. Lange 16° ss. 69, nlb. 1.

[Cz. 2b] **Elenchus** omnium ecclesiarum et universi cleri Archidioecesis **Posnaniensis** pro anno Domini 1908 a Boleslao Kaźmierski conscriptus. Posnaniae 1908 [druk. 1907] Druk i Księg. Św. Wojciecha 16° ss. 166, nlb. 2.

Oprawa (całości) współcz. ozdobnie w pł. z wyciskami na sucho. Na 1 s. okł. wytłocz. w złocie r. 1908. Brzegi złoc.

60. [Cz. 2a] **Elenchus** omnium ecclesiarum et universi cleri Archidioecesis **Gnesnensis** pro anno Domini 1909 ab Ignatio Goczkowski conscriptus. Gnesnae 1909 Typis J.B. Lange 16° ss. 69, nlb. 1.

[Cz. 2b] **Elenchus** omnium ecclesiarum et universi cleri Archidioecesis **Posnaniensis** pro anno Domini 1909 a Boleslao Kaźmierski conscriptus. Posnaniae 1909 Druk i Księg. Św. Wojciecha 16° ss. 167, nlb. 1.

Oprawa (całości) jak w poz. 59, ze zmianą roku.

61. [Cz. 2a] **Elenchus** omnium ecclesiarum et universi cleri Archidioecesis **Gnesnensis** pro anno Domini 1910 [...]

editus. Gnesnae 1909 Typis J.B. Lange 16° ss. 79, nlb. 1.

[Cz. 2b] **Elenchus** omnium ecclesiarum et universi cleri Archidioecesis **Posnaniensis** pro anno Domini 1910 a Boleslao Kaźmierski conscriptus. Posnaniae 1910 Druk. i Księg. Św. Wojciecha 16° ss. 163, nlb. 1.

Po raz pierwszy zamieszczona w schematyzmie „Series suffraganeorum Posnaniensium” (s. 7–8).

Oprawa (całości) jak w poz. 60.

62. [Cz. 2a] **Elenchus** omnium ecclesiarum et universi cleri Archidioecesis **Posnaniensis** pro anno Domini 1911 a Boleslao Kaźmierski conscriptus. Posnaniae 1911 [druk. 1910] Druk. i Księg. Św. Wojciecha 16° ss. 163, nlb. 1.

[Cz. 2b] **Elenchus** omnium ecclesiarum et universi cleri Archidioecesis **Gnesnensis** pro anno Domini 1911 [...] ab Antonio Duliński conscriptus. Gnesnae 1910 Typis Offic. J.B. Lange 16° ss. 70, nlb. 2.

Oprawa (całości) jak w poz. 60.

63. [Cz. 2a] **Elenchus** omnium ecclesiarum et universi cleri Archidioecesis **Gnesnensis** pro anno Domini 1912 [...] ab Antonio Duliński conscriptus. Gnesnae 1911 Typis Offic. J.B. Lange 16° ss. 78, nlb. 2.

[Cz. 2b] **Elenchus** omnium ecclesiarum et universi cleri Archidioecesis **Posnaniensis** pro anno Domini [...] 1912 a Boleslao Kaźmierski conscriptus. Posnaniae 1912 [druk. 1911] Druk. i Księg. Św. Wojciecha 16° ss. 162, nlb. 2.

Oprawa (całości) jak w poz. 60.

64. [Cz. 2a] **Elenchus** omnium ecclesiarum et universi cleri Archidioecesis **Posnaniensis** pro anno Domini 1913 a Boleslao Kaźmierski conscriptus. Posnaniae 1913 [druk. 1912] Druk. i Księg. Św. Wojciecha 16° ss. 159, nlb. 1.

[Cz. 2b] **Elenchus** omnium ecclesiarum et universi cleri Archidioecesis **Gnesnensis** pro anno Domini 1913 ab Anto-

nio Duliński conscriptus. Gnesnae 1912 Typis Offic. J.B. Lange 16° ss. 79, nlb. 1.

Oprawa (całości) jak w poz. 60.

65. [Cz. 2a] **Elenchus** omnium ecclesiarum et universi cleri Archidioecesis **Posnaniensis** pro anno Domini 1914 a Boleslao Kaźmierski conscriptus. Posnaniae 1914 [druk. 1913] Druk. i Księg. Św. Wojciecha 16° ss. 163, nlb. 1.

Z racji srebrnego jubileuszu biskupstwa sufr. pozn. Edwarda Likowskiego, wik. kap. i adm. gen. a-diec. poznańskiej, podano na s. 3 jego biogram.

[Cz. 2b] **Elenchus** omnium ecclesiarum et universi cleri Archidioecesis **Gnesnensis** pro anno Domini 1914 ab Antonio Duliński conscriptus. Gnesnae 1913 Typis Offic. J.B. Lange 16° ss. 80.

Oprawa (całości) jak w poz. 60.

66. [Cz. 1] **Ordo** officii divini recitandi sacrique peragendi [...] ad usum Almae Ecclesiae Metropolitanae et Archidioecesis **Posnaniensis** pro anno Domini 1915 a Mariano Poprawski conscriptus. Gnesnae 1915 [druk. 1914] Typis Offic. J.B. Lange 16° ss. XXIV, 125.

U w a g a. Na mocy „Kalendarium perpetuum in usum dioecesium Gnesn. et Posn. a Sacra Rituum Congregatione revisum et approbatum die 9 maii 1914” d. archidiaconat kamiński w a-diec. gnieźn. oraz oficjałat walecki i dekanat czarnkowski w a-diec. pozn. przestały korzystać z przysługujących im dotąd propriów liturgicznych (k. tyt. i s. 125).

[Cz. 2a] **Elenchus** omnium ecclesiarum et universi cleri Archidioecesis **Posnaniensis** pro anno Domini 1915. Posnaniae 1915 [druk. 1914] Typis Offic. Praca 16° ss. 191.

Herb a-bpa gnieźn. i pozn. Edwarda Likowskiego na dole k. tyt.

W schematyzmie po raz pierwszy podano personalia ordynariusza (Augustyn Rosentreter) i sufragana (Jakub Klunder) diec. chełmińskiej, należącej do metropolii gnieźn. i pozn. (s. 10).

Różnoraka statystyka a-diec. pozn., oprac. dekanatami (s. 181–191).

[Cz. 2b] **Elenchus** omnium ecclesiarum et universi cleri Archidioecesis **Gnesnensis** pro anno Domini 1915 ab Anto-

nio Duliński conscriptus. Gnesnae 1914 Typis Offic. J.B. Lange 16° ss. 82.

[Cz. 3] **Appendix Directorii** officii divini per annum 1915 pro [...] dominis capitularibus Ecclesiae Metropolitanae Posnaniensis 16° ss. 30.

Treść: „Regulae generales” (s. 1—2).— „Index festorum in ecclesia archicathedrali per annum, quibus celebratio summi sacri [...] archi-praesuli est reservata [...]” (s. 3—4).— „1915. Ordo devotionis” (s. 5—30).

Oprawa (wszystkich trzech części) wspólc. ozdobnie w pł. Na 1 s. okł., w złoczonej obwóдке, wyciś. w złocie krzyż a pod nim „1915”. Złocenia brzegów wytarte.

Prowienicja: X. Radoński [późn. sufr. pozn., a nast. ord. włoc.] (1 s. k. ochr.).

67. [Cz. 2a] **Elenchus** omnium ecclesiarum et universi cleri Archidioecesis Posnaniensis pro anno Domini 1917. Gnesnae [1917] Typis Offic. J.B. Lange 16° ss. 167.

Herb a-bpa gnieźn. i pozn. Edmunda Dalbora na dole k. tyt. „Ex statistica archidioecisana” (s. 140—150).

[Cz. 2b] **Elenchus** omnium ecclesiarum et universi cleri Archidioecesis Gnesnensis pro anno Domini 1917 ab Antonio Duliński conscriptus. Gnesnae 1917 Typis Offic. J.B. Lange 16° ss. 72.

Oprawa (całości) wspólc. ozdobnie w pł. z wyciskami na sucho. Na 1 s. okł. wytłocz. w złocie krzyż a poniżej r. 1917.

68. [Cz. 1] **Ordo** officii divini recitandi sacrique peragendi in usum [archi]dioecesium Gnesn[ensis] et Posnan[iensis] necnon utriusque Almae Eccles[iae] Metropolitanae descriptus pro anno Domini 1922. Posnaniae 1922 [druk. 1921] Typis Unionis Juvent. Pol. 16° ss. 71.

„Ordo adorationis perpetuae SS. Sacramenti in Archid. Gnesnensi a 1921 [powinno być: 1922] observandus” (s. 67—68).— „Ordo adorationis perpetuae SS. Sacramenti in Archid. Posnan[iensi] a. 1921 [powinno być: 1922] observandus” (s. 69—71).

[Cz. 2] **Elenchus** omnium ecclesiarum et universi cleri Archidioec[esium] Gnesnensis et Posnaniensis pro anno Domini 1922. Posnaniae 1922 [druk. 1921] Typis Unionis. Juvent. Pol. 16° ss. 156.

Archidiecezja gnieźnieńska (s. 7—53).— „Archidioecesis Posnaniensis (s. 54—143).— „Delegatura Archiepiscopalis pro parte Archidioecesis Posnaniensis in Germania sita” (s. 144—156).

Oprawa (obu części) nowa w ppł.

69. [Cz. 2] **Elenchus** omnium ecclesiarum et universi cleri Archidioecesium Gnesnensis et Posnaniensis pro anno Domini 1923 a Leonardo Kurpisz conscriptus. Posnaniae 1923 Offic. Zjedn. Młodz. Pol. 16° ss. 200.

Archidiecezja gnieźnieńska (s. 7—57).— „Archidioecesis Posnaniensis (s. 59—164).— „Delegatura Archiepiscopalis pro parte Archidioecesis Posnaniensis in Germania sita” (s. 185—200).

Oprawa nowa w ppł.

70. [Cz. 2] **Elenchus** omnium ecclesiarum et universi cleri Archidioecesium Gnesnensis et Posnaniensis pro anno Domini 1924 a Leonardo Kurpisz conscriptus. Posnaniae 1924 Offic. Zjedn. Młodz. Pol. 16° ss. 216.

Schematyzm po raz pierwszy wymienia hierarchię Kościoła Katolickiego na ziemiach polskich (s. 7—10).— Archidiecezja gnieźnieńska (s. 11—72).— Archidiecezja poznańska (s. 73—170).

Oprawa nowa w ppł.

71. [Cz. 2] **Elenchus** omnium ecclesiarum et universi cleri Archidioecesium Gnesnensis et Posnaniensis pro anno Domini 1925 ab Andrea Wronka conscriptus. Posnaniae 1925 Offic. Zjedn. Młodz. Pol. 16° ss. 230.

Archidiecezja gnieźnieńska (s. 11—76).— Archidiecezja poznańska (s. 77—182).— A-busk. gnieźnieńskie jest podzielone na 21 dekanatów, a poznańskie — na 28.

Oprawa nowa w ppł.

72. [Cz. 2] **Elenchus** omnium ecclesiarum et universi cleri Archidioecesium Gnesnensis et Posnaniensis pro anno Domini 1926. Posnaniae 1926 Offic. Sp. Akc. Ostoja 16° ss. 238.

Na dole k. tyt. po raz ostatni zamieszczono herb a-bpa E. kard. Dalbora.

Archidiecezja gnieźnieńska (s. 11—80).— Archidiecezja poznańska (s. 81—189).

Oprawa nowa w ppł.

73. [Cz. 1] **Ordo officii divini recitandi** sacrique peragendi in usum Dioecesium **Gnesnen[is]** et **Posnaniens[is]** necnon utriusque Almae Eccles[iae] Metropolitanæ pro anno Domini 1927. Posnaniae [1926] Druk. Św. Wojciecha 16° ss. 99.

„Collectae hoc anno faciendae erunt ordine, qui sequitur” (s. 8).— „Ordo adorationis perpetuae SS. Sacramenti in Archid. Gnesnensi a. 1927 observandus” (s. 9—10).— „Ordo adorationis perpetuae SS. Sacramenti in Archid. Posnaniens[is] a. 1927 observandus” (s. 11—13).

[Cz. 2] **Elenchus** omnium ecclesiarum et universi [...] cleri Archidioecesium

Gnesnensis et Posnaniensis pro anno Domini 1927. Posnaniae 1927 [druk. 1926] Druk. Św. Wojciecha 16° ss. 242.

Herb. a-bpa gnieźn. i pozn. Augusta Hlonda na dole k. tyt.

Archidiecezja gnieźnieńska (s. 11—79).— Archidiecezja poznańska (s. 80—191).— Nekrolog prym. Dalbora, zm. 13 II 1926 (s. 203).

Oprawa (obydwu części) wspólc. ozdobnie w pł. Na 1 s. okł. wyciś. w złocie krzyż a pod nim „1927”. Złocenia brzegów wytarte.

Prowieniencja Karola Mieczysława Radońskiego, sufr. pozn., który pozostawił w rubryce i na tylnej k. ochr. zapiski duszpasterskie.

C. RUBRYCELE UWOLNIONE OD SCHEMATYZMÓW

74. **Ordo officii divini recitandi** sacrique peragendi in usum Archidioecesium **Gnesnensis et Posnaniensis** pro anno Domini 1941. B.m.r. 8° ss. IV, 115.

Druk rzadki i ważny z powodu wydania go przez autora pod koniec r. 1940 na polskich terenach wcielonych do Rzeszy Niemieckiej.

Oprawa kart.

Prowieniencja — Dar bpa włoc. Jana Zaręby, któremu autor rubryceli wpisał następ. dedykację: *Caro amico, Ioanni Zaręba, qui semper praesto erat laetos afferens nuntios, hoc libellum Plessoviae exaratum, recurrente 36-a anniversaria sacrae suae ordinationis die, offert addictissimus auctor Franciscus Xaverius Ruciński-Nagórny. Pleszew, dnia 17 grudnia 1940 r. (s. 1).*

D. SCHEMATYZMY JAKO WYDAWNICTWO SAMOISTNE

75. **Elenchus** omnium ecclesiarum et universi [...] cleri Archidioecesium **Gnesnensis et Posnaniensis** pro anno Domini 1928. Posnaniae 1928 [druk. 1927] Druk. Św. Wojciecha 16° ss. 257.

Herb a-bpa gnieźn. i pozn. Augusta kard. Hlonda na dole k. tyt.

Archidiecezja gnieźnieńska (s. 11—84).— Archidiecezja poznańska (s. 85—202).

Oprawa nowa w ppł.

76. **Rocznik** Archidiecezji **Gnieźnieńskiej i Poznańskiej** na rok 1929. Poznań 1929 [druk. 1928] Nakł. Kanc. Prymas. Druk. Św. Wojciecha 16° ss. 569.

Z treści — „Kolegium kardynalskie”, uwzględnione w schematyzmie obu archidiecezji po raz pierwszy (s. 5—25).— „Archidiecezja gnieźnieńska” (s. 33—199).— „Statystyka archidiecezji gnieźnieńskiej” (s. 199).— „Archidiecezja poznańska” (s. 201—469).— „Statystyka archidiecezji poznańskiej” (s. 468—469).

Schematyzm ten jest najobszerniej-

szym z dotychczasowych archidiecezji gnieźn. i pozn. Pierwszy raz podaje miejscowości należące do poszcz. parafii na terytorium obu archidiecezji. Nast. roczniki aż do poz. 80 posiadają podobny układ treści.

Oprawa nowa w ppł.

77. **Rocznik** Archidiecezji **Gnieźnieńskiej i Poznańskiej** na rok 1930. Poznań 1930 Nakł. Kanc. Prym. Pol. Druk. Katol. Sp. Akc. w Pozn. 16° ss. 540.

„Archidiecezja gnieźnieńska” (s. 33—182).— „Statystyka archidiecezji gnieźnieńskiej” (s. 182).— „Archidiecezja poznańska” (s. 185—428).— „Statystyka archidiecezji poznańskiej” (s. 427—428).— „Archidiecezje gnieźnieńska i poznańska” (s. 431—540).

Schematyzm niniejszy również zamieszcza wszystkie miejscowości przynależne do danych parafii.

Oprawa nowa w ppł.

78. **Rocznik** Archidiecezji **Gnieźnieńskiej i Poznańskiej** na rok 1931. Poznań

1931 Nakł. Kanc. Prym. Pol. Druk. Św. Wojciecha 16° ss. 448.

„Archidiecezja gnieźnieńska” (s. 23—150).— „Statystyka archidiecezji gnieźnieńskiej” (s. 150).— „Archidiecezja poznańska” (s. 151—357).— „Statystyka archidiecezji poznańskiej” (s. 356—357).— „Archidiecezje gnieźnieńska i poznańska” (s. 359—448).

Schematyzm ten także wymienia wszystkie miejscowości należące do poszcz. parafii obydwu archidiecezji.

Oprawa wspólna, ozdobnie w pł. Na 1 s. okł. wytłocz. w złocie krzyż a poniżej r. 1931.

79. **Rocznik Archidiecezji Gnieźnieńskiej i Poznańskiej na rok 1932.** Poznań 1932 Nakł. Kanc. Prym. Pol. Druk. Św. Wojciecha 16° ss. 412.

„Archidiecezja gnieźnieńska” (s. 9—131).— „Archidiecezja poznańska” (s. 133—330).— „Archidiecezje gnieźnieńska i poznańska” (s. 331—412).— „Statystyka archidiecezji gnieźnieńskiej” (s. 386).— „Statystyka archidiecezji poznańskiej”

(s. 387—388).— „Statystyka ogólna obu archidiecezji” (s. 388).

Schematyzm niniejszy również zamieszcza wszystkie miejscowości przynależne do danych parafii.

Oprawa wsp. ozdobnie w sk. Na 1 s. okł. wyciśnięto w złocie krzyż a pod nim „1932”.

80. **Rocznik Archidiecezji Gnieźnieńskiej i Poznańskiej na rok 1934.** Poznań 1934 Nakł. Kanc. Prym. Pol. Druk. Św. Wojciecha 16° ss. 428.

„Archidiecezja gnieźnieńska” (s. 9—134).— „Archidiecezja poznańska” (s. 125—336).— A-bisk. gnieźnieński składa się z 21 dekanatów, a poznańskie — z 31.— „Archidiecezje gnieźnieńska i poznańska” (s. 337—428).— „Statystyka archidiecezji gnieźnieńskiej” (s. 398).— „Statystyka archidiecezji poznańskiej” (s. 399—400).— „Statystyka ogólna obu archidiecezji” (s. 400).

Schematyzm ten także wymienia wszystkie miejscowości należące do poszcz. parafii w obu archidiecezjach.

Oprawa nowa w ppł.

Uwaga 1. W r. 1946 przestała istnieć unia personalna archidiecezji gnieźnieńskiej i poznańskiej.

Uwaga 2. W następstwie tego przepisów liturgicznych oraz materiałów historycznych (informacyjno-statystycznych) do późniejszych dziejów obu arcybiskupstw trzeba szukać oddzielnie w ich rubrycelach i schematyzmach.

XI. DIECEZJA W GORZOWIE (GORZOWSKA)

Uwaga 1. Administracja apostolska w Gorzowie została utworzona w r. 1945 z terenów archidiecezji wrocławskiej, diecezji berlińskiej i wolnej prałatury w Pile.

Uwaga 2. Wiadomości liturgiczne i dane historyczne (informacyjno-statystyczne) do dziejów terytorium diecezji w Gorzowie z okresu przed r. 1945 znajdują się w rubrycelach i schematyzmach a-bisk. wrocławskiego, diec. berlińskiej i chełmińskiej oraz prałatury pilskiej.

1. **Schematyzm Administracji Apostolskiej Kamieńskiej, Lubuskiej i Prałatury Pilskiej [na rok 1949].** Gorzów Wlkp. 1949 [Pozn. Zakł. Graf. Oddz. Kościeln.] 16° ss. 462.

Jest to pierwszy schematyzm tej diecezji, oprac. pod red. ks. Józefa Michalskiego, kancl. Kurii (s. 3). Druk zawiera wyczerpujące dane statystyczne.

Administracja dzieli się na 27 dekanatów.— „Spis [wszystkich] miejscowości” diecezji (s. 323—462).— Brak spisu rzeczy.

Oprawa w pł. Na 1 s. okł. wyciśn. w czarno tekst z k. tyt.

Proweniencja: *Własność | Kurii Diecezjalnej | Włocławek* (piecz. na 1 s. okł. i k. ochr.).

2. **Schematyzm Diecezji Gorzowskiej [na] rok 1959.** Gorzów Wlkp. [1959] (PMPPT, Zakł. Graf. w Pile) 8° ss. 422.

Drugi z kolei schematyzm tej diecezji, dokładnie opracowany.

Administracja jest podzielona na 29 dekanatów.— „Patronka diecezji gorzowskiej — Matka Boska Rokitniańska” (s. 3).— „Wykaz zmarłych kapłanów diecezji gorzowskiej za lata 1946—1958” (s. 33—35).— „Spis [wszystkich] miejscowości” ad-

ministracji (s. 377—422).— Nie ma spisu rzeczy.

Oprawa w pi.

Proweniencja: *Własność* | *Kurii Diecezjalnej* | *Włocławek* (piecz. na 1 s. okł. oryg. i na k. tyt.).

XII. DIECEZJA KAMIENIECKA

Uwaga. Diecezja kamieniecka została założona w l. 1379—1384.

A. RUBRYCELE JAKO WYDAWNICTWO PIERWOTNE

1. **Rubicella** Diaecesis Camenecensis [...] jn annum Domini MDCCLXXVII [...] conscripta. Berdiczoviae [1776] Typis Fortalitii B.V.M. cum privil. S.R.M. 16° nlb.

Herb bpa Jana Dembowskiego, koad. diec. kam., w środku k. tyt. (w naszym egz. wycięty); po obu stronach herbu — inicjały tytułatury tegoż bpa. Poniżej strofa ku jego czci.

Na końcu przedrukowano zezwolenie bpa Adama Krasińskiego z 10 V 1766, na mocy którego rubrycelę można nabywać od kapituły kat. nie tylko za gotówkę ale także za przyjęcie do odprawienia 3 intencji mszalnych.

Na kartach wklejonych pom. drukowane znajdują się zapiski liturgiczne, duszpasterskie oraz dotyczące zakupu książek, poczynione przez nie znanego właściciela rubryceli, przypuszcz. członka miejsc. kap. kat.— Między 11 a 17 lipca zanotowano: *Capitulum Cathedrale Camenecense aggregatum Capitulo Ecclesiae Sacrosanctae Lateranensi die 18 mensis maii a. 1731. Renovatio eiusdem aggregationis secuta die 10 martii 1759 per Capitulum Lateranense et ad diem 10 martii anni 1774 extensa.*— Pom. 19 a 24 grudnia

m. in. zapisane: *Adam Krasiński* [późn. ord. kam.] *Mathia pincerna Steżycensu et Sotykówna matre orbi genitur a. 1714, die 4-ta apritis.*

Oprawa nowa w ppi.

2. **Rubicella** Diaecesis Camenecensis [...] jn annum Domini MDCCLXXVIII [...] conscripta. Berdiczoviae [1777] Typis Fortalitii B.V.M. cum privil. S.R.M. 16° nlb.

Herb bpa Jana Dembowskiego, koad. diec. kam., reprodukowany w środku k. tyt.; po obydwu stronach herbu zamieszczone inicjały tytułatury biskupa. Niżej inny wiersz na jego cześć.

Na pocz. (przed 1 stycznia) „Addenda pro ecclesiis Dioecesis Camenecensis, subjectis Augustissimae Domus Austriae” oraz „Decretum Regni Hungariae & Regnorum per Galiciam, ac provinciarum subjectorum ditioni Serenissimae Domus Austriae”.

Na kartach wklejonych podczas pierwszego opracowania mieszczą się zapiski tegoż niezid. posiadacza druku o treści liturgiczno-duszpasterskiej, w sprawie zakupu książek i cudowanych obrazów.

Oprawa nowa w ppi.

B. SCHEMATYZMY W ŁĄCZNOŚCI Z RUBRYCELAMI

3. [Cz. 1] **Directorium** officii divini recitandi sacrique peragendi in Dioecesi Camenecensi in annum Domini 1858 [...] sub regimine [...] Pauli Budzyński vicarii capitularis, sede vacante administrantis dioecesim [...]. Vilnae 1857 Typis A. Marcinowski 16° s. 1—103.

Rachuba dni w rubryceli (aż do r. 1866 włącz.) podana wg starego i nowego stylu.

„Modus orandi in festis Palatii” (s. 96—100). Tak samo w rubrycelach z lat 1859—1860 (poz. 4—5).— Formularz jurysdykcyjny kanc. kons. wik. kapitułnego na s. 101—103.

[Cz. 2. **Schematyzm** na rok 1858] c.d. s. 105—138.

Treść — „Ecclesiae in Dioecesi Camenecensi Podoliae” (s. 105—110). Diecezja w okresie, z którego posiadamy poniższe schematyzmy, dzieliła się na 11 dekanatów.— „Hierarchia Romano-Catholicae [in Imperio Russiacol]” (s. 111—112).— „Elenchus cleri Dioecesis Camenecensis Podoliae” (s. 113—120). Diecezja w tymże czasie posiadała konsystorz gen., kapitułę kat. i seminarium w Kamieńcu; konsystorzy foralnych (okręgowych) i kapituł kolegiackich na terenie biskupstwa nie było.— „Elenchus cleri saecularis Dioecesis Camenecensis Podollae secundum alphabe-

tum" (s. 121—131).— „Monasteria in Dioecesi Camenecensi Podoliae" (s. 132—134).— „Defuncti" (s. 135).— „Tabula occasus solis pro horisonto camenecensi" (s. 136—138).

U w a g a. Wymieniony układ schematyzmu zachowano aż do r. 1866.

O p r a w a (obu części) nowa w ppł.

4. [Cz. 1] **Directorium** officii divini recitandi sacrique peragendi in Dioecesi [s] Camenecensi in annum Domini 1859 [...] sub regimine [...] Antonii Fiałkowski episcopi tonossiensis [s], suffraganei camenecensis, sede vacante vicarii capitularis [...] editum. B.m.r. 16° s. 1—98.

Brak s. 95—98.

[Cz. 2 **Schematyzm** na rok 1859] c.d. s. 99—131.

U k ł a d schematyzmu jak w poz. 3.

O p r a w a (obydwu części) współcz. ozdoba w tekt. Brzegi druku złoc.

5. [Cz. 1] **Directorium** officii divini recitandi sacrique peragendi in Dioecesi Camenecensi in annum Domini 1860 [...] sub regimine [...] Antonii Fiałkowski episcopi tanasiensis, snffraganei [s] camenecensis, sede vacante vicarii capitularis [...] editum. (Żytomierz [1859] Druk. i Litogr. A. Kwiatkowski, J. Chrząszcz et K.) 16° s. 1—92.

[Cz. 2. **Schematyzm** na rok 1860] c.d. s. 93—135.

Brak s. 93—94.

Na s. 101 podano po raz pierwszy biogram pap. Piusa IX.— Formularz jurysdykcyjny kanc. kons. wik. kapitulnego na s. 133—135. W tym miejscu zostanie on utrzymany w l. 1861—1862 (poz. 6—7), a potem zniknie z druku.

O p r a w a (obu części) współcz. w pl. Brzegi złoc.

6. [Cz. 1] **Directorium** officii divini recitandi sacrique peragendi in Dioecesi Camenecensi in annum Domini 1861 [...] sub regimine [...] Antoni Fiałkowski [...] episcopi camenecensis [...] editum. (Żytomierz [1860] Druk. A. Kwiatkowski i Sp.) 16° s. 1—128.

Introligator odwrócił s. 109—120.

Z treści — „Festa in particularibus per dioecesim ecclesii parochialibus observanda" — wyeksponowane z całości rubryceli proprium liturgiczne dla poszczególnych parafii (s. 72—84). Pozyoja ta zo-

stała utrzymana, pod zmienionymi tytułami, do r. 1866 włącz.— Działy: „Feria 3 post dominicam Septuagesimae [części zmienne brewiarza]" (s. 85—100) oraz „Aliqua feria IV Quadragesimae]" (s. 101—117) znalazły się w rubryceli jednorazowo.— Elementy: „Dies festivi Imperialis Palatii..." (s. 120—127) z „Modus orandi in festis Palatii" (s. 122—127) oraz „Porządek suplikacyi dla zachowania jednostajności po wszystkich parafialnych kościołach" (s. 128) znajdują się również w następnych rubrycelach.

[Cz. 2. **Schematyzm** na rok 1861] c.d. s. 129—176.

U k ł a d schematyzmu jak w poz. 3—5.

O p r a w a (obydwu części) nowa w ppł. Proweniencja: Ks. Chodyński (piecz. na k. tyt.).

7. [Cz. 1] **Directorium** officii divini recitandi sacrique peragendi in Dioecesi Camenecensi in annum Domini 1862 [...] sub regimine [...] Antonii Fiałkowski [...] episcopi camenecensis [...] editum. Vilnae 1861 Typis Josephi Zawadzki 16° s. 1—66.

Brak s. 57—58.

Treść rubryceli jak w poz. 6.

[Cz. 2. **Schematyzm** na rok 1862] c.d. s. 67—108.

U k ł a d schematyzmu jak w poz. 3—6.

O p r a w a (obu części) współcz. w pl. Na l i 4 s. okł. wyciś. krzyż. Brzegi druku złoc.

8. [Cz. 1] **Directorium** officii divini recitandi sacrique peragendi in Dioecesi Camenecensi in annum Domini 1863 [...] sub regimine [...] Antonii Fiałkowski [...] episcopi camenecensis [...] editum. Vilnae 1862 Typis Josephi Zawadzki 16° s. 1—63.

Treść rubryceli jw. a ponadto: „Festa in quibus pastores animarum tenentur ad missam parochialem" (s. 53—54).

[Cz. 2. **Schematyzm** na rok 1863] c.d. s. 64—104.

U k ł a d schematyzmu jw.

O p r a w a (obydwu części) jak w poz. 7.

9. [Cz. 1] **Directorium** officii divini in Dioecesi Camenecensi in annum [...] 1864 sub regimine [...] Antonii Fiałkowski [...] episcopi camenecensis [...] edi-

tum. Vilnae 1863 Typis Josephi Zawadzki 16° s. 1—58.

Treść rubryceli jw. a nadto zarządzenie ściślejsze — „Festa suppressa, in quibus cum strictissima obligatione ecclesiarum rectores pro parochianis sacrum absolve tenentur, sunt sequentia” (s. 49—50).

[Cz. 2. Schematyzm na rok 1864] c.d. s. 59—98.

Układ schematyzmu jw.

Oprawa (obu części) jak w poz. 7.

10. [Cz. 1] **Directorium** officii divini in Dioecesi Camenecensi in annum [...] 1865 sub regimine [...] Antonii Fiałkowski [...] episcopi camenecensis [...] editum. Vilnae 1864 Typis Josephi Zawadzki 16° s. 1—58.

Brak s. 57—58.

Treść rubryceli jw.

[Cz. 2. Schematyzm na rok 1865] c.d. s. 59—107.

Układ schematyzmu jw.

Oprawa (obydwu części) jak w poz. 7.

11. [Cz. 1] **Directorium** officii divini in Dioecesi Camenecensi in annum [...] 1866 sub regimine [...] Antonii Fiałkowski [...] episcopi camenecensis [...] editum. Vilnae 1865 Typis Josephi Zawadzki 16° s. 1—74 [s zamiast 62].

Treść rubryceli jw., a oprócz tego po raz pierwszy w przedstawianej serii: „Series episcoporum camenecensium” (s. 3—4).

[Cz. 2. Schematyzm na rok 1866] c.d. s. 61 [s] — 98.

Układ schematyzmu jw.

Oprawa (obu części) współcz. w tekst.

Uwaga 1. W r. 1866 car Aleksander II zniósł diec. kamieniecką oraz włączył ją do bisk. łuckiego i żytomierskiego. W l. 1882—1918 zarządzali nią ordynariusze łucy i żytom. jako administratorzy ap.

Uwaga 2. Wiadomości charakteru liturgiczno-historycznego dot. obszaru bisk. kamienieckiego w l. 1867—1918 należy szukać w rubrycelach i schematyzmach diec. łuckiej i żytomierskiej.

D. SCHEMATYZMY JAKO WYDAWNICTWO SAMOISTNE

Uwaga. W r. 1918 pap. Benedykt XV przywrócił do życia diec. kamieniecką.

12. **Elenchus** omnium ecclesiarum et universi cleri Dioecesis Camenecensis pro anno Domini 1924. B.m.r. 8° ss. 36.

Uwaga. Ord. diec., bp Piotr Mańkowski, rezyduje w Buczaczu, na terenie a-diec. lwowskiej. Na miejsce d. konsystorza gen. istnieje kuria diec. i sąd biskupi, a kapitułę kat. zastępują tylko konsultorzy diec.

Z treści — „Series praesulum Dioecesis Camenecensis” (s. 5—6).— „Ecclesiae Dioecesis Camenecensis” podzielone na 10 dekanatów (s. 11—30).— „Presbyteri extra dioecesim commorantes” (s. 30—32).— „Index alphabeticus sacerdotum” (s. 33—35).— „Index alphabeticus ecclesiarum” (s. 35—36).

Oprawa nowa w ppł.

Uwaga 1. Po traktacie ryskim (1921) prawie całe terytorium diec. kamienieckiej, wraz z jej stolicą, znalazło się poza granicami Polski.

Uwaga 2. Przepisy liturgiczne i materiały historyczne (informacyjno-statystyczne) do dziejów obszaru biskupstwa kamienieckiego po r. 1925 mieszczą się w ewentualnych (nie znanych mi) rubrycelach i schematyzmach jego samego, częściowo w takichże drukach a-diec. lwowskiej obrz. łac., jak również odpowiednich eparchii prawosławnych.

XIII. DIECEZJA KATOWICKA (ŚLĄSKA)

Uwaga 1. Diecezja śląska, potem przemianowana na katowicką, została erygowana w r. 1925 z terytorium bisk. wrocławskiego. W l. 1922—1925 obszar podległy tej diecezji stanowił administrację ap.

Uwaga 2. Źródła liturgiczne oraz materiały historyczne (informacyjno-statystyczne) do dziejów diec. katowickiej sprzed l. 1922—1925 znajdują się w rubrycelach i schematyzmach bisk. wrocławskiego oraz d. diec. krakowskiej.

D. SCHEMATYZMY JAKO WYDAWNICTWO SAMOISTNE

1. **Schematyzm Diecezji Śląskiej** [na rok] **1927.** Katowice [1926] Nakł. Kurji Bisk. Księg. i Druk. Katol. 8° ss. 141, nlb. 1.

Uwaga. Diecezja posiada kapitułę kat. i seminarium duch. (w Krakowie). Dzieli się na 4 komisariaty i 18 dekanatów.

Z treści — Herb bpa Arkadiusza Lisieckiego w środku k. tyt. — „Patron diecezji śląskiej św. Jacek wyznawca” (s. 3.— „Najwyższa hierarchia kościelna w Polsce” (s. 9—12).— „Zarząd i organizacja diecezji” (s. 13—21).— „Dekanaty [i parafie]” (s. 22—103).— „Zakony i kongregacje” (s. 104—115).— „Szkoły średnie i zawodowe” (s. 116—120).— „Władze świeckie i instytucje społeczne” (s. 125—127).— „Alfabetyczny spis księży” (s. 129—133).— „Alfabetyczny spis [wszystkich] miejscowości” — jeden z dawniejszych u nas, mimo że biskupstwo katow. było nowym (s. 134—141).

Oprawa nowa w ppł.

2. **Rocznik Diecezji Śląskiej** (Katowickiej) **1928.** Katowice [1927] Nakł. Kurji Bisk. „Księg. i Druk. Katol.” 8° ss. 90, nlb. 1.

Układ rocznika jw.— Na s. 52—62 dodano „Spis księży według lat święceń”.— „Alfabetyczny spis miejscowości” (s. 88—90) jest tylko wykazem ośrodków kościelnych.

Oprawa nowa w ppł.

3. **Rocznik Diecezji Śląskiej** (Katowickiej) **1929.** Katowice [1928] Nakł. Kurji Bisk. „Księg. i Druk. Katol.” 8° ss. 95.

Układ schematyzmu jak w poz. 2.

Oprawa nowa w ppł.

4. **Rocznik Diecezji Śląskiej** (Katowickiej) **1930.** Katowice [1929] Nakł. Kurji Bisk. „Księg. i Druk. Katol.” 8° ss. 190.

Układ rocznika jak w poz. 3 z nast. zmianami: „Średnie szkoły ogólnokształcące oraz szkoły powszechne i wydziałowe, w których nauki religii udziela ks. katecheta” (s. 141—147).— Statystyka ogólnodiecezjalna na s. 169—170.— „Alfabetyczny spis [wszystkich] miejscowości” — następny po r. 1927 (poz. 1) na s. 183—190.

Oprawa nowa w ppł.

5. **Rocznik Diecezji Śląskiej** (Katowickiej) **1931.** Katowice [1930] Nakł. Kurji Bisk. Księg. i Druk. Katol. S. A. 8° ss. 143.

Układ schematyzmu jw. z nast. zmianami: Herb bpa Stanisława Adamskiego w środku k. tyt.— „Liczba dusz [w dekanatach diecezji] według zestawienia urzędów parafjalnych” (s. 133—134).

Oprawa druku nowa w ppł.

6. **Rocznik Diecezji Śląskiej** (Katowickiej) **1932.** Katowice [1931] Nakł. Kurji Bisk. Księg. i Druk. Katol. S. A. 8° ss. 198.

Układ rocznika jw. oprócz nast. części: Statystyka ogólnodiecezjalna na s. 182—184.— „Alfabetyczny spis [wszystkich] miejscowości” — kolejny po r. 1930 (poz. 4) na s. 191—198.

Oprawa nowa w ppł.

7. **Rocznik Diecezji Śląskiej** (Katowickiej) **1934.** Katowice [1933] Nakł. Kurji Diec. Księg. i Druk. Katol. Sp. Akc. 8° ss. 141.

Uwaga. Rocznika na r. 1933 prawdopodobnie nie drukowała (zob. s. 130).

Układ schematyzmu jw.

Oprawa nowa w ppł.

8. **Rocznik Diecezji Śląskiej** (Katowickiej) **1936.** Katowice [1935] Nakł. Kurji Diec. Księg. i Druk. Katol. Sp. Akc. 8° ss. 286.

Uwaga. Rocznika na r. 1935 przypuszcz. nie wydano (por. s. 271).

Układ tego najbogatszego, z posadanych przez nas, w treść schematyzmu jw., a ponadto — „Pogląd na pierwsze dziesięciolecie diecezji katowickiej” (s. 3—68); „Administracja apostolska (s. 6—16); „Diecezja katowicka” (s. 17—68); „Ks. prymas Hlond” (s. 19—20), „Ks. biskup Arkadiusz Lisiecki” (s. 20—25), „Ks. biskup Stanisław Adamski” (s. 25—68).

Pośród obfitej treści informacyjno-statystycznej rocznika podano, przy odpowiednich nazwiskach, bibliografię druk. duchowieństwa, np. bpa Adamskiego na

s. 74—75, ks. Rudolfa Tomanka (s. 112—114), ks. Jana Kudera (s. 167—168), ks. Józefa Knośały (s. 178—179).

„Alfabetyczny spis [wszystkich] miejscowości — następny po r. 1932 (poz. 6) na s. 279—286).

Oprawa druku nowa w ppł.

9. Rocznik Diecezji Katowickiej 1947.

Katowice [1946] Nakł. Kurii Diec. Księg. i Druk. Katol. 8° ss. 188, nlb. 2.

Jest to pierwszy powojenny schematyzm. Jego układ jest podobny do znajdującego się w rocznikach przedwojennych. Uwidacznia go „Spis rzeczy” (s. 189).

Oto ważniejsze działy rocznika: „Dekanaty [i parafie]” (s. 19—123).— Ze schematyzmu wynika, że diecezja obecnie nie posiada komisariatów, a dekanatów w liczby 19.— „Szkoły średnie ogólnokształcące, zakłady kształcące nauczycieli, szkoły zawodowe oraz szkoły powszechne, w których nauki religii udzielają księża katecheci” (s. 124—128).— „Zakony i kongregacje” (s. 136—153).— „Spis księży według lat święceń” (s. 157—163).— „Księża zmarli w obozach, więzieniach, wzgl. skazani na śmierć [w l. 1939—1945]” (s. 164—167).— „Księża zmarli po I. IX. 1939 r. [do 1946]” (s. 168—171).— „Zestawienie wyznaniowe według dekanatów” (s. 172).— „Alfabetyczny spis księży” (s. 173—180).— „Alfabetyczny spis [wszystkich] miejscowości” — kolejny po r. 1936 (poz. 8) na s. 181—188.

Oprawa w ppł.

Proweniencja: *Kuria Diecezjalna | we Włocławku* (piecz. na 1 s. oryg. okł. kart.).

10. Rocznik diecezjalny 1953. [Stalino- gród 1953] Nakł. Kurii Diec. ... (Stalino- gr. Zakł. Graf.) 8° ss. 134, nlb. 1.

Jest to następny z rzędu schematyzm po wydanym na r. 1947.

Układ rocznika jak w poz. 9 z następ- zmianami: dane personalne ord. diecezji, inf. Filipa Bednorza na s. 9. Nie wymienia się żadnego z trzech bpów katowickich (ord. Stanisława Adamskiego, koad. Herberta Bednorza i sufr. Juliusza Bieńka).— Brak wy- kazu księży katechetów.— „Alfabetyczny spis parafii” (s. 132—134).— Nie ma spisu rzeczy.

Oprawa w pi.

11. Rocznik diecezjalny 1955. Stalino- gród (1955) Nakł. Kurii Diec. ... Stalino- gr. Zakł. Graf. 8° ss. 181, nlb. 1.

Kolejny chron. katalog po wydanym w r. 1953. Przedstawia „stan duchowieństwa z dnia 1 maja 1955 r.” (k. tyt.).

Układ rocznika jak w poz. 9—10 z po- nizszymi innowacjami: schematyzm wydru- kowany z polecenia wik. kap. diecezji, ks. Jana Piskorza (s. 5). Jak poprzedni, nie wspo- mina o biskupach katowickich.— „Księża z marli od czasu wydania schematyzmu w r. 1947” (s. 170—172).— „Spis rzeczy” (s. 183).

Oprawa w pi. Na 1 s. okł. wytlocz. w złocie maj. napis: Rocznik | diecezjalny | 1955.

Proweniencja: *Własność | Kurii Die- cezjalnej | Włocławek* (piecz. na k. tyt.).

12. Diecezja Katowicka [w roku] 1958. Katowice (1958) Nakł. Kurii Diec. (Katow. Zakł. Graf.) 8° ss. 261, nlb. 1.

Jest to następny schematyzm po wy- drukowanym w r. 1955. Jego układ jest podobny do rozplanowania trzech poprzed- nich (poz. 9—11). Pokazuje to „Spis rzeczy” (s. 263).

Z treści tej trzeba zasygnalizować: bis- kupstwo jest podzielone na 27 dekanat- ów.— „Księża zmarli od r. 1955” (s. 245—246).— „Alfabetyczny spis parafii” — właśc. wszystkich miejscowości, kolej- ny po r. 1947 (poz. 9), na s. 255—261.

Oprawa druku w pi.

Proweniencja: *Własność | Kurii Die- cezjalnej | Włocławek* (piecz. na 1 s. oryg. okł. kart. i na k. tyt.).

XIV. DIECEZJA KIELECKA

Uwaga 1. Pierwsza faza historyczna biskupstwa kieleckiego trwała w l. 1805—1816. A chociaż druga erekcja diec. kieleckiej nastąpiła dopiero w r. 1882, już od r. 1878 wydawano dla niej urzędowe rubrycele i schematyzmy.

Uwaga 2. Przepisów liturgicznych oraz danych historycznych (informacyjno-sta- tystycznych) do dziejów terytorium zajmowanego przez obecne biskupstwo kieleckie sprzed r. 1878 trzeba szukać w rubrycelach i schematyzmach d. a-diec. gnieźnień- skiej oraz diec. krakowskiej, pierwszej kieleckiej i sando- mierskiej.

B. SCHEMATYZMY W ŁĄCZNOŚCI Z RUBRYCELAMI

1. [Cz. 1] **Directorium officii divini rite persolvendi sacrique celebrandi in Dioecesi Kielcensi [...]** pro anno [...] 1878 opera Vincentii Pixsa. Varsaviae [1877] Typis Czerwiński et Comp. 8° ss. 83, nlb. 2.

K. tyt. na s. 3.

Z treści — „Tabella pridie Inchoandi matutini” (s. 8).— „Interim pro 1879 a. [I.I—28.II]” (s. 68—69).— „Dies festivi papales” oraz „Dies festivi episcopales” (s. 72—73).— „Dies festivi Imperialis Palatii” (s. 73—83).— „Phases lunae pro anno 1879” (s. 84).— „Tabula ortus et occasus solis” (s. 85).

[Cz. 2a] **Elenchus omnium ecclesiarum et universi cleri, tam saecularis quam regularis, Dioecesis Kielcensis pro anno Domini 1878** ss. 118.

Treść. Biogram pap. Piusa IX na s. 3.— „Hierarchia ecclesiastica in Imperio Russiaco” et „in Regno Poloniae” (s. 5—6).— „Collegium Ecclesiasticum Romano-Catholicum Petropoli” (s. 6—7). Dane personalne wik. ap. diecezji, bpa Tomasza Teofila Kulińskiego (s. 9).— Kapituła kielecka (s. 9—10).— Konsystorz Generalny Kielecki (s. 10—11).— Seminarium Diecezjalne w Kielcach (s. 13—15).— Dekanaty i parafie (s. 16—79). (Diecezja dzieliła się wtedy na 8 dekanatów w równych obszarach powiatom).— „Elenchus cleri regularis...” (s. 81—82).— „Claustra monialium” (s. 83—84). „Universim numerantur” czyli statystyka ogólnodiecezjalna (s. 85).— „Specificatio alphab. beneficiorum parochialium...” (s. 87—90).— „Specificatio alphab. universi cleri...” — diecezjalnego, zakonników, zakonnic (s. 91—113).— Zmarli w r. 1877 (s. 114).— Wykaz chron. biskupów w krakowskich oraz wik. ap. diec. krakowsko-kieleckiej i kieleckiej (s. 115—118).

[Cz. 2b] **Spisok** wsiem kostiełam a rawno swiatskomu i monaszestwujuszczemu duchowienstwu Kieleckoj Jeparchii na 1878 god ss. 116.

Jest to dosłowne oddanie łacińskiego tekstu schematyzmu po rosyjsku.

Oprawa (całości) współcz. w ppł. Na 1 s. okł. wytłocz. w złocie r. 1878. Brzegi druku złoc.

2. [Cz. 1] **Directorium officii divini rite persolvendi sacrique celebrandi in Dioecesi Kielcensi [...]** pro anno [...] 1879 [...] concinnatum opera sac. Vincentii Pixsa. Varsaviae [1878] Typis F. Czerwiński et Niemiera 8° ss. 89, nlb. 2.

Układ rubryceli jak w poz. 1 a nadto „Correctio Kielcensis” (s. 70—72).

[Cz. 2a] **Elenchus omnium ecclesiarum et universi cleri, tam saecularis quam regularis, Dioecesis Kielcensis pro anno Domini 1879** ss. 118.

Rozplanowanie schematyzmu jak w poz. 1 ze zmianą: biogram nowego pap. Leona XIII na s. 3.

[Cz. 2b] **Spisok** wsiem kostiełam a rawno swiatskomu i monaszestwujuszczemu duchowienstwu Kieleckoj Jeparchii na 1879 god ss. 116.

Uwaga jak w poz. 1.

Oprawa (obu części) jak w poz. 1. Na 1 s. okł. wyciś. w złocie „1879”.

3. [Cz. 1] **Ordo officii divini rite persolvendi sacrique celebrandi in Dioecesi Kielcensi [...]** pro anno [...] 1880 [...] concinnatum opera sac. Vincentii Pixsa. Varsaviae [1879] Typis Czerwiński et Niemiera 8° ss. 73, nlb. 2.

Układ wewn. rubryceli jak w poz. 1.

[Cz. 2a] **Elenchus omnium ecclesiarum et universi cleri, tam saecularis quam regularis, Dioecesis Kielcensis pro anno Domini 1880** ss. 116.

Plan elenchu jak w poz. 2.

[Cz. 2b] **Spisok** wsiem kostiełam a rawno swiatskomu i monaszestwujuszczemu duchowienstwu Kieleckoj Jeparchii na 1880 god ss. 116.

Wyjaśnienie jak w poz. 1.

Oprawa (całości) jak w poz. 1. Na 1 s. okł. wytłocz. w złocie r. 1880.

4. [Cz. 1] **Ordo officii divini rite persolvendi sacrique celebrandi in Dioecesi Kielcensi [...]** pro anno [...] 1881 [...] concinnatum opera sac. Vincentii Pixsa. Varsaviae [1880] Typis F. Czerwiński & S. Niemiera 8° ss. 71, nlb. 2.

Układ rubryceli jak w poz. 1. Nie wydruk. jednak dyrektorium na początek r. 1882.

[Cz. 2a] **Elenchus omnium ecclesiarum et universi cleri, tam saecularis quam regularis, Dioecesis Kielcensis pro anno Domini 1881** ss. 111, nlb. 2.

Rozplanowanie schematyzmu jak w poz. 2 z tą zmianą, że po raz pierwszy opuszczono wykaz biskupów krak. podając jedynie administratorów części kieleckiej diecezji krakowskiej od r. 1833 (s. 113).

[Cz. 2b] **Spisok** wsiem kostiełam a rawno swietskomu i monaszestwujuszczemu duchowienstwu Kieleckoj Jeparchii na 1881 god ss. 114.

U w a g a jak w poz. 1.

O p r a w a (obydwu części) jak w poz. 1. Na 1 s. okł. wyciś. w zlocie „1881”.

5. [Cz. 1] **Ordo officii divini rite persolvendi sacrique celebrandi in Dioecesi Kielcensi [...]** pro anno [...] 1882 [...] concinnatum opera sac. Vincentii Pixa. Varsaviae Typis F. Czerwiński et S. Niemiera 8° ss. 77, nlb. 3.

U k ł a d wewn. rubryceli jak w poz. 1 z tą różnicą, że „Tabella perpetua pridie inchoandi matutini” została wydruk. pod jej komec (s. 78).

[Cz. 2a] **Elenchus** omnium ecclesiarum et universi cleri, tam saecularis quam regularis, Dioecesis Kielcensis pro anno Domini 1882 ss. 111, nlb. 1.

P l a n elenchu jak w poz. 4.

[Cz. 2b] **Spisok** wsiem kostiełam a rawno swietskomu i monaszestwujuszczemu duchowienstwu Kieleckoj Jeparchii na 1882 god ss. 112.

O b j a ś n i e n i e jak w poz. 1.

O p r a w a (całości) jak w poz. 1. Na 1 s. okł. wyłocz. w zlocie r. 1882.

6. [Cz. 1] **Ordo officii divini rite persolvendi sacrique celebrandi in Dioecesi Kielcensi [...]** pro anno [...] 1883 [...] concinnatum opera sac. Caroli Barcz. Varsaviae [1882] Typis F. Czerwiński & S. Niemiera 8° ss. 85, nlb. 2.

U k ł a d rubryceli jak w poz. 1.— Opuszczono jednak następ. elementy: „Phases lunae...” na rok aktualny oraz „Interim...” na początek przyszłego.— Dodano zaś proprium „pro insigni ecclesia collegiata Kielcensi” (s. 65—68).

[Cz. 2a] **Elenchus** omnium ecclesiarum et universi cleri, tam saecularis quam regularis, Dioecesis Kielcensis pro anno Domini 1883 ss. 111, nlb. 1.

Rozplanowanie schematyzmu jak w poz. 4.

[Cz. 2b] **Spisok** wsiem kostiełam a rawno swietskomu i monaszestwujuszczemu duchowienstwu Kieleckoj Jeparchii na 1883 god ss. 112.

W y j a ś n i e n i e jak w poz. 1.

O p r a w a (obu części) jak w poz. 1. Na 1 s. okł. wyciś. w zlocie „1883”.

7. [Cz. 1] **Ordo officii divini rite persolvendi sacrique celebrandi in Dioecesi Kielcensi [...]** pro anno [...] 1884 [...] concinnatum opera sac. Caroli Barcz, adm. eccl. par. in Mstyczów. Varsaviae [1883] Typis Stanisłai Niemiera 8° ss. 86, nlb. 2.

U k ł a d wewn. rubryceli jak w poz. 6 z opuszczeniem proprium dla kolegiaty kieleckiej, która w r. 1882 odzyskała prawa świątyni katedralnej.

[Cz. 2a] **Elenchus** omnium ecclesiarum et universi cleri, tam saecularis quam regularis, Dioecesis Kielcensis pro anno Domini 1884 ss. 111, nlb. 1.

P l a n elenchu jak w poz. 4 z dodaniem: biogram bpa ord. Tomasza Teofila Kulińskiego na s. 9.— „Episcopi kielcenses” (s. 112).

[Cz. 2b] **Spisok** wsiem kostiełam a rawno swietskomu i monaszestwujuszczemu duchowienstwu Kieleckoj Jeparchii na 1884 god ss. 111.

O b j a ś n i e n i e jak w poz. 1.— W tekście rosyjskim brak wykazu biskupów kieleckich.

O p r a w a (całości) jak w poz. 1. Na 1 s. okł. wyłocz. w zlocie r. 1884.

8. [Cz. 1] **Ordo officii divini rite persolvendi sacrique celebrandi in Dioecesi Kielcensi [...]** pro anno Domini 1885 mandato et auctoritate [...] Thomae Theophili Kuliński, episcopi dioecesis kielcensis, concinnatum opera sac. Caroli Barcz, adm. eccl. par. in Mstyczów. Varsaviae [1884] Typis Stanisłai Niemiera 8° ss. 88, nlb. 2.

U k ł a d rubryceli jak w poz. 7 z dod. „Novissima tabella occurrentiae” (s. 8).

[Cz. 2a] **Elenchus** omnium ecclesiarum et universi cleri, tam saecularis quam

regularis, Dioecesis Kielcensis pro anno Domini 1885 ss. 111, nlb. 1.

Rozplanowanie schematyzmu jak w poz. 7.— Ponadto zamieszczono pełny skład odnowionej kapituły katedralnej w Kielcach (s. 10).

[Cz. 2b] **Spisok** wsiem kostiełam a rawno swietskomu i monaszestwujuszczemu duchowienstwu Kieleckoj Jepar-chii na 1885 god ss. 112.

Wyjaśnienie jak w poz. 7.

Oprawa (obydwu części) jak w poz. 1. Na 1 s. okł. wyciś. w złocie „1885”.

9. [Cz. 1] **Ordo** officii divini rite persolvendi sacrique celebrandi in Dioecesi Kielcensi [...] pro anno Domini 1886 mandato et auctoritate [...] Thomae Theophili Kuliński, episcopi dioecesis kielcensis, concinnatus opera sac. Caroli Barcz, adm. eccl. par. in Mstyczów. Var-saviae [1885] Typis Stanisłai Niemiera 8° ss. 88, nlb. 2.

Układ wewn. rubryceli jak w poz. 7.

[Cz. 2a] **Elenchus** omnium ecclesiarum et universi cleri, tam saecularis quam regularis, Dioecesis Kielcensis pro anno Domini 1886 ss. 95, nlb. 1.

Plan elenchu jak w poz. 8.

[Cz. 2b] **Spisok** wsiem kostiełam a rawno swietskomu i monaszestwujuszczemu duchowienstwu Kieleckoj Jepar-chii na 1886 god ss. 96.

Objaśnienie jak w poz. 7.

Oprawa (całości) współcz. ozdobna w ppi. Na 1 s. okł. wytłocz. w złocie insygnia biskupie, na 4 — 1886. Brzegi złoc.

10. [Cz. 1] **Ordo** officii divini rite persolvendi sacrique celebrandi in Dioecesi Kielcensi [...] pro anno Domini 1887 mandato et auctoritate [...] Thomae Theophili Kuliński, episcopi dioecesis kielcensis, concinnatus opera sac. Caroli Barcz, adm. eccl. par. in Mstyczów. Var-saviae [1886] Typis Stanisłai Niemiera 8° ss. 88, nlb. 2.

W stosunku do poz. 9 w rubryceli nie figuruje „Tabella perpetua pridie inchoandi matutini”, na której miejsce przywrócono „Phases lunae...” (s. 89).

[Cz. 2a] **Elenchus** omnium ecclesiarum et universi cleri, tam saecularis quam regularis, Dioecesis Kielcensis pro anno Domini 1887 ss. 112.

Rozplanowanie schematyzmu jak w poz. 8.

[Cz. 2b] **Spisok** wsiem kostiełam a rawno swietskomu i monaszestwujuszczemu duchowienstwu Kieleckoj Jepar-chii na 1887 god ss. 112.

Wyjaśnienie jak w poz. 7.

Oprawa (obu części) jak w poz. 9. Na 4 s. okł. wyciś. w złocie r. 1887.

11. [Cz. 1] **Ordo** officii divini rite persolvendi sacrique celebrandi in Dioecesi Kielcensi pro anno Domini [...] 1888 mandato et auctoritate [...] Thomae Theophili Kuliński, episcopi dioecesis kielcensis, concinnatus opera sac. Caroli Barcz, adm. eccl. par. in Mstyczów. Var-saviae [1887] Typis Stanisłai Niemiera 8° ss. 96.

Powtarzam układ rubryceli, której nieistotne części ulegały dotąd zmianom: zasadnicze przepisy liturgiczne na cały rok (s. 8—74).— „Dies festivi papales” (s. 75).— „Dies festivi episcopales” (s. 75—76).— „Dies festivi Imperialis Palatii” — po łacinie i po polsku (s. 76—85), w j. rosyjskim (s. 89—96).— „Tabula ortus et occasus solis” (s. 87).— „Phases lunae pro anno 1888” (s. 88).

[Cz. 2a] **Elenchus** omnium ecclesiarum et universi cleri, tam saecularis quam regularis, Dioecesis Kielcensis pro anno Domini 1888 ss. 112.

Plan elenchu jak w poz. 8.

[Cz. 2b] **Spisok** wsiem kostiełam a rawno swietskomu i monaszestwujuszczemu duchowienstwu Kieleckoj Jepar-chii na 1888 god ss. 112.

Objaśnienie jak w poz. 7.

Oprawa (całości) jak w poz. 9. Na 4 s. okł. wytłocz. w złocie „1888”.

12. [Cz. 1] **Ordo** officii divini rite persolvendi sacrique celebrandi in Dioecesi Kielcensi pro anno Domini 1889 mandato et auctoritate [...] Thomae Theophili Kuliński, episcopi dioecesis kielcensis, concinnatus opera sac. Caroli Barcz, adm.

eccl. par. in Mstyczów. Varsaviae [1889] Typis Stanislai Niemiera 8° ss. 110.

Układ wewn. rubryceli jak w poz. 11, poprzedzony uwagami autora — „Ex liturgia sacra” (s. 6—16).

[Cz. 2a] **Elenchus** omnium ecclesiarum et universi cleri, tam saecularis quam regularis, Dioecesis Kielcensis pro anno Domini 1889 ss. 112.

Rozplanowanie schematyzmu jak w poz. 8.

[Cz. 2b] **Spisok** wsiem kostielam a rawno swietskomu i monaszestwujuszczemu duchowienstwu Kieleckoj Jepar-chii na 1889 god ss. 112.

Wyjaśnienie jak w poz. 7.

Oprawa (obydwu części) jak w poz. 9. Na 4 s. okł. wyciś. w zlocie r. 1889.

13. [Cz. 1] **Ordo** officii divini rite persolvendi sacrique celebrandi in Dioecesi Kielcensi pro anno Domini 1890 mandato et auctoritate [...] Thomae Theophili Kuliński, episcopi dioecesis kielcensis, concinnatus opera sac. Caroli Barcz, adm. eccl. par. in Mstyczów. Varsaviae [1889] Typis Stanislai Niemiera 8° ss. 120.

Układ rubryceli jak w poz. 12, a ponadto „Pro anno Dni 1891 [I.I—28.II]” (s. 92—98).

[Cz. 2a] **Elenchus** omnium ecclesiarum et universi cleri, tam saecularis quam regularis, Dioecesis Kielcensis pro anno Domini 1890 ss. 112.

Plan elenchu jak w poz. 8.

[Cz. 2b] **Spisok** wsiem kostielam a rawno swietskomu i monaszestwujuszczemu duchowienstwu Kieleckoj Jepar-chii na 1890 god ss. 112.

Objaśnienie jak w poz. 7.

Oprawa (całości) jak w poz. 9. Na 4 s. okł. wytłocz. w zlocie „1890”.

14. [Cz. 1] **Ordo** officii divini rite persolvendi sacrique celebrandi in Dioecesi Kielcensi pro anno Domini 1891 mandato et auctoritate [...] Thomae Theophili Kuliński, episcopi dioecesis kielcensis, concinnatus opera sac. Caroli Barcz, adm. eccl. par. in Kromołów. Varsaviae [1890]

Typis Stanislai Niemiera 8° ss. 106, nlb. 2.

Układ wewn. rubryceli jak w poz. 11 z innowacjami: „Oratio ad sanctum Iosephum” (s. 79—80).— „Pro a. D. 1892 [1 — 31.I]” (s. 81—83).

[Cz. 2a] **Elenchus** omnium ecclesiarum et universi cleri, tam saecularis quam regularis, Dioecesis Kielcensis pro anno Domini 1891 ss. 112.

Rozplanowanie schematyzmu jak w poz. 8.

[Cz. 2b] **Spisok** wsiem kostielam a rawno swietskomu i monaszestwujuszczemu duchowienstwu Kieleckoj Jepar-chii na 1891 god ss. 112.

Wyjaśnienie jak w poz. 7.

Oprawa (obu części) jak w poz. 9. Na 4 s. okł. wyciś. w zlocie r. 1891.

15. [Cz. 1] **Ordo** officii divini rite persolvendi sacrique celebrandi in Dioecesi Kielcensi pro anno Domini 1892 [...] mandato et auctoritate [...] Thomae Theophili Kuliński, episcopi dioecesis kielcensis, concinnatus opera sac. Caroli Barcz, adm. eccl. par. in Kromołów. Varsaviae [1891] Typis Stanislai Niemiera 8° ss. 105, nlb. 2.

Układ rubryceli jak w poz. 11 z dod. „Pro a. D. 1893 [1 — 31.I]” (s. 77—80).

[Cz. 2a] **Elenchus** omnium ecclesiarum et universi cleri, tam saecularis quam regularis, Dioecesis Kielcensis pro anno Domini 1892 ss. 112.

Plan elenchu jak w poz. 8.

[Cz. 2b] **Spisok** wsiem kostielam a rawno swietskomu i monaszestwujuszczemu duchowienstwu Kieleckoj Jepar-chii na 1892 god ss. 112.

Objaśnienie jak w poz. 7.

Oprawa (całości) jak w poz. 9. Na 4 s. okł. wytłocz. w zlocie „1892”.

16. [Cz. 1] **Ordo** officii divini rite persolvendi sacrique celebrandi in Dioecesi Kielcensi pro anno Domini 1893 mandato et auctoritate [...] Thomae Theophili Kuliński, episcopi dioecesis kielcensis, concinnatus opera sac. Caroli Barcz, adm. eccl. par. in Kromołów.

Varsaviae [1892] Typis Stanislai Niemiera 8° ss. 109, nlb. 2.

Układ wewn. rubryceli jak w poz. 11, a nadto „Pro a. D. 1894” (na styczeń, s. 81–84).

[Cz. 2a] **Elenchus** omnium ecclesiarum et universi cleri, tam saecularis quam regularis, Dioecesis Kielcensis pro anno Domini 1893 ss. 109.

Rozplanowanie schematyzmu jak w poz. 8.

[Cz. 2b] **Spisok** wsiem kostiełam a rawno swietskomu i monaszestwujuszczemu duchowienstwu Kieleckoj Jeparchii na 1893 god ss. 112.

Wyjaśnienie jak w poz. 7.

Oprawa (obydwu części) jak w poz. 9. Na 4 s. okł. wyciś. w złocie r. 1893.

17. [Cz. 1] **Ordo** officii divini rite persolvendi sacrique celebrandi in Dioecesi Kielcensi pro anno Domini 1894 mandato et auctoritate [...] Thomae Theophili Kuliński, episcopi dioecesis kielcensis, concinnatus opera sac. Caroli Barcz, adm. eccl. par. in Kromołów. Varsaviae [1893] Typis Stanislai Niemiera 8° ss. 113, nlb. 2.

Układ rubryceli jak w poz. 11 z dod. „Pro a. D. 1895 [1 — 31.I]” (s. 84–87).

[Cz. 2a] **Elenchus** omnium ecclesiarum et universi cleri, tam saecularis quam regularis, Dioecesis Kielcensis pro anno Domini 1894 ss. 107.

Plan elenchu jak w poz. 8.

[Cz. 2b] **Spisok** wsiem kostiełam a rawno swietskomu i monaszestwujuszczemu duchowienstwu Kieleckoj Jeparchii na 1894 god ss. 110.

Objaśnienie jak w poz. 7.

Oprawa (całości) jak w poz. 9. Na 4 s. okł. wytłocz. w złocie „1894”.

18. [Cz. 1] **Ordo** officii divini rite persolvendi sacrique celebrandi in Dioecesi Kielcensi pro anno Domini 1895 mandato et auctoritate [...] Thomae Theophili Kuliński, episcopi dioecesis kielcensis, concinnatus opera sac. Caroli Barcz, adm. eccl. par. in Kromołów. Varsaviae [1894] 8° ss. 108, nlb. 2.

Układ wewn. rubryceli jak w poz. 11, a ponadto „Pro a. D. 1896” (na styczeń, s. 81–84).

[Cz. 2a] **Elenchus** omnium ecclesiarum et universi cleri, tam saecularis quam regularis, Dioecesis Kielcensis pro anno Domini 1895 ss. 109.

Rozplanowanie schematyzmu jak w poz. 8.

[Cz. 2b] **Spisok** wsiem kostiełam a rawno swietskomu i monaszestwujuszczemu duchowienstwu Kieleckoj Jeparchii na 1895 god ss. 111.

Wyjaśnienie jak w poz. 7.

Oprawa (obu części) jak w poz. 9. Na 4 s. okł. wyciś. w złocie r. 1895.

19. [Cz. 1] **Ordo** officii divini rite persolvendi sacrique celebrandi in Dioecesi Kielcensi pro anno Domini 1896 [...] mandato et auctoritate [...] Thomae Theophili Kuliński, episcopi dioecesis kielcensis, concinnatus opera sac. Caroli Barcz, adm. eccl. par. in Kromołów. Varsaviae [1895] Typis Stanislai Niemiera 8° ss. 110, nlb. 2.

Układ rubryceli jak w poz. 11 z dod. „Pro a. D. 1897 [1 — 31.I]” (s. 84–86).

[Cz. 2a] **Elenchus** omnium ecclesiarum et universi cleri, tam saecularis quam regularis, Dioecesis Kielcensis pro anno Domini 1896 ss. 108.

Plan elenchu jak w poz. 8.

[Cz. 2b] **Spisok** wsiem kostiełam a rawno swietskomu i monaszestwujuszczemu duchowienstwu Kieleckoj Jeparchii na 1896 god ss. 111.

Objaśnienie jak w poz. 7.

Oprawa (całości) jak w poz. 9. Na 4 s. okł. wytłocz. w złocie „1896”.

20. [Cz. 1] **Ordo** officii divini rite persolvendi sacrique celebrandi in Dioecesi Kielcensi pro anno Domini 1897 mandato et auctoritate [...] Thomae Theophili Kuliński, episcopi dioecesis kielcensis, concinnatus opera sac. Caroli Barcz, adm. eccl. par. in Kromołów. Varsaviae [1896] Typis Stanislai Niemira Filiis 8° ss. 110, nlb. 2.

Układ wewn. rubryceli jak w poz. 15, a nadto „Ex Analectis Ecclesiasticis seu

collectaneis Romanis communicantur venerabili clero dioecesis sequentia" (s. 83—86).

[Cz. 2a] **Elenchus** omnium ecclesiarum et universi cleri, tam saecularis quam regularis, Dioecesis Kielcensis pro anno Domini 1897 ss. 108.

Rozplanowanie schematyzmu jak w poz. 8.

[Cz. 2b] **Spisok** wsiem kostiełam a rawno swietskomu i monaszestwujuszczemu duchowienstwu Kieleckoj Jepar-chii na 1897 god ss. 111.

Wyjaśnienie jak w poz. 7.

Oprawa (obydwu części) jak w poz. 9. Na 4 s. okł. wyciś. w złocie r. 1897.

21. [Cz. 1] **Ordo** officii divini rite persolvendi sacrique celebrandi in Dioecesi Kielcensi pro anno Domini 1898 mandato et auctoritate [...] Thomae Theophili Kuliński, episcopi dioecesis kielcensis, concinnatus opera sac. Caroli Barcz, adm. eccl. par. in Kromołów. Varsaviae [1897] Typis Filiorum St. Niemira 8° ss. 109, nlb. 2.

Układ rubryceli jak w poz. 11 z dod. „Pro a. D. 1899” (na styczeń, s. 81—84).

[Cz. 2a] **Elenchus** omnium ecclesiarum et universi cleri, tam saecularis quam regularis, Dioecesis Kielcensis pro anno Domini 1898 ss. 111.

Plan elenchu jak w poz. 8, a nadto „Questiones pro examine theologico concursali pro anno 1898” (s. 86—88).

[Cz. 2b] **Spisok** wsiem kostiełam a rawno swietskomu i monaszestwujuszczemu duchowienstwu Kieleckoj Jepar-chii na 1898 god ss. 111.

Objaśnienie jak w poz. 7.

Oprawa (całości) jak w poz. 9. Na 4 s. okł. wytłocz. w złocie „1898”.

22. [Cz. 1] **Ordo** officii divini rite persolvendi sacrique celebrandi in Dioecesi Kielcensi pro anno Domini 1899 mandato et auctoritate [...] Thomae Theophili Kuliński, episcopi dioecesis kielcensis, concinnatus opera sac. Caroli Barcz, adm. eccl. par. in Kromołów. Varsaviae [1898] Typis Filiorum St. Niemira 8° ss. 123.

Układ wewn. rubryceli jak w poz. 11, a ponadto „Pro a. D. 1900 [1 -- 31.I]” (s. 93—96).

[Cz. 2a] **Elenchus** omnium ecclesiarum et universi cleri, tam saecularis quam regularis, Dioecesis Kielcensis pro anno Domini 1899 ss. 114.

S. 79—94 wydarte.

Rozplanowanie schematyzmu jak w poz. 8.

[Cz. 2b] **Spisok** wsiem kostiełam a rawno swietskomu i monaszestwujuszczemu duchowienstwu Kieleckoj Jepar-chii na 1899 god ss. 120.

Wyjaśnienie jak w poz. 7.

Oprawa (obu części) jak w poz. 9. Na 4 s. okł. wyciś. w złocie r. 1899.

23. [Cz. 1] **Ordo** officii divini rite persolvendi sacrique celebrandi in Dioecesi Kielcensi pro anno Domini 1900 mandato et auctoritate [...] Thomae Theophili Kuliński, episcopi dioecesis kielcensis, concin[n]atus opera sac. Caroli Barcz, adm. eccl. par. in Kromołów. Varsaviae [1899] Typis Filiorum St. Niemira 8° ss. 125.

Układ rubryceli jak w poz. 11. z następ. zmianami: przywrócona została „Tabella perpetua pridie inchoandi matutini” (s. 5).— Dod. „Pro a. D. 1901” (na styczeń, s. 94—97).

[Cz. 2a] **Elenchus** omnium ecclesiarum et universi cleri, tam saecularis quam regularis, Dioecesis Kielcensis pro anno Domini 1900 ss. 114.

Plan elenchu jak w poz. 21.

[Cz. 2b] **Spisok** wsiem kostiełam a rawno swietskomu i monaszestwujuszczemu duchowienstwu Kieleckoj Jepar-chii na 1900 god ss. 114.

Objaśnienie jak w poz. 7.

Oprawa (całości) jak w poz. 9. Na 4 s. okł. wytłocz. w złocie „1900”.

24. [Cz. 1] **Ordo** officii divini rite persolvendi sacrique celebrandi in Dioecesi Kielcensi pro anno Domini 1901 mandato et auctoritate [...] Thomae Theophili Kuliński, episcopi dioecesis kielcensis [...] concinnatus opera sac. Caroli Barcz, adm. eccl. par. in Kromołów. Varsaviae [1900] Typis Filiorum St. Niemira 8° ss. 128.

Układ wewn. rubryceli jak w poz. 11 z takimi innowacjami: autor zamieścił liczne przepisy dot. odprawiania różnych mszy św. oraz nabożeństw dodatkowych, kładąc je na początku poszcz. miesięcy.— „Pro a. D. 1902 [1 — 31.I]” (s. 99—102).

[Cz. 2a] **Elenchus** omnium ecclesiarum et universi cleri, tam saecularis quam regularis, Dioecesis Kielcensis pro anno Domini **1901** ss. 114.

Rozplanowanie schematyzmu jak w poz. 21.

[Cz. 2b] **Spisok** wsiem kostiełam a rawno swietskomu i monaszestwujuszczemu duchowienstwu Kieleckoj Jepar-chii na **1901** god ss. 114.

Wyjaśnienie jak w poz. 7.

Oprawa (obydwu części) jak w poz. 9. Na 4 s. okł. wyciś. w złocie r. 1901.

25. [Cz. 1] **Ordo** officii divini rite persolvendi sacrique celebrandi in Dioecesi Kielcensi pro anno Domini **1902** mandato et auctoritate [...] Thomae Theophili Kuliński, episcopi dioecesis kielcensis [...] concinnatus opera sac. Caroli Barcz, adm. eccl. par. in Kromolów. Varsaviae Typis Filiorum St. Niemira 8° ss. 136.

Układ rubryceli jak w poz. 24.

[Cz. 2a] **Elenchus** omnium ecclesiarum et universi cleri, tam saecularis quam regularis Dioecesis Kielcensis pro anno Domini **1902** ss. 114.

Plan elenchu jak w poz. 21.

[Cz. 2b] **Spisok** wsiem kostiełam a rawno swietskomu i monaszestwujuszczemu duchowienstwu Kieleckoj Jepar-chii na **1902** god ss. 115.

Objaśnienie jak w poz. 7.

Oprawa (całości) wsp. ozdobna w jedwab. Na 1 s. okł. wytłocz. w złocie insygnia biskupie, na 4 — 1902. Brzeży druku złoc.

26. [Cz. 1] **Ordo** officii divini rite persolvendi sacrique celebrandi in Dioecesi Kielcensi pro anno Domini **1903** mandato et auctoritate [...] Thomae Theophili Kuliński, episcopi dioecesis kielcensis, concinnatus opera sac. Caroli Barcz, adm. eccl. par. in Kromolów.

Varsaviae [1902] Typis Filiorum St. Niemira 8° ss. 143.

Układ wewn. rubryceli jak w poz. 24. Atoli ordo na początek r. 1904 obejmuje oprócz mies. stycznia także luty (s. 104—112).

[Cz. 2a] **Elenchus** omnium ecclesiarum et universi cleri, tam saecularis quam regularis, Dioecesis Kielcensis pro anno Domini **1903** ss. 114.

Rozplanowanie schematyzmu jak w poz. 21.— Na terenie diecezji znajdują się już tylko dwa klasztory: reformatów w Pilicy — z 1 zakonikiem! i norbertanek w Imbramowicach (s. 92).

[Cz. 2b] **Spisok** wsiem kostiełam a rawno swietskomu i monaszestwujuszczemu duchowienstwu Kieleckoj Jepar-chii na **1903** god ss. 115.

Wyjaśnienie jak w poz. 7.

Oprawa (obu części) jak w poz. 9. Na 4 s. okł. wyciś. w złocie r. 1903.

27. [Cz. 1] **Ordo** officii divini rite persolvendi sacrique celebrandi in Dioecesi Kielcensi pro anno Domini **1904** mandato et auctoritate [...] Thome Theophili Kuliński, episcopi dioecesis kielcensis [...] concinnatus opera sac. Caroli Barcz, adm. eccl. par. in Kromolów. Varsaviae [1903] Typis Filiorum St. Niemira 8° ss. 144.

Układ rubryceli jak w poz. 26.

[Cz. 2a] **Elenchus** omnium ecclesiarum et universi cleri, tam saecularis quam regularis, Dioecesis Kielcensis pro anno Domini **1904** ss. 116.

Plan elenchu jak w poz. 21 z następną zmianą: biogram nowego pap. Piusa X na s. 3.— W diecezji nie ma już żadnego klasztoru męskiego.

[Cz. 2b] **Spisok** wsiem kostiełam a rawno swietskomu i monaszestwujuszczemu duchowienstwu Kieleckoj Jepar-chii na **1904** god ss. 118.

Objaśnienie jak w poz. 7.

Oprawa (całości) jak w poz. 9. Na 4 s. okł. wytłocz. w złocie „1904”.

28. [Cz. 1] **Ordo** officii divini rite persolvendi sacrique celebrandi in Dioecesi Kielcensi pro anno Domini **1905** mandato et auctoritate [...] Thomae Theo-

phili Kuliński, episcopi dioecesis kielcensis [...] concinnatus opera sac. Caroli Barcz, adm. eccl. par. in Kromołów. Varsaviae [1904] Typis Filiorum St. Niemira 8° ss. 148.

Układ wewn. rubryceli jak w poz. 26.

[Cz. 2a] **Elenchus** omnium ecclesiarum et universi cleri, tam saecularis quam regularis, Dioecesis Kielcensis pro anno Domini 1905 ss. 117.

Rozplanowanie schematyzmu jak w poz. 27.

[Cz. 2b] **Spisok** wsiem kostielam a rawno swietskomu i monaszestwujuszczemu duchowienstwu Kieleckoj Jeparchii na 1905 god ss. 118.

Wyjaśnienie jak w poz. 7.

Oprawa (obydwu części) jak w poz. 9. Na 4 s. okł. wyciś. w zlocie r. 1905.

29. [Cz. 1] **Ordo** officii divini rite persolvendi sacrique celebrandi in Dioecesi Kielcensi pro anno Domini 1906 mandato et auctoritate [...] Thomae Theophili Kuliński, episcopi dioecesis kielcensis [...] concinnatus opera sac. Caroli Barcz, adm. eccl. par. in Kromołów. Varsaviae [1905] Typis Filiorum St. Niemira 8° ss. 144.

Układ rubryceli jak w poz. 26 a nadto „Ordo servandus in celebrandis missis votivis” (s. 7).

[Cz. 2a] **Elenchus** omnium ecclesiarum et universi cleri, tam saecularis quam regularis, Dioecesis Kielcensis pro anno Domini 1906 ss. 118.

Plan elenchu jak w poz. 27.

[Cz. 2b] **Spisok** wsiem kostielam a rawno swietskomu i monaszestwujuszczemu duchowienstwu Kieleckoj Jeparchii na 1906 god ss. 119.

Objaśnienie jak w poz. 7.— Jest to ostatni schematyzm tej diecezji w wersji rosyjskiej.

Oprawa (całości) jak w poz. 9. Na 4 s. okł. wyłocz. w zlocie „1906”.

30. [Cz. 1] **Ordo** officii divini rite persolvendi sacrique celebrandi in Dioecesi Kielcensi pro anno Domini 1907 mandato et auctoritate [...] Thomae Theo-

phili Kuliński, episcopi dioecesis kielcensis [...] concinnatus opera sac. Caroli Barcz, Suae Sanct. cub. int., adm. eccl. par. in Kromołów. Varsaviae [1906] Typis Filiorum St. Niemira 8° ss. 136, nlb. 2.

Układ wewn. rubryceli jak w poz. 29 z tym wyjątkiem, że „Dies festivi Imperialis Palatii” (s. 124–136) podano tylko w j. łac. i pol., bez ros.

[Cz. 2] **Elenchus** omnium ecclesiarum et universi cleri, tam saecularis quam regularis, Dioecesis Kielcensis pro anno Domini 1907 ss. 118.

Rozplanowanie schematyzmu jak w poz. 27.

Oprawa (obu części) współcz. w ppł. Na s. 1 i 4 okł. nalepione oryg. okładziny kart.

31. [Cz. 1] **Ordo** officii divini rite persolvendi sacrique celebrandi in Dioecesi Kielcensi pro anno Domini 1908 mandato et auctoritate [...] Francisci Brudzyński [...] sede vacante vicarii capitularis, administratoris dioecesis kielcensis [...] concinnatus opera sac. Caroli Barcz, Suae Sanct. cub. int., adm. eccl. par. in Kromołów. Varsaviae Typis Filiorum St. Niemira 8° ss. 148.

Układ rubryceli jak w poz. 29 z dod. „Tabella dierum in quibus conceduntur vel prohibentur missae de Requie” (s. 7).

[Cz. 2] **Elenchus** omnium ecclesiarum et universi cleri, tam saecularis quam regularis, Dioecesis Kielcensis pro anno Domini 1908 ss. 121.

Plan elenchu jak w poz. 27 a nadto: dane personalne wik. kap. Brudzyńskiego na s. 9.— Dziekani obowiązani są nadsyłać corocznie do Konsystorza Gen. w Kielcach: 1) na początku stycznia — stytystykę za rok ubiegły; 2) w maju — zmiany do schematyzmu; 3) w listopadzie — dokumentację potrzebną w celu przedłużenia jurysdykcji dla kapłanów swych dekanatów (s. 100).

Oprawa (całości) jak w poz. 30.

Prowienienca: Z księgozbioru | ks. J. Sobczyńskiego (napis majusk. piecz. podłuż. na 1 k. ochr.).

32. [Cz. 1] **Ordo** officii divini rite persolvendi sacrique celebrandi in Dioecesi

Kielcensi pro anno Domini 1909 mandato et auctoritate [...] Francisci Brudzyński [...] sede vacante vicarii capitularis, administratoris dioecesis kielcensis [...] concinnatus opera sac. Caroli Barcz, Suae Sanct. cub. int., adm. eccl. par. in Kromolów. Varsaviae [1908] Typis Filiorum St. Niemira 8° ss. 135, nlb. 2.

Układ wewn. rubryceli jak w poz. 31, ale brak „Dies festivi papales”.

[Cz. 2] **Elenchus** omnium ecclesiarum et universi cleri, tam saecularis quam regularis, Dioecesis Kielcensis pro anno Domini 1909 ss. 126.

Rozplanowanie schematyzmu jak w poz. 31.

Oprawa (obydwu części) współcz. w jedwab. Na 1 s. okł. wyciś. w złocie insygnia biskupie, a na 4 — 1909. Brzegi druku złoc.

33. [Cz. 1] **Ordo** officii divini rite persolvendi sacrique celebrandi in Dioecesi Kielcensi pro anno Domini 1910 mandato et auctoritate [...] Alexandri Kulczyński [...] sede vacante vicarii capitularis, administratoris dioecesis kielcensis, concinnatus opera sac. Caroli Barcz, Suae Sanct. cub. int., adm. eccl. par. in Kromolów. Kielciis [1909] Typis ephem. „Gazeta Kielecka” 8° ss. 121, nlb. 2.

Układ rubryceli jak w poz. 31.

[Cz. 2] **Elenchus** omnium ecclesiarum et universi cleri, tam saecularis quam regularis, Dioecesis Kielcensis pro anno Domini 1910 ss. 112.

Plan elenchu jak w poz. 27, a ponadto: dane personalne wik. kap. Kluczyńskiego (s. 9).— Powiadomienie, że dziekani mają nadsyłać do konsystorza także 4 sprawozdania z odbytych wizytacji swoich dekanatów (s. 92; por. poz. 31 cz. 2).

Oprawa (całości) jak w poz. 9. Na 4 s. okł. wytłocz. w złocie „1910”. Brzegi złoc.

34. [Cz. 1] **Ordo** officii divini rite persolvendi sacrique celebrandi in Dioecesi Kielcensi pro anno Domini 1911 mandato et auctoritate [...] Augustini Łosiński [...] episcopi dioecesis kielcensis, concinnatus opera sac. Caroli Barcz, Suae Sanct. cub. int., adm. eccl. par. in Kro-

molów. Varsaviae [1910] Typis Filiorum St. Niemira 8° ss. 202.

Układ wewn. rubryceli jak w poz. 31, a oprócz tego: „Schema ad rescindendum, quando commemoratio Ss-mi [Sacramenti] facienda vel omittenda [sit] tempore expositionis” (s. 9).— „Praenotanda” (s. 10—18).— B. wazne „varianda pro paroeciis Dioecesis Kielcensis a. D. 1911” (s. 117—174).— Ponowne podawanie w j. ros. sposobu odprawiania galówek państwowych (s. 192—202).

[Cz. 2] **Elenchus** omnium ecclesiarum et universi cleri, tam saecularis quam regularis, Dioecesis Kielcensis pro anno Domini 1911 ss. 140.

Rozplanowanie schematyzmu jak w poz. 27, a nadto dane personalne nowego bpa Łosińskiego na s. 9.

Oprawa (obu części) jak w poz. 30.

Prowienienca jak w poz. 31.

35. [Cz. 1] **Ordo** officii divini rite persolvendi sacrique celebrandi pro Dioecesi Kielcensi pro anno Domini [...] 1912 mandato et auctoritate [...] Augustini Łosiński, episcopi dioecesis kielcensis [...] concinnatus opera sac. Caroli Barcz, Suae Sanct. cub. int. Varsaviae 1911 Typis „Polak-Katolik” 8° ss. 208, nlb. 4.

Układ rubryceli jak w poz. 34 z proprium dla poszcz. parafii wiąż. (s. 125—187).— Nie ma „Dies festivi papales” i „Dies festivi episcopales”.

[Cz. 2] **Elenchus** omnium ecclesiarum et universi cleri, tam saecularis quam regularis, Dioecesis Kielcensis pro anno Domini 1912 ss. 140.

Plan elenchu jak w poz. 34.

Oprawa (całości) jak w poz. 30.

36. [Cz. 1] **Ordo** officii divini rite persolvendi sacrique celebrandi pro Dioecesi Kielcensi pro anno Domini 1913 mandato et auctoritate [...] Augustini Łosiński, episcopi dioecesis kielcensis, [...] concinnatus opera sac. Caroli Barcz, Suae Sanct. cub. int. Varsaviae [1912] Typis „Polak-Katolik” 8° ss. 212, nlb. 1.

Z okazji wyodrębnienia proprium parafialnego w osobną podczęść przypominam tu, znacznie już zmieniony, układ wewn. rubryceli ogólnej: „Ordo servandus in celebrandis missis votivis” (s. 7).— „Schema ad rescindendum, quando commemoratio Ss-mi [Sacramenti] facienda

vel omittenda [sit] tempore expositionis" (s. 8).— „Phases lunae pro anno 1913" (s. 9).— „Tabula ortus et occasus solis pro elevatione poli Varsav. gr. 52 min. 13 sec. 5" (s. 10).— „Praenotanda" (s. 11—20).— Główny zrąb rubryceli (s. 21—165).— „... Pro anno 1914..." (na styczeń i luty, s. 166—181).— „Dies festivi papales" (s. 182).— „Dies festivi Imperialis Palatii" (po łac., pol. i ros. s. 183—212).— „Dies festivi episcopales" (s. 213).

[Cz. 1a] **Varianda** pro paroeiis Dioecesis Kielcensis a. D. 1913 ss. 94.

Układ proprium od stycznia do grudnia. Podobnie było w poz. 34—35.

[Cz. 2] **Elenchus** cleri saecularis ac regularis Dioecesis Kielcensis pro anno Domini 1913 ss. 159, nlb. 1.

Rozplanowanie schematyzmu jak w poz. 34 z następ. zmianami: dział „Episcopi kielcenses" został przeniesiony na początek (s. 9—10) a statystyka ogólnodiecezjalna — „Unversum numerantur" na sam koniec (s. 160).

Oprawa (obydwu części) jak w poz. 9. Na 4 s. okł. wyciś. w złocie „1913".

37. [Cz. 1] **Ordo** officii divini rite persolvendi sacrique celebrandi pro Dioecesi Kielcensi pro anno Domini 1914 mandato et auctoritate [...] Augustini Łosiński, episcopi dioecesis kielcensis [...] concinnatus opera sac. Caroli Barcz, Suae Sanct. cub. int. Varsaviae [1914] Typis „Polak-Katolik" 8° ss. 173, nlb. 2.

Układ rubryceli jak w poz. 34, ale bez proprium parafialnego. Poza tym części szczegółowe zostały przemieszane.

[Cz. 2] **Elenchus** cleri saecularis ac regularis Dioecesis Kielcensis pro anno Domini 1914 ss. 162, nlb. 2.

Nowości w planie elenchu: „Excerpta quaedam historica de Dioecesi Kielcensi" (s. 9—10).— „Series episcoporum kielcensium, cracoviensium et administratorum, qui ab 1870 [powinno być: 1807] anno hodiernam Dioecesim Kielcensem moderabantur" (s. 11—12).— „Series officialium kielcensium [ab a. 1819]" (s. 12).

Oprawa (całości) jak w poz. 30.

D. SCHEMATYZMY JAKO WYDAWNICTWO SAMOISTNE

38. **Elenchus** venerabilis cleri saecularis ac regularis Dioecesis Kielcensis pro anno Domini 1920. Kielciis 1920 Typis Offic. Typogr. „Jedność" 8° ss. 122, nlb. 1.

K. tyt. druku wzięta z okł., gdzie występuje w brzmieniu pełniejszym.

Treść schematyzmu: biogram pap. Benedykta XV na s. 3.— „Hierarchia catholica in Polonia" (s. 4—7).— „Series episcoporum kielcensium-cracoviensium et administratorum, qui ab 1805 anno hodiernam Dioecesim Kielcensem moderabantur" (s. 8).— „Series officialium kielcensium [ab a. 1812]" (s. 9).— Dane pers. nuncjusza ap. w Polsce, a-bpa Achillesa Ratti na s. 10.— Takleż dane bpa Łosińskiego (s. 11).— „Capitulum [cathedrale]" (s. 12).— „Curia Episcopalis Kielcensis" (s. 13).— „Judicium Episcopale Kielcense..." (s. 13—14).— „Decani" (s. 14—16).— „Praeceptores] relig. et moralit. in scholis publicis" (s. 16—18).— „Capellani" (s. 19).— „Seminarium Dioecesanum" (s. 20—23).— „Ecclesiae parochiales per dioecesim" — wyliczone wg 25 dekanatów uszeregowanych niealfab. (s. 25—39).— „Capellani militares" (s. 90).— „Presbyteri emeriti" (s. 90).— „Presbyteri saecularis extra dioecesim commorantes" (s. 91).— „Elenchus cleri regularis..." (do Pi-

licy i Stopnicy powrócili reformaci; na terenie diecezji powstało kilkanaście domów zgromadzeń żeńskich — s. 91—97).— „Defuncti ex clero saeculari 1920 an." (s. 98—99).— „Questiones pro examine ad probandam scientiam vicariorum pro 1920 an." (s. 101—102).— „Specificatio alphabetica beneficiorum parochialium..." (s. 103—108).— „Specificatio alphabetica universi cleri..." (kapłani diecezjalni i zakonni — s. 109—121).— „Unversum numerantur" (s. 122).

Oprawa druku jak w poz. 30.

Proweniencja jak w poz. 31.

39. **Elenchus** venerabilis cleri saecularis ac regularis Dioecesis Kielcensis pro anno Domini 1921. 8° ss. 102, nlb. 1.

Uwaga. Egzemplarze schematyzmów kieleckich od r. 1921 do 1938 (poz. 39—56) znajdujące się w naszym zbiorze, nie posiadają okładek kart., które utraciły podczas oprawy w Włocławku. Na tych okładkach, jak to widać w poz. 38, były zamieszczone również pełne adresy wydawnicze opisywanych tu druków. Adresów tych nie ma na zachowanych ich kartach tyt. Mimo to, wykonanie graficzne i czcionka wskazują, że wszystkie one wyszły z drukarni kieleckiej „Jedność".

Układ elenchu jak w poz. 38, ale treść jego nieco uboższa. Dane osob. nuncjusza Ratti'ego położono zaraz po biogramie papieża a przed hierarchią katolicką w Polsce (s. 4).

Oprawa nowa w ppł.

40. **Elenchus** venerabilis cleri saecularis ac regularis Dioecesis Kielcensis pro anno Domini 1922. 8° ss. 100, nlb. 1.

Rozplanowanie schematyzmu jak w poz. 39.— Dane pers. nowego nuncjusza w Polsce, a-bpa Wawrzyńca Lauri na s. 4.

Oprawa jak w poz. 39.

41. **Elenchus** venerabilis cleri saecularis ac regularis Dioecesis Kielcensis pro anno Domini 1923. 8° ss. 93, nlb. 1.

Treść schematyzmu jak w poz. 38 z pewnymi jednak uszczupleniami, np. brak wykazu oficjantów kiel. — Biogram nowego pap. Piusa XI na s. 3.

Oprawa jak w poz. 39.

42. **Elenchus** venerabilis cleri saecularis ac regularis Dioecesis Kielcensis pro anno Domini 1924. 8° ss. 93, nlb. 1.

Układ elenchu jak w poz. 38 i 41, a nadto „Examen concurrentium ad beneficia” (s. 72).

Oprawa druku jak w poz. 39.

43. **Elenchus** venerabilis cleri saecularis ac regularis Dioecesis Kielcensis pro anno Domini 1925. 8° ss. 94, nlb. 1.

Rozplanowanie schematyzmu jak w poz. 42, a oprócz tego skład przywróconej do życia kapituły kol. w Wiślicy (s. 13).

Oprawa jak w poz. 39.

44. **Elenchus** venerabilis cleri saecularis ac regularis Dioecesis Kielcensis pro anno Domini 1926. 8° ss. 82, nlb. 1.

Treść schematyzmu jak w poz. 43.— Biskupstwo kieleckie, które w r. 1925 odstąpiło znaczne tereny nowej diec. częstochowskiej (Zagłębie Dąbrowskie), dzieli się na 24 dekanaty (s. 16—17 i 25—58).

Oprawa jak w poz. 39.

45. **Elenchus** venerabilis cleri saecularis ac regularis Dioecesis Kielcensis pro anno Domini 1927. 8° ss. 117, nlb. 2.

Układ elenchu jak w poz. 44, a nadto wykaz familiares papieskich oraz kano-

ków hon. kapituły kat. kieleckiej i kol. wiślickiej na s. 115—117.

Oprawa jak w poz. 39.

46. **Elenchus** venerabilis cleri saecularis ac regularis Dioecesis Kielcensis pro anno Domini 1928. 8° ss. 117, nlb. 1.

Rozplanowanie schematyzmu jak w poz. 45.

Oprawa jak w poz. 39.

47. **Elenchus** venerabilis cleri saecularis ac regularis Dioecesis Kielcensis pro anno Domini 1929. 8° ss. 104, nlb. 1.

Treść schematyzmu jak w poz. 44, a ponadto dane pers. nowego nuncjusza ap. w Polsce, a-bpa Franciszka Marmaggi (s. 4).

Oprawa druku jak w poz. 39.

48. **Elenchus** venerabilis cleri saecularis ac regularis Dioecesis Kielcensis pro anno Domini 1930. 8° ss. 104, nlb. 1.

Układ elenchu jak w poz. 47, a poza tym „Vice-decani” (s. 18).

Oprawa jak w poz. 39.

49. **Elenchus** venerabilis cleri saecularis ac regularis Dioecesis Kielcensis pro anno Domini 1931. 8° ss. 115, nlb. 2.

Rozplanowanie schematyzmu jak w poz. 48, a oprócz tego „Actionis Catholicae assistentes ecclesiastici decanales” (s. 20—21).

Oprawa jak w poz. 39.

50. **Elenchus** venerabilis cleri saecularis ac regularis Dioecesis Kielcensis pro anno Domini 1932. 8° ss. 118, nlb. 1.

Treść schematyzmu jak w poz. 49.

Oprawa jak w poz. 39.

51. **Elenchus** venerabilis cleri saecularis ac regularis Dioecesis Kielcensis pro anno Domini 1933. 8° ss. 118, nlb. 1.

Układ elenchu jak w poz. 49.

Oprawa druku jak w poz. 39.

52. **Elenchus** venerabilis cleri saecularis ac regularis Dioecesis Kielcensis pro anno Domini 1934. 8° ss. 125, nlb. 1.

Rozplanowanie schematyzmu jak w poz. 49.

Oprawa jak w poz. 39.

53. **Elenchus** venerabilis cleri saecula-

ris ac regularis Dioecesis Kielcensis pro anno Domini 1935. 8° ss. 126, nlb. 1.

Treść schematyzmu jak w poz. 49.
Oprawa jak w poz. 39.

54. **Elenchus** venerabilis cleri saecularis ac regularis Dioecesis Kielcensis pro anno Domini 1936. 8° ss. 130, nlb. 1.

Układ elenchu jak w poz. 49, a nadto dane personalne pierwszego biskupa pom. kiel. (od r. 1935) Franciszka Sonika na s. 11.
Oprawa jak w poz. 39.

55. **Elenchus** venerabilis cleri saecularis ac regularis Dioecesis Kielcensis pro anno Domini 1937. 8° ss. 219, nlb. 2.

Jest to najbogatszy w informację i statystykę z dot. schematyzmów diec. kieleckiej. Poza rozszerzoną treścią, zawartą w poz. 54, posiada on jeszcze następne elementy: „Kaplice w diecezji kieleckiej” (s. 215—219).— „Kościół filialne w diecezji kieleckiej” (s. 221).
Oprawa w druku jak w poz. 39.

56. **Elenchus** venerabilis cleri saecularis ac regularis Dioecesis Kielcensis pro anno Domini 1938. 8° ss. 219, nlb. 2.

Rozplanowanie i bogactwo treściowe jak w poz. 55, a więc także „Kaplice w diecezji kieleckiej” (s. 215—219) a „Kościół filialne w diecezji kieleckiej” s. 221).— Oprócz tego: dane pers. nowego nuncjusza ap. w Polsce, a-bpa Filipa Cortesi na s. 4 oraz także wiadomości dot. wik. kap. diec. kiel. (od r. 1937), bpa Sonika (s. 11).
Oprawa jak w poz. 39.

57. **Katalog** duchowieństwa i parafii Diecezji Kieleckiej za rok 1946. Kielce 1946 Nakł. Kurii Diec. (Druk. „Jedność”) 8° ss. 206, nlb. 2.

„Katalog niniejszy uwzględnia na ogół stan diecezji z dnia 1 stycznia 1946 r. [...] Stan personalny duchowieństwa odnosi się do dnia 1 maja 1946 r.” (s. 4).

Z treści — „Patroni diecezji kieleckiej: św. Stanisław bp m. i św. Wojciech bp m.” (s. 5).— Biogram pap. Piusa XII na s. 6.— Dane pers. prym. kard. Augusta Hlonda i metrop. krak., kard. Adama Sapiehy (s. 7).— Biogram bpa kiel. (od r. 1938) Czesława Kaczmarska, z herbem u góry, co powtórzy się w nast. katalogu (s. 11).— Pełny skład członków kapituły kat. (s. 14—15) i kol. w Wiślicy (s. 16)— prałatów oraz kanoników, grem. i hon.— Die-

cezja jest podzielona na 23 dekanaty (s. 22—24).— Katecheci w szkołach średnich i powszechnych (s. 27—30).— Obfita informacja odnośnie organizacji terytorialnej — dekanalnej i parafialnej (s. 31—168).— „Kościół filialne” (s. 169).— „Kaplice” (s. 169—175).— „Zmarli kapłani diecezji kieleckiej 1939—1946” (s. 179—182).— „Zakony” (s. 182—187).— „Statystyka diecezjalna [s] (s. 189—190).— „Spis księży diecezji [s] kieleckiej według lat święceń...” (s. 190—196).— „Spis treści” — dopiero pierwszy w schematyzmach tej diecezji (s. 208).
Oprawa jak w poz. 39.

58. **Katalog** duchowieństwa i parafii Diecezji Kieleckiej za rok 1958. Kielce 1959 Nakł. Kurii Diec. (RSW „Prasa”) 8° ss. 269, nlb. 3.

„Katalog niniejszy uwzględnia na ogół stan diecezji z dnia 1 listopada 1958 r.” (s. 4).

Układ i wartość źródłowa schematyzmu jak w poz. 57.— Nowe elementy: biogram nowego pap. (od r. 1958) Jana XXIII na s. 6.— Biogram prym., kard. Stefana Wyszyńskiego, z herbem u góry (s. 7).— Personalna nowego bpa pom. kiel. Jana Jaroszewicza (s. 9).— „Biskupi sufragani kieleccy” (s. 11).— Diecezja dzieli się na 27 dekanatów (s. 35—39, 40—210).— Świeże dane: „Zmarli kapłani diecezji kieleckiej (1946—1958)” (s. 225—228).— „Statystyka diecezjalna” (s. 234—235).

Oprawa w druku w pi.
Prowienienca: *Własność | Kurii Diecezjalnej | Włocławek* (piecz. na 1 s. okł. kart.).

59. **Katalog** duchowieństwa i parafii Diecezji Kieleckiej na rok 1964. Kielce 1964 Nakł. Kurii Diec. (MZG) 8° ss. 245, nlb. 3.

„Katalog niniejszy uwzględnia na ogół stan diecezji na dzień 5 maja 1964” (s. 4).

Rozplanowanie i wartość schematyzmu jak w poz. 57—58.— Ze zmienionej treści: biogram nowego pap. Pawła VI (od r. 1963) na s. 6.— Bp pom. Jaroszewicz — administratorem ap. diecezji (s. 8).— Dane osob. nowego (od 1960) bpa pom. kiel. Edwarda Muszyńskiego (s. 9).— „Zmarli kapłani diecezji kieleckiej 1958—1964” (s. 209—210).— „Statystyka diecezjalna” (s. 218—219).

Uwaga. Schematyzmy kieleckie nie podały dotąd wszystkich miejscowości diecezji oraz kapłanów — ofiar ostatniej wojny.

Oprawa jak w poz. 58.
Prowienienca: *Kuria Diecezjalna | Włocławska* (piecz. na s. 1, 3 i in.).

XV. DIECEZJA I ARCHIDIECEZJA KRAKOWSKA

1. DIECEZJA KRAKOWSKA

Uwaga. Diecezja krakowska została założona w r. 1000.

B. SCHEMATYZMY W ŁĄCZNOŚCI Z RUBRYCELAMI

1. [Cz. 1] **Ordo officii divini pro Diaecesi Cracoviensi** [...] ad annum Domini MDCCXCI [...] conscriptus per [...] Thomam Mączyński c[an.] s. G[eorgii], v-dec. cath. crac. Cracoviae [1790] Typis Scholae Princ. Regni Univ. Crac. 16° nlb.

[Cz. 2. Zaczątek **schematyzmu**].

„Catalogus praelatorum & canonicorum ecclesiae Cathedralis Cracoviensis” (c.d., nlb.).— „Praelati et canonici ecclesiae insignis Collegiatae Sandomiriensis” (c.d.,

nlb.).— „Elenchus cleri vita functi Dioecesis Cracoviensis” (z l. 1788—1790, c.d., nlb.).

Z wykazu zmarłych wynika, że zaczątek schematyzmu nie był drukowany po rubryceli na r. 1790.

Na końcu znajduje się „Tabula ortus & occasus solis, ad informandum cursum horologiorum inserviens, pro elevatione poli 50 graduum”, podawana przez długie lata także w następ. stuleciu, a po niej „Supplementum ad Directorium a. 1791”, nlb.

Oprawa nowa w ppł.

Prowieniecja: J[osephus] Różycki [CM].

2. DIECEZJA KRAKOWSKO-KIELECKA

Uwaga. W ciągu I połowy XIX w. b. okrojone przy wielu okazjach biskupstwo krakowskie obejmowało tylko mały teren Rzeczypospolitej Krakowskiej i obszerniejszy od niego region kielecki, przynależny do Królestwa Polskiego. Zresztą obydwie części diecezji znajdowały się od r. 1833 przeważnie pod innym zarządem, oddalając się coraz bardziej od siebie.

2. [Cz. 1] **Ordo divini officii ad usum universi cleri Dioecesis Cracoviensis** [...] pro anno Christi MDCCCXXVIII [...] auctoritate et mandato [...] Joannis Pauli Pawęza Woronicz episcopi cracoviensis, nominati archiepiscopi varsaviensis, primatis et senatoris Regni [...] propositus a Joanne Nep. Pysch v-dec. ec[cl.] cath. cr[ac.] B.m.r. 16° s. 1—72.

Z treści — „Festa aulica imperatoriae ac regiae domus per Imperium Ros[s]iacum et Regnum Poloniae celebranda [ac] in Libera Republica Cracoviensi” (s. 3—4), zamieszczone również przez nast. lata.— „Aditame[n]tum initiale 1829 anni [I.I — 14.II]” (s. 70—72).

[Cz. 2] **Elenchus cleri saecularis et regularis Dioecesis Cracoviensis** (c.d. s. 73—139, nlb. 1).

„Phases lunae” (s. 137—139), podawane również w nast. latach.

Uwaga. Schematyzm ten i następne wyróżniają nie tylko obie części biskupstwa — krakowską i kielecką, ale nawet w samym

Wolnym Mieście dalsze dwie podczęści: a) miasto i przedmieścia oraz b) prowincję.

A zatem elenchus uwzględnia — 1) w mieście Krakowie i na przedmieściach (s. 73—98); katedrę z jej duchowieństwem, zarząd diecezji z konsystorzem gen. na czele, seminarium duch., kolegiaty i kościoły parokiackie, parafialne, pomocnicze, klasztorne, liczne konwenty zakonne męskie i żeńskie.— 2) „Ecclesiae parochiales et regulares in territorio Liberae ac Independentis Strictae Neutralis Urbis Cracov[iensis]” (s. 99—103) — 3) dekanaty wiejskie, a w nich parafie i klasztory.— 3) „Ecclesiae parochiales et regulares in Palatinatu Cracoviensi (s. 104—135) — część kielecka diecezji z kolegiatą, konsystorzem for. i seminarium na miejscu, z kilku kolegiatami znesionymi (w r. 1819) w terenie, 18 dekanatami, a w nich parafiami, klasztorami, istniejącymi i supremowanymi.

Oprawa (całości) nowa w ppł.

3. [Cz. 1] **Directorium** [...] officii divini [...] ad usum universi cleri saecularis Dioeceseos Cracoviensis pro anno [...] MDCCCXXVIII [...] concinnatum ope-

ra Joannis Nep. Pysch can. hon., v-dec. cath. crac. Cracoviae [1837] Typis Josephi Czech 8° s. 1—64.

„Additamentum initiale 1839 anni [I.I — 3.II]” (s. 63—64).

W druku brakuje przynajmniej 1 k. rubryceli i całego schematyzmu.

Oprawa nowa w ppł.

4. [Cz. 2] **Consignatio** cleri saecularis ac regularis Dioecesis Cracoviensis [pro anno 1839] 8° (c.d. s. 81—160).

Brak cz. 1 czyli rubryceli.

Układ schematyzmu jw. w elenchu na 1828. A więc dane statystyczne w samym Krakowie i jego przedmieściach znajdują się na s. 81—106, na prowincji Wolnego Miasta — s. 107—113 oraz w kieleckiej większości diecezji — s. 113—141.

W consignatio nie ma już mowy o oficjalacie for. kieleckim. Ale za to Konsystorz Kielecki posiada rangę generalnego, a tamtejsza kolegiata zaopatrzona jest w tytuł „insignis” (s. 93—94).

Po raz pierwszy w naszym zbiorze schematyzm krakowski posiada indeksy — „Specificatio alphabetica universi cleri saecularis” (s. 149—153), „Specificatio beneficiorum” (s. 154—156) i „Clerus regularis” (s. 157—160), wszystkie trzy w porządku alfab.

Oprawa nowa w ppł.

5. [Cz. 2] **Elenchus** universi cleri Dioecesis Cracoviensis [pro anno 1840] 16° (c.d. s. 97—193, nlb. 1, 1—4).

W druku brakuje cz. 1 — rubryceli.

Rozplanowanie schematyzmu jak w r. 1839 (poz. 4). Odmiany i poszerzenia są następujące: indeksy osobowe idą bezp. po sobie. — „Festa aulica imperatoriae ac regiae domus per Imperium Rossiacum et Regnum Poloniae celebranda” (s. 187—190). — „Dzieła duchowne znajdujące się w księgarni Józefa Czecha w Krakowie przy ulicy Grodzkiej pod liczbą 26—27” (s. 1—4).

Oprawa współcz. ozdobna w tekt.; na 1 s. okł. wyciś. w złocie 3 korony, na 4 — 1840. Brzegi druku złoc.

6. [Cz. 1] **Directorium** [...] officii divini [...] ad usum universi cleri saecularis Dioeceseos Cracoviensis pro anno [...] MDCCCXLII [...] concinnatum opera Ioannis Nep. Pysch v-dec. cath. crac., can. hon. kiel. Cracoviae Typis Josephi Czech 16° s. 1—94.

„Additamentum initiale pro anno 1843 [I.I—1.III]” (s. 77—81). — „Decreta et aliae scitu necessariae resolutiones” (s. 82—94).

U w a g a. W diec. krakowskiej redagowaniem rubryceli również zajmował się z reguły wicedziekan katedry czyli dziekan kolegium wikariuszów. Wynika to m. in. z zamieszczonego tu pisma bpa Ludwika Stanisława Łętowskiego, wik. ap. diecezji, dat. 1 X 1841: „... Requrentes adm. rndum ecclesiae nostrae cathedralis vice-decanum, pro tempore existentem, uti perpetuum lege dioeciesana officii divini directorem, quatenus in compilando Directorio eodem, ad praesentem ordinatinem et determinationem nostram, semper attendat, officiorumque noviter introductorum, propria iuxta authentica exemplaria cum probatis Breviariis Romanis omnino concordantia, sufficienti in copia reimprimi curet...” (s. 93—94).

[Cz. 2] **Elenchus** universi cleri Dioecesis Cracoviensis (c.d. s. 95—190, nlb. 1).

W egz. tym brakuje s. 123—126.

Układ schematyzmu jw., a więc dane dla Wolnego Miasta Krakowa na s. 95—126 a dla okręgu kieleckiego — s. 127—159. — „Index rerum hujus elenchi” (s. 183—184). Jest to najstarszy, znany mi, spis rzeczy w schematyzmie diec. krakowskiej.

Oprawa nowa w ppł.

7. **Elenchus** universi cleri Dioecesis Cracoviensis (pro anno 1843). B.m.r. 16° ss. 102, nlb. 1.

Druk ten jest chron. pierwszym schematyzmem diec. krak. wydanym samoistnie, poza rubrycelą.

Brak pierwszej zadruk. okł.

Rozplanowanie elenchu jw. Posiada on również spis rzeczy (s. 95—96).

Oprawa nowa w ppł.

8. **Catalogus** universi cleri saecularis et regularis Dioeceseos Kielcensio-Cracoviensis pro anno Domini 1845. [Na s. 1] Elenchus [...] B.m.r. 16° ss. 98, nlb. 1.

Układ schematyzmu jw., zatem dla okręgu krakowskiego na s. 1—31, dla obszaru kieleckiego — 31—65. — „Index rerum hujus elenchi” (s. 91—92).

Oprawa współcz. ozdobna w tekt. Na 4 s. okł. 3 korony.

Pro w e n i e n c j a: Kolegium wikariuszy katedry wrocławskiej, o czym świadczy nie znana dotąd owal. piecz. tejże instytucji, odcisł. 2 razy na s. 1 k. ochr.

3. KRAKOWSKA CZYLI AUSTRIACKA CZĘŚĆ DIECEZJI

Uwaga. W r. 1846 Wolne Miasto Kraków zostało wcielone do monarchii austriackiej. W następstwie tego ta niewielka część d. rozległej diecezji stała się oddzielną jednostką administracyjną, zarządzaną do r. 1880 przez wikariuszów kap. i ap.

Zarząd tej części diecezji drukował schematyzmy najczęściej osobno od rubrycel. Księgozbiór Archiwum Włocławskiego posiada w tym względzie głównie wartościowsze dla historii schematyzmy.

9. **Elenchus** universi cleri Dioeceseos Cracoviensis anno **1851**. B.m.r. 8° ss. 51.

W egz. brak pierwszej zadruk. okł.

Z treści — „Statistica [generalis]” (s. 41).— „Specificatio alphabetica cleri saecularis” (s. 45—47).— „[Takaz dla] Clerus regularis” (s. 48—50).— „[Podobna] Specificatio beneficiorum” (s. 50—51).

Oprawa nowa w ppł.

10. [Cz. a] **Elenchus** universi cleri Dioecesis Cracoviensis anno **1852**. B.m.r. 8° ss. 54.

Brak pierwszej zadruk. okł.

[Cz. b] **Elenchus** cleri partis Dioecesis Kielcensio-Cracoviensis in Regno Poloniae sitae pro anno **1852** ss. 38, nlb. 1.

„Universim numerantur” czyli statystyka diec. kiel.-krak. (s. 33).

Wspólny schematyzm dla rozłączonych obu części diecezji został wydrukowany ze względów tradycyjnych, a może jeszcze bardziej z powodu trudności technicznych. **Elenchus** dla obydwu części biskupstwa znajdujemy jeszcze poniżej, w poz. 11 i 15—16.

Oprawa (obydwu podczęści) nowa w ppł.

11. [Cz. 1] **Directorium** [...] officii divini [...] ad usum universi cleri saecularis Dioeceseos Kielcensio-Cracoviensis pro anno **1855** [...] concinnatum opera Mathiae Kluba v-dec. cath. crac. Varsaviae [1854] Ad S. Crucem 8° ss. 58, nlb. 4.

„Pro ecclesia Collegiata Kielcensi et clero eidem ecclesiae adscripto” (s. 53—56).— „Additamentum pro anno 1856 [I.I — 6.II]” (s. 59—62).

Nieliczne zapiski duszpasterskie i obserwacje natury atmosferycznej nie zid. właściciela rubryceli.

[Cz. 2a] **Elenchus** cleri partis Dioecesis Cracoviensis sub dominio Caesareo-Austriaco sitae anno [...] **1855**. Craco-

viae 1854 Typis „Czas” Sumpt. Mathiae Kluba v-dec. cath. crac. 8° ss. 59.

Układ schematyzmu jw.— Ponadto po raz pierwszy zamieszczono w nim alfab. spis zakonnic — „Moniales” (s. 55—58).

[Cz. 2b] **Elenchus** universi venerabilis cleri saecularis et regularis ejus partis Dioecesis Kielcensio-Cracoviensis, quae in Regno Poloniae sita est, pro anno Domini **1855** ss. 76, nlb. 2.

K. tyt. na s. 5.— Pierwszy raz umieszczone personalia pap. Piusa IX na s. 1.— „Hierarchia Romano-Catholica in Regno Poloniae” (s. 2—4).— Dalsza treść elenchu jw.

Oprawa (całości) nowa w ppł.

11a. **Elenchus** cleri partis Dioecesis Cracoviensis sub dominio Caesareo-Austriaco sitae anno [...] **1855**. Cracoviae 1854 Typis „Czas” Sumpt. Mathiae Kluba v-dec. cath. crac. 8° ss. 59.

Jest to drugi egz. poz. 11 [cz. 2a].

Oprawa w ppł.

12. **Elenchus** cleri partis Dioecesis Cracoviensis sub dominio Caesareo-Austriaco sitae anno [...] **1857**. Cracoviae [1856] Typis „Czas” Sumpt. Mathiae Kluba v-dec. cath. crac. 8° ss. 64.

Rozplanowanie elenchu jw. w poz. 10.— Jurysdykcja diecezjalna rozłożona na dwie instytucje: „Consistorium Generale Cracoviense” (s. 6—8) i „Judicium Episcopale Causarum Matrimonialium” (s. 8).

Oprawa nowa w ppł.

13. **Elenchus** cleri partis Dioecesis Cracoviensis sub dominio Caesareo-Austriaco sitae anno [...] **1858**. Cracoviae [1857] Typis Caroli Budwejsler et Soc. Sumpt. Mathiae Kluba v-dec. cat[h.] crac. 8° ss. 66.

Układ schematyzmu jw.— Nadto „Judicium Metropolitanum II Instantiae Causarum Matrimonialium” (s. 10).

Oprawa nowa w pł.

Proweniencja: *Ex lib[rus] Jos[ephi] Pawlicki [CM]* (2 s. oryg. okł. kart.).

14. **Elenchus** cleri partis Dioecesis Cracoviensis sub dominio Caesareo-Austriaco sitae anno [...] **1859**. Cracoviae [1858] Typis Caroli Budweiser Sumpt. Mathiae Kluba v-dec. cat[h.] crac. 8° ss. 72.

Układ elenchu jw.

Oprawa nowa w pł.

15. [Cz. a] **Elenchus** cleri partis Dioecesis Cracoviensis sub dominio Caesareo-Austriaco sitae anno [...] **1860**. Cracoviae [1859] Typis Josephi Czech dir. Francisco Mikulski Sumpt. Mathiae Kluba v-dec. cath. crac. 8° ss. 77.

[Cz. b] **Elenchus** universi venerabilis cleri saecularis et regularis ejus partis Dioecesis Kielcensio-Cracoviensis, quae in Regno Poloniae sita est, pro anno Domini **1860** ss. 76.

K. tyt. części b na s. 5.

Rozplanowanie obu połów schematyzmu jw.— W części kieleckiej po raz pierwszy widnieje biogram pap. Piusa IX (s. 1) oraz „Hierarchia Romano-Catholica in Regno Poloniae” (s. 2—4).

Oprawa (całości) nowa w pł.

16. [Cz. a] **Elenchus** cleri partis Dioecesis Cracoviensis sub dominio Caesareo-Austriaco sitae anno [...] **1861**. Cracoviae [1860] Typis Caroli Budweiser Sumpt. Mathiae Kluba v-dec. cat[h.] crac., can. h. cath. lubl. 8° ss. 71.

[Dod.] **Szematyzm** szkół ludowych i ich nauczycieli pod kierunkiem Konsystorza Jeneralnego Dyecezyi Krakowskiej na rok **1861**. Kraków. Czcion. Karola Budweisera 8° ss. 31, nlb. 1.

Dodatek, występujący tu po raz pierwszy, stanowi ważne źródło do dziejów szkolnictwa na terytorium b. Rzeczypospolitej Krakowskiej.

[Cz. b] **Elenchus** universi venerabilis cleri saecularis et regularis ejus partis Dioeceseos Kielcensio-Cracoviensis, quae in Regno Poloniae sita est, pro anno Domini **1861** ss. 84.

Część b spotykamy ostatni raz wspólnie z cz. a, odnoszącą się do okręgu d. Wolnego Miasta Krakowa.— Jej k. tyt. znajduje się na s. 9.— Zaczyna się, jak w poz. 14, danymi dot. papieża i hierarchii w Król. Kongr. (s. 1—4), po czym następuje, po raz pierwszy w schematyzmach tej diecezji, „Series chronologica antistitum qui inde a primordiis introductae in Poloniae orthodoxae religionis peraugustam sedem praesuleam Cracoviensem successive occuparunt” (s. 5—8). Pierwszych siedmiu ordynariuszów krak. nazywa katalog arcybiskupami.

Oprawa (obu części) wsp. ozdobna w tekt.

17. **Elenchus** venerabilis cleri, tam saecularis quam regularis, partis Dioecesis Cracoviensis Imperio Caesareo-Austriaco in civilibus subjectae et scholarum in eadem existentium anno [...] **1863**. Cracoviae 1863 Typis Caroli Budweiser Sumpt. Mathiae Kluba v-dec. cat[h.] crac., can. h. cath. lubl. 8° ss. 58.

Układ schematyzmu jw.

[Dod.] **Szematyzm** szkół ludowych i nauczycieli pod kierunkiem Konsystorza Jeneralnego Dyecezyi Krakowskiej na rok **1863**. Kraków [1863] Czcion. Karola Budweisera 8° ss. 19.

„Wykaz nauczycieli i nauczycielek w porządku abecadlowym” (s. 17—19), podawany także w nast. latach.

Oprawa nowa w pł.

18. **Elenchus** venerabilis cleri, tam saecularis quam regularis, partis Dioeceseos Cracoviensis Imperio Caesareo-Austriaco in civilibus subjectae et scholarum in eadem existentium anno [...] **1865**. Cracoviae [1865] Typis Caroli Budweiser Sumpt. Mathiae Kluba v-dec. cath. crac., can. h. lubl., presb. jub. 8° ss. 109.

Miasto Kraków, razem z przedmieściami, jest podzielone na 2 dekanaty.— Autor podał w schematyzmie krótką historię poszcz. kościołów parafialnych, filialnych i klasztornych.

[Dod.] **Szematyzm** szkół ludowych i nauczycieli pod kierunkiem Konsystorza Jeneralnego Dyecezyi Krakowskiej

na rok 1865. Kraków. Czcion. Karola Budweisera 8° ss. 31.

Oprawa nowa w pi.

19. **Elenchus** venerabilis cleri, tam saecularis quam regularis, partis Dioeceseos Cracoviensis Imperio Caesareo-Austriaco in civilibus subjectae et scholarum in eadem existentium anno [...] 1866. Cracoviae 1866 Typis Caroli Budweiser 8° ss. 126.

Elenchus zawiera opisy kościołów jw.

[Dod.] **Szematyzm** szkół ludowych i nauczycieli pod kierunkiem Konsystorza Jeneralnego Dyecezyi Krakowskiej na rok 1866. Kraków 1866 Czcion. Karola Budweisera 8° ss. 40.

W dodatku, przed indeksem nauczycielstwa, zamieszczono po raz pierwszy „spis miejsc”, w których istnieją szkoły (s. 30—31).— „Podania peryodyczne w sprawach szkolnych” (s. 37—40).

Oprawa nowa w ppi.

Proweniencja: Ks. Chodyński (piecz. na k. tyt.).

20. **Elenchus** venerabilis cleri, tam saecularis quam regularis, partis Dioeceseos Cracoviensis Imperio Caesareo-Austriaco in civilibus subjectae et scholarum in eadem existentium anno [...] 1868. Cracoviae 1868 Typis Caroli Budweiser 8° ss. 73.

[Dod.] **Szematyzm** szkół ludowych i nauczycieli pod kierunkiem Konsystorza Jeneralnego Dyecezyi Krakowskiej na rok 1868. Kraków 1868 Czcion. Karola Budweisera 8° ss. 29.

Rozplanowanie schematyzmu i dodatku jw.

Oprawa nowa w ppi.

21. [Cz. 1] **Directorjum** divini officii recitandi sacrique faciendi [...] pro anno [...] MDCCCLXXI concinnatum opera Vincentii Piksa. Kielcis 1871 Typis Eduardi Kołakowski 8° ss. 91, nlb. 1.

„Interim pro anno bissextilli 1872 [I.I — 16.II]” (s. 74—76).— Między s. 2 a 3 włożono „Additamentum novum” liczące własnych s. 10.

[Cz. 2] **Elenchus** venerabilis cleri, tam saecularis quam regularis, partis Dioeceseos Cracoviensis Imperio Caesareo-Austriaco in civilibus subjectae et scholarum in eadem existentium anno [...] 1871. Cracoviae 1870 Typis Caroli Budweiser 8° ss. 76, nlb. 1.

„Festa aulica” (s. 77).

[Dod. do cz. 2] **Szematyzm** szkół ludowych i nauczycieli w Dyecezyi Krakowskiej na rok 1871 ułożony i wydany przez Konsystorz Jeneralny Dyecezyi Krakowskiej. Kraków 1871 Czcion. Karola Budweisera 8° ss. 27, nlb. 2.

„Wykaz statystyczny szkół ludowych i nauczycieli w dyecezyi krakowskiej, tudzież młodzieży do tychże szkół na naukę uczęszczającej” (s. 28—29).

Jest to już ostatnia chron. część elenchu szkolnego w tutejszym zbiorze schematyzmów.

Oprawa (obu części) nowa w ppi.

Proweniencja: X. Tomicki (k. tyt.).— Ks. Chodyński (piecz. na k. tyt.).

22. **Elenchus** venerabilis cleri, tam saecularis quam regularis, partis Dioeceseos Cracoviensis Imperio Caesareo-Austriaco in civilibus subjectae anno [...] 1875. Cracoviae 1874 Typis Univ. Jagell. prov. Ignatio Stelcel 8° ss. 83.

Ogólna statystyka diecezjalna i zakonna na s. 66—68.

Oprawa współcz. ozdobna w pi. Na 1 s. okł. wytłocz. w złocie 3 korony, na 4 — 1875. Wyk. M. Zenczykowski | intrologator | w Krakowie (1 k. ochr.).

23. **Elenchus** venerabilis cleri, tam saecularis quam regularis, partis Dioeceseos Cracoviensis Imperio Caesareo-Austriaco in civilibus subjectae anno [...] 1879. Cracoviae 1879 Typis Univ. Jagell. prov. Ignatio Stelcel 8° ss. 88.

Statystyka ogólna na s. 71—73.

Oprawa nowa w ppi.

24. **Elenchus** venerabilis cleri, tam saecularis quam regularis, partis Dioeceseos Cracoviensis Imperio Caesareo-Austriaco in civilibus subjectae anno [...] 1880. Cracoviae 1880 Ex typogr. ephem. „Czas” prov. Josepho Łakociński 8° ss. 95.

U w a g a. Z objęciem rządów diecezji przez bpa Albina Dunajewskiego w r. 1879 miejsce „Consistorii Generalis Cracoviensis” zajęła „Curia Episcopalis Dioecesis Cracoviensis”, składająca się również z właściwej kurii i sądu czyli trybunału biskupiego.

„Series chronologica antistitum Cracoviensium” (s. 4—7). Biskupom od XIII w. nadano nazwiska w dzis. brzmieniu! — Statystyka ogólna na s. 79—81.

O p r a w a współcz. ozdobna w tekt. Na 1 s. okł. wytłocz. w złocie 3 korony, na 4 — 1880.

4. KIELECKA CZYLI POLSKA ALBO ROSYJSKA CZĘŚĆ DIECEZJI

Uwaga. Od czasu stłumienia powstania listopadowego (1832) rząd rosyjski ograniczał jurysdykcję Krakowa nad terytorium kieleckim, a po zgnieceniu powstania styczniowego (1864) uznawał obszar ten za odrębną diecezję. (Biskupstwo kieleckie zostało wskrzeszone dopiero w r. 1882). W pierwszej fazie nin. okresu administracja ta nosiła nazwę diecezji kielecko-krakowskiej, natomiast w drugiej — krakowsko-kieleckiej.

25. [Cz. 2] **Elenchus** universi cleri Dioecesis Kielcenso-Cracoviensis pro anno Domini 1851. 8° ss. 35, nlb. 5.

W tut. egz. brak pierwszej zadruk. okł.

Z treści — Statystyka ogólna — „Universum numerantur” (s. 29—30).— „Specificatio beneficiorum” (s. 31—32).— „Specificatio alphabetica cleri saecularis” (s. 33—35).— „Clerus regularis” (s. 36).— „Imperialis ac regalis Palatii dies festivi” (s. 37—38).

O p r a w a nowa w ppł.

26. [Cz. 2] **Elenchus** cleri partis Dioecesis Kielcenso-Cracoviensis in Regno Poloniae sitae pro anno 1852. 8° ss. 38, nlb. 1.

Jest to drugi egz. poz. 10 [cz. b].

O p r a w a nowa w ppł.

27. [Cz. 2] **Elenchus** cleri ejus partis Dioecesis Kielcenso-Cracoviensis, quae in Regno Poloniae sita est, pro anno 1853. 8° ss. 73.

W naszym egz. brakuje pierwszej zadruk. okł.

U k ł a d schematyzmu jak w poz. 25.

O p r a w a nowa w ppł.

28. [Cz. 2] **Elenchus** cleri ejus partis Dioecesis Kielcenso-Cracoviensis, quae in Regno Poloniae sita est, pro anno 1854. 8° ss. 76.

W egz. brak pierwszej zadruk. okł.

K. tyt. na s. 5.— Pierwszy raz podany biogram pap. Piusa IX na s. 1.— „Hierarchia Romano-Catholica in Regno Poloniae” (s. 2—4).— Dalsze rozplanowanie elenchu jw.

O p r a w a nowa w ppł.

Uwaga. Schematyzm na rok 1855 dla tej części diecezji krak. figuruje powyżej w poz. 11 [cz. 2b].

29. **Elenchus** universi venerabilis cleri saecularis et regularis ejus partis Dioecesis Kielcenso-Cracoviensis, quae in Regno Poloniae sita est, pro anno Domini 1856. 8° ss. 72.

Egz. nie posiada pierwszej zadruk. okł.

K. tyt. na s. 5.

U k ł a d schematyzmu jak w poz. 28.

O p r a w a nowa w ppł.

30. [Cz. 1] **Directorium** [...] officii divini [...] ad usum universi cleri saecularis Dioeceseos Kielcenso-Cracoviensis pro anno 1857 [...] opera Mathiae Kluba v-dec. cath. crac. concinnatum. [Na okł.] Ordo divini officii ad usum Dioecesis Kielcenso-Cracoviensis. Varsaviae [1856] Ad S. Crucem 8° ss. 58.

„Additamentum pro anno 1858 [I.I — 14.II]” (s. 53—56).

[Cz. 2] **Elenchus** universi venerabilis cleri saecularis et regularis ejus partis Dioecesis Kielcenso-Cracoviensis, quae in Regno Poloniae sita est, pro anno Domini 1857 ss. 71, nlb. 8.

K. tyt. na s. 5.

U k ł a d schematyzmu jw.

O p r a w a (obydwu części) współcz. ozdobna w tekt. Brzegi druku złoc.

31. [Cz. 1] **Directorium** [...] officii divini [...] ad usum universi cleri saecularis Dioeceseos Kielcenso-Cracoviensis pro anno 1858 [...] opera Mathiae Kluba

v-dec. cath. crac. concinnatum. [Na okł.] Ordo divini officii ad usum Dioecesis Kielcenso-Cracoviensis. Varsaviae [1857] Ad S. Crucem 8° ss. 56.

„Additamentum pro anno 1859 [I.I — 15.II]” (s. 51—54).

[Cz. 2] **Elenchus** universi venerabilis cleri saecularis et regularis ejus partis Dioecesis Kielcenso-Cracoviensis, quae in Regno Poloniae sita est, pro anno Domini 1858 ss. 75, nlb. 8.

K. tyt. na s. 5.

Rozplanowanie elenchu jw.

Oprawa (całości) współcz. ozdobna w tekst. Brzegi złoc.

32. [Cz. 1] **Directorium** [...] officii divini [...] ad usum universi cleri saecularis Dioeceseos Kielcenso-Cracoviensis pro anno 1859 [...] opera Mathiae Kluba v-dec. cath. crac. concinnatum. [Na okł.] Ordo divini officii ad usum Dioecesis Kielcenso-Cracoviensis. Varsaviae Ad S. Crucem 8° ss. 60.

„Additamentum pro anno 1860 [I.I — 17.II]” (s. 52—56).— „Festa autem olim sublatā, in quibus cum strictissima obligatione ecclesiarum rectores pro parochianis Sacrum absolvere tenentur, sunt sequentia” (s. 60).

[Cz. 2] **Elenchus** universi venerabilis cleri saecularis et regularis ejus partis Dioecesis Kielcenso-Cracoviensis, quae in Regno Poloniae sita est, pro anno Domini 1859 ss. 75, nlb. 8.

K. tyt. na s. 5.

Układ schematyzmu jw.

Oprawa (obu części) współcz. ozdobna w tekst. Brzegi złoc.

33. [Cz. 1] **Directorium** [...] divini officii [...] ad usum universi cleri saecularis Dioeceseos Kielcenso-Cracoviensis pro anno [...] 1860 opera Mathiae Kluba concinnatum. [Na okł.] Ordo divini officii ad usum Dioecesis Kielcenso-Cracoviensis. Varsaviae [1859] Ad S. Crucem 8° ss. 60.

„Additamentum pro anno 1861 [I.I — 28.II]” (s. 55—60).

[Cz. 2] **Elenchus** universi venerabilis cleri saecularis et regularis ejus partis Dioecesis Kielcenso-Cracoviensis, quae

in Regno Poloniae sita est, pro anno Domini 1860 ss. 76, nlb. 8.

Schematyzm ten odpowiada wyżej poz. 15 [cz. b].

Oprawa (całości) współcz. ozdobna w tekst. Brzegi złoc.

34. [Cz. 1] **Directorium** [...] officii divini [...] ad usum universi cleri saecularis Dioeceseos Kielcenso-Cracoviensis pro anno 1861 [...] opera Mathiae Kluba v-dec. cath. crac. concinnatum. [Na okł.] Ordo divini officii ad usum Dioecesis Kielcenso-Cracoviensis. Varsaviae [1860] Ad S. Crucem 8° ss. 60.

S. 59—60 wydarte.

„Additamentum pro anno 1862 [I.I — 21.II]” (s. 53—58).

[Cz. 2] **Elenchus** universi venerabilis cleri saecularis et regularis ejus partis Dioeceseos Kielcenso-Cracoviensis, quae in Regno Poloniae sita est, pro anno Domini 1861, ss. 84, nlb. 8.

Elench ten odpowiada powyżej poz. 16 [cz. b].

Oprawa (obydwu części) współcz. ozdobna w tekst. Brzegi druku złoc.

35. [Cz. 1] **Directorium** [...] officii divini [...] ad usum universi cleri saecularis Dioeceseos Kielcenso-Cracoviensis pro anno 1862 [...] opera Mathiae Kluba v-dec. crac. cath., presb. jub., can. h. cath. lubl. concinnatum. [Na okł.] Ordo divini officii ad usum Dioecesis Kielcenso-Cracoviensis. Varsaviae [1861] Ad S. Crucem 8° ss. 60.

„Ordo divini officii pro festo et octava dedicationis ecclesiae insignis Collegiatae Kielcensis” (s. 53—54).— „Additamentum pro anno 1863 [I.I — 11.II]” (s. 56—60).

[Cz. 2] **Elenchus** universi venerabilis cleri saecularis et regularis ejus partis Dioeceseos Kielcenso-Cracoviensis, quae in Regno Poloniae sita est, pro anno Domini 1862 ss. 84, nlb. 8.

K. tyt. na s. 9.

Rozplanowanie schematyzmu jak w poz. 34, a więc na s. także 5—8 „Series chronologica antistitum qui inde a primordiis introductae in Poloniam orthodoxae religionis peraugustam sedem praesuleam Cracoviensem successive occuparunt” — z podziałem na arcybiskupów i biskupów.

Oprawa (całości) współcz. ozdobna w tekt. Brzeży złoc.

36. [Cz. 1] **Directorium** [...] officii divini [...] ad usum universi cleri saecularis Dioeceseos Kielcenso-Cracoviensis pro anno 1863 [...] opera Mathiae Kluba v-dec. crac. cath., presb. jub., can. h. cath. lubl. concinnatum. [Na okł.] Ordo divini officii ad usum Dioecesis Kielcenso-Cracoviensis. Varsaviae [1862] Ad S. Crucem 8° ss. 64.

„Additamentum pro anno 1864 [I.I — 29.II]” (s. 58—64).

[Cz. 2] **Elenchus** universi venerabilis cleri saecularis et regularis ejus partis Dioeceseos Kielcenso-Cracoviensis, quae in Regno Poloniae sita est, pro anno Domini 1863 ss. 8, 80, nlb. 8.

K. tyt. na s. 5.

Układ elenchu jw. oprócz nast. innowacji: po hierarchii katol. w Król. Kongr. podano tąż na ziemiach d. Polski — „b) In provinciis adjacentibus” (s. 5—8).— „Dies festivi papales” (s. 81—82).— „Dies festivi episcopales” (s. 86).

Oprawa (obu części) współcz. ozdobna w tekt. Brzeży złoc.

37. [Cz. 1] **Directorium** [...] officii divini [...] ad usum universi cleri saecularis Dioeceseos Kielcenso-Cracoviensis pro anno 1864 [...] opera Mathiae Kluba, v-dec. crac. cath., presb. jub., can. h. cath. lubl. concin[n]atum. [Na okł.] Ordo divini officii ad usum Dioecesis Kielcenso-Cracoviensis. Kielciis [1863] Druk. E. Kołakowskiego 8° ss. 51.

„Additamentum pro anno 1865 [I.I — 28.II]” (s. 44—49).

[Cz. 2] **Elenchus** universi venerabilis cleri saecularis et regularis ejus partis Dioeceseos Kielcenso-Cracoviensis, quae in Regno Poloniae sita est, pro anno Domini 1864 ss. 8, 84.

K. tyt. na s. 5.

Układ schematyzmu jak w poz. 36.

Oprawa (obydwu części) współcz. ozdobna w tekt. Brzeży złoc.

38. [Cz. 1] **Directorium** [...] officii divini [...] pro anno MDCCCLXVII [...]. [Na okł.] Ordo divini officii. Kielci[i]s 1867 [druk.] 1866 Typis Eduardi Kolakowski 8° ss. 56, X, nlb. 2.

„Additamentum initiale pro anno 1868 [5.I — 29.II]” (s. 53—56).

S. I—VI wydarte.

Oprawa współcz. ozdobna w tekt. Brzeży złoc.

39. [Cz. 1] **Directorjum** divini officii recitandi sacrique [s] faciendi [...] pro anno [...] MDCCCLXX [...] concinnatum. [Na okł.] Ordo divini officii et missarum. Kielciis 1870 [druk.] 1869 Typis Eduardi Kołakowski 8° ss. 72.

„Interim pro anno Domini 1871 [I.I — 28.II]” (s. 63—64).

Oprawa współcz. ozdobna w tekt. Brzeży złoc.

40. [Cz. 1] **Directorium** officii divini rite persolvendi sacrique celebrandi in Dioecesi Cracov.-Kielcensi [...] pro anno [...] 1872, auctoritate et mandato Th[omae] Kuliński administratoris dioecesis [concin[n]atum]. [Na okł.] Ordo divini officii ad usum Dioecesis Cracov.-Kielcensis [...]. Varsaviae [1871] Typis Czerwiński et Comp. 8° ss. 62, nlb. 2.

„Interim pro 1873 [I — 31.I]” (s. 48).

Oprawa współcz. ozdobna w tekt. Brzeży druku złoc.

41. [Cz. 1] **Directorium** officii divini rite persolvendi sacrique celebrandi in Dioecesi Cracov.-Kielcensi [...] pro anno [...] 1873 [concin[n]atum]. [Na okł.] Ordo divini officii ad usum Dioecesis Cracov.-Kielcensis [...]. Varsaviae [1872] Typis Czerwiński et Comp. 8° ss. 79, nlb. 1.

„Exhortatio pia” (s. 5—6).— „Invitatio humillima ad Directorium officii divini dioecesanii fundandum” (s. 6—7).— „Interim pro 1874 [I — 31.I]” (s. 56—57).— „Supplementum” (s. 57—68).

Oprawa wsp. ozdobna w tekt. Brzeży złoc.

42. [Cz. 1] **Directorium** officii divini persolvendi sacrique celebrandi in Dioecesi Cracov.-Kielcensi [...] pro anno [...] 1874 [concin[n]atum]. [Na okł. i s. 1] Ordo divini officii ad usum Dioecesis Cracov.-Kielcensis [...]. Varsaviae [1873] Typis Czerwiński et Comp. 8° ss. 70, nlb. 2.

K. tyt. na s. 3.

Z treści — „Interim pro anno 1875 [I — 31.I]” (s. 48—50).— Ponadto w rubryceli

po raz pierwszy występują: dział „Scitu utilia excerpta ex rubricis et decretis S. Rituum Congregationis” (s. 50–53) oraz obwieszczenie „Orationes, quae supra in textu polonico propter usum in ecclesiis positae sunt, iuxta rescripti ministri Negotiorum Internorum de datum 15 augusti 1871 anno n. 1472, ponuntur hic pro notitia officiali in originali latino et translatione russica Gubernio exhibenda” (s. 65–70).

[Cz. 2a] **Elenchus** omnium ecclesiarum et universi cleri, tam saecularis quam regularis, Dioecesis Kielcenso-Cracoviensis pro anno Domini 1874 ss. 124.

Rozplanowanie elenchu jw.— Nadto po hierarchii rzymskokat., wymienionej tylko w Ces. Ros. i Król. Pol., zamieszczono po raz pierwszy skład „Collegium Romano-Catholicum” i „Assessores in Collegio Romano-Catholico Petropolitano a capitulis [cathedralibus] ad triennium electi” (s. 5–6).

[Cz. 2b] **Spisok** wsiem kostiełam a rawno swietskomu i monaszestwujuszczemu duchowienstwu Kielecko-Krakowskiej Jeparchii na 1874 god ss. 124.

Jest to chron. pierwsze i dosłowne oddanie łacińskiego tekstu schematyzmu w j. rosyjskim.

Oprawa (całości) współcz. ozdobna w ppł. Brzegi złoc.

43. [Cz. 1] **Directorium** officii divini rite persolvendi sacrique celebrandi in Dioecesi Cracov.-Kielcensi [...] pro anno [...] 1875 [concinatum]. [Na s. 1] Ordo divini officii ad usum Dioecesis Cracov.-Kielcensis [...]. Varsaviae [1874] Typis Czerwiński et Comp. 8° ss. 70, nlb. 2.

K. tyt. na s. 3.

„Interim pro 1876 anno [1 — 31.I]” (s. 50–52).

[Cz. 2a] **Elenchus** omnium ecclesiarum et universi cleri, tam saecularis quam regularis, Dioecesis Kielcenso-Cracoviensis pro anno Domini 1875 ss. 124.

Układ schematyzmu jak w poz. 42.

[Cz. 2b] **Spisok** wsiem kostiełam a rawno swietskomu i monaszestwujuszczemu duchowienstwu Kielecko-Krakowskiej Jeparchii na 1875 god ss. 124.

Objaśnienie jak w poz. 42.

Oprawa (obu części) współcz. w ppł. Na 1 s. okł. wytłocz. w złocie „1875”. Brzegi złoc.

Proweniencja: Ks. Chodyński (piecz. na k. tyt. rubrycell).

44. [Cz. 1] **Directorium** officii divini rite persolvendi sacrique celebrandi in Dioecesi Cracov.-Kielcensi [...] pro anno [...] 1876 opera Vin[centii] P[iksa]. [Na s. 1] Ordo divini officii ad usum Dioecesis Cracov.-Kielcensis [...]. Varsaviae [1875] Typis Czerwiński et Comp. 8° ss. 71, nlb. 1.

K. tyt. na s. 3.

„Interim pro 1877 anno [I.I—28.II]” (s. 69–71).

[Cz. 2a] **Elenchus** omnium ecclesiarum et universi cleri, tam saecularis quam regularis, Dioecesis Cracoviensis-Kielcensis pro anno Domini 1876 ss. 128.

Układ elenchu jw.

[Cz. 2b] **Spisok** wsiem kostiełam a rawno swietskomu i monaszestwujuszczemu duchowienstwu Kielecko-Krakowskiej Jeparchii na 1876 god ss. 124.

Wyjaśnienie jak w poz. 42.

Oprawa (obydwu części) współcz. ozdobna w pł. Na 1 s. okł. wyciś. w złocie insygnia biskupie, na s. 4 — 1876. Brzegi druku złoc.

45. [Cz. 1] **Directorium** officii divini rite persolvendi sacrique celebrandi in Dioecesi Cracov.-Kielcensi [...] pro anno [...] 1877 opera Vin[centii] Pi[ksa]. [Na s. 1] Ordo divini officii ad usum Dioecesis Cracov.-Kielcensis [...]. Varsaviae [1876] Typis Czerwiński et Comp. 8° ss. 69, nlb. 2.

K. tyt. na s. 3.

„Interim pro 1878 anno [1 — 31.I]” (s. 56–57).

[Cz. 2a] **Elenchus** omnium ecclesiarum et universi cleri, tam saecularis quam regularis, Dioecesis Cracoviensis-Kielcensis pro anno Domini 1877 ss. 127.

Rozplanowanie elenchu jw.

[Cz. 2b] **Spisok** wsiem kostiełam a rawno swietskomu i monaszestwujuszczemu duchowienstwu Kielecko-Krakowskiej Jeparchii na 1877 god ss. 124.

Objaśnienie jak w poz. 42.

Oprawa (całości) współcz. w ppł. Na 1 s. okł. wytłocz. w złocie r. 1877. Brzegi złoc.

D. SCHEMATYZMY JAKO WYDAWNICTWO SAMOISTNE

5. ODNOWIONA DIECEZJA KRAKOWSKA

Uwaga. W r. 1879, po długim wakansie, diec. krakowska otrzymała biskupa ordynariusza a w następnym została wyłączona z kościelnej prowincji warszawskiej i poddana bezp. Stolicy Ap. W l. 1880—1886 znacznie powiększono jej obszar, przyłączając do niej z diec. tarnowskiej aż 10 dekanatów.

46. **Elenchus** venerabilis cleri, tam saecularis quam regularis, Dioeceseos Cracoviensis, s. Sedi Apostolicae immediate subjectae, pro anno Domini 1883. Cracoviae 1883 E typogr. ephem. „Czas” Fr. Kluczycki & Soc. prov. Josepho Łakociński 8° ss. 182.

W nowym okresie dziejów diecezji układ jej schematyzmu przedstawiał się następnym: biogram bpa Albina Dunajewskiego (s. 3).— „Series chronologica antistitum Cracoviensis” (s. 4—8).— „... Capitulum ecclesiae cathedralis” (s. 9—11).— „Curia Episcopalis...” (s. 11—16).— „Judicium Episcopale” (s. 16—17).— Wydział Teologiczny UJ (s. 17—18).— „Catechetae scholarum” (s. 18—21).— „Basilica cathedralis...” (s. 22—23).— Dekanaty (w liczbie 13) i parafie diecezji na s. 24—98.— Instytucje diec. oraz duchowieństwo nieparafialne na s. 98—101.— „Seminarium Dioecesanum” (s. 101—104).— „Elenchus cleri regularis” (s. 105—123).— „Claustra monialium” (s. 124—139).— „Consignatio [...] defunctorum” (s. 144—145).— Statystyka ogólnodiecezjalna na s. 146—149.— Indeksy alfab.: „Clerus saecularis” (s. 151—157).— „Clerus regularis” (s. 158—163).— „Moniales” (s. 164—171).— „Index locorum” — pierwszy wykaz wszystkich miejscowości diecezji (s. 172—181), b. wczesny.

Oprawa nowa w ppł.

47. **Elenchus** venerabilis cleri, tam saecularis quam regularis, Dioeceseos Cracoviensis [...] pro anno Domini 1884. Cracoviae 1884 (Sumpt. Curiae Ep.) E typogr. ephem. „Czas” Fr. Kluczycki & Soc. prov. Josepho Łakociński 8° ss. 277, nlb. 2.

Rozplanowanie elenchu jak w poz. 46.— Ponadto: opisy historyczne kościołów parafialnych, filialnych i klasztornych całej diecezji.— „Significatio abbreviationum in Schematismo occurrentium” (s. 278).

Oprawa nowa w ppł.

48. **Elenchus** venerabilis cleri, tam saecularis quam regularis, Dioeceseos

Cracoviensis [...] pro anno Domini 1885. Cracoviae 1885 (Sumpt. Curiae Ep.) E typogr. ephem. „Czas” Fr. Kluczycki & Soc. prov. Josepho Łakociński 8° ss. 299, nlb. 2.

Tytuł druku iden. na k. tyt. i na okł.

Układ schematyzmu jw.— Poza tym: „Elenchus cleri regularis dioecesanum” posiada własną k. tyt. (s. 177) i konspekt swojej części — „In Dioecesi reperiuntur conventus diversorum religiosorum ordinum”, co powtarza się w dalszych rocznikach, (s. 179).— Podobne rozplanowanie otrzymały teraz zakony i zgromadzenia żeńskie — „Claustra monialium” pt. „Religiosae diversorum ordinum in hac Dioecesi habent domus” (s. 220).— Obszerniejsze niż wyżej opisy kościołów diecezji.— Na s. 266 zamieszczono po raz pierwszy ogłoszenie dla dziekanów diecezji — „Specificatio relationum...”, na mocy którego kancelarie dziekańskie zostały zobowiązane do przesyłania Konsystorzowi Gen. w Krakowie na pocz. października każdego roku zaszytych zmian do nowego schematyzmu, pod koniec grudnia — sprawozdań z odbytych wizytacji i przeprowadzonych kongregacji dekanalnych, wreszcie na pocz. marca — kopie akt metrykalnych podległych im parafii.

Oprawa współcz. ozdobna w ppł.

Prowienienca: *Consistorium Generale Vladislaviense* (piecz. okrąg. na k. tyt. i s. 300).

49. **Elenchus** venerabilis cleri, tam saecularis quam regularis, Dioeceseos Cracoviensis [...] pro anno Domini 1886. Cracoviae 1886 (Sumpt. Curiae Ep.) E typogr. ephem. „Czas” Fr. Kluczycki & Soc. prov. Josepho Łakociński 8° ss. 311, nlb. 2.

Układ elenchu jw.— Opisy hist. kościołów całej diecezji.

Oprawa współcz. ozdobna w pł. Na 1 s. okł. wyłocz. w złocie herb bpa Dunajewskiego, na s. 4 — 1886.

50. **Elenchus** venerabilis cleri, tam saecularis quam regularis, Dioeceseos

Cracoviensis [...] pro anno Domini **1887**. Cracoviae 1887 (Sumpt. Curiae Ep.) E typogr. ephem. „Czas” Fr. Kluczycki & Soc. prov. Josepho Łakociński 8° ss. 380, nlb. 2.

Rozplanowanie schematyizmu jw.— Oprócz tego: „Patronus Dioeceseos s. Stanislaus eppus martyr” (s. 2).— „Decretum consistoriale, datum Romae die 27 martii 1886, quo aliquot decanatus seiunguntur a dioecesi Tarnoviensi atque dioecesi Cracoviensi ununtur” (2 kartki nlb. wklejone między s. 4 a 5).— Opisy hist. kościołów diecezji.

Oprawa jak w poz. 49.

51. **Elenchus** venerabilis cleri, tam saecularis quam regularis, Dioeceseos Cracoviensis [...] pro anno Domini **1888**. Cracoviae 1888 (Sumpt. Curiae Ep.) E typogr. ephem. „Czas” Fr. Kluczycki & Soc. prov. Josepho Łakociński 8° ss. 392, nlb. 2.

Układ elenchu jak w poz. 50, a więc także opisy kościołów diecezji.— Po raz pierwszy podano spis rzeczy schematyizmu — „Index contentorum in Elencho” (s. 391—392).

Oprawa nowa w ppt.

52. **Elenchus** venerabilis cleri, tam saecularis quam regularis, Dioeceseos Cracoviensis [...] pro anno Domini **1891**. Cracoviae 1891 (Sumpt. Curiae Ep.) E typogr. ephem. „Czas” Fr. Kluczycki & Soc. prov. Josepho Łakociński 8° ss. VIII, 412, nlb. 1.

Układ schematyizmu jak w poz. 51, zatem również opisy kościołów diecezji i spis rzeczy tomu na s. 411—412.— Nadto po raz pierwszy podano personalia pap. Leona XIII (s. III) i wykaz członków kolegium kardynałskiego (s. IV—VIII).

Oprawa współcz. ozdobna w pt. Na 1 s. okł. wytlocz. w złocie herb kard. Dunajewskiego a pod nim. r. 1891.

53. **Elenchus** venerabilis cleri, tam saecularis quam regularis, Dioeceseos Cracoviensis [...] pro anno Domini **1892**. Cracoviae 1892 (Sumpt. Curiae Ep.) E typogr. ephem. „Czas” Fr. Kluczyński & Soc. prov. Josepho Łakociński 8° ss. 420, nlb. 1.

Rozplanowanie elenchu jak w poz.

52, a więc także opisy hist. kościołów diecezji.

Oprawa jak w poz. 52.

54. **Elenchus** venerabilis cleri, tam saecularis quam regularis, Dioeceseos Cracoviensis [...] pro anno Domini **1894**. Cracoviae 1894 (Sumpt. Curiae Ep.) E typogr. ephem. „Czas” Fr. Kluczycki & Soc. prov. Josepho Łakociński 8° ss. 428, nlb. 1.

Układ elenchu jak w poz. 52, łącznie z opisami kościołów.

Oprawa jak w poz. 52.

55. **Elenchus** venerabilis cleri, tam saecularis quam regularis, Dioeceseos Cracoviensis [...] pro anno Domini **1895**. Cracoviae 1895 (Sumpt. Curiae Ep.) E typogr. ephem. „Czas” Fr. Kluczycki & Soc. prov. Josepho Łakociński 8° ss. 430, nlb. 1.

Układ schematyizmu jak w poz. 52, zatem również opisy kościołów.— Ponadto pierwszy raz podany biogram nowego ordynariusza, bpa Jana Puzyny (s. 11).

Oprawa współcz. ozdobna w pt. Na 1 s. okł. wyciś. w złocie herb bpa, kniazia Puzyny a pod nim „1895”.

56. **Elenchus** venerabilis cleri, tam saecularis quam regularis, Dioeceseos Cracoviensis [...] pro anno Domini **1904**. Cracoviae 1904 (Sumpt. Curiae Ep.) Typogr. ephem. „Czas” 8° ss. 509.

Rozplanowanie elenchu jak w poz. 55, a więc także opisy hist. kościołów diecezji.— Do niego doszły następ. nowe elementy: przed k. tyt., na wklejce kredowej, reprodukcja srebrnej trumienki z podpisem: Tumba argentea, continens reliquias beati Vincentii Kadłubek de Rosis, episcopi cracoviensis ac deinde monachi cisterciensis in Jędrzejów, in capella cathedrall s. Andreae ap. Cracoviae in Monte Vavel.— Na s. 3 po raz pierwszy biogram nowego pap. Piusa X, a na 14 — personalia bpa sufr. krak. Anatola Nowaka.

Oprawa współcz. ozdobna w ppt.

Prowienienca: Z księgozbioru | ks. J[ana] Sobczyńskiego (napis majusk. podłuż. piecz. na k. tyt.).

57. **Elenchus** venerabilis cleri, tam saecularis quam regularis, Dioeceseos Cracoviensis [...] pro anno Domini **1907**.

Cracoviae 1907 (Sumpt. Curiae Ep.) Typis Univ. Jagell. 8° ss. 336.

Układ elenchu jak w poz. 56, ale już na stałe bez opisów kościołów.— Oprócz tego doszły poniższe nowości: „Series Romanorum pontificum” (jednorazowo, s. 4—12).— Personalia nuncjusza w Wiedniu Granito di Belmonte Januariusa na s. 18.— „Relationes”, składane konsystorzowi przez dziekanów od r. 1885, objęły obecnie także proboszczów i wzrosły z liczby 4 do 7. Przybyły mianowicie obowiązki: relacje o sprawowaniu się kleryków seminarium w czasie wakacji, odsyłane w październiku, oraz protokoły z wizytacji szkół i meldunki o śmierci kapłanów, nie objęte terminami (s. 303).— Alfab. wykazy personalne odtąd ujmują się wspólnie dla duchowieństwa diecezjalnego i zakonnego, jednakże z wykluczeniem zakonnicy (s. 306—320).

Oprawa współcz. ozdobna w pł. Na 1 s. okł. wyciś. w złocie herb kard. Puzyny, a nad nim r. 1907. Na 4 s. okł. wytłocz. okrąg. piecz. z majusk. napisem: *Robert Jahoda introligator w Krakowie.*

58. **Elenchus** venerabilis cleri, tam saecularis quam regularis, Dioeceseos Cracoviensis [...] pro anno Domini 1909. Cracoviae 1909 (Sumpt. Curiae Ep.) Typis Univ. Jagell. 8° ss. 310.

Układ schematyzmu jak w poz. 57.
Oprawa współcz. ozdobna w pł. Na 1 s. okł. wytłocz. w złocie herb kard. Puzyny a pod num „1909”.

59. **Elenchus** venerabilis cleri, tam saecularis quam regularis, Dioeceseos Cracoviensis [...] pro anno Domini 1910. Cracoviae 1910 (Sumpt. Curiae Ep.) Typis Univ. Jagell. 8° ss. 324.

Rozplanowanie elenchu jak w poz. 58.

Oprawa jak w poz. 58, ze zmianą r. na 1910.

60. **Elenchus** venerabilis cleri, tam saecularis quam regularis, Dioeceseos Cracoviensis [...] pro anno Domini 1912. Cracoviae 1912 (Sumpt. Curiae Ep.) Typis Univ. Jagell. 8° ss. 303.

Układ elenchu jak w poz. 59 ze zmianą na stanowisku nuncjusza wiedeńskiego, którym jest Raphaël Scapinelli di Léguigno (s. 8) oraz podaniem biogramu nowego ord. krak., bpa Adama Stefana Sapiehy (s. 10).

Oprawa współcz. ozdobna w pł.

61. **Elenchus** venerabilis cleri, tam saecularis quam regularis nec non monialium, Dioeceseos Cracoviensis [...] pro anno Domini 1920. Cracoviae 1920 (Sumpt. Curiae Ep.) Typis ephem. „Głos Narodu” 8° ss. 132.

Układ schematyzmu jak w poz. 60 z takimi licznymi nowościami: „Patroni Dioeceseos principales s. Stanislaus episcopus et martyr, s. Joannes Cantius confessor” (s. 3).— Biogram pap. Benedykta XV na s. 4.— Nuncjusz ap. w Polsce, a-bp Achilles Ratti (s. 5).— Biogram bpa Sapiehy a nad nim herb tegoż hierarchy (s. 6), który będzie się powtarzał w elenchu do r. 1949.— Dot. sufragan Anatol Nowak nazwany jest „episcopus coadiutor Cracoviensis” (s. 7).— „Hierarchia catholica in terris Poloniae et adiacentibus” (jednorazowo, s. 8—10).— W elenchu figuruje anachroniczna nomenklatura administracji politycznej — „Decanatus in Magno Ducatu Cracoviensi” (s. 17). To Wielkie Księstwo Krakowskie respektuje jeszcze katalog z r. 1925 (s. 32)!— W indeksie osobowym wyodrębniony jest kler diecezjalny od zakonnego (s. 117—128).— Wykaz miejscowości obejmuje tylko same parafie — „Index parochiarum” (s. 129—132).

Oprawa nowa w ppł.

62. **Elenchus** venerabilis cleri Dioeceseos Cracoviensis [...] pro anno Domini 1922. Cracoviae 1922 (Sumpt. Curiae Ep.) Typis ephem. „Głos Narodu” 8° ss. 60, nlb. 2.

Schematyzm skrócony, uwzględnia tylko „diecezjalną” stronę biskupstwa wyjątego, bez części zakonnej, tak odnośnie klasztorów męskich jak i żeńskich.— W dziale zarządu diecezji (s. 9) brak sądu biskupiego.— Na s. 4 biogram nowego pap. Piusa XI.— Na s. 5 — dane dot. nuncjusza ap. w Polsce, a-bpa Wawrzyńca Lauri.— „Index cleri saecularis” (s. 53—60).— „Sepusia et Orava, partes adnexae Reipublicae Poloniae” (s. 61—62).

Oprawa nowa w ppł.

63. **Elenchus** venerabilis cleri Dioeceseos Cracoviensis, s. Sedi Apostolicae immediate subjectae, nec non territorii Sepusiae et Oravae, Reipublicae Poloniae adnexi, pro anno Domini 1925. Cracoviae 1925 (Sumpt. Curiae Ep.) Typis ephem. „Głos Narodu” 8° ss. 257.

Uwaga. W l. 1923—1924 diecezja nie publikowała schematyzmu (s. 231).

Układ elenchu jw. z następnymi zmianami

lub powtórzeniami: Diecezja jest podzielona na 20 dekanatów.— „Presbyteri jubilat” (s. 195).— Rocznik uwzględnia klasztory męskie i żeńskie (s. 206—230).— Po raz pierwszy podaje „Ultimae visitationes

canonicae” poszcz. dekanatów (s. 233).— Przywrócono wykaz wszystkich miejscowości diecezji — „Index parochiarum et locorum incorporatorum” (s. 243—254).

Oprawa druku nowa w ppi.

6. ARCHIDIECEZJA KRAKOWSKA

Uwaga. W r. 1925 diec. krakowska powiększyła swoje terytorium o dwa dekanaty a jednocześnie została wyniesiona do rangi archidiecezji i metropolii.

64. **Elenchus** venerabilis cleri Archidieceseos Cracoviensis pro anno Domini 1926. Cracoviae 1926 (Sumpt. Curiae A-ep.) Typis Druk. Polska 8° ss. 283.

Jakkolwiek schematyzmy a-bisk. krakowskiego w układzie swym są podobne do diecezjalnych z l. 1881—1925, to przy pierwszym roczniku archidiecezjalnym przytoczę jego główne elementy: Patronowie archidiecezji (s. 3).— Papież (s. 4).— Nuncjusz Lauri (s. 5).— A-bp Sapieha i jego herb (s. 6).— Biskupi sufragani metropolii krak. (s. 7—8).— „Series chronologica antistitum cracoviensium” (s. 9—13).— Kapituła katedralna (s. 14—15).— Kuria, sąd i komisje (s. 16—20).— „Studium Theologicum in Universitate Jagellonica” (s. 20—21).— Księża katecheci w szkołach średnich i powszechnych na terenie a-diec. (s. 22—34).— Bazylika katedralna (s. 35—36).— Dekanaty (w ilości 20) i parafie (s. 36—211).— Kapłani jubilat (s. 212).— Księża emeryci, poza duszpasterstwem, poza a-diecezją, z obcych diecezji (s. 213—220).— Seminarium Archidiecezjalne (s. 221—225).— „Clerus regularis” (s. 226—236).— „Claustra monialium” (s. 237—255).— Kapłani zmarli (s. 256).— „Relationes” przesyłane do Kurii przez dziekanów i proboszczów (s. 257).— Indeks duchowieństwa diecezjalnego (s. 258—266) i zakonnego (s. 266—267).— Wykaz alfab. wszystkich miejscowości w a-diec. (s. 267—279).— „Significatio abbreviationum in elencho occurrentium” (s. 282—283).

Oprawa nowa w ppi.

65. **Elenchus** venerabilis cleri Archidieceseos Cracoviensis pro anno Domini 1927. Cracoviae 1927 (Sumpt. Curiae... Metrop. ...) Typis Druk. Polska 8° ss. 261.

Układ schematyzmu jak w poz. 64, ale brak wyodrębnionego działu zakonnego, zarówno męskiego jak i żeńskiego.

Oprawa nowa w ppi.

66. **Elenchus** venerabilis cleri Archidieceseos Cracoviensis pro anno Domini 1928. Editio brevior. Cracoviae 1928

(Sumpt. Curiae... Metrop. ...) Typis Druk. Polska 8° ss. 154, nlb. 1.

Rozplanowanie elenchu jak w poz. 65.— Biogram nowego bpa sufr. krak. Stanisława Rosponda na s. 6.— Na końcu rocznika podano indeks samych tylko parafii, a nie wszystkich miejscowości a-diecezji.

Oprawa nowa w ppi.

67. **Elenchus** venerabilis cleri Archidieceseos Cracoviensis pro anno Domini 1929. Cracoviae 1929 (Sumpt. Curiae... Metrop. ...) Typis Druk. Polska 8° ss. 184, nlb. 1.

Układ elenchu jak w poz. 65.— Przywrócono alfab. spis wszystkich miejscowości w a-diec. — „Index parochiarum et locorum incorporatorum” (s. 173—184).

Oprawa nowa w ppi.

68. **Elenchus** venerabilis cleri Archidieceseos Cracoviensis pro anno Domini 1930. Cracoviae 1930 (Sumpt. Curiae... Metrop. ...) Typis Druk. Polska 8° ss. 182, nlb. 1.

Układ schematyzmu jak w poz. 67.

Oprawa nowa w ppi.

69. **Elenchus** venerabilis cleri Archidieceseos Cracoviensis pro anno Domini 1931. Cracoviae 1931 (Sumpt. Curiae... Metrop. ...) Typis Druk. Polska 8° ss. 199, nlb. 1.

Rozplanowanie elenchu jak w poz. 67, a nadto: „Actio Catholica” (s. 12—14).— „Clerus regularis” (s. 164—174).

Oprawa druku nowa w ppi.

70. **Elenchus** venerabilis cleri Archidieceseos Cracoviensis pro anno Domini 1933. Cracoviae 1932 (Sumpt. Curiae... Metrop. ...) Typis Druk. „Powściąg. i Praca” 8° ss. 200, nlb. 1.

Uwaga. W r. 1932 a-diec. schematyzmu nie drukowała (s. 157).

Układ elenchu jak w poz. 69, a oprócz tego „Series chronologica antistitum cracoviensium” (s. 7—9).

Oprawa nowa w ppł.

71. **Elenchus** venerabilis cleri Archidieceseos Cracoviensis pro anno Domini 1934. Cracoviae 1934 (Sumpt. Curiae... Metrop. ...) Typis Druk. Polska 8° ss. 229, nłb. 1.

Układ schematyzmu jak w poz. 70 i ponadto przywrócony dział „Claustra monialium” (s. 188—203), ale nie uwzględniono zakonnice w indeksie.

Oprawa w ppł.

72. **Elenchus** venerabilis cleri Archidieceseos Cracoviensis pro anno Domini 1935. Cracoviae 1935 (Sumpt. Curiae... Metrop. ...) Typis Druk. Polska 8° ss. 229, nłb. 1.

Rozplanowanie elenchu jak w poz. 71, a nadto przywrócono dział ogólnej statystyki a-diecezjalnej (s. 204).

Oprawa nowa w ppł.

73. **Elenchus** venerabilis cleri Archidieceseos Cracoviensis pro anno Domini 1936. Cracoviae 1936 (Sumpt. Curiae... Metrop. ...) Typis Druk. Polska 8° ss. 229, nłb. 1.

Układ elenchu jak w poz. 72.

Oprawa nowa w ppł.

74. **Elenchus** venerabilis cleri Archidieceseos Cracoviensis pro anno Domini 1937. Cracoviae 1937 (Sumpt. Curiae... Metrop. ...) Typis Druk. Polska 8° ss. 229, nłb. 1.

Układ schematyzmu jak w poz. 72.

Oprawa nowa w ppł.

75. **Elenchus** venerabilis cleri Archidieceseos Cracoviensis pro anno Domini 1946. Cracoviae 1946 Sumpt. Curiae... Metrop. Typis Offic. „Druk. Przemysłowa” C. Podgórczyk 8° ss. 110.

Uwaga. W l. 1940—1945 a-diecezja elenchu nie wydawała (s. 78—84).

Rozplanowanie rocznika jw. z następ. zmianami lub odchyleniami: biogram i herb kard. Sapiehy na s. 3.— „Episcopi cracovienses — Sacrae Romanae Ecclesiae cardinales” (s. 5—6).— „Catechetae Cracoviae” (s. 19—25).— „Sacerdotes archidiececesani defuncti ab anno 1939 ad annum 1946” (s. 78—84).— „Monasteria et do-

mus religiosorum (s. 85—89).— „Claustra monialium et domus sororum religiosarum” (s. 89—97).— „Index personarum” (s. 98—107).— „Index parochiarum” (s. 107—110).

Oprawa w pł.

76. **Elenchus** venerabilis cleri Archidieceseos Cracoviensis pro anno Domini 1949. Cracoviae 1949 [druk.] 1948 Druk. Udziałowa 8° ss. 232.

Uwaga 1. W l. 1947—1948 a-diecezja nie drukowała schematyzmu (s. 176).

Uwaga 2. Jest to ostatni tut. rocznik zredagowany po łacinie.

Układ elenchu jak w poz. 64 i 75 z poniższymi innowacjami: biogram pap. Piusa XII na s. 3.— „Hierarchia ecclesiastica in Polonia” (s. 7—10).— Kapłani zmarli w l. 1946—1948 (s. 176).— Wykaz kapłanów wg lat święceń (s. 177—184).— „Index parochiarum et locorum incorporatorum” (s. 222—232).

Oprawa w pł.

Proweniencja: *Kuria Diecezjalna | we Włocławku* (napis majusk. piecz. podług. na 1 s. okł. kart. i k. tyt.).

77. **Katalog** kościołów i duchowieństwa Archidiecezji Krakowskiej [na] rok 1958. Kraków (1958) Nakł. Kurii Metrop. Krak. Zakł. Graf., Zakł. 7, 8° ss. 384.

Uwaga 1. W l. 1950—1957 a-diecezja nie publikowała schematyzmów (s. 307—311).

Uwaga 2. Jest to pierwszy chron. schematyzm a-diec. krak. ułożony po polsku, jednocześnie pięknie opracowany i bogaty w treść.

Układ schematyzmu jak w poz. 76. Podaje jednak z niego partie nowe, zmienione i ułatwiające korzystanie: biogram adm. ap. a-diec. krak., a-bpa Eugenusza Baziaka na s. 5.— Po raz pierwszy zrobiono tu wyraźny rozdział m. dwoma naczelnymi urzędami w diecezjach — kuriją i sądem kościelnym (s. 21—22).— „Spis telefonów” instytucji i osób duchownych w a-diecezji (s. 37—46).— Dekanaty i parafie (s. 47—275).— Kościoły nieparafialne i kaplice w Krakowie (s. 59—64).— Katecheci i katechetki szkół krakowskich (s. 65—79).— „Księża zmarli w latach 1949—1958” (s. 307—311).— „Zakony i zgromadzenia zakonne męskie” (s. 312—324).— „Zakony i zgromadzenia zakonne żeńskie” (s. 325—352).— „Indeks osobowy” kapłanów a-diecezjalnych, obcych i zakonnych (s. 353—364).— „Indeks [wszystkich] miejscowości” (s. 365—379).— „Indeks zakonów i zgromadzeń zakonnych męskich” (s. 380).— „Indeks zakonów i zgromadzeń zakonnych żeńskich”

(s. 381).— Kolejny od niepamiętnych lat „spis treści” (s. 383—384).

Oprawa w pi.

Proweniencja: *Własność* | *Kurii Diecezjalnej* | *Włocławek* (tekst piecz. podług., dociś. na okł. kart. i k. tyt.).

78. **Katalog** kościołów i duchowieństwa Archidiecezji Krakowskiej [na] rok 1962. Kraków (1962) Nakł. Kurii Metrop. (Krak. Zakł. Graf., Zakł. 7) 8° ss. 268, nlb. 2.

Uwaga. W l. 1959—1961 a-diecezja elenchów nie wydawała (s. 194—195).

Rozplanowanie schematyzmu jak w poz. 77 z następ. zmianami: biogram pap. Jana XXIII na s. 3.— Dane pers. bpów sufr. Karola Wojtyły i Juliana Groblickiego na s. 7.— „Księża zmarli w latach 1949—1962” (s. 189—195).— „Indeks parafii” (s. 259—264).— Przypomniany „spis treści” (s. 269—270).

Oprawa w pi.

Proweniencja: *Kuria Diecezjalna* | *we* Włocławsku* (napis piecz. podług., wyciś. na okł. kart. i k. tyt.).

79. **Katalog** kościołów i duchowieństwa Archidiecezji Krakowskiej [na] rok 1967. Kraków (1967) Nakł. Kurii Metrop. Inw. Spółdz. Poligr.—Pap. 8° ss. 394.

Uwaga W l. 1963—1966 a-diecezja katalogów nie drukowała (s. 326—328).

Układ schematyzmu jak w poz. 77, atoli katalog ten nie dorównuje tamtemu obfitością treści.— Z katalogu nn. wiadomo, że a-diecezja jest obecnie podzielona na 28 dekanatów (dotąd było 20), z tego 6 krakowskich (przedtem 1) i 22 na prowincji (d. 19).— Biogram pap. Pawła VI na s. 3.— Dane osob. a-bpa Karola Wojtyły (s. 5) oraz bpów sufr. J. Groblickiego i Jana Pietraszko (s. 7).— „Księża zmarli w latach 1949—1967” (s. 320—328).— „Indeks [wszystkich] miejscowości” (s. 376—390).— „Spis treści” (s. 393—394).

Oprawa druku w pi.

(C. d. n.)